

R I T U A L E L A B A C E N S E

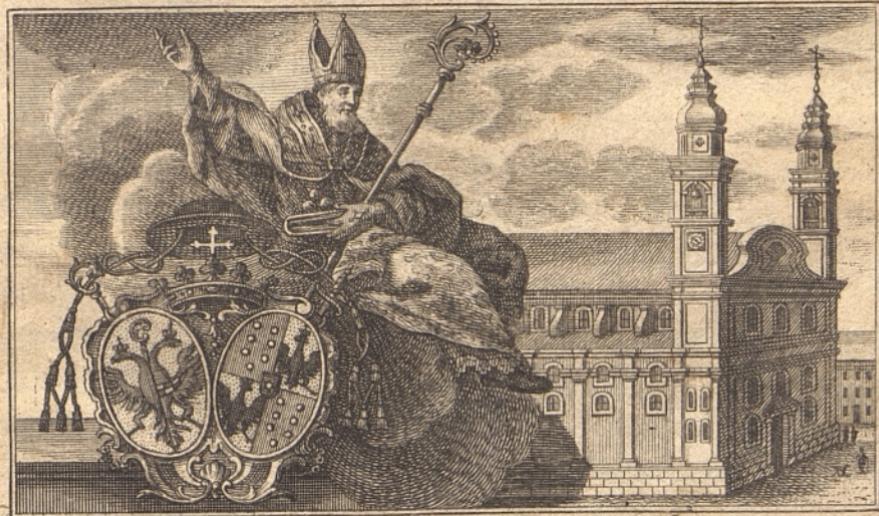
AD USUM

ROMANUM ACCOMMODATUM
AUTHORITATE, ET JUSSU
CELSISSIMI, ET REVERENDISSIMI PRINCIPIS

A.C.

DOMINI DOMINI
LEOPOLDI JOSEPHI,

DEI, ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA EPISCOPI
LABACENSIS, SAC. ROM. IMP. PRINCIPIS, ET COMITIS
DE PETAZZIIS, &c. &c.

L A B A C I ,

TYPIS JOANNIS FRIDERICI EGER. INCLYT. PROV. CARN. TYPOGRAPHI.

CIO. CICC. LXVII.

Kart. 24.V.1949/2104

LEOPOLDUS JOSEPHUS,
DEI, ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
EPISCOPUS LABACENSIS,
SAC. ROM. IMP. PRINCEPS, ET COMES DE
PETAZZIIS. &c. &c.

UNIVERSO DIOECSEOS NOSTRÆ CLERO
SALUTEM IN DOMINO SEMPITERNAM.

*Ecclesiæ Labacensi Divina benignitate præpositi,
nostræ sollicitudinis esse intelligimus, super
universam Diœcensem nostram ita invigilando
intendere, ut opportunis rationibus providea-
tur, quo in Domo DEI, sicut monet Apostolus, omnia
honestè, & secundum ordinem fiant, præcipue vero, quæ
pertinent ad sacras Cæremonias, & sinceros Ecclesiæ Ca-
tholicæ ritus, in Sacramentorum administratione, aliisque
Ecclesiasticis functionibus, ab iis, qui curam animarum ge-
runt, religiosè observentur, & sic singuli ministeria sua,
tanquam ad publicam & obsignatam normam peragant, uno-
que ac fideli ductu inoffenso pede ambulent cum consen-
su. Cum itaque Ritualis Labacensis, juxta normam Ro-
manæ Ecclesiæ omni diligentia elaborati, jussuque Præ-*

decessoris nostri Ferdinandi Anno 1706. typis dati,
exemplaria distracta sint omnia, atque adeo ipsa nece-
sitas novam impressionem postulet; ideo præsens Rituale
denuo prælo committi mandavimus, omnes & singulos
Diœcœsos nostrœ Curatos in Domino hortantes, serioque
præcipientes, ut eodem in administrationibus Sacramen-
torum, cæterisque Ecclesiasticis functionibus utantur, & in
re tanti momenti, quæ Catholica Ecclesia, & ab ea pro-
batus usus antiquitatis statuit, sancte ac inviolate obser-
vent. Ex Officio nostro Episcopali Labaci die 4. Mensis
Aprilis, Anno Domini M. DCC. LXVII.

INDEX,

INDEX,

ET

ORDO PRÆCIPUARUM RERUM, QUÆ IN

HOC RITUALI LIBRO CONTINENTUR.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

De iis, quæ in Sacramentorum administratione generaliter observanda sunt
fol. 1

DE SACRAMENTO BAPTISMI.

De Sacramento Baptismi rite administrando. 4

Ordo Baptismi Parvulorum. 13

De Baptismo Adulorum. 24

Ordo Baptismi Adulorum. 26

Ordo supplendi omissa supra baptizatum. 46

Ritus observandus, cum Episcopus baptizat. 48

Benedictio fontis Baptismi extra Sabbatum Paschæ, & Pentecostes. 50

De Sacramento Confirmationis. 53

Officium Parochi circa hoc Sacramentum. 56

De Sacramento Pœnitentiae. 58

Ordo administrandi Sacramentum Pœnitentiae. 59

Casus summo Pontifici reservati. 62

Excommunicationes Eadem reservatae. 65

Excommunicationes Episcopis reservatae. 67

Casus in hac Diœcesi Ordinario reservati. 72

Absolutionis à peccatis formula. ibid.

De absolutione ab Excommunicatione in foro externo. 73

Ritus absolvendi excommunicatum jam mortuum. 75

De modo absolvendi a suspensione, vel

Interdicto extra, vel intra sacramentalē confessionem. 77

De secreto, seu sigillo confessionis. 78

De Eucharistia Sacramento. 79

Ordo ministrandi sacra Communionem. 88

De Communione Paschali. 85

De Communione infirmorum. 86

De Sacramento exterræ unctionis. 93

Ordo ministrandi sacramentum extrema unctionis. 96

Septem Psalmi Pœnitentiales. 99

Litanie Omnia Sanctorum. 108

Modus impertiendi benedictionem Papalem constitutis in articulo mortis. 121

De visitatione. & cura infirmorum. 124

Modus juvandi morientes. 138

Ordo commendationis animæ. 140

In expiratione. 162

De Exequiis. 164

Quibus non licet dare Ecclesiasticam Sepulturam. 166

Exequiarum Ordo. 167

Ritus servandus in funere solemini. 174

Officium Defunctorum. 180

De officio faciendo in Exequiis absente corpore defuncti, & in die tertio, septimo, trigesimo, & anniversario. 214

De Exequiis parvulorum. 245

Ordo sepeliendi parvulos. 246

De Sacramento Matrimonii. 252

Ritus celebrandi Matrimonii Sacramentum. 255

Nuptiarum benedictio. 264

De benedictione mulieris post partum. 267

De Benedictionibus. 269

De benedictionibus regulæ generales. 269

Ordo ad faciendam aquam benedict. 270

Bene.

**Benedictiones quoctuncque anni tempore
faciendæ.**

- Benedictio Domorum infra annum. 273
Benedictio domus novæ. ibid.
Benedictio Thalami. 274
Benedictio Areæ, seu Horrei frumentarrii. ibid.
Benedictio stabuli Eqnorum, Bovum, vel aliorum armentorum. 275
Benedictio cuiuscunque potus. ibid.
Benedictio vini novi. 276
Benedictio novi putei, vel fontis. ibid.
Benedictio novæ navis. 277
Benedictio piscinæ & piscium. ibid.
Benedictio piscinæ infectæ, vel fascinatæ. 278
Benedictio communis super fructus agrorum, vinearum, & hortorum. ibid.
Benedictio terræ seminatae, vel fermentis in agris. 279
Benedictio arborum fructiferarum. 280
Benedictio novorum fructuum quorūvis. 281
Benedictio contra noxias aves, & similia animalia terram & fructus vastantia. ib.
Benedictio pabuli pro animalibus, ut foeni, faliſ &c. 283
Benedictio tempore pestis animalium. 285
Benedictio pulveris tormentarii : item globorum &c. ibid.
Benedictio vexilli bellici. 286
Benedictio vexilli Ecclesiastici. 287
Benedictio olei simplicis. ibid.
Benedictio fornacis fūstoriæ Mettalicæ, vel coctoriæ lapidum. 288
Benedictio vermiculorum bombicum. 289
Benedictio communis rerum quarumvis.
- Benedictiones statis anni temporibus faciendæ.**

- Benedictio domorum in vigilia Nativitatis Domini. 290
In profecto Circumcisionis Domini. 291
In vigilia Epiphaniæ Domini. ibid.
Benedictio faliſ, & aquæ in festo S. Stephani. 292
Benedictio Equorum in festo S. Stephani. 295
Benedictio vini in die S. Joannis Evangelistæ. 298
Benedictio aquæ in Vigilia Epiphaniæ 300

- Benedictio auri, thuris &c. in Epiphania Domini 316
Benedictio candelarum in festo S. Blasii. 319
Benedictio Agni Paschalisi. 320
Benedictio ovorum, & panis. ibid.
Benedictiones ab Episcopis &c. faciendæ.
- Benedictio Sacerotalium indumentorum in genere. 321
Benedictio mapparum, sive linteaminum Altaris. 322
Benedictio Corporalium. 323
Benedictio Tabernaculi, seu vasculi pro SS. Eucharistia conservanda. ibid.
Benedictio novæ Crucis. 324
Benedictio Imaginum Iesu Christi &c. ibid.
Ritus benedicendi, & imponendi primarium lapidem pro Ecclesia ædificanda. 325
Ritus benedicendi novam Ecclesiam &c. 330
Ritus reconciliandi Ecclesiam violatam, non consecratam. 334
Ritus benedicendi novum Cœmeterium. 337
Ritus reconciliandi Cœmeterium violatum, Ecclesia non poluta. 339
De Procellionibus. 340
De Processione in festo Purificationis. 341
De Processione in die Palmarum. 343
Ordo servandus feria V. VI. & Sabbato majoris hebdomadæ. 351
Ordo ponendi SS. Corpus Christi in sepulchrum. ibid.
Ordo recipiendi SS. Corpus Christi in nocte Paschatis. 352
Ordo servandus in Processione Litaniarum majorum in festo S. Marci, ac minorum in feriis Rogationum. 353
De Processione in Festo Corporis Christi. 355
De Processione ad petendam pluviam. 368
Processio ad postulandam serenitatem. 370
Processio tempore penuriae, & famis. 371
Processio tempore mortalitatis, & pestis. 372
Processio tempore belli. 373
Processio

Processio in quacunque tribulatione.	376	Formula Professionis Fidei latina.	409
Processio pro gratiarum actione.	377	Formula Professionis fidei germanica.	
Processio in translatione SS. Reliquiarum.			412
	385	Formulæ scribendi in libris habendis	
Preces ad repellendam tempestatem.	386	apud Parochium.	
De exorcizandis obseffis à Dæmonio.	388		414

Errata.

Pag. Lin.

- 5 - 21 ideo nullo modo
 7 - 29 toditem
 8 in margine, Sess. 44.
 15 - 17 supplices adoramus.
 16 - 18 auctor huminis
 26 - 5 phrenes laorat
 31 - 22 credis in Spiritum sanctum
 38 - ult. jervus Dei
 39 - 16 ora electe
 -- - 25 omne genuflectitur
 41 - 16 dicat in numero plurali: ni
 42 - penult. } quid vocaris?
 43 - 19 }
 45 - 11 accepit
 46 - 16 fol. 11.
 47 - 5 precepta medicina
 -- - 8 fal sapientiae, ut propitiatio.
 48 - ult. vel dicit
 49 - 9 querit, interrogat
 65 - 25 concilium
 67 - 13 extravag. est
 68 - 3 ad Ecclesiam, confugerit
 69 - 17 alienigenis, usurariis
 70 - 15 defrahant
 75 - 4 & ego te authoritate
 80 - 20 ornato
 147 - 1 mandavit de
 141 - 9 preves
 142 - 7 & 8 sancte
 144 - 1 gemitum
 -- - 17 quoad
 137 - 13 convecetur
 189 - 4 depositionis tertium
 191 - penult. luceat ei
 199 - 16 oculos
 204 - 3 ipfi
 221 - 13 prohibeo
 223 - 11 quis mihi tribuaſ

Corrige.

- ideo eam nullo modo.
 totidem.
 Sess. 24.
 te supplices adoramus.
 auctor luminis.
 phrenes laborat.
 credis & in Spiritum sanctum.
 servus Dei,
 ora electa.
 omne genu flectitur
 dicat in numero plurali: Ingredimini
 quis vocaris?
 accipit
 fol. 13.
 percepta medicina.
 falem sapientiae: propitiatio
 & dicit
 querit, & interrogat
 consilium
 Extravang. eti
 ad Eccleſiam confugerit
 alienigenis usurariis.
 retrahant
 & ego authoritate
 ornata
 mandavit de te
 breves
 sancta
 gemitum
 quod
 convocetur
 depositionis diem tertium.
 luceat eis
 oculus
 ipſe
 non perhidebo
 quis mihi hoc tribuaſ

243 - 13	& umbra	& in umbra
244 - 20	fol. 180.	fol. 176.
260 - 7	glihe	glihe
261 - 2	to sakonska	ta sakonska
266 - 25	vide an ambō	videant ambo
278 - 28	supces	supplices
286 - 7	ut omnibus	ut sint omnibus
-- - 10	fintque perpetua	fintque perpetua
-- - 11	maleficorum	maleficiorum
287 - 9	inimici	inimicis
-- - 20	mereamur	mereantur
293 - 23	fordita	fordida
-- - 24	originalis	& originalis
305 - 21	omnis	omnes
314 - 18	noceas	noceat
318 - 22	habuerit	habuerint
352 - 7	tua	tuta
356 - 14	Nissam celebret	Missam celebret,
357 - 15	sensus deficit.	sensus deficit
364 - 5	& 6 forte exiit	forte exiit.
366 - 15	& habitabit in nobis	& habitavit in nobis.
369 - 28	in funde.	infunde.
370 - 12	Adduxivi	Adduxisti
371 - 12	quam posuisti	quam possedisti
374 - 14	elige superbiam	elide superbiam
380 - 26	ibunt ad inventionibus suis	ibunt in adventionibus suis
384 - 13	volucres cœli Dominum	Volucres cœli Domino,
385 - 1	benedictus es Dominus	benedictus es Domine
390 - 16	alicubi apparare	alicubi apparere

DE IIS
**QUÆ IN SACRAMENTORUM
ADMINISTRATIONE GENERALITER
SERVANDA SUNT.**

T ea , quæ ex antiquis Catholiceæ Ecclesiæ institutis , & Sacrorum Canonum Summorumque Pontificum decretis , de Sacramentorum ritibus ac cæremoniis hoc libro præscribuntur , qua pars diligentia ac religione custodiantur , & ubique fideliter serventur ; illud ante omnia scire & observare convenit , quod sacrosancta Tridentina Synodus de iis ritibus decrevit , in hæc verba :

Si quis dixerit, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in solemni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut Can. 13. contemni, aut sine peccato a ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemicunque Ecclesiarum Pastorem mutari posse; anathema sit.

Cum igitur in Ecclesia DEI nihil sanctius aut utilius , nihilque excellentius aut magis divinum habeatur , quam Sacramenta , ad humani generis salutem a Christo Domino instituta ; Parochus , vel quivis alias Sacerdos , ad quem eorum administratio pertinet , meminisse in primis debet , se sancta tractare ; atque omni fere temporis momento , ad tam sanctæ administrationis officium , paratum esse opportere .

Quamobrem illud perpetuo curabit , ut integre , caste , pie que vitam agat : nam , et si Sacra menta ab impuris coinquinari non possunt , neque a pravis ministris eorum effectus impediri ; impure tamen & indigne ea ministrantes , in æternæ mortis reatum incurront . Sacerdos ergo , si fuerit peccati mortalis sibi conscientius (quod absit,) ad Sacramentorum administrationem non audeat accedere , nisi prius corde pœniteat : sed si habeat co-

piam Confessarii , & temporis locique ratio ferat , conuenit confiteri.

Quacunque diei ac noctis hora ad Sacraenta ministranda vocabitur , nullam officio suo præstanto (præsertim si necessitas urgeat) moram interponat . Ac propterea populum saepe , prout sese offeret occasio , præmonebit , ut cum sacro ministerio opus fuerit , se quamprimum advocet , nulla temporis aut cuiuscunque incommodi habita ratione .

Ipse vero , antequam ad hujusmodi administrationem accedat , paululum , si oportunitas dabitur , orationi , & lacræ rei , quam acturus est , meditationi vacabit , atque ordinem ministrandi , & cæremonias , pro temporis spatio , prævidebit & perleget .

In omni Sacramentorum administratione superpelliceo sit induitus , & desuper stola , ejus coloris , quem Sacramenti ritus exposcit ; nisi , in Sacramento Pœnitentiaæ ministrando , occasio , vel consuetudo , vel locus interdum aliter suadeat .

Adhibebit quoque unum saltem , si habeat , vel plures Clericos , prout loci & Sacramenti ratio postulabit , decenti habitu & superpelliceo pariter indutos .

Curabit etiam , ut sacra suppellex , vestes , ornamenta , linteamina , & vasa ministerii , integra , nitidaque sint & munda .

In Sacramentorum administratione , eorum virtutem , usum , ac utilitatem , & cæremoniarum significationes , ut Concilium Tridentinum præcipit , ex Sanctorum PP. & Catechismi Romani doctrina , ubi commode fieri poterit , diligenter explicabit .

Dum Sacramentum aliquod ministrat , singula verba , quæ ad illius formam & ministerium pertinent , attente , distincte , & piè , atque clara voce , pronunciabit . Similiter & alias orationes & preces devote ac religiose dicet , nec memoriæ , quæ plenumque labitur , facile confidet ; sed omnia recitat ex libro . Reliquas præterea cæremonias ac ritus ita decenter gravique actione peraget , ut adstantes ad cœlestium rerum cogitationem erigat , & attentos reddat .

Ad

Ad ministrandum procedens, rei, quam tractaturus est, intentus fit; nec de iis, quæ ad ipsam non pertinent, quidquam cum alio colloquatur: in ipsa administratione actualem attentionem habere studeat, vel saltem virtualem, cum intentione faciendi, quod in eo facit Ecclesia.

Illud porro diligenter caveat, ne in Sacramentorum administratione aliquid, quavis de causa vel occasione, directe, vel indirecte, extorqueat, sed ita ministret, ut ab omni Simoniae atque avaritiæ suspicione, nedum crimine, longissime absit. Si quid vero nomine eleemosynæ, devotionis studio, seu necessariæ sustentationis titulo peracto jam Sacramento, à fidelibus offerri consuevit, id licite pro consuetudine locorum petere & accipere poterit; modo cum debita modestia & citra scandalum id fiat, &, quidquid accipitur, non pro re spirituali, sed vere pro labore temporali, seu, ut modo dictum, necessarii victus aut sustentationis titulo, recipiatur.

Fidelibus alienæ Parochiæ Sacraenta non ministrabit, nisi necessitatis causa, vel de licentia Parochi, seu Ordinarii.

Omnes autem, qui Sacraenta suscipiunt, loco & tempore opportuno monebit, ut, remoto inani colloquio & habitu actuque indecenti, piè ac devote Sacramentis intersint, & ea, qua pars est reverentia, suscipiant.

Librum hunc Ritualem (ubi opus fuerit) semper, cum ministrabit, secum habebit, ritusque & ceremonias, in eo præscriptas, diligenter servabit.

Cæterum, illorum tantum Sacramentorum, quorum administratio ad Parochos pertinet, ritus hoc opere præscribuntur; cujusmodi sunt Baptismus, Pœnitentia, Eucharistia, Extrema Unctio, Matrimonium. Reliqua vero duo Sacraenta, Confirmationis & Ordinis, cum propria sint Episcoporum, ritus suos habent in Pontificali præscriptos. Et ea, quæ de iis atque aliis Sacramentis scire, servare, & docere Parochi debent, cum ex aliis libris, tum præcipue ex Catechismo Romano,

sumi possunt; (id quod etiam infra speciatim circa Confirmationis Sacramentum in gratiam Parochorum observabimus) Siquidem hic de iis fere tantum agere, instituti operis ratio postulat, quæ ad illorum quinque Sacramentorum ritus pertinent.

Postremo, quisquis Sacraenta administrare tenetur, habeat libros necessarios, ad officium suum pertinentes, eosque præsertim, in quibus variarum parochialium functionum notæ ad futuram rei memoriam describuntur, ut ad finem hujus Ritualis habetur.

DE SACRAMENTO BAPTISMI RITE ADMINISTRANDO.

SACRUM Baptisma, Christianæ Religionis & æternæ vitæ januam, quod inter alia novæ legis Sacraenta, à CHRISTO instituta, primum tenet locum, cunctis ad salutem necessarium esse, ipsa Veritas testatur illis verbis: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in Regnum DEI.* Itaque summa, ad illud opportune riteque administrandum ac suscipiendum, diligentia adhibenda est.

Cum autem ad hoc Sacramentum conferendum alia sint de jure divino absolute necessaria, ut Materia, Forma, Minister; alia ad illius solemnitatem pertineant, ut ritus, ac cæremoniæ, quas ex Apostolica & antiquissima traditione acceptas, & approbatas, nisi necessitatis causa, omittere non licet; de iis aliqua præmonenda sunt, ut sacrum hoc ministerium rite ac sancte paragatur.

DE MATERIA BABTISMI.

AC primum intelligat Parochus, cum hujus Sacramenti materia sit aqua vera ac naturalis, nullum alienum liquorem ad id adhiberi posse.

Aqua

Aqua vero solemnis Baptismi sit eo anno benedicta in Sabbato sancto Paschatis, vel Sabbato Pentecostes; quæ in fonte mundo nitida & pura diligenter conservetur: & hæc, quando nova benedicenda est, in Ecclesiæ vel potius Baptisterii sacrarium effundatur.

Si aqua benedicta tam imminuta sit, ut minus sufficere videatur, alia non benedicta admisceri potest, in minori tamen quantitate.

Si vero corrupta fuerit, aut effluxerit, aut quovis modo defecerit, Parochus in fontem, bene mundatum ac nitidum, recentem aquam infundat, eamque benedicat ex formula, quæ infra præscribitur.

Sed, si aqua conglaciata sit, curetur, ut liquefiat; si autem ex parte congelata sit, aut nimium frigida, poterit parum aquæ naturalis non benedictæ calefacere, & admiscere aquæ baptismali in vasculo ad id parato, & ea tepefacta ad baptizandum uti, ne noceat infantulo.

DE FORMA BAPTISMI

Quoniam Baptismi Forma, his verbis expressa, *Ego te baptizo in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.* Omnia necessaria est; ideo nullo modo licet mutare; sed eadem verba, uno & eodem tempore, quo fit ablutio pronuncianda sunt.

Latinus Presbyter Latina Forma semper utatur.

Cum Baptismum iterare nullo modo liceat; si quis sub conditione, de quo infra, sit baptizandus, ea conditio explicanda est, hoc modo: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in Nomine Patris, &c.* Hac tamen conditionali forma non passim aut leviter uti licet, sed prudenter, & ubi, re diligenter pervestigata, probabilis subest dubitatio infantem non fuisse baptizatum.

Baptismus licet fieri possit, aut per infusionem aquæ, aut per immersionem, aut per aspersionem, primus tamen vel secundus modus, qui magis sunt in usu, pro Ecclesiarum con-

suetudine retineatur; ita ut trina ablutione caput baptizandi perfundatur vel immergatur in modum crucis, uno & eodem tempore, quo verba proferuntur; & idem fit aquam adhibens & verba pronuncians.

Ubi vero Baptismus fit per infusionem aquæ, cavendum est, ne aqua ex infantis capite in fontem, sed vel in sacramentum baptisterii, prope ipsum fontem extructum defluat, aut in aliquo vase, ad hunc usum parato, recepta, in ipsius baptisterii, vel in Ecclesiæ sacrarium effundatur.

DE MINISTRO BAPTISMI.

Legitimus quidem Baptismi minister est Parochus; vel alius Sacerdos, à Parocho vel ab Ordinario loci delegatus: sed, quoties infans, aut adultus, versatur in vitæ periculo, potest sine solemnitate à quocunque baptizari in qualibet lingua, sive clericō, sive laico, etiam excommunicato, sive fideli sive infideli, sive catholico sive hæretico, sive viro sive foemina, servata tamen forma & intentione Ecclesiæ.

Sed, si adfit Sacerdos, Diacono præferatur, Diaconus Subdiacono, Clericus laico, & vir foeminæ; nisi pudoris gratia deceat foeminam potius quam virum baptizare infantem non omnino editum, vel nisi melius foemina sciret formam & modum baptizandi. Quapropter curare debet Parochus, ut fi-deles præsertim obstetrices, rectum baptizandi ritum probe te-neant & servent.

Pater, aut mater, propriam prolem baptizare non debet, præterquam in mortis periculo, quando alius non reperitur, qui baptizet: neque tunc ullam contrahunt cognitionem, quæ matrimonii usum impedit.

DE BAPTIZANDIS PARVULIS.

Opportune Parochus hortetur eos, ad quos ea cura pertinet, ut natos infantes, sive baptizandos sive baptizatos, quam-pr-

primum fieri poterit, & qua decet Christiana modestia, sine pompæ vanitate deferant ad Ecclesiam; ne illis Sacramentum, tantopere necessarium, nimium differatur cum periculo salutis; & ut in iis, qui ex necessitate privatim baptizati sunt, consuetæ cæremoniæ ritusque suppleantur omissa forma & ablutione.

Nemo, in utero matris clausus, baptizari debet. Sed si infans caput emiserit, & periculum mortis immineat, baptizetur in capite; nec postea, si vivus evaserit, erit iterum baptizandus. At si aliud membrum emiserit quod vitalem indicet motum, in illo, si periculum impendeat, baptizetur; & tunc, si natus vixerit, erit sub conditione baptizandus eo modo, quo supradictum est: *Si non es baptizatus, ego te baptizo, in Nomine Patris, &c.* Si vero ita baptizatus, deinde mortuus prodierit ex ute-
ro, debet in loco sacro sepeliri.

Si mater prægnans mortua fuerit, foetus quamprimum caute extrahatur, ac si vivus fuerit, baptizetur; si fuerit mortuus, & baptizari non potuerit, in loco sacro sepelliri non debet. Infantes expositi & inventi, si, re diligenter investigata de eorum baptismo non constat, sub conditione baptizentur.

In monstris vero baptizandis, si casus eveniat, magna cautio adhibenda est: de quo, si opus fuerit, Ordinarius loci, vel alii periti, consulantur; nisi mortis periculum immineat.

Monstrum, quod humanam speciem non præferat, baptizari non debet: de quo si dubium fuerit, baptizetur sub hac conditione: *Si tu es homo, ego te baptizo, &c.*

Illud vero, de quo dubium est, unane, aut plures sint personæ, non baptizetur, donec id discernatur: discerni autem potest, si habeat unum vel plura capita, unum vel plura pe-
ctora; tunc enim toditem erunt corda & animæ, hominesque distincti; & eo casu singuli seorsum sunt baptizandi, unicuique dicendo; *Ego te baptizo, &c.* Si vero periculum mortis immineat, tempusque non suppetat, ut singuli separatim bap-
tizentur, poterit minister, singulorum capitibus aquam infun-
dens,

dens, omnes simul baptizare, dicendo: *Ego vos baptizo, in Nominis Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Quam tamen formam in iis solum, & in aliis similibus mortis periculis, ad plures simul baptizandos, & ubi tempus non patitur, ut singuli separatim baptizentur, alias nunquam, licet adhibere.

Quando vero non est certum in monstro esse duas personas, ut quia duo capita & duo pectora non habet bene distincta; tunc debet primum unus absolute baptizari, & postea alter sub conditione, hoc modo: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.*

DE PATRINIS.

Seff. 44.
c. 2. de
Ref.
Matr. **P**roclus, antequam ad baptizandum accedat, ab iis, ad quos spectat, exquirat diligenter, quem vel quos suscep- tores seu Patrinos elegerint, qui infantem de sacro fonte suscipiant, ne plures quam liceat, aut indignos, vel ineptos admittat.

Patrinus unus tantum sive vir, sive mulier, vel ad summum unus, & una adhibeantur ex decreto Concilii Tridentini: sed simul non admittantur duo viri, aut duæ mulieres, neque ipsius baptizandi pater aut mater.

Hos autem Patrinos saltem in ætate pubertatis, ac Sacramento Confirmationis confignatos esse maxime convenit.

Sciant præterea Parochi, ad hoc munus non esse admittendos infideles, aut hæreticos, non publice excommunicatos, aut interdictos, non publice criminosos, aut infames, nec præterea qui sana mente non sunt, nec qui ignorant rudimenta fidei: hæc enim patrini spirituales filios suos, quos de Baptismi Fonte susceperint, ubi opus fuerit, opportune docere tenentur.

Præterea ad hoc etiam admitti non debent Monachi, vel Sanctimoniales, neque alii cuiusvis ordinis regulares à sæculo segregati.

DE

DE OBSTETRICE

QUæ jurata sit, & bene sciat formam baptizandi, simul proferendo lingua vulgari verba: Ich tausse dich im Namen Gottes des Vatters + / und des Sohns + / und des heiligen Geistes + / & effundendo aquam naturalem, quæ vel putealis, fontana, vel pluvialis fit. Baptizans facere intendat, quod facit Ecclesia Catholica. Ad levandum partus dolores, vel ad partum accelerandum, illicitas artes &c. circa infantes, aut parturientes applicare nunquam præsumat.

DE TEMPORE ET LOCO ADMINISTRANDI BAPTISMI.

QUAMVIS Baptismus quovis tempore, etiam interdicti, & cessationis à divinis, præfertim si urgeat necessitas, conferri poslit; tamen duo potissimum ex antiquissimo Ecclesiæ ritu sacri sunt dies, in quibus solemní cæremonia hoc Sacramentum administrari maxime convenit: nempe Sabbatum sanctum Paschæ, & Sabbatum Pentecostes, quibus diebus baptismalis fontis aqua rite consecratur. Quem ritum, quantum fieri commode potest, in adultis baptizandis, nisi vitæ periculum immineat, retineri decet, aut certe non omnino prætermitti, præcipue in Metropolitanis, aut Cathedralibus Ecclesiis.

Ac licet urgente necessitate, ubique baptizare nihil imperiat, tamen proprius Baptismi administrandi locus est Ecclesia, in qua sit fons baptismalis, vel certe Baptisterium prope Ecclesiam.

Itaque, necessitate excepta, in privatis locis nemo baptizari debet, nisi forte sint Regum, aut magnorum Principum filii, id ipsis ita depositibus; dummodo id fiat in eorum Capellis, seu Oratoriis, & in aqua baptismali de more benedicta.

Baptisterium sit decenti loco, & forma, materiaque solida, & quæ aquam bene contineat, decenter ornatum, & cancellis

circumseptum, sera, & clave munitum, atque ita obseratum, ut pulvis, vel aliæ sordes intro non penetrant, in eoque ubi commode fieri potest, depingatur Imago sancti Joannis Christi baptizantis.

DE SACRIS OLEIS, ET ALIIS REQUISITIS.

SAcrum Chr̄isma, & sanctum Oleum, quod & Catechumenorum dicitur, quorum usus est in Baptismo, eodem anno sint ab Episcopo de more benedicta feria quinta in Cœna Domini.

Curet Parochus, ut ea suo tempore quamprimum habeat, & tunc vetera in Ecclesia comburat.

Veteribus oleis, nisi necessitas cogat, ultra annum non utatur; ac si deficere videantur, & Chr̄isma, aut oleum benedictum haberi non possit, aliud oleum de olivis non benedictum adjiciatur, sed in minori quantitate.

Chr̄isma, & Oleum sacrum sint in suis vasculis argenteis, aut saltem stanneis bene obturatis: quæ vascula sint inter se distincta; & propriam unumquodque inscriptionem habeat majusculis litteris incisam, ne quis error committatur.

Ad usum vero quotidianum minora habeantur vascula ex argento, si fieri potest, aut stanno; five separata, five etiam conjuncta: apte tamen distincta, & bene cooperta, & cum suis inscriptionibus, ut supra, ne Parochus aberret, & unum pro altero sumat, quod cavere debet diligenter.

In ea igitur ex majoribus vasculis chr̄ismatis, & olei, quod sufficiat, infundatur, atque ut effusionis periculum caveatur, commodum erit in his vasculis bombacium, seu quid simile habere, Oleo sacro, & Chr̄ismate separatim perfusum, in quæ pollex, cum opus est, ad inungendum immittatur.

Hac vascula ita parata, in loco proprio, honesto, ac mundo, sub clave ac tuta custodia decenter asserventur, ne ab

ab aliquo nisi à Sacerdote temere tangantur, aut eis sacrilege quispiam abuti possit.

Parochus quantum fieri potest, curet, ne per Laicos, sed per se, vel per alium Sacerdotem, vel saltem per alium Ecclesiæ ministrum, hæc Olea deferantur: caveat item ne de iis quidquam ulli unquam tribuat, cujusvis rei prætextu.

Sal, quod in os baptizandi immittendum est, fit benedictum sua peculiari benedictione, quæ infra præscribitur; neque utatur sale exorcizato ad benedicendum aquam; fitque prius bene confractum, & attritum, siccum ac mundum. Sal ita benedictum nemini tradatur, neque etiam iis, qui benedicendum attulerint, reddatur; sed ad alios baptizandos servetur, aut in sacrarium abjiciatur.

Cumigitur Baptismi Sacramentum jam administrandum est, hæc in promptu esse debent.

Vascula sacri Olei Catechumenorum, & Chrismatis.

Vasculum cum sale benedicendo, vel jam, ut dictum est, benedicto.

Vasculum, seu cochleare ex argento, vel alio metallo nitidum, ad aquam Baptismi fundendam supra caput baptizandi, quod nulli præterea alii usui deserviat.

Pelvis, seu bacile ad excipiendam aquam ex capite defluentem, nisi statim in sacrarium defluat.

Gossipium, alio nomine bombacium, seu quid simile, ad abstergenda loca sacris Oleis inuncta.

Stolæ duæ, una violacea, & altera alba, ut infra notatur, mutanda.

Medulla panis, qua inuncti Sacerdotis dñti, cum manus lavat, abstergantur, & vas pro manuum lotione post Baptismum, quod huic tantum usui deservire decet.

Alba vestis in modum pallioli, seu linteolum candidum infantis capitì imponendum.

Cereus, seu candela cerea, baptizato ardens tradenda.

Hic denique Ritualis liber sit paratus, & item liber Baptismalis, in quo baptizati describuntur.

Omnibus igitur opportune præparatis, Sacerdos, ad tanti Sacramenti administrationem, lotis manibus, superpelliceo & stola violacea indutus accedat, clericum unum, seu plures, si potest, secum adhibeat, superpelliceo pariter indutos, qui sibi ministrent.

Ita paratus accedat ad limen Ecclesiæ, ubi foris expectant, qui infantem detulerunt.

Interroget (nisi de his bene sibi constet) an sit suæ Parochiæ, masculus an foemina, an sit domi baptizatus, & à quo, & quam rite, & qui sint compatres, qui infantem teneant, pro eoque respondeant; quos pie ac decenter assistere, ac, prout opus fuerit, pro baptizando ad interrogations respondere admoneat.

Et quoniam iis, qui baptizantur, tanquam **D E I** Filiis in Christo regenerandis, & in ejus militiam adscribendis, nomen imponitur, curet ne obscoena, fabulosa aut ridicula, vel inanium Deorum, vel impiorum Ethnicorum hominum nomina imponantur; sed potius quatenus fieri potest, Sanctorum: quorum exemplis fideles ad pie vivendum excitentur, & patrociniiis protegantur.

His igitur expeditis, Baptizans ad Baptismum procedat, & Patrinum de nomine infantis super brachium dextrum illius positi, in hunc modum nominatim interroget.

ORDO BAPTISMI PARVULORUM.

Quomodo vocandus est insans iste? **vel si Patrinus** Dum se-ignorat linguam Latinam, Germanice sic interrogates interrogationes facit E- **rogat:** Wie soll das Kind heißen? **vel Koku** piscopus, sedet cum mi- **se ima jemenuate tu dette?** **Patrinus respondet:** N. **vel N. Sacerdos** N. exprimitur nomen infantis. Quid petis ab Ecclesia DEI? **vel Was begehrst du von der Kirchen Gottes?** **vel Kai selish od te Cerkue Boshie?** **Patrinus respondet:** Fidem. Den Glauben, to vero. **Sacerdos.** Fides quid tibi præstat? **vel Was gibt dir der Glauben?** **vel Kai tebi da ta vera?** **Patrinus respondet:** Vitam æternam, **vel Das ewige Leben.** **vel To vezhnu Shiuleine.** **Sacerdos.** Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata: Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua; & proxium tuum sicut teipsum.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, & dicat semel: Exi ab eo, **vel ab ea,** immunde Spiritus, Pontifex surgit cum mi- tra. & da locum Spiritui sancto paraclito.

Postea pollice faciat signum Crucis in fronte & per Rufus sedet cum mi- tra. **Etore infantis, dicens:** Accipe signum Crucis, tam in fronte **¶** quam in corde **¶**, sume fidem cœlestium præceptorum, & talis esto moribus, ut templum DEI jam esse possis.

ORE.

OREMUS.

Surgit & dicit fequentes orationes fine mitra. **P**Reces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi: & hunc electum tuum **N.** Crucis Dominicæ impressione signatum, perpetua virtute custodi, ut magnitudinis gloriae tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.
Deinde imponat manum super caput infantis, ac dicat.

OREMUS.

OMnipotens sempiterne **D**EUS, Pater Domini nostri **J**ESU Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum **N.** quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cœcitatatem cordis ab eo expelle: disrumpere omnes laqueos Sathanæ, quibus fuerat colligatus: aperi ei Domine januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum foetoribus careat, & ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Sacerdos benedic salem, qui semel benedictus alias ad eundem usum deservire potest.

BENEDICTIO SALIS.

EXorcizo te creatura salis, in nomine **D**EI Patris Omnipotentis **†** & in charitate Domini nostri **J**ESU Christi, **†** & in virtute Spiritus sancti. **†** Exorcizo te per **D**EUM vivum **†**, per **D**EUM verum **†**, per **D**EUM Sanctum **†**, per **D**EUM qui te ad tutelam humani

gene-

generis procreavit, & populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in nomine sanctæ Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifies , & benedicendo benedicas , ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Iesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde immittat modicum salis benedicti in os in-
fantis, dicens: **N.** Accipe salem sapientiae; propitiatio
fit tibi in vitam æternam. **R.** Amen. **Sacerdos**, Pax te-
cum. **R.** Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus Patrum nostrorum, Deus universæ conditor Rursus
veritatis, supplices exoramus, ut hunc famulum stat sine
tuum **N.** respicere digneris propitius, & hoc primum mitra.
pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas,
quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper
spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens.
Perduc eum Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis
lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tua-
rum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum
Dominum nostrum. **R.** Amen.

Exorcizo te immunde spiritus in nomine Patris , Adhuc
& Filii , & Spiritus sancti , fiat cum
ab hoc famulo Dei **N.** Ipse enim tibi imperat, maledi-
cere

ete dannate, qui pedibus super mare ambulavit, & Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, & da honorem DEO vivo, & vero, da honorem JESU Christo Filio ejus, & Spiritui sancto: & recede ab hoc famulo DEI **N.** quia istum sibi Deus, & Dominus noster JESUS Christus ad suam sanctam gratiam, & benedictionem, fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat infantem, dicens

Et hoc signum sanctæ Crucis , quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Mox imponit manum super caput infantis, & dicit.

O R E M U S.

A Ternam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte Pater Omnipotens, æterne Deus, auctor huminis, & veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris eum illuminare lumine intelligentiae tuæ: munda eum, & sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia Baptismi tui effectus, teneat firmam spem, confilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Postea Sacerdos imponit extremam partem flosæ super infantem, & introducit eum in Ecclesiam, dicens:

N. Ingredere in templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam æternam. **R.** Amen.

Cum

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos procedens ad fontem cum susceptoribus conjunctim clara voce dicit.

Credo in DEUM Patrem Omnipotentem, Creatorem Epi-
cœli, & terræ. Et in JESUM Christum Filium
pus stat
eius unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de
fine mi-
Spiritum sancto, natus ex Maria Virgine: passus sub Pon-
tra.
tio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus. Descendit
ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis. Ascendit ad
cœlos, sedet ad dexteram DEI Patris Omnipotentis. In-
de venturus est judicare vivos & mortuos. Credo in Spi-
ritum sanctum: Sanctam Ecclesiam Catholicam, San-
ctorum communionem: Remissionem peccatorum: Car-
nis resurrectionem: Vitam æternam, Amen.

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur Nomen
tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua,
sicut in cœlo, & in terra. Panem nostrum quotidianum
da nobis hodie, & dimitte nobis debita nostra, sicut &
nos dimittimus debitoribus nostris: Et ne nos inducas in
tentationem: sed libera nos à malo, Amen.

Vel Germanice dicat: Sprecht mit mir den Christ-
lichen Catholischen Glauben samt dem Heiligen Vatter
unser, scilicet Ich glaub in Gott Vatter, Allmächtigen
Schöpfer Himmels und der Erden. Und in Jesum
Christum seinen einigen Sohn, unsern Herrn. Der
empfangen ist von dem Heiligen Geist. Geboren aus
Maria der Jungfrauen. Gelitten unter Pontio Pila-
to, gecreuziget, gestorben, und begraben. Abgestie-
gen

gen zu der Höllen, am dritten Tag wiederum auferstanden von den Todten. Aufgesfahren zu den Himmeln, sitzt zu der Rechten Gottes des Allmächtigen Vatters. Von dannen er kommen wird zu richten die Lebendigen und die Todten. Ich glaub in den Heiligen Geist. Eine Heilige allgemeine Christliche Kirchen. Gemeinschafft der Heiligen. Ablass der Sünden. Auferstehung des Fleisches. Und ein ewiges Leben, Amen.

Vatter unser, der du bist in den Himmeln. Geheiligt werde dein Nam. Zukomme dein Reich. Dein Will geschehe, wie im Himmel, also auch auf Erden. Gib uns heut unser tägliches Brod. Und vergib uns unsere Schulden, als auch wir vergeben unsren Schuldigern. Und führe uns nicht in Versuchung. Sonder erlöse uns vom Ubel, Amen.

Vel Carniolice dicat

Jest verujem v' Boga Ozhetu usigamogozhniga stuarnika Nebess inu semle. Inu v' JESUSA Christusa Synu njega ediniga, Gospuda nashiga. Kir je spozhet od svetiga Duha, Rojen is Marie Divize, Terpil pod Pontiom Pilatushom, krishan, vmerl, v'grob poloshen. Doli je shell h'peklom, na tretji dan spet gori vstal od mertvih; Gori je shell v'Nebessa, sedy na Desnizi Boga Ozhetu usigamogozhniga: Od Vunod ima priti, lodtyi te shive inu mertve. Jest verujem v'svetiga Duha; Eno sveto Chatolishko Cerkou: Gmaino Svetnikou:

Odpu-

Odpusshaine grehou; Vstajaine Messa: inu vezhnu shiu-leine, Amen.

Ozha nas, kir si v'Nebessih, Posuezhenu bodi two-je Ime. Pridi k'nam twoje Krailestvu. Isydise twoja vo-la, kakor na Nebi, taku na semli. Daj nam danas, nash vsak daini kruh. Inu nam odpusti, nashe dolge: kakur my odpushamo nashim dolshnikom. Inu nas neupelai v'skusniavo. Temuzh naſs reshi od slega, Amen.

Quibus peractis surgunt, & Baptizans antequam ac-cedat ad Baptisterium, dicat:

E X O R C I S M U S.

EXorcizo te, omnis Spiritus immunde, in Nominē DEI Patris Omnipotentis **†**, & in nomine JESU Christi Filii ejus, Domini & Judicis nostri **†**, & in vir-tute Spiritus sancti **†**, ut discedas ab hoc Plasmate DEI **N.** quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum DEI vivi, & Spiritus sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem, **R.** Amen.

Postea Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, & tangat aures & nares infantis; tangendo vero aurem dex-teram, & sinistram, dicat:

Ephpheta, quod est Adaperire: **deinde tangat nares,** Episco-pus fedet **cum mi-tra.**
dicens: In odorem suavitatis, (& subdit:) Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim judicium DEI.

Postea interrogat baptizandum nominatim dicens:

N. Abrenuntias Sathanæ? **vel** Widersagst du dem Teufel? Se adpovesh temo hudizho? **Respondet Patri-nus** Abrenuntio. **vel** Ich widersag, **vel** Jest se odpovem. Et omnibus operibus ejus? **vel** Und allen seinen Werken? **vel** Jeno vsemo negovemo djaino?

R. Abrenuntio, **vel** ich widersag? **vel** jest se odpovem. Et omnibus pompis ejus? **vel** Und aller seiner Hoffart? **vel** Jeno vsemo negovemo napuho **R.** Abrenuntio, **vel** Ich widersag, **vel** Jest se odpovem, &c.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in Oleo Catechumenorum (cujus capsula est signata littera S. qua indicatur Sacrum Oleum Catechumenorum) & infantem ungit in pectore, & inter scapulas in modum Crucis dicens:

Ego te linio **†** Oleo salutis, in Christo **†** J E S U Domino nostro, ut habeas vitam æternam. **R.** Amen.

Subinde pollicem & inuncta loca abstergit bombacio **vel** re simili, deponit stolam violaceam, & assumit aliam albi coloris, & interrogat expresso nomine baptizandum, **Patrino respondente**

N. Credis in DEUM Patrem Omnipotentem, creatorem cœli & terræ? **vel** Glaubst du in Gott Vater Allmächtigen Schöpfer Himmels, und der Erden? **vel** Verujes ti v' Boga Ozheta vfiga mogozhniga, stuarnika albi, & Nebess, inu semle?
sedet cum mi-
tra.

¶ Credo, **vel** ich glaub, **vel** iest verujem.
Credis in JESUM Christum Filium ejus unicum, Do-

minum nostrum, natum, & passum? **vel** Glaubst du in
Jesum Christum seinen einigen Sohn unsern Herrn,
der geboren ist, und gelitten hat? **vel** Verujes ti v' Jesu-
sa Christusa Synu niega ediniga, kir ie roien bil, ienu
je terpel? **R.** Credo, **vel** ich glaub, **vel** jest verujem.

Credis in Spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam Ca-
tholicam, sanctorum communionem, remissionem pec-
catorum, carnis resurrectionem, vitam æternam?

Glaubst du in den heiligen Geist, ein heilige allge-
meine Christliche Catholische Kirchen, Gemeinschaft
der Heiligen, Ablaff der Sünden, Auferstehung des
Fleisches, und ein ewiges Leben? **vel** Verujes ti v'sve-
tiga Duha, eno Svetu Catholshko Cerkou: Gmaino
Svetnikou: Odpushaine teh grehou, Ustaiaine tega
messa, jeno vezhnu Shiuleine?

R. Credo, **vel** ich glaub, **vel** jest verujem.

Subinde expresso nomine baptizandi, ter Sacerdos
interrogat.

N. Vis baptizari? Willst du getauft werden? **vel**
Ozhes ti Karshen biti?

R. Patrinus: Volo, **vel** ich will, **vel** Ozhem.

Quærat deinde Sacerdos, an propter periculum, evi-
tandum, sit circa Baptismum infantis aliquid attentatum
à quopiam? Et si respondeatur, nihil ejusmodi factum,
tunc Patrino vel Matrina, vel utroque (si ambo admit-
tantur) infantem supra dextram tenente, Sacerdos vas-
culo, seu urceolo accipitaquam Baptismalem & de ea ter
fundit supra caput infantis in modum Crucis, & simul

verba proferens, semel tantum distinete, & attente dicit.

N. Ego te baptizo in Nomine Patris, **+** fundat pri-
mo, & Filii **+** fundat secundo, & Spiritus **+** sancti,
fundat tertio. **R.** Amen.

Si vero dubitatur, an infans fuerit baptizatus, utatur
hac forma. **N.** Si non es baptizatus, ego te baptizo in
Nomine Patris **+**, & Filii **+**, & Spiritus **+** sancti.
R. Amen.

Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate (cujus
capsula est signata littera C. significando sacram Chrif-
ma & ungit infantem in summitate capitis in modum
Crucis, dicens:

Deus Omnipotens, Pater Domini nostri JESU Christi,
qui te regeneravit ex aqua, & Spiritu sancto, qui-
que dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (**hic**
inungit) ipse te liniat Chrismate salutis **+** in eodem
Christo JESU Domino nostro in vitam æternam. **R.** Amen.

Sacerdos. Pax tibi. **R.** Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem
suum, & locum inunctum, & imponit capiti ejus **lin-**
teolum candidum loco vestis albæ, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam per-
feras ante tribunal Domini nostri JESU Christi, ut ha-
beas vitam æternam. **R.** Amen.

Postea dat ei, vel Patrino, candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, & irreprehensibilis cu-
stodi Baptismum tuum: serva DEI mandata, ut cum Do-
minus

minus venerit ad nuptias , possis occurrere ei una cum omnibus Sanctis in aula cœlesti, habeasque vitam æternam , & vivas in sœcula sœculorum. **R.** Amen.

Postremo dicit: N. Vade in pace , & Dominus sit tecum, **R.** Amen.

Si vero fuerint plures baptizandi, sive masculi sive fœminæ, in Catechismo masculi statuantur ad dexteram, fœminæ vero ad sinistram ; & omnia pariter dicantur, ut supra in proprio genere, & numero plurali. Verum prima nominis interrogatio, exsuffratio, Crucis impressio, seu signatio, tactus aurium & narium cum saliva, abrenunciationis interrogatio, unctio Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide seu Symbolo, & ipse Baptismus, inunctio Chrismatis, candidæ vestis impositio, atque accessæ candelæ traditio, singulariter singulis, & primum masculis, deinde fœminis fieri debent.

Si infans, vel adultus ægrotus adeo graviter laboret, ut periculum immineat ne pereat, antequam Baptismus perficiatur, Sacerdos omilis, quæ Baptismum præcedunt, eum baptizet, ter, vel etiam semel infundens aquam super caput ejus in modum Crucis , dicens: **Ego te baptizo in Nomine Patris** &c. ut folio 22.

Si non habeatur aqua Baptismalis, & periculum impendeat, Sacerdos utatur aqua simplici.

Deinde si habeat Chrisma, liniat eum in vertice, dicens: **D E U S Omnipotens, Pater Domini nostri J E S U C H R I S T I,** &c. ut supra fol. 22.

Postea dat ei linteolum candidum, dicens: **Accipe vestem,** &c. ibidem **Ae**

Ac demum det ei ceream candelam accensam, dicens:
Accipe lampadem &c. ut supra. Si supervixerit, sup-
plementum alii ritus omissi.

Expleto Baptismo lavet Sacerdos supra pelym ma-
nus cum sale, & aqua, præsertim vero pollicem, quo in
unctionibus usus est; lotionis vero aqua in locum sa-
cram effundatur.

Admonendi præterea sunt susceptores de spirituali
cognitione, quam contraxerunt cum baptizato, bapti-
zatique patre, & matre, quæ cognatio impedit matrimonio-
num, ac dirimit.

Curet Parochus, parentes infantis admoneri, ne in le-
cto secum ipsi, vel nutrices parvulum habeant propter
oppressionis (*quæ in Diœcesi huc est casus reservatus*)
periculum: sed eum diligenter custodiant & opportune
ad Christianam disciplinam instituant.

Commonendi sunt etiam parentes, & alii, si opus fue-
rit, ne filios Hebræis, aliisve infidelibus, vel Hæteticis
mulieribus ullo modo lactandos, aut nutriendos tradant.

Antequam infans ex Ecclesia asportetur, aut suscep-
tores discedant, eorum nomina, & alia de administratio
Baptismo ad præscriptam formam in Baptismali libro
Parochus accurate describat.

DE BAPTISMO ADULTORUM.

Si quis adultus sit Baptizandus, debet prius secundum
Apostolicam regulam in Christiana fide ac sanctis mori-
bus diligenter institui, & per aliquot dies in operibus pie-
tatis exerceri, ejusque voluntas & propositum sæpius ex-
plora-

plorari, & non nisi sciens & volens, probeque instructus baptizari.

At vero si quis, dum instruitur, in mortis periculum incidat; baptizarique voluerit, habita ratione periculi, vel necessitatis baptizetur.

Adulorum Baptismus, ubi commode fieri potest, ad Episcopum deferatur, ut si illi placuerit, ab eo solemnius conferatur; alioquin Parochus ipse baptizet, stata cæremonia.

Decet autem hujusmodi Baptismum ex Apostolico instituto, in Sabbato sancto Paschatis, vel Pentecostes solemniter celebrari.

Quare si circa hæc tempora Cathechumeni sint baptizandi, in ipsos dies, si nihil impedit, Baptismum differri convenit.

Verum si circa, seu post tempus Pentecostes aliqui conversti fuerint, qui ægre ferant suum Baptisma in longum tempus differri, & ad illud festinent, instructique, ac rite parati esse noscantur, citius baptizari possunt.

Catechumenus instructus baptizetur in Ecclesia, seu in Baptisterio. Patrinus ei assistat, & ipse Catechumenus ad Sacerdotis interrogations respondeat; nisi mutus fuerit, aut omnino surdus, vel ignotæ linguae, quo casu vel per Patrimum, si illam intelligat, aut alium interpretem, vel nutu consensum explicet suum.

Pro hujus autem veneratione Sacramenti, tam Sacerdotem, qui adultos baptizabit, quam ipsos adultos, qui sani sunt, convenit esse jejunos.

Quare non post epulas, aut prandia, sed ante meridiem (nisi ex rationabili causa aliter faciendum esset) eorum Baptisma celebretur.

Admonendus est Catechumenus, ut peccatorum suorum peniteat.

Amentes, & furiosi non baptizentur, nisi tales à nativitate fuerint: tunc enim de iis idem judicium faciendum est, quod de infantibus; atque in fide Ecclesiæ baptizari possunt.

Sed si dilucida habeant intervalla, dum mentis compotes sunt, baptizentur, si velint. Si vero antequam insanirent, suscipiendi Baptismi desiderium ostenderint, ac vitæ periculum immineat, etiamsi non sint compotes mentis, baptizentur.

Idemque dicendum est de eo, qui lethargo aut phrenesi laorat; ut tantum vigilans, & intelligens baptizetur; nisi periculum mortis impendeat, si in eo prius apparuerit Baptismi desiderium.

Sacerdos diligenter curet, ut certior fiat de statu, & conditione eorum, qui baptizari petunt, præsertim exterorum. De quibus facta diligent inquisitione, num alias, ac rite sint baptizati, caveat, ne quis jam baptizatus, imperitia, vel errore, aut ad quæstum, vel ob aliam causam, fraude, dolore iterum baptizari velit.

Omnes autem, de quibus re diligenter investigata probabilis dubitatio est, an baptizati fuerint, si nihil aliud impedit, sub conditione baptizentur.

Hæretici vero ad Catholicam Ecclesiam venientes, in quorum Baptismo debita forma, aut materia servata non est, rite baptizandi sunt: sed prius errorum suorum pravitatem agnoscant, & detestentur, & in fide Catholica diligenter instruantur: ubi vero debita forma, & materia servata est, omissa tantum suppleantur, nisi rationabili de causa aliter Episcopo videatur.

Cæterum legantur, & serventur ea, quæ supra de Baptismo in communi præscripta sunt. fol. 4.

ORDO BAPTISMI ADULTORUM.

IN primis Sacerdos paratis his, quæ supra de observandis in administratione Sacramenti Baptismi parvolorum dicuntur, indutus superpelliceo, & stola, vel etiam pluviali violacei

cei coloris, cum suis Clericis accedit ad gradus Altaris, & genibus flexis, pia mente ad DEUM preces effundit, ut tantum Sacramentum digne valeat ministrare; & ad implorandum divinum auxilium, surgens se signat, & si temporis ratio ferat, dicit

V. Deus in adjutorium meum intende. **R.** Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri, &c. Sicut erat, &c.

Postea incipiat, prolequentibus Clericis Antiphon.
Effundam super vos aquam mundam, & mundabitini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus

PSALMUS 8.

Domine Dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Quoniam elevata est magnificentia tua: super cœlos.

Ex ore infantium, & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos: ut destruas inimicum & ultorem.

Quoniam video cœlos tuos, opera digitorum tuorum: lunam, & stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? aut Filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis: gloria & honore coronasti eum, & constitueristi eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus: oves, & boves universas, insuper & pecora campi.

Volucres cœli, & pisces maris: qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Gloria Patri, &c. Sicut erat &c.

PSALMUS. 28.

Afferte Domino filii DEI: afferte Domino filios arietum.

Afferte Domino gloriam, & honorem, afferte Domino gloriam nomini ejus: adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit: Dominus super aquas multas.

Vox Domini in virtute: vox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros: & confringet Dominus cedros Libani.

Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: & dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercedentis flammarum ignis, vox Domini concutientis desertum: & commovebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini præparantis cervos, & revelabit condensa: & in templo ejus omnes dicent gloriam.

Dominus diluvium inhabitare facit: & sedebit Dominus Rex in æternum.

Dominus virtutem populo suo dabit: Dominus benedicet populo suo in pace.

Gloria Patri, &c. Sicut erat &c.

PSALMUS 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te Deus.

Sitivit anima mea ad DEUM fortem vivum: quando veniam, & apparebo ante faciem DEI?

Fue-

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die, ac nocte: dum dicitur mihi quotidie, Ubi est DEUS tuus?

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meam: quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum DEI.

In voce exultationis, & confessionis: sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea: & quare conturbas me?

Spера in DEO, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, & DEUS meus.

Ad me ipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra Jordanis, & Hermonium à monte modico.

Abyssus abyssum invocat: in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui: super me transferunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam: & nocte canticum ejus.

A pud me oratio DEO vitæ meæ: dicam DEO, Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei? & quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea: exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi, per singulos dies, ubi est DEUS tuus? quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spера in DEO, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, & DEUS meus.

Gloria Patri. **Sicut erat.**

Et repetitur Antiph. Effundam super vos aquam mun-
dam. &c. **Q**ua repetita dicitur: Kyrie eleison, Christe elei-
son. Kyrie eleison. Pater noster. **R.** Et ne nos inducas
in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo. **R.** Domine
exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne D E U S , qui dedisti famulis tuis
in confessione veræ fidei, æternæ Trinitatis gloriam
agnoscere, & in potentia Majestatis adorare unitatem:
quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper
muniamur adversis.

O R A T I O .

ADesto supplicationibus nostris, Omnipotens D E U S ,
& quod humilitatis nostræ gerendum est ministerio,
tuæ virtutis impleatur effectu.

O R A T I O .

DA, quæsumus Domine electo nostro; ut sanctis edo-
ctus mysteriis, & renovetur fonte Baptismatis, &
inter Ecclesiæ tuæ membra numeretur. Per Christum
Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si plures fuerint baptizandi, hæc tertia Oratio dicatur
in numero plurali.

Deinde Sacerdos procedit ad fores Ecclesiæ, & stat in
limine, Catechizandus vero extra limen. Et si sunt plu-
res mares, & foeminæ, illi ad texteram Sacerdotis, hæ
vero ad finistram statuantur, & Sacerdos interrogat.
Quo nomine vocaris? Catechumenus respondet N.

Sacer

Sacerdos N. Quid petis ab Ecclesia DEI ? Rx. Fidem.
 Sacerdos. Fides quid tibi præstat ? Rx. Vitam æternam
 Sacerdos Si vis habere vitam æternam, serva mandata.
 Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo, & ex
 tota anima tua, & ex tota mente tua, & proximum tuum
 sicut te ipsum: In his duobus mandatis tota lex pendet,
 & Prophetæ. Fides autem est, ut unum DEUM in Tri-
 nitate, & Trinitatem in unitate venereris, neque confun-
 dendo personas, neque substantiam separando. Alia est
 enim persona Patris, alia Filii, alia Spiritus sancti, sed
 horum trium una est substantia, & non nisi una Divi-
 nitas.

Et rursus interrogat: N. Abrenuncias Satanæ?

Rx. Abrenuncio.

Interrog. Et omnibus operibus ejus? Rx. Abrenuncio.

Interrog. Et omnibus pompis ejus? Rx. Abrenuncio.

Deinde Sacerdos interrogat de Symbolo fidei dicens:
 Credis in DEUM Patrem Omnipotentem, Creatorem eœ-
 li & terræ? Rx. Credo.

Interrogat. Credis in JESUM Christum Filium ejus uni-
 cum Dominum nostrum, natum & passum? Rx. Credo.

Interrogat. Credis in Spiritum sanctum, Sanctam Ec-
 clesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remis-
 sionem peccatorum, carnis, resurrectionem, & vitam
 æternam? Rx. Credo.

Tunc Sacerdos exsufflat ter in faciem ejus, semel di-
 cens: Exi ab eo spiritus immunde, & da locum Spiritui
 sancto paraclito.

Hic

Hic in modum Crucis halet in faciem ipsius, & dicat :
N. Accipe Spiritum bonum per istam insufflationem, &
DEI benedictionem Pax tibi. **R.** Et cum spiritu tuo.

Deinde facit Crucem cum pollice in ejus fronte, & in pectore, dicens : N. Accipe signum Crucis tam in fronte, quam in corde, sume fidem cœlestium præceptorum. Talis esto moribus, ut templum DEI jam esse possis: ingressusque Ecclesiam DEI, evasisse te laqueos mortis lætus agnosce, horresce idola, respue simulacula: cole DEUM Patrem Omnipotentem, & JESUM Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Hic advertendum est, quod dicta verba, horresce idola, respue simulacula dicantur Catechumeno qui venit de gentilitatis errore, seu de Ethnicis, & idololatris. Catechumeno vero Judæo, sive ex Hebreis venienti, loco horum verborum dicatur: horresce Judaicam perfidiam, respue Hebraicam superstitionem.

Saraceno autem, vel Turcæ, aut Persæ, sive alii ex Mahumetanis ad fidem venienti Catechumeno, loco eorumdem verborum dicatur: horresce Mahumeticam perfidiam, respue pravam sectam infidelitatis.

At hæretico ad Catholicam Ecclesiam venienti, qui, si in ejus Baptismo debita forma servata non est, baptizari debet, dicatur: horresce hæreticam pravitatem, respue nefarias sectas impiorum. Vel exprimitur proprio nomine secta, de qua Catechumenus venit.

Si

Si plures sunt electi, omnia supradicta dicantur singulatim super singulos.

OREMUS.

TE deprecor, Domine sancte, Pater Omnipotens, aeternus Deus, ut huic famulo tuo N. qui in hujus saeculi nocte vagatur incertus, ac dubius, viam veritatis, & agnitionis tuae jubeas demonstrari: quatenus reseratis oculis cordis sui, te unum Deum Patrem in Filio, & Filium in Patre cum Spiritu sancto recognoscatur, atque hujus Confessionis fructum & hic, & in futuro saeculo percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. Rx. Amen.

Si plures fuerint, praecedens Oratio dicatur in numero plurali, & in genere suo.

Deinde signet illum signo Crucis cum pollice in fronte, dicens: Signo tibi frontem, ✕ ut suscipias Crucem Domini.

In auribus. Signo tibi aures, ✕ ut audias divina precepta.

In oculis. Signo tibi oculos, ✕ ut videas claritatem Dei.

In naribus. Signo tibi nares, ✕ ut odorem savitatis Christi sentias.

In ore. Signo tibi os, ✕ ut loquaris verba vitae.

In pectore. Signo tibi pectus, ✕ ut credas in Deum.

In scapulis. Signo tibi scapulas, ✕ ut suscipias iugum servitutis ejus.

In toto corpore, illud non tangens, manu producit signum Crucis, & dicit:

Signo te totum in nomine Patris, ✕ & Filii, ✕ & Spiriti

E

Spiri-

Spiritus sancti, **X** ut habeas vitam æternam, & vivas
in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Si plures sint electi, præcedentes Orationes, & exor-
cismi dicantur in numero plurali, & in genere suo.

Signationes autem fiant, & illarum verba dicantur sin-
gulis.

O R E M U S.

PReces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi:
& hunc electum tuum **N.** Crucis Dominicæ, cuius
impressione eum signamus, virtute custodi, ut magnitudi-
nis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam manda-
torum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire merea-
tur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

O R E M U S.

Deus, qui humani generis ita es conditor, ut sis etiam
reformator, propitiare populis adoptivis, & novo
testamento Sobolem novæ prolis adscribe: ut filii pro-
missionis, quod non potuerunt assequi per naturam, gau-
deant se recepisse per gratiam. Per Christum Dominum
nostrum. **R.** Amen.

Tunc imponit manum super caput electi, & dicit.

O R E M U S.

OMinipotens sempiterne **D**EUS, Pater Domini nostri
JESU Christi, respicere digneris super hunc famu-
lum tuum **N.** quem ad rudimenta fidei vocare dignatus
es: disrumpere omnes laqueos satanæ, quibus fuerat colliga-
tus: aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sa-
pientiæ tuæ imbutus, omnium cupiditatum fœtoribus ca-
reat,

reat, & ad svavem odorem præceptorum tuoruim, lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat de die in diem, ut idoneus efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, percepta medicina. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si plures sint, hæc, & præcedens Oratio P reces nostras dicantur in numero plurali.

Deinde Sacerdos benedicit Sal.

Benedictio salis dandi Catechumeno.

Exorcizo te creatura salis&c. ut in ordine Baptismi parvolorum. fol. 14.

Tunc pollice, & indice accipit de ipso sale, & immittit in os Catechumeni, dicens :

N. Accipe sal sapientiæ, propitiatio sit tibi in vitam æternam. **R.** Amen. **P**ax tibi. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Deus Patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum **N.** respicere digneris propitius, & hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu servens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna Præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si plures sint, dicatur singulis N. Accipe sal,&c. & præcedens Oratio. **D**eus Patrum nostrorum, in numero pluri-

Quod si Catechumenus fuerit Gentilis, seu ex Idololatria venerit ad fidem, benedicto sale, priusquam ejus medicinam gustet, Sacerdos addat sequentem Orationem, dicens.

O R E M U S.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui es, qui eras, & qui permanes usque in finem, cuius origo nescitur, nec finis comprehendendi potest: te supplices invocamus super hunc famulum tuum **N.** quem liberasti de errore gentilium, & conversatione turpissima: dignare exaudire eum, qui tibi cervices suas humiliat ad lavacri fontem, ut renatus ex aqua & Spiritu sancto, expoliatus veterem hominem, induat novum, qui secundum te creatus est; accipiat vestem incorruptam & immaculatam, tibique Deo nostro servire mereatur. Per Christum Dominum nostrorum. **R.** Amen.

Si plures fint, præcedens Oratio dicatur in numero pluri-
tali. Deinde Sacerdos dicat super masculum tantum.

Ora electe, flecte genua, & dic Pater noster.

Et electus genuflexus orat, & dicit: Pater noster. &c.

Et cum oraverit, & dixerit: Pater noster, usque ad,
Sed libera nos à malo, inclusive, Sacerdos subjungit,
Leva, comple orationem tuam, & dic: Amen.

Et ille respondet. Amen.

Et Sacerdos dicit Patrino. Signa eum. Deinde electo.
Accede. Et patrinus pollice signat eum in fronte, dicens:
In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.

Tum

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte ejus, ita dicendo: In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Deinde imponit manum super eum, & dicit.

O R E M U S.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, & Filios Israël de terra Ægypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuæ, qui custodiret eos die ac nocte, te quæsumus Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui similiter custodiat, & hunc famulum tuum **N.** & perducat eum ad gratiam baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

E X O R C I S M U S.

Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, & da honorem Deo vivo & vero, da honorem Iesu Christo Filio ejus, & Spiritui sancto: recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus & Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est: & hoc signum Sanctæ Crucis, **†** quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Sed si plures sint Catechumeni, hic, & in sequentibus Sacerdos dicat in numero plurali Orate electi, flectite genua, &c. ut supra usque ad finem præcedentis Exorcismi, qui incipit: Ergo maledicte diabole &c.

Item super unum secundo dicat: Ora electe, flecte ge-

nua, & dic Pater noster. & reliqua ut supra fol. 36.us-
que ad Orationem D EUS Abraham exclusive. Deinde
imponit manum super eum, & dicit:

O R E M U S.

D EUS immortale præsidium omnium postulantium, li-
beratio supplicum, pax rogantium, vita creden-
tium, resurrectio mortuorum; te invoco super hunc fa-
mulum tuum N. qui Baptismi tui donum petens æter-
nam consequi gratiam spirituali regeneratione desiderat:
accipe eum Domine, & quia dignatus es dicere, petite,
& accipietis; quærite, & invenietis; pulsate, & ape-
rietur vobis: petenti præmium porrige, & januam pan-
de pulsanti, ut æternam cœlestis lavacri benedictionem
consecutus, promissa tui muneris regna percipiat. Qui
cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas D EUS in sæ-
cula sæculorum. Rx. Amen.

E X O R C I S M U S.

A Udi maledicte satana, adjuratus per nomen æterni
DEI, & Salvatoris nostri JESU Christi Filii ejus,
cum tua victus invidia tremens gemensque discede; ni-
hil tibi sit commune cum servo DEI N. jam cœlestia co-
gitante, renunciaturo tibi, & sæculo tuo, & beatæ im-
mortalitati victuro. Da igitur honorem advenienti Spi-
ritui sancto, qui ex summa cœli arce descendens protur-
batis fraudibus tuis, divino fonte purgatum pectus, san-
ctificatum Deo templum & habitaculum perficiat, ut ab
omnibus penitus noxiis præteriorum criminum liberatus
servus DEI, gratias perenni Deo referat semper, &
bene-

benedicat nomen sanctum ejus in saecula saeculorum.

R. Amen.

Item super unum tertio dicat ut supra: Ora electe, flecte genua, & dic Pater noster &c. usque ad Orationem **D**eus Abraham **exclusive**; dein imponit manum super eum dicens:

E X O R C I S M U S

Exorcizo te immunde Spiritus in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ut ex eas & recedas ab hoc famulo **D**e*i* **N**. ipse enim tibi imperat, maledicte, damnate, qui pedibus super mare ambulavit, & Petrum mergenti dextera porrexit.

E X O R C I S M U S.

Ergo maledicte diabole &c. & repetit totum, ut supra habetur. Supra sc̄minam vero Sacerdos dicit: Ora electe, flecte genua, & dic Pater noster, ut supra usque ad Orationem **D**eus Abraham **exclusive**. Deinde imponit manum super eam, & dicit:

O R E M U S.

Deus coeli, Deus terrae, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Patriarcharum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Confessorum, Deus Virginum, Deus omnium bene viventium: **D**eus, cui omnis lingua confitetur, & omne genuflectitur, cœlestium, terrestrium, & infernum: te invoco, Domine, super hanc famulam tuam **N**. ut eam custodire, & perducere digneris ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.
Dein-

Deinde dicatur Exorcismus: Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam &c. ut supra fol. 37.

Si plures fuerint foeminæ Catechumenæ, hic & in frequentibus Sacerdos dicat in numero plurali: Orate electæ, flectite genua, & dicite: Pater noster, & reliqua ut supra, usque ad orationem **D**EUS Abraham exclusive. Deinde imponit manum super capita singularum, & postea in eodem numero plurali dicit orationem, **D**EUS cœli, **D**EUS terræ &c. & Exorcismum, Ergo maledicte diabole &c. ut supra fol. 37.

Iterum super unam tantum secundo, & tertio repetit: Ora electa, flecte genua, & dic Pater noster & reliqua ut supra fol. 36. usque ad finem Orationis **D**EUS Abraham &c. qua finita, imponit manum super caput ejus, & post tertiam signationem dicit:

E X O R C I S M U S.

Exorcizo te immunde Spiritus, per Patrem, **†** & Filiū, **†** & Sp̄ritum **†** sanctum, ut ex eas, & recedas ab hac famula **D**EI **N**. Ipse enim tibi imperat, maledicte, damnate, qui cæco nato oculos aperuit, & quadruanum Lazarum de monumento suscitavit. Ergo maledicte diabole, &c. totum ut supra fol. 37.

Super utrumque, sive masculum, sive foeminam imponit manum super caput ejus, & dicit:

O R E M U S.

AEternam ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne **D**EUS, auctor luminis & veritatis, super hunc famulum tuum **N**.

ut

ut digneris eum illuminare lumine intelligentiae tuæ: mun-
da eum, & sanctifica; da ei scientiam veram, ut dignus
efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, teneat fir-
mam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut
aptus sit ad percipiendam gratiam tuam. Per Christum
Dominum nostrum. **R.** Amen.

**Si plures fuerint electi, five mares, five sc̄eminæ, præ-
cedentes orationes & Exorcismi dicantur in numero plu-
rali, & in genere proprio, ut superius dictum est.**

His peractis Sacerdos sinistra manu apprehendens dex-
teram electi prope brachium, vel ei porrigenst extremam
partem stolæ, introducit eum in Ecclesiam, dicens: **N.**
Ingredere in sanctam Ecclesiam DEI, ut accipias bene-
dictionem cœlestem à Domino IESU Christo, & habeas
partem cum illo, & sanctis ejus. **R.** Amen.

**Si plures fuerint, dicat in numero plurali: ingredi-
ni in sanctam Ecclesiam DEI &c. & introducat eos ut
supra.**

Et ingressus electus procumbit, seu prosternit se in pa-
vimento, & adorat. Deinde surgit, & Sacerdos impon-
nit manum super caput ejus, & electus cum eo recitat
Symbolum Apostolorum, & Orationem Dominicam.

**Ita etiam si plures fuerint, omnes surgunt & simul re-
citant, Credo in DEUM &c. & Pater noster &c. fol. 17.**

**Tunc rursus Sacerdos imponat manum super caput elec-
ti, & dicat:**

EXORCISMUS.

NEc te latet, Satana, imminere tibi poenas, imminere tibi tormenta, imminere tibi diem Judicii, diem supplicii sempiterni, diem, qui venturus est velut clibanus ardens, in quo tibi, atque universis angelis tuis præparatus sempiternus erit interitus. Proinde damnate, atque damnande, da honorem D^O vivo, da honorem J^Es^U Christo Filio ejus, da honorem Spiritui sancto Paracito, in cuius nomine atque virtute, præcipio tibi, qui cunque es, spiritus immunde, ut ex eas, & recedas ab hoc famulo D^EI **N.** quem hodie idem D^EUS, & Dominus noster J^ES^U Christus ad suam sanctam gratiam, & benedictionem, fontemque baptismatis dono vocare dignatus est, ut fiat ejus templum per aquam regenerationis in remissionem omnium peccatorum. In nomine ejusdem Domini nostri J^ES^U Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. **R.
Amen.**

Similiter, si plures fuerint, imponit manum super capita singulorum, & dicit eundem Exorcismum in numero multitudinis, & genere suo.

Postea Sacerdos pollice accipit de saliva oris sui, & tangit aures, & nares electi, tangendo vero aurem dextram, & finistram, dicat:

Ephphetha, quod est adaperire. Deinde tangendo nares, dicat: In odorem suavitatis, & subdit.

Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim iudicium D^EI. **Deinde interroget electum. Quid vocaris? & ipse respondet N.**

Inter-

Interroget. N. Abrenuncias Satanæ? **R.** Abrenuncio.

Interroget. Et omnibus operibus ejus? **R.** Abrenuncio.

Interroget. Et omnibus pompis ejus? **R.** Abrenuncio.

Tunc Sacerdos intingit pollicem dexteræ manus in Oleo Sancto Catechumenorum, & inungit electum primum in pectore, deinde inter scapulas in modum Crucis, dicens: Ego te linio oleo salutis in Christo IESU Dominino nostro in vitam æternam. **R.** Amen.

V. Pax tibi. **R.** Et cum spiritu tuo.

Mox bombacio, vel re simili tergit pollicem, & loca inuncta. **Et subjungit,** dicens: Exi immunde spiritus, & da honorem DEO vivo & vero. Fuge, immunde spiritus, & da locum IESU Christo Filio ejus. Recede immunde spiritus, & da locum Spiritui sancto paraclito.

Quando plures sunt electi idem fit circa singulos eorum. Et dicitur electus ad Baptisterium, ubi si ob aliquam causam non habeatur, five præparata non fuerit aqua baptismalis, fiat benedictio fontis, ut infra ponitur, & cum fuerit prope fontem Sacerdos interrogat. Quid vocaris? **R.** N.

Interrog. N. Credis in DEUM Patrem Omnipotentem Creatorem cœli & terræ? **R.** Credo.

Interrog. Credis & in IESUM Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum & passum? **R.** Credo.

Interrog. Credis in Spiritum sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, & vitam æternam? **R.** Credo.

Iterum interrogat, dicens: N. Quid petis? **R.** Baptismum.
Interrog. Vis baptizari? **R.** Volo.

Tunc Patrino, vel Matrina, vel utroque (si ambo admittuntur) admota manu, tenente, seu tangente Electum, vel Electam aperto capite, & laxatis à collo vestibus inclinatum, Sacerdos vasculo seu urceolo haurit aquam Baptismalem de Fonte, & cum ea sub trina supra caput in modum Crucis infusione baptizet Electum seu Electam, in nomine Ss. Trinitatis, sic dicens:

N. Ego te baptizo in nomine Patris **†**, fundat primo, & Filii **†**, fundat secundo; & Spiritus **†** sancti fundat tertio. **R.** Amen.

Si aqua, quæ ex capite Baptizati defluit, non dilabatur in Sacrum Baptisterii, recipiatur in subjecta aliqua pelvi, & in illud postmodum projiciatur. Cum plures sunt Electi, singillatim singuli interrogantur, & baptizantur, ut supra. Si sunt mares & foeminæ, primum mares, deinde foeminæ. Verum si probabiliter dubitetur, an Electus fuerit alias baptizatus, dicat Sacerdos:

N. Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris **†**, & Filii **†**, & Spiritus **†** sancti.

Deinde Sacerdos intingat pollicem dextrum in sacrum Chrisma, & perungat verticem Electi in modum Crucis, dicens:

Deus omnipotens, Pater Domini nostri IESU Christi, qui te regeneravit ex aqua, & Spiritu sancto, qui que dedit tibi remissionem omnium peccatorum, ipse te liniat Chrismate salutis **†** in eodem Christo IESU Domino

no

no nostro in vitam æternam. **R.** Amen **V.** Pax tecum
R. Et cum Spiritu tuo.

Tunc bombacio, vel re simili pollicem tergit, & imponit capiti Electi chrismale, seu candidum linteolum, & dat illi vestem candidam, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Iesu Christi, ut habeas vitam æternam. **R.** Amen.

Et Electus deponit priores vestes, & induitur novis albi coloris, vel saltem exteriore candida, quam à Sacerdote accepit. Postea dat ei Sacerdos cereum, seu candalum accensam in manu dextra, dicens :

Accipe lampadem ardente, & irreprehensibilis custodi Baptismum tuum, serva DEI mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei in aula cœlesti, in vitam æternam, **R.** Amen.

Ipse vero Neophytus eumdem cereum accensum manibus teneat usque in finem, præterquam dum confirmatur.

Postea dicat: N. Vade in pace, & Dominus sit tecum.

R. Amen.

Si adsit Episcopus, qui id legitime præstare possit, ab eo Neophyti Sacramento Confirmationis initiantur, deinde si hora congruens fuerit, celebratur Missa, cui Neophyti intersunt & sanctissimam Eucharistiam devote suscipiunt.

ORDO SUPPLENDI OMISSA SUPER BAPTIZATUM.

Cum urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate, sive parvulus sive adultus, sacris precibus ac cæremoniis prætermis̄is, fuerit baptizatus, ubi convaluerit, vel cœsaverit periculum, & ad Ecclesiam delatus fuerit, omissa omnia suppleantur: idemque ordo ac ritus servetur, qui in Baptismo parvolorum (si fuerit parvulus) seu adultorum (si fuerit adultus) præscriptus est. Excepto quod interrogatio, an velit baptizari, formaque Baptismi, & ablutio prætermittuntur, & quædam Orationes, & Exorcismi suo quique loco immutati, ut infra, dicuntur.

His igitur suppositis, & omnibus, quæ supra a fol. 4. usque ad 12. inclusive annotata sunt, rite paratis, Sacerdos accepto Baptizati nomine, in hunc modum interrogando procedit.

N. quid petis ab Ecclesia DEI, &c. ut supra fol. 11. & prosequitur usque ad finem, exceptis sequentibus Orationibus, & omissis (postquam pollicem, & inuncta loca abstulerit) in fol. 20. a particula Subinde pollicem &c. inclusive usque ad fol. 22. Deinde intingit exclusive.

Sacerdos igitur antequam immittat salem in os baptizati, manum super caput ejus imponens dicit:

OREMUS.

Omnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Iesu Christi, respicere digneris super hunc famulum tuum **N.** quem dudum ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo expelle, disrume omnes laqueos satanæ, quibus fuerat colligatus: aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiae

tiæ tuæ imbutus , omnium cupiditatum fætoribus careat,
 & ad suavem odorem præceptorum tuorum, lætus tibi in
 Ecclesia tua deserviat, & proficiat de die in diem , ut
 idoneus sit frui gratia Baptismi tui, quem suscepit, salis
 precepta medicina. Per eundem Christum Dominum no-
 strum. R. Amen.

Deinde posteaquam modicum salis immisit in os bap-
 tizati, dicens: Accipe sal sapientiæ , ut propitatio sit
 tibi in vitam æternam. Amen. **dicit**

O R E M U S.

Deus Patrum nostrorum, Deus universæ conditor
 veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum
 tuum **N.** respicere digneris propitijs, & hoc pabulum sa-
 lis gustantem non diutius esurire permittas, quo minus
 cibo expleatur coeli, quatenus sit semper spiritu feruens,
 spe gaudens, tuo semper nomini serviens, & quem ad
 novæ regenerationis lavacrum perduxisti, quæsumus Do-
 mine, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æter-
 na præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum
 nostrum. R. Amen.

Post hæc, facto signo Crucis in fronte baptizati, di-
 cisque illis verbis. Et hoc signum Crucis, **†** quod nos
 fronti ejus damus, tu maledicte diabole, numquam au-
 deas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum.
 R. Amen.

Manu super caput ejus imposita, dicit

ORE.

O R E M U S.

A Ternam, ac justissimam pietatem tuam deprecor,
Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus,
auctor luminis & veritatis, super hunc famulum tuum N.
ut digneris eum illuminare lumine intelligentiae tuæ;
munda eum, & sanctifica: da ei scientiam veram, ut
dignus sit frui gratia Baptismi tui, quem suscepit, teneat
firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut
aptus sit ad retinendam gratiam Baptismi tui. Per Chri-
stum Dominum nostrum. **R.** Amen.

RITUS SERVANDUS, CUM
EPISCOPUS BAPTIZAT.

SI Episcopus parvulos vel adultos baptizare voluerit,
parantur & servantur omnia, ut superius de ordine
Baptismi dictum est, atque haec præter ea, quæ infra no-
tantur.

Adsynt Capellani, vel alii Presbyteri, & Clerici su-
perpelliceis induiti, qui ei assitant, ac ministrent.

Ipse vero super rochetum, accipiat albam, & cingu-
lum, & stolam, & pluviale violacei coloris, ac mitram:
atque ita paratus cum ministris procedat ad Baptismi mi-
nisterium. Et dum interrogat. **N.** Quid petis ab Eccle-
sia DEI? ac dum facit reliquas interrogations, sedet
cum mitra: cum vero exsufflat dicendo: Exi ab eo im-
munde spiritus; surgit cum mitra. Rursus sedet, cum
signat Catechumenum signo Crucis in fronte, & pectore,
vel dicit: Accipe signum Crucis, &c. Et cum dicit Ora-
tiones,

tiones, quæ præcedunt, vel sequuntur benedictionem sa-
lis, surgit deposita mitra, similiter cum ipsum salem be-
nedit. Cum autem salem benedictum immittit in os
baptizandi, mitram accipit & sedet. Cum vero legit
Exorcismos, & dum saliva aures & nares Catechumeni
tangens dicit: Ephpheta, ac dum introducit eum in
Ecclesiam, stat cum mitra. Cum autem dicit, Credo in
DEUM Patrem, &c. & Pater noster super Catechume-
num, stat sine mitra. Sed cum nomen quærat, interrogat:
N. Abrenuntias satanæ, &c. & baptizandum Oleo sacro
in pectore, & inter scapulas inungit, sedet cum mitra:
quo facto, accipit stolam, & pluviale album. Et cum
rursus interrogat de fide, Credis in DEUM, &c. Vis bap-
tizari, & cum baptizat per infusionem, sedet cum
mitra. Si vero baptizat per immersionem, mitram retinens
stare debet.

Cum demum Chrismate verticem baptizati linit, & dat
ei vestem candidam, & candelam accensam ac dicit: Va-
de in pace, &c. Sedet cum mitra.

Quæ omnia pro facilitiori Baptizantium commoditate
superius in Baptismo parvolorum in margine sunt anno-
tata à folio. 13. usque ad finem.

Si autem Pontifex quempiam à Presbytero jam cate-
chizatum, tantum baptizare voluerit, sic paratus vestibus
albis incipiat, postquam ad Baptisterium deventum fuerit,
dicens: Quo nomine vocaris? R. N. Episcopus interrogat:
N. Credis in DEUM Patrem Omnipotentem, &c. Et pro-
sequitur usque in finem juxta ordinem Baptismi, ut supra
fol. 20.

BENEDICTIO FONTIS BAPTISMI EXTRA
SABBATUM PASCHÆ ET PENTECOSTES, CUM
AQUA CONSECRATA NON HABETUR.

Primum lavatur, & mundatur vas Baptisterii, deinde limpida aqua repletur. Tunc Sacerdos cum suis Clericis, vel etiam aliis Presbyteris, Cruce, & duobus Cereris præcedentibus, ac thuribulo, & incenso, & cum vasculis Chrismatis, & Olei Catechumenorum descendit ad Fontem, & ibi, vel ante Altare Baptisterii, dicit Litaniam ordinariam, prout habetur infra post septem Psalmos pœnitentiales.

Et ante ¶ Ut nos exaudire digneris, dicat, & secundo repeatat sequentem versum :

Ut Fontem istum ad regenerandam tibi novam prolem, benedicere & consecrare digneris, Te rogamus audi nos.

Potest etiam dici Litania brevior, ut in Missali in Sabato sancto, prout habetur infra; & dicto ultimo. Kyrie eleison. Sacerdos dicat. Pater noster, & Credo in DEUM, &c. omnia clara voce: quibus finitis dicat: ¶ Apud te Domine est fons vitae. ¶ Et in lumine tuo videbimus lumen. ¶ Domine exaudi orationem meam. ¶ Et clamor meus ad te veniat. ¶ Dominus vobiscum. ¶ Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Omnipotens sempiterne Deus, adesto magnæ pietatis tuæ mysteriis, adesto Sacramentis, & ad recreandos

dos novos populos, quos tibi Fons Baptismatis parturit,
Spiritum adoptionis emitte, ut quod nostræ humilitatis
gerendum est ministerio, virtutis tuæ impleatur effectu.
Per Dominum nostrum JESUM Christum filium tuum,
qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus sancti DEUS,
per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

EXORCISMUS AQUÆ.

Exorcizo te creatura aquæ per DEUM vivum **X** per
DEUM verum **X** per DEUM sanctum **X** per DEUM,
qui te in principio, verbo separavit ab arida, cuius super
te spiritus ferebatur, qui te de paradiſo manare jussit.

Hic manu aquam dividat, & deinde de ea effundat ex-
tra marginem Fontis versus quatuor Orbis partes, profe-
quens.

Et in quatuor fluminibus totam terram rigare præce-
pit, qui te in deserto amaram per lignum dulcem fecit,
atque potabilem, qui te de petra produxit, ut populum,
quem ex Ægypto liberaverat, siti fatigatum recrearet.
Exorcizo te & per JESUM Christum filium ejus unicum,
Dominum nostrum, qui te in Cana Galilææ signo admi-
rabili sua potentia convertit in vinum: qui super te pedi-
bus ambulavit, & à Joanne in Jordane in te baptizatus est,
qui te una cum sanguine de latere suo produxit, & disci-
pulis suis jussit, ut credentes baptizarent in te dicens: Ite,
docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, &
Filii, & Spiritus sancti. Ut efficiaris aqua sancta, aqua
benedicta, aqua quæ lavat fordes, & mundat peccata.
Tibi igitur præcipio omnis spiritus immunde, omne phan-

tasma, omne mendacium, eradicare, & effugare ab hac creatura aquæ, ut qui in ipsa baptizandi erunt, fiat eis fons aquæ salientis in vitam æternam, regenerans eos DEO Patri, & Filio, & Spiritui sancto, in nomine ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. Rx. Amen.

Q R E M U S.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æternæ Deus, aquarum spiritualium sanctificator, te suppliciter deprecamur, ut ad hoc ministerium humilitatis nostræ respicere digneris, & super has aquas ablueris, & purificandis hominibus præparatas, Angelum sanctitatis emitas, quo peccatis vitæ prioris ablutis, reatuque deterso; purum sancto Spiritui habitaculum regenerati effici mereantur. Per Dominum nostrum JESUM Christum filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Rx. Amen.

Tunc sufflet ter in aquam versus tres partes, secundum hanc figuram ✕ deinde imponit incensum in thuribulo, & fontem incensat, postea infundens de Oleo Catechumenorum in aquam, in modum Crucis, clara voce dicit:

Sanctificetur, & fecundetur Fons iste Oleo salutis renascentibus ex eo in vitam æternam, in nomine Patris ✕, & Filii ✕, & Spiritus sancti ✕, Rx. Amen.

Deinde infundit de Chrismate, modo, quo supra, dicens:

Infuso Chrismatis Domini JESU Christi, & Spiritus sancti paracliti fiat in nomine sanctæ Trinitatis, Rx. Amen.

Postea

Postea accipit ambas ampullas dicti Olei sancti, & Chrismatis, & de utroque simul in modum Crucis infundendo, dicit:

Commixtio Chrismatis sanctificationis, & Olei unctio-
nis, & aquæ Baptismatis pariter fiat, in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti , R. Amen.

Tunc deposita ampulla, dextera manu Oleum sanctum, & Chrisma infusum miscet cum aqua, & spargit per to-
tum Fontem. Deinde medulla panis manum tergit, &
si quis baptizandus est, eum baptizat, ut supra. Quod
si neminem baptizat: statim manus abluit, & ablutio
effundatur in sacrarium.

DE SACRAMENTO CONFIRMA- TIONIS, QUOD A PAROCHIS POPULO PROPONENDUM.

Quoniam ii, qui per Baptismum Christiani facti sunt, adhuc imbecilles in spirituali certamine viriliter pugnare nequeunt; Chrismatis tamen Sacramento, quo Spiritus sanctus in corda fidelium se infundit, in gra-
tia corroborantur, & tanquam fortes Christi milites adversus omnes carnis, mundi, diaboli impetus armantur, ob eam cau-
sam Sacramentum hoc Confirmatio appellatur. Et licet ritus quo administrari solet, ex Pontificali Romano peti debeat, cum juxta Ss. Trid. Concilii doctrinam solus Episcopus sit ejusdem ordinarius Minister, ut tamen hac in re etiam Parochos officii sui admoneremus; idcirco omnia, quæ ab iisdem de natura, dignitate & effectu hujus Sacramenti tempore competenti popu-
lis suis proponenda & explicanda sunt, ex Catechismo potissi-

num Romano , & aliis probatis Authoribus excerpta , subnec-
tere placuit.

Confirmatio sic definiri potest . *Est novae legis Sacramentum , quo baptizatus homo ex Christi institutione per Chrismatis in fronte un-
ctionem , sub præscripta verborum forma ab Episcopo factam , spiri-
tualis gratia augmentum , ac robur accipit.*

Materia hujus Sacramenti , est Chrisma , quod ex oleo &
balsamo , solenni Episcopi consecratione cōficitur : atque id
non omni & quovis tempore , sed statu sacro solemniique die
Cœnæ Domini .

Oleum quod pingue est & natura sua diffliuit , gratiæ pleni-
tudinem exprimit , quæ per Spiritum sanctum à Christo capite
in alios redundat , atque effunditur .

Balsamum vero , cuius odoratus jucundissimus est , & præ-
terea eam vim habet , ut quidquid eo circumlitum fuerit , pu-
trescere non sinat , significat suavitatem virtutum , quæ in hoc
Sacramento conferuntur , quibus fideles à peccatorum fordibus
præservati , & ab omni scelerum contagione defensi , odorem
bonæ vitæ cum proximorum ædificatione diffundunt .

Et quoniam Dominus hanc Confirmationis materiam usu
ipso & tractatione non sacravit , quemadmodum aquam , cum ip-
se baptizatus est , sacratissimi corporis sui contactu sanctificasse
perhibetur , ideo necessarium est , ut sanctis & religiosis preca-
tionibus consecretur : neque ad alium ea confectio nisi ad Epis-
copum pertinere potest , qui ejusdem Sacramenti Ordinarius
Minister institutus est .

Forma sunt hæc verba ab Episcopo , dum baptizatis frontem
inungit , prolata : *N. Signo te signo Crucis , & confirmo te Chrismate
salutis , in nomine Patris , & Filii , & Spiritus sancti .*

Tria proinde sunt in hoc Sacramento , quæ continentur in
forma prædicta . Quorum primum est , causa principalis con-
ferens plenitudinem roboris spiritualis , quæ est sancta Trinitas ,
quæ exprimitur , cum dicitur : In nomine Patris , &c. Secun-
dum

dum est ipsum robur spirituale , quod per sacram unctionem fidelibus ad salutem tribuitur : quod quidem tangitur , cum dicitur : Confirmo te Chrismate salutis . Tertium est signum , quod pugnatori datur : sicut & in pugna corporali milites insigniis ducum insigniuntur : & quantum ad hoc , dicitur : Signo te signo Crucis , in quo scilicet Rex noster triumphavit .

Imprimetur autem hoc signum Crucis ideo in fronte , ut instruatur Christianus homo , se neque verecundia , quæ in fronte maxime elucet , neque metu , neque periculo alio perterriti unquam debere , quin palam & libere JESUM Christum , ignominiose pro peccatis nostris Cruci affixum , & omnem ejus doctrinam confiteatur .

Præter Characterem indelebiliter in anima Confirmati impressum est etiam hujus Sacramenti effectus , augmentum & perfectio vitæ spiritualis : in Confirmatione enim perficitur & augetur gratia , quæ in Baptismate collata est , adeo ut quis timore & pudore deposito gaudeat etiam pro nomine JESU contumeliam pati . Exemplum illustre nobis eisè possunt sancti Apostoli : qui antea quidem imbecilles timidique clausis ædibus se continebant : Sed ubi postea die sacro Pentecostes Spiritum sanctum acceperunt , facti sunt viri fortes , constantissimi , atque ad omne certamen & pugnam pro fidei confessione , & propagatione expeditissimi : ita ut summa Apostolicæ virtutis contentione , universum Orbem terrarum , brevi , etiam repugnantiibus importunissimis hostibus , Evangelii luce collustrarint .

Ad ritus & cæremonias hujus Sacramenti quod spectat , Partrinus adhibetur , ut sciat Christianus , se Spiritus sancti gratia , perfectionem ita esse assecutum , ut sibi tamen non nimium fidat , sed aliorum , qui vel ætate , vel disciplina profectiores sunt , monita consiliaque libenter audiat , atque amplectatur .

Episcopus Confirmatum leviter in maxilla cædit , ut sciat homo Christianus se tanquam fortis athletam in Christiana militia constitutum , paratum esse oportere , ad omnia adversa invi-

invicto animo pro Christi nomine preferenda, cuius facies ve-
lata, & alapis cæsa fuit.

Postremo pax confirmatis datur, ut intelligant se gratiæ
cœlestis plenitudinem, & pacem, quæ exluperat omnem sen-
sum, consecutos esse: pacemque per victoriam, & victoriam
per prælium obtineri.

Cum itaque Sacramentum hoc res sit sanctitatis plena, per
quam fidelibus Divina munera tam large impertuntur, Pa-
rochus quam vigilissime studebit, ut sui Parochiani, qui
nondum confirmati sunt, nullam in eo suscipiendo negligen-
tiam committant, sed summa cum devotione & reverentia
suscipiant.

Illos etiam qui jam Confirmati sunt, sæpius monebit, ut me-
mores esse velint gratiæ cœlestis, quam in hoc Sacramento ac-
ceperunt, ne eam vacuam esse finant, sed fortiter pugnant &
peccati, mundi, ac diaboli tentationibus viriliter resistant.

OFFICIUM PAROCHI CIRCA SACRAMEN- TUM HOC, PAULO ANTE, VEL IN IPSO AD- MINISTRATIONIS ACTU.

CUm intellexerit Parochus, velle Episcopum Confirmationis
Sacramentum in sua Parochia administrare, monebit tem-
pestive populum, eumque in sequentibus pro suggestu instituet.

I. De dignitate, necessitate, utilitate, institutione, effecti-
bus, cæremoniis, aliisque hujus Sacramenti pertinentiis, ad
captum suarum plebiū differendo.

II. Exhortabitur universos nondum Confirmatos, ne hanc
istius pretiosi thesauri occasionem, quæ quotidiana non est, ne-
glicant: præsertim autem Patresfamilias instigando, ut filios
filiasque, ac domesticos suos prompte adducant.

III. Docebit eosdem, ut quamvis non semper certam æta-
tem, & annos, quos vocant discretionis, in pueris expectare de-
beant ad hujus Sacramenti susceptionem; ut certi tamen ali-
quid

quid vulgo præfixum habeatur, commodum erit, si non ante septennium, (nisi forte malitia præveniat ætatem) quis ad sacram hoc Dominicum sigillum fistatur.

IV. Persuadebit omnibus, præsertim adultis, ut (si fieri posfit) jejuni, atque à peccatorum fordibus per Confessionem, vel faltem contritionem purgati, accedant, ne fructu & gratia tanti Sacramenti priventur.

V. Cum, ut supra dictum est, Sacramentum hoc Confirmato Characterem indelebiliter in anima imprimat, severissime illis interdicet, ne quis iterato illud suscipere præsumat, nisi gravissimum Sacrilegii scelus committere, & debitum utriusque Fori poenitentia subiecere velit.

VI. Confirmandus autem unum tantum sibi deligat Patrinum, alium ab eo, à quo è baptismo susceptus fuerat. Si tamen ita necesse cogeret, idem tam in Baptismo quam in Confirmatione Patrini esse posset.

VII. Patrini esse non possunt nondum Confirmati: Excommunicati: Hæretici: Specialiter interdicti: Publice criminosi: Parentes ipsius Confirmandi: Usurarii publici: Non Confessi & Communicati in Paschate, nisi ex legitima causa, & cum approbatione Parochi Confessionem, &c. distulerint.

VIII. Contrahunt Patrini cognitionem spiritualem cum Confirmato, ac vero ejus patre ac matre, non secus ac in Baptismo fieri diximus: talisque cognatio matrimonium interdictas personas, tam contrahendum impedit, quam contractum dirimit. Hinc consultum non est, præsertim in locis angustis & solitariis, ut quis multos, maxime paris conditionis, ad Confirmationem adducat.

IX. Monebit eosdem, ut cum devotione, reverentia, attentione, sine rumore ac strepitu accedant: frontem si sudore sit madida, strophiolo extergant; dum ante Episcopum genua flectunt, & manus conjunctim attollunt, Patrini nomina eorum, quos præsentant Episcopo, tempestive indicent, & manum

dexteram , super humerum dexterum , dum confirmantur , teneat.

X. Accepto Confirmationis Sacramento , frons Confirmati per Patrinum fascia munda ligetur , eaque per Sacerdotem ad hoc destinatum deponatur. In liganda tamen , vel dissolvenda ejusmodi fascia , nulla prorsus spiritualis affinitas contrahitur.

XI. Præmoneantur etiam per Parochum consignandi ; ut ex templo non recedant , nisi ultima Episcopi benedictione percepta.

XII. Moneat pariter Parochus Patrinos , ut instruant consignatos bonis moribus , ut fugiant mala & faciant bona , & doceant eos Orationem Dominicam : Salutationem Angelicam : Symbolum fidei , & reliqua fidei rudimenta.

DE SACRAMENTO POENITENTIAE.

Sanctum Poenitentiæ Sacramentum , ad eos , qui post Baptismum lapsi sunt , in gratiam DEI restituendos , à Christo Domino institutum , eo diligentius administrandum est , quo frequentior est ejus usus , & quo plura requiruntur ad illud recte , digneque tractandum , ac suscipiendum. Cum autem ad illud constitendum tria concurrent , materia , forma , & minister : illius quidem remota materia sunt peccata : proxima vero sunt actus poenitentis : nempe contritio , confessio , & satisfactio. Forma autem illa absolutionis verba : *Ego te absolvō , &c.* Minister denique est Sacerdos , habens potestatem absolvendi , vel ordinariam , vel delegatam. Sed si periculum mortis immineat , approbatusque desit Confessorius ; quilibet Sacerdos potest à quibuscumque censuris , & peccatis absolvere. In ejus ministro requiritur etiam bonitas

tas, scientia, atque prudentia, cum sigillo secretæ confessio-
nis sub exacto perpetuoque silentio. Quibus, & aliis ad id
opportunis ut optime sint instructi, omni studio curare de-
bent Confessarii.

In primis meminerit Confessarius, se judicis, pariter &
medici personam sustinere, ac divinæ justitiæ simul, & mis-
ericordiæ ministrum à DEO constitutum esse; ut tanquam ar-
biter inter DEUM, & homines, honori divino, & anima-
rum saluti consulat.

Ut ergo recte judicare queat, discernens inter lepram,
& lepram, & tanquam peritus medicus animarum morbos
prudenter curare, & apta cuique remedia applicare sciat;
quantam potest maximam ad id scientiam, atque pruden-
tiam, tum assiduis ad DEUM precibus, tum ex probatis
auctoribus, præsertim è Catechismo Romano, & prudenti
consilio peritorum, studeat sibi comparare.

Sciat casus, & censuras Sedi Apostolicæ, & Ordinario
suo reservatas, & suæ cujusque Ecclesiæ constitutiones, eas-
que diligenter observet.

Denique hujus Sacramenti doctrinam omnem recte nosse
studebit, & alia ad ejus rectam administrationem necessaria.
Atque in hoc ministerio ita procedat, ut infra præscri-
bitur.

ORDO MINISTRANDI SACRAMEN- TUM POENITENTIAE.

SAcerdos ad audiendam Confessionem vocatus, promptum
facilemque se præbeat: ac priusquam ad audiendum ac-
cedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium recte, san-
cteque obeundum, divinum auxilium piis precibus implo-
rabit.

In Ecclesia, non autem in privatis ædibus Confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti, ac patenti loco præstare.

Habeat in Ecclesia sedem confessionalem, in qua sacras confessiones excipiat: quæ sedes patenti, conspicuo, & apto Ecclesiæ loco posita, cruce perforata inter pœnitentem, & Sacerdotem sit instructa.

Superpelliceo, & stola violacei coloris utatur, prout tempus, vel locorum feret consuetudo.

Pœnitens, si opus fuerit, admoneatur, ut qua decet humilitate mentis, & habitus accedat, flexis genibus signo Crucis se muniat, & confessim benedictionem à Confessario hoc modo petat: *Benedicte Reverende Pater, &c. Vel vulgari lingua:*

Quam ubi Confessarius eidem hoc modo impertivit: *Dominus sit in corde tuo, & in labiis tuis, ut digne & competenter confitearis peccata tua, in Nomine Patris, & Fili, & Spiritus sancti, Amen;* peracta generali Confessione: *Confiteor DEO omnipotenti, &c.* mox inquirat de illius statu (nisi aliter notus fuerit) & quam pridem sit confessus, & an impositam pœnitentiam adimpleverit, num rite atque integre alias confessus fuerit, num conscientiam suam, ut debet, prius diligenter discusserit.

Quod si pœnitens aliqua censura, vel casu reservato sit ligatus, à quo ipse non possit absolvere, non absolvat, nisi prius obtenta facultate à Superiore.

Si vero Confessarius, pro personarum qualitate, cognoverit pœnitentem ignorare Christianæ Fidei rudimenta; si tempus suppetat, eum breviter instruat de articulis Fidei, & aliis ad salutem cognitu necessariis, & ignorantiam ejus corripiat, illumque admoneat, ut ea postmodum diligentius addiscat.

Dum pœnitens peccata sua confitetur, adjuvabit eum, quotiescumque opus fuerit, nec eum reprehendet, nisi finita, ut dicetur, confessione; neque interpellabit, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere: proinde fiduciam ei præbeat, & humaniter suggerat, ut omnia peccata sua rite & integre confiteatur, remota stulta illa quorundam verecundia, qua præditi, suadente diabolo peccata confiteri non audent.

Si pœnitens numerum, & species, & circumstantias peccatorum explicatu necessarias non expresserit, eum Sacerdos prudenter interroget.

Sed caveat, ne curiosis aut inutilibus interrogacionibus quemquam detineat, præsertim juniores utriusque sexus, vel alios, de eo quod ignorant, imprudenter interrogans, ne scandalum patientur, indeque peccare discant.

Demum audita confessione, perpendens peccatorum, quæ ille admisit, magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate, ac pœnitentis conditione, oportunas correptiones ac monitiones, prout opus esse viderit, paterna charitate adhibebit; & ad dolorem, & contritionem efficacibus verbis adducere conabitur, atque ad vitam emendandam, ac melius instituendam inducet, remediaque peccatorum tradet.

Postremo salutarem, & convenientem satisfactionem, quantum spiritus, & prudentia suggesterit, injungat, habita ratione status, conditionis, sexus & ætatis, & item dispositionis pœnitentium. Videatque ne pro peccatis gravibus levissimas pœnitentias imponat, ne si forte peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id vero ante oculos habeat, ut satisfactio non sit tantum ad novæ vitæ remedium, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum castigationem.

Quare curet, quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias injungat: veluti avaris eleemosynas, libidinosis jejunia, vel alias carnis afflictiones, superbis humilitatis officia, desidiosis devotionis studia. Rarius autem, vel serius confitentibus, vel in peccata facile residentibus, utilissimum fuerit consulere, ut sæpe, puta semel in mense, vel certis diebus solemnibus confiteantur, & si expedit, communicent.

Pœnitentias pecuniarias sibi ipsis Confessarii non applicent: neque a pœnitentibus quicquam tanquam ministerii sui prœmium petant, nec si aliquid ultiro offeratur, aliter nisi gratitudinis titulo, &c. pro consuetudine loci, accipient.

Pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam pœnitentiam non imponant.

Videat autem diligenter Sacerdos, quando, & quibus conferenda, vel neganda, vel differenda sit absolutio, ne absolvat eos, qui talis beneficii sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris, qui odia, & inimicitias depolare, aut aliena, si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deferere, aut alio modo peccata derelinquere, & vitam in melius emendare nolunt; aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publice satisfaciant, & scandalum tollant; neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt superioribus reservata.

Si vero quis confiteatur in periculo mortis constitutus, absolvendus est ab omnibus peccatis, & censuris, quantumvis reservatis: (cessat enim tunc omnis reservatio;) sed prius, si potest, cui debet, satisfaciat, ac si periculum evaserit, & aliqua ratione Superiori, a quo alias esset absolvendus, se sistere teneatur, cum primum poterit, coram eo se sistat, quidquid debet præstiturus.

Quod si inter confitendum, vel etiam antequam incipiat confiteri, vox, & loquela ægrum deficiat, nutibus, & signis

nis conetur, quo ad ejus fieri poterit, peccata pœnitentis cognoscere, quibus utcunque vel in genere, vel in specie cognitis, vel etiam si confitendi desiderium, sive per se, sive per alios ostenderit, absolvendus est. Meminerit porro Sacerdos, ægris non esse injungendam gravem, aut laboriosam pœnitentiam; sed indicendam tantum illam, quam, si convaluerint, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliqua oratione, aut levi satisfactione imposita, & acceptata, absolvantur, prout opus fuerit. Ut autem sciant Confessarii, qui Casus Reservati sint tam Sedi Apostolicæ, quam Episcopo, legant sequentia.

EXCOMMUNICATIONES SUMMO PONTIFICI IN JURE ET CONCILIO TRI- DENTINO RESERVATÆ.

Qui suadente diabolo manus violentas in clericum injecerit, vel ad id consilium, auxilium aut favorem præstiterit. 17. q. 4. si quis suadente. &c. mulieres. de sent. excom.

Qui excommunicatus à Delegato Papæ per annum in tali excommunicatione manet. c. quærenti de off. jud. deleg.

Clericus, qui scienter & sponte in divinis participat cum excommunicatis à Papa per sententiam. c. significavit. de sent. excom.

Incendiarii, postquam fuerint excommunicati & denunciati. c. tuanos. de sent. excom.

Rapientes res Ecclesiæ cum effractione, postquam fuerint denunciati. c. conquesti. de sent. excom.

Eligentes in Senatorem Romanum aliquem Imperatorem, Regem, Comitem, aut alium potentem. c. fundamenta de elect. in 6.

Qui facultatem tribuerint alicui interficiendi , capiendi , aut vexandi personas aliquorum , aut eorum facultates , aut suorum , eo quod tulerint sententiam excommunicationis , suspensionis vel interdicti contra Reges &c. aut contra quos- cunque alias eorum Ministros , aut alias quoslibet . c. qui cunque. de sent. excom. in 6.

Sanctæ inquisitionis Ministri , Episcopis inferiores , qui odii , gratiæ , amoris , lucri , aut commodi temporalis gra- tia contra justitiam & conscientiam omiserint procedere contra quemcunque , quando procedendum est , aut ex eisdem cau- sis alicui hæresim imposuerint . clem. multorum . s. verum. de heret.

Religiosi , qui sine expressa Parochi licentia Sacra- mента Eucharistiae aut extremæ Unctionis clericis vel laicis mini- strant , vel matrimonia eorum solemnizant , aut sine privile- gio absolvunt excommunicatos à Canone , vel etiam à cul- pa & poena . clem. i. de privileg.

Religiosi & Clerici sæculares , qui alios inducunt ad vo- vendum , promittendumve , aut jurandum , ut in suis Eccle- siis sepulturas eligant , vel jam electas ne mutent . clem. cupien- tes . s. sane de pœn.

Domini temporales , & quicunque cogentes aliquem ad celebranda divina officia in loco interdicto : & qui voce Præconis vel sonitu campanæ convocari faciunt populum ad illa audienda : atque etiam qui prohibent , ne excommuni- cati aut interdicti ab Ecclesia ejificantur , dum divina per- aguntur . clem. gravis. de sent. excom.

Qui cadavera hominum exenterant , incidunt in frustra , elixant , carnes ab ossibus separant , & excutiunt , ut præ- dicta ossa in sepulturam distantem transferant , & qui id fieri jubent . extravag. detestandæ de sepult.

Qui ex pacto dant, vel accipiunt aliquid ob ingressum in ali-
quod Monasterium. *extravag. I. de Simon.*

Simoniaci in ordine vel beneficio, & ejus rei mediatores ac
procuratores. *extravag. cum detestabile. de Simon.*

Fratres cujuscunque Ordinis mendicantium sine speciali Se-
dis Apostolicæ licentia ad aliam Religionem, excepta Carthu-
fianorum, transeuntes, eosque recipientes. *extravag. viam am-
bitiosæ. de Regular.*

Qui affirmant peccare mortaliter, vel hæreticos esse eos, qui
tenent, aut negant Beatissimam DEI Matrem esse conceptam
sine peccato originali. *extravag. grave nimis. de Reliq. & vener. Sanct.*

Confessores absoluentes excommunicatos à casibus & censu-
ris Pontifici reservatis. *extravag. est Dominici de pœnit. & remis.*

Quicunque alicujus Ecclesiæ vel beneficii cujuscunque alio-
rumve piorum locorum Jurisdictiones, bona, census, jura, fru-
ctus & emolumenta in ministrorum & pauperum necessitates con-
vertenda qualitercunque usurpare, inque proprios usus con-
vertere præsumserit, vel impedire, ne ab eis, ad quos de ju-
re pertinent, percipientur. *Conc. Trid. Sess. 22. de reform. c. II.*

EXCOMMUNICATIONES EPISCOPIS RESERVATAE.

Inter Varias Doctorum Opiniones circa numerum & qua-
litatem Casuum Episcopis de jure reservatorum, cum,
ut communior, ita tutior ea videatur, quæ asserit Ex-
communicationes majores summo Pontifici non reser-
vatas, quæ ipso facto de jure Canonum & sacri Tridentini
Concilii incurrintur, earumque absolutionem E-
piscopis reservari: idcirco practicabiliores eas hic pro
pleniori Confessariorum instructione adnotare libuit,
quæ sunt sequentibus casibus annexæ.

Quicunque laicus oblationes de sacris Ecclesiis auferre ausus erit. *10. q. 1. c. fin.*

Quicunque aliquem, qui ad Ecclesiam, confugerit, facultate ab Episcopo non impetrata inde extraxerit. *17. q. 4. definivit.*

Quicunque Princeps & Judex ter admonitus Clericis justitiam facere neglexerit. *23. q. 5. administratores.*

Qui compellunt Prælatos vel Ecclesiasticas personas, ut Ecclesias suas, earum prædia aut jura laicis subjiciant. *c. hoc consultissimo. de reb. Eccle. non alien.*

Religiosi professi exeuntes ad medicinam legesve mundanas legendas vel audiendas, si intra duos menses ad claustrum non redierint; nec non alii Clerici quamcunque dignitatem, personatum aut officium obtinentes, nisi infra bimeti' spacium ab iis destiterint. *c. non magnopere. & c. ult. ne Cler. vel Monac.*

Sacerdos, qui accipit officium vicecomitis, aut præpositi sacerularis, si monitus non resipuerit. *c. clericis. eod. tit.*

Qui suadente Diabolo in Clericum manus violentas injecerit, cum scilicet modica & levis est percussio seu injuria, arbitrio ordinarii. *c. pervenit. de sent. excom.*

Qui offenderit vel gravaverit aliquam personam Ecclesiasticam, vel ejus consanguineos, vel Ecclesias seu bona, quia eum, pro quo rogabatur, eligere noluit. *c. sciant cuncti. de elect. in 6.*

Qui regalia, custodiam, vel titulum advocationis seu defensionis in Ecclesiis aliisve piis locis de novo usurpare conantes bona eorundem vacantium occupare præsumunt. *c. generali. eod. tit.*

Vocati ad dirigendas moniales in electionibus faciendis, qui non abstinent ab his, unde in ipsis electionibus discordiae oriri nutririve possunt. *c. indemnitibus s/. postremo eod. tit.*

Qui censura aliqua Ecclesiastica innodatus, ejus revocationem seu absolutionis beneficium per vim aut metum extorquet. *c. unico de iis, quæ vi met. cau. si. in 6.*

Domini temporales, qui prohibent suis subditis, ne quicquam vendant aut emant, aut alia obsequia præstent personis Ecclesiasticis. *c. eos. de immunit. Eccl. in 6.*

Quicunque hæreticos, credentes, receptatores, defensores vel fautores eorum præsumserit Ecclesiasticae tradere sepulturæ. *c. quicunque. de hæret. in 6.*

Domini temporales, Rectores vel Officiales eorum, qui Episcopis & Inquisitoribus in negotio hæresis sese opponunt, eosve impediunt, aut de hujusmodi crimine quoquo modo cognoscere vel judicare præsumunt: nec non qui scienter in prædictis dederint auxilium, consilium vel favorem. *c. ut inquisitio- nis. cod. tit.*

Qui quempiam Christianum per assassinios interfecerit, interficie mandaverit, quamvis mors non sequatur: & qui eos receperint, defenderint, aut occultaverint. *c. i. de homic. in 6.*

Personæ Ecclesiasticae Episcopis minores locantes domos manifestis alienigenis, usurariis ad fœnus exercendum. *c. i. de usur. in 6.*

Qui pignorationes seu repræsalias contra Ecclesiasticum hominem vel ejus bona concesserit aut extenderit. *c. unico. de injur. in 6.*

Qui prohibent sequestrationem beneficij a Sede Apostolica decretam: qui item fructus sequestri nomine depositos occupare quovis modo prælumpserint. *Clem. unica. de sequestrat. &c.*

Qui in Cœmiteriis interdicti tempore in casibus non concessis a jure, vel excommunicatos publice, aut nominatim interdictos, vel usurarios manifestos scienter sepelire præsumserint. *Clem. i. de sepult.*

Religiosi, qui administrationes vel beneficia non habent, si decimas Ecclesiis debitas sibi temere appropriare & usurpare præsumserint. *Clem. i. de decim.*

Monachi, qui intra Monasterii septa sine Abbatum suorum licentia arma tenent: quive ad Curias Principum, ut suis Præ-

latis aut Monasteriis damnum aliquod inferant, se conferre præsumferint. *Cle. I. §. quia vero. de stat. Monach.*

Qui visitatores Monialium aliquo modo impedire præsumpserint, nisi moniti resipiscant. *Cle. attendentes. eod. tit.*

Mulieres statum Beguinarum sestantes, aut de novo assumentes: nec non Religiosi eis in hoc dantes consilium vel favorem. *Cle. I. de Relig. dam.*

Qui scienter in gradibus consanguinitatis vel affinitatis jure Canonum prohibitis, aut cum Monalibus, aut in Religione, vel sacris ordinibus constituti matrimonium contrahere præsumferint. *Cle. unica. de consang. & affinit.*

Officiales communitatum, seu alii quavis auctoritate prædicti, qui suis statutis usuras fovent. *Cle. unica. de usur.*

Religiosi, qui quomodocunque aliqua proferunt, ut audentes à decimarum Ecclesiis debitaram solutione detrahant. *Cle. cupientes. de paenit.*

Religiosi non servantes interdictum positum auctoritate Sedis Apostolicæ, aut Provincialis Concilii, aut à loci Ordinario. *Cle. I. de sent. excom.*

Quicunque impediunt Legatos, vel nuntios Apostolicos, ne recipiantur, & provincias ipsis destinatas ingrediantur libere, ac commissæ sibi legationis officium in iisdem exerceant. *Extravag. super gentes. de consuet.*

Qui bona Ecclesiastica alienant, & alienata recipiunt contra juris dispositionem. *Extravag. ambitiosæ. de reb. Eccl. non alien.*

Quicunque mulierem rapuerit, vel ad id consilium, auxilium, aut favorem præbuerit. *Conc. Trid. Seff. 24. de reformat. matrim. c. 6.*

Quicunque Domini temporales ac Magistratus subditos suos, vel quoscunque alios quovis modo cogunt, quo minus libere matrimonia contrahant. *Conc. Trid. eadem seff. c. 9.*

Quicunque superior sacerdotalis ab Episcopo requisitus, brachii sacerdotalis auxilium non præbuerit, ut clausura Monialium conser-

conservetur, vel restituatur. Conc. Trid. Sess. 25. de Regular. c. 5.

Quicunque sine Episcopi, vel superioris licentia in scriptis obtenta septa Monasterii Monialium ingressus fuerit. Conc. Trid. ibidem.

Quicunque virginem aliquam, vel viduam, vel aliam quamcunque mulierem invitam Monasterium ingredi, vel habitum cujuscunque Religionis suscipere, vel professionem emittere coegerit: quique consilium, auxilium vel favorem dederint: quique scientes ejus in aliquo prædictorum repugnantiam quoquo modo eidem actui præsentiam, vel consensum, vel auctoritatem interposuerint: nec non quicunque earundem voluntatem veli accipiendi, vel voti emittendi quomodounque sine justa causa impedierint. Conc. Trid. eadem Sess. c. 18.

Qui effringunt & spoliant loca sacra: Incendiarii item earundem. c. tua. & c. conquesti. de sent. excom.

Hi casus ante denunciationem Episcopales sunt, post denunciationem Papales.

Quicunque licentiam alicui dederit occidendi vel capiendi eum, qui excommunicationis, suspensionis vel interdicti sententiam tulerit contra Reges, Princepes, Nobiles, eorumve Ministros, seu quoscunque alias, aut ejusdem bona fuosque offendendi, & illos item, quorum occasione talis sententia lata est, & qui tali licentia uti præsumferint. c. quicunque de sent. excom. in 6.

Hi si duorum mensium spacio resipuerint, eorum absolutio Episcopo; sin minus Papæ reservatur.

Inquisitores, & Commissarii eorum, vel Episcoporum, sive Capituli sede vacante, qui pecuniam modis illicitis extorserint, aut scienter Ecclesiæ bona fisco, etiam Ecclesiæ, ob delictum Clerici adjudicare tentarint. Cle. nolentes. de hæret.

Hic casus ante satisfactionem Papæ: post satisfactionem Episcoporum absolutioni reservatur.

CASUS IN HAC DIOECESI ORDINARIO RESERVATI.

- I. **E**xcommunicati excommunicatione majori non Papali, si sit Publica, vel in forum contentiosum deducta.
- II. Qui homicidium voluntarium actu exteriori perpetraverint.
- III. Qui violentas manus in proprios Parentes injecerint.
- IV. Qui in primo, vel secundo gradu consanguinitatis incestum commiserint. V. Qui cum brutis coiverint. VI. Incendiarii voluntarii. VII. Qui infantes exposuerint, vel secum ad cubandum assumptos oppresserint. VIII. Abutentes Ss. Eucharistiae Sacramento, vel aliis rebus Sacramentalibus, ad veneficia. IX. Qui monetas adulteraverint, vel adulteratis mensuris, aut ponderibus ad fraudem usi fuerint. X. Qui in adulterio, vel fornicatione, aut sacrilegio publice vivunt.

Absolutionis forma.

Cum igitur pœnitentem absolvere voluerit, injuncta ei prius, & ab eo acceptata salutari pœnitentia primo dicit:
Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam æternam. Amen.

Deinde dextera versus pœnitentem elevata, dicit:

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem, peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens, & misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in quantum possum, & tu indiges. Deinde ego te absolvo à peccatis tuis, in Nomine Patris , & Filli, & Spiritus sancti, Amen.

Si

Si pœnitens fit laicus , omittitur verbum suspensiōnis.

Passio Domini nostri JESU Christi , merita beatæ MARIAE Virginis, & omnium Sanctorum, & quicquid boni feceris, & mali sustinueris , sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ , & præmium vitæ æternæ, Amen.

In confessionibus autem frequentioribus , & brevioribus omitti potest Misereatur, &c. & satis erit dicere: Dominus noster JESUS Christus, &c. ut supra usque ad illud Passio Domini , &c.

Urgente vero aliqua gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poterit :

Ego te absolvo ab omnibus censuris, & peccatis, in nomine Patris, &c.

DE ABSOLUTIONE AB EXCOMMUNICATIONE IN FORO EXTERIORI.

Si potestas absolvendi ab excommunicationis sententia Sacerdoti commissa fuerit à Superiore, & in mandato certa forma sit præscripta, illa omnino servanda est , si vero in mandato, seu commissione dicitur : *in forma Ecclesiæ consueta absolvat* : hæc servanda sunt :

Primo, ut excommunicatus ei, ob cuius offenditam in excommunicationem incurrit, prius, si potest, satisfaciat. Quod si tunc non possit, sufficientem cautionem præbeat, aut saltem, si eam præstare non potest, juret se, cum primum poterit, satisfacturum.

Secundo, si crimen, ob quod in excommunicationem incidit, sit grave, juramentum ab eo exigatur de parendo man-

datis Ecclesiæ, quæ illi fient pro tali causa: ac præcipue, ne deinceps delinquit contra illum canonem, vel decretum, contra quod faciendo censuram incurrit.

Denique hunc absolvendi ritum observabit:

Pœnitentem coram se utroque genu flexo in humero (si vir fuerit) usque ad camisiam exclusive denudato virginis aut funiculis sedens leviter percutit, dicendo totum Psalmum Miserere mei DEUS, &c. cum Gloria Patri &c. Deinde surgit, & aperto capite dicit: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c.

V. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum, (vel ancillam tuam) Domine.

R. DEUS meus sperantem in te.

V. Nihil proficiat inimicus in eo, (vel in ea.)

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram, ut hunc famulum tuum, quem excommunicationis sententia constringit, misera-

miseratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Christum
Dominum nostrum. R. Amen.

Mox sedet, & cooperto capite dicit:

Dominus noster JESUS Christus te absolvat, & ego te
auctoritate ipsius, & Sanctissimi Domini nostri Papæ,
(vel Reverendissimi Episcopi N. vel talis Superioris,) mihi commissa, absolvo te à vinculo excommunicationis, in quam incurristi (vel incurrisse declaratus es,) propter tale factum, vel causam, &c. Et restituo te communio- ni, & unitati fidelium, & sanctis Sacramentis Ecclesiæ, in nomine Patris , & Filii, & Spiritus sancti.

Quod si Sacerdoti nulla sit à Superiore præscripta forma, nec sibi mandatum, ut in forma Ecclesiæ communi, vel consueta absolvat, tunc nihilominus pro rei gravitate prædictam cæremoniam, & preces adhibeat: at vero si res non fuerit adeo gravis, absolvere poterit, dicens:

Dominus noster JESUS Christus te absolvat, & ego au-
toritate ipsius, & sanctissimi Domini nostri Papæ (si à Pa-
pa fuerit delegatus) (vel Reverendissimi Episcopi N. vel
talis Superioris) mihi concessa, absolvo te, &c. ut supra.

In foro autem interiori Confessarius habens facultatem
absolvendi excommunicatum, absolvat juxta formam
communem supra præscriptam in absolutione Sacra-
mentali.

RITUS ABSOLVENDI EXCOMMUNICATUM JAM MORTUUM.

SI quis excommunicatus ex hac vita decedens dederit signum contritionis, ne Ecclesiastica careat sepultura,

ra, sed Ecclesiæ suffragiis, quatenus fieri potest, adjuvetur, absolvvi potest hoc modo.

Si corpus nondum sepultum fuerit, verberetur & absolvatur, ut infra: deinde absolutum in loco sacro sepietatur.

Si vero fuerit sepultum in loco profano, si commode fieri poterit, exhumabitur, & eodem modo verberabitur, & post absolutionem in loco sacro sepelietur: sed si commode exhumari non potest, locus sepulturæ verberetur, postea absolvatur.

Quod si in loco sacro sit sepultus, non exhumabitur, sed verberabitur sepulchrum. Dum autem corpus, sive sepulturam verberat, Sacerdos dicat **Antiph.** Exultabunt Domino ossa humiliata. Psal. Miserere mei DEUS, &c. **Quo facto, absolvatur, dicendo:** Auctoritate mihi concessa, ego te absolvo à vinculo excommunicationis, quam incurristi, (vel incurrisse declaratus es) **propter factum,** & restituo te communioni fidelium, in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, Amen. **Deinde dicatur Psalmus** De profundis. **in fine.** Requiem æternam dona ei Domine. **R.** Et lux perpetua luceat ei. Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison, Pater noster, &c. **V.** Et ne nos inducas in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo. **V.** A porta inferi. **R.** Erue Domine animam ejus. **R.** Requiescat in pace. **R.** Amen. **V.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

O R E M U S.

DA quæfumus Domine, animæ famuli tui, quem ex-communicationis sententia constringerat, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, & superni luminis claritatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

De modo absolvendi à Suspensione, vel ab interdicto, extra, vel intra Sacramentalem Confessionem.

SI Sacerdoti sit commissa facultas absolvendi aliquem à suspensione, vel interdicto, quamvis nulla verba sint præcipue determinata, uti poterit hac formula.

Pœnitens dicat: Confiteor Deo, &c. Sacerdos Misereatur tui, &c. Indulgentiam, &c.

Auctoritate mihi ab **N.** tradita, ego absolvo te à vinculo suspensionis, (**vel** interdicti) quam (**vel** quod,) propter **tale factum**, (**vel** causam) incurristi (**feu** incurrisse declaratus es,) in nomine Patris **†**, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.

Si vero Confessario, sive in foro conscientiæ, sive extra, data est potestas dispensandi super irregularitate, tunc postquam absolverit à peccatis, addat consequenter.

Et eadem auctoritate dispenso tecum super irregularitate, (**vel** irregularitatibus, **si sunt plures,**) in quam, (**vel** in quas) **ob** talem, (**vel** tales causas, **eas exprimendo,**) incurristi, & habilem reddo, & restituo te executioni Ordinum, & officiorum tuorum, in nomine Patris **†**, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.

Si nullum habeat Ordinem, dicatur: Habilem reddo te ad omnes Ordines suscipiendos, vel etiam ad alia juxta tenorem mandati.

Quod si necesse sit titulum beneficij restituere, & fructus male perceptos condonare, subjungat:

Et restituo tibi titulum, (seu titulos) beneficij, (seu beneficiorum,) & condono tibi fructus male perceptos, in nomine Patris , & Filii, & Spiritus sancti, Amen.

Advertat autem Sacerdos, ne ullo modo in iis facultatis suæ terminos excedat.

DE SECRETO SEU SIGILLO CONFESSIONIS.

Adeo debet esse silentii studiosus & tenax Confessarius, ut nullius præcepto, nullius etiam mortis timore, nullius commodi vel lucri amore, quovis signo, modo, vel colore, nec in genere quidem manifestet, quæ in confessione audivit; Imo debet & potest dicere ac jurare, se nescire, quia nec scit ut talis homo: nec scit uti homini subjectus.

Sigillum confessionis est Secretum secretorum, fundatum in Jure divino, naturali, & humano, complectiturque quidquid in confessione dictum, aut factum est, etiam impertinens, aut parvi momenti, per quod in cognitionem vel suspicionem aliquujus peccati deveniru potest.

QUOS LIGAT SIGILLUM CONFESSIONIS.

Ad Secretum confessionis non solum obligatur Confessarius, verum etiam omnes illi, qui confessionem Sacramentalem quomodolibet intellexerunt, licite vel illicite, mediate, vel immediate; quæ obligatio perseverat etiam post mortem pœnitentis.

POENA REVELANTIS CONFESSIONEM.

Pœna frangentis Sigillum confessionis, est 1. Paccatum mortale. 2. Depositio. 3. Pœnitentia perpetua in arcto monasterio, quin & capitis damnati sunt Sacerdotes, qui ex confessione peccatum manifestarunt.

Quare serio advertant Confessarii, ne de confessionibus, peccatis, & casibus in iis auditis, aut injunctis pœnitentiis, multo minus de ipsomet Pœnitentibus aut eorum qualitatibus (etiam si non nominent personas) mutuo conversentur aliis præsentibus, nec in genere quidem loquantur: cedit hoc in grave scandalum, terrorem & offenditionem audientium, in odium & vilipendium tanti Sacramenti, in diminutionem pietatis, dignumque est severissima castigatione.

DE SANCTISSIMO EUCHARISTIAE SACRAMENTO.

OMNIBUS quidem Ecclesiæ Catholicæ Sacramentis, religiose sancteque tractandis, magna ac diligens cura adhibenda est; sed præcipue in administrando, ac suscipiendo Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento, quo nihil dignius, nihil sanctius & admirabilius habet Ecclesia Dei; cum in eo contineatur præcipuum, & maximum Dei donum, & ipsem omnis gratiæ, & sanctitatis fons, auctorque Christus Dominus.

Parochus igitur summum studium in eo ponat, ut cum ipse venerabile hoc Sacramentum, qua decet reverentia, debitoque cultu tractet, custodiat, & administret, tum etiam populus sibi commissus religiose colat, sancte, frequenterque suscipiat, præsertim in majoribus anni solemnitatibus.

Ideo

Ideo populum s̄epius admonebit, qua præparatione, & quanta animi religione, ac pietate, & humili etiam corporis habitu ad tam divinum Sacramentum debeat accedere: ut præmissa sacramentali confessione, omnes saltem à media nocte jejunii, & utroque genuflexo Sacramentum humiliter adorent, ac reverenter fusciant, viri quantum fieri potest à mulieribus separati.

Moneantur præterea communicantes, ut sumpto Sacramento non statim ab Ecclesia discedant, aut colloquantur, ne statim vagis oculis circumspicient, aut expuant, neque de libro statim orationes recitent: ne Sacramenti species de ore decidant: sed qua par est devotione, aliquantis per in oratione permaneant, gratias agentes D̄o de tam singulari beneficio, atque etiam de sanctissima Passione Dominica, in cuius memoriā hoc mysterium celebratur, & sumitur.

Curare porro debet, ut perpetuo aliquot particulæ consecratæ eo numero, qui usui infirmorum, & aliorum fidelium communioni satis esse possit, conserventur in pyxide ex solida decentique materia, eaque munda, & suo operculo bene clausa, albo velo cooperta, & quantum res feret, ornato in tabernaculo clave obserato.

Hoc autem tabernaculum conopæo decenter opertum, atque ab omni alia re vacuum in altari majori, vel in alio, quod venerationi & cultui tanti Sacramenti commodius ac decentius videatur, sit collocatum; ita ut nullum aliis sacris functionibus, aut Ecclesiasticis officiis impedimentum afferatur. Lampades coram eo plures, vel saltem una, die, noctuque perpetuo colluceat; curabitque Parochus, ut omnia ad ipsius Sacramenti cultum ordinata, integra, mundaque sint, & conserventur.

Sanctissimæ Eucharistiæ particulas frequenter renovabit. Hostiæ vero, seu particulæ consecrandæ sint recentes, & ubi eas consecraverit, veteres primo distribuat, vel sumat.

Fideles

Fideles omnes ad sacram communionem admittendi sunt, exceptis iis, qui justa ratione prohibentur. Arcendi autem sunt publice indigni; quales sunt excommunicati, interdicti, manifesteque infames, ut meretrices, concubinarii, fœneratores, magi, sortilegi, blasphemi, & alii ejus generis publici peccatores: nisi de eorum poenitentia, & emendatione constet, & publico scandalo prius satisfecerint.

Occultos vero peccatores, si occulte petant, & non eos emendatos agnoverit, repellat, non autem si publice petant, & sine scandalo ipsos præterire nequeat.

Amentibus præterea, seu phreneticis communicare non licet; licebit tamen, si quando habeant lucida intervalla, & devotionem ostendant, dum in eo statu manent, si nullum indignitatis periculum adsit.

Iis etiam, qui propter ætatis imbecillitatem nondum hujus Sacramenti cognitionem, & gustum habent, administrari non debet.

ORDO MINISTRANDI SACRAM COMMUNIONEM.

Sacerdos igitur sanctissimam Eucharistiam ministraturus, hostiis seu particulis pro populi multitudine consecratis, vaso quoque uno, vel pluribus, decenti, & commodo loco expositis, cum vino, & aqua ad purificationem eorum, qui communionem sumpserint, & ante eos linteo mundo extenso, lotis prius manibus, & superpelliceo indutus, ac desuper stola coloris officio illius diei convenientis, præcedente Clerico, seu alio ministro, procedit ad altare manibus junctis, & accensis cereis; facta prius, & postea genuflexione, extrahit pyxidem, & illam super corporale depositam discooperit, minister genibus flexis, nomine populi ad cornu Epistolæ facit confessio-
nem generalem, dicens: *Confiteor DEO, &c.*

L

Tunc

Tunc Sacerdos iterum genuflectit, & manibus junctis ante pectus vertit se ad populum (advertens ne terga vertat Sacra-mento) & in cornu Evangelii dicit:

Misereatur vestri, &c. Et addit: Indulgentiam, absolutionem , & remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens, & misericors Dominus, Amen. dicens: Indulgentiam, &c. manu dextera in formam Crucis signat communicandos.

Deinde ad Altare se convertit, genuflectit, manu sinistra pyxidem prehendit, & duobus digidis pollice, & indice Sacramentum accipit, & elevat, conversusque ad populum in medio altari dicit clara voce:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. subdit: Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

Vel pro loci consuetudine, si communicandi Latinum ignorent.

Sehet an das Lamm Gottes, sehet welches hinnimmt die Sünde der Welt. O Herr ich bin nicht würdig, daß du eingehest unter mein Lach, sondern sprich nur ein Wort, so wird gesund meine Seele.

Pollete to Jagnie Boshje, pollete kir vsliga sueita grehe odjemle. O Gospud jest nissim ureden, de ti gredesh pod mojo streho, temez reze le eno besedo, toku bode osraulena moja dushiza.

Quod iterum, ac tertio repetit, qua formula etiam utendum est, cum sceminae communio ministratur.

Postea ad communicandum accedit, incipiens ab iis, qui unt ad partem Epistolæ; sed primo, si Sacerdotibus, vel aliis ex clero danda sit communio, iis ad gradus Altaris genuflexis præbea-

præbeatur, vel si commode fieri potest, intra sepimentum Altaris sint à Laicis distincti. Sacerdotes vero superpelliceo induti cum stola communicent.

Sacerdos unicuique porrigens Sacramentum, & faciens cum eo signum Crucis super pyxidem simul dicit.

Corpus Domini nostri Iesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam, Amen.

Ubi vero omnes communicaverint, Sacerdos reversus ad Altare dicere poterit: O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia & futuræ gloriæ nobis pignus datur.

V. Panem de cœlo præstitisti eis.

Minister respondet: Omne delectamentum in se habentem. **tempore Paschali additur,** Alleluja mox Sacerdos dicit.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

Deus, qui nobis sub sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis & Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis & regnas, cum Deo Patre &c.

Tempore Paschali dicitur Oratio.

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde: ut quos Sacramentis Paschalibus satiasisti, tua facias pietae concordes. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Antequam reponat Sacramentum, diligenter adverfat, ut si aliquod fragmentum digitis adhæserit, illud in pyxidem deponat, & eosdem digitos, quibus tetigit Sacramentum, abluat, & abstergat purificatorio; ablutionem vero sumat, si celebraverit, aut iis, qui tunc communicarunt, sumendam tradat, aut saltem in sacrarium injiciat.

Postea genuflectens reponit Sacramentum in tabernaculo, & clave obserat. Deinde extenta manu dextera, benedit iis, qui communicarunt, dicens :

Benedictio DEI Omnipotentis Patris, & Fi**X**lii, & Spiritus sancti descendat super vos, & maneat semper.

Rx. Amen.

Communio autem populi intra missam statim post communionem Sacerdotis celebrantis fieri debet (nisi quandoque ex rationabili causa post Missam sit facienda) cum orationes, quæ in Missa post Communionem dicuntur, non solum ad Sacerdotem, sed etiam ad alios communicantes spectent.

Itaqua Sacerdos sumpto Sacratissimo Sanguine, antequam se purifiet, ponat particulas consecratas in pyxide, vel si pauci sint communicandi, super patenam, nisi in principio positæ fuerint in pyxide; & genuflectit, ministro interim faciente confessionem, ut supra. Postea vertens se ad populum, in cornu Evangelii dicit : *Misereatur vestri &c.* Et eo, quo supra dictum est, modo, porrigit communicandis Eucharistiam, incipiens à ministris altaris, si velint communicare. Finita communione, revertitur ad altare, nihil dicens, & non dat eis benedictionem, quia illam dabit in fine Missæ. Deinde dicit secreto. *Quod ore sumpsimus, &c.* ut in Missali: se purificat, & Missam absolvit. Quod si contingat, absoluta Missa, statim aliquos interdum communicare, tunc Sacerdos adhuc planeta induitus, sacram communionem eo modo, quo supra dictum est, ministrabit.

DE

DE COMMUNIONE PASCHALI.

CUret autem Parochus, ut in quadragesima per se, vel per alios concionatores populo opportune denuncietur Constitutio Concilii Lateranensis sub Innocentio III. quæ sic habet.

Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua peccata confiteatur fideliter saltem semel in anno proprio Sacerdoti: & injunctam sibi penitentiam studeat pro viribus adimplere, fuscipiens reverenter, ad minus in Pascha, Eucharistiae Sacramentum, nisi forte de consilio proprii Sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam, ad tempus ab ejus perceptione duxerit abstinendum; alioquin & vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, & moriens, Christiana caret sepultura.

Ut igitur hoc salutare Concilii decretum inviolabiliter servetur, descripta Parochus habeat nomina suorum Parochianorum; & qui dicto tempore non communicaverint, elapso pro loci consuetudine Paschali termino, eos, qui propriæ salutis immemores saepius admoniti non obtemperaverint, Ordinario suo denunciet.

Dabit quoque operam Parochus, quoad ejus fieri potest, ut Parochiani sui à die Palmarum usque ad Octavam Paschæ præcepto de Communione Paschali satisfaciant. Quod si tamen ob Parochiæ amplitudinem & animarum multitudinem id fieri non poslit, longiorem terminum ab Ordinario suo mature impetrare curabit.

Alienæ Parochiæ fideles ad proprium Parochum remittet, præter peregrinos & advenas, & qui certum domicilium non habent: quibus, si rite parati acceperint, ipse sacram præbebit Communionem.

Ægrotis quoque parochialibus etiam si Communionem extra præscriptos Paschales dies sumserint, in Paschalibus diebus illam deferet ac ministrabit.

DE COMMUNIONE INFIRMORUM.

Viaticum sacratissimi Corporis Domini nostri Iesu Christi summo studio, ac diligentia ægrotantibus opportuno tempore procurandum est, ne forte contingat illos tanto bono, Parochi incuria, privatos decidere. Cavendum autem in primis est, ne ad indignos cum aliorum scandalio deferatur, quales sunt publici usurarii, concubinarii, notorie criminosi, nominatim excommunicati aut denunciati, nisi sepe prius sacra Confessione purgaverint, & publicæ offensioni, prout de jure, satisficerint.

Hortetur Parochus infirmum, ut sacram Communionem sumat, etiam si graviter non ægrotet, aut mortis periculum non immineat, maxime, si festi alicujus celebritas id suadeat, neque ipse illam ministrare recusabit.

Pro viatico autem ministrabit, cum probabile est, quod eam amplius sumere non poterit. Quod si æger sumpto Viatico, dies aliquot vixerit, vel periculum mortis evaserit, & communicare voluerit, ejus pio desiderio Parochus non deerit.

Potest quidem Viaticum brevi morituris dari, non jejunis; id tamen diligenter curandum est, ne eis tribuatur, à quibus ob phrenesim, sive ob assiduam tussim, aliumve similem morbum, aliqua indecentia cum injuria tanti Sacramenti timeri potest. Cæteris autem infirmis, qui ob devotionem in ægritudine communicant, danda est Eucharistia ante omnem cibum, & potum, non aliter ac cæteris fidelibus, quibus nec etiam per modum medicinæ ante aliquid sumere licet.

Sed alicui ad adorandum solum, seu devotionis, seu cuiusvis rei prætextu, ad ostendum non deferatur.

Defiri autem debet hoc sanctum Sacramentum ab Ecclesia ad privatas ægrotantium domos decenti habitu, superposito mundo velamine, manifeste, atque honorifice ante pectus, cum omni reverentia, & timore, semper lumine præcedente.

Paro.

Parochus igitur processurus ad communicandum infirmum, aliquot campanæ ictibus jubeat convocari Parochianos, seu Confraternitatem sanctissimi Sacramenti, (ubi fuerit instituta,) seu alios pios Christi fideles, qui sacram Eucharistiam cum cereis, seu intortiis comitentur, & umbellam, seu baldachinum, ubi haberi potest, deferant.

Præmoneat, ut ægri cubiculum mundetur, & in eo parentur mensa linteo mundo cooperta, in qua sanctissimum Sacramentum decenter deponatur. Supra mensam inter duos cereos ardentes posita sit imago Crucifixi; ad manus etiam habentur linteum mundum ante pectus communicandi ponendum, aqua benedicta, Vinum pro ablutione, aqua, vas & mantile pro abluendis abstergendisque manibus Sacerdotis, atque alia ad ornatum loci pro cuiusque facultate.

Ubi postea convenerint, qui Eucharistiam comitaturi sunt, Sacerdos indutus superpelliceo, & stola, & si haberi potest, pluviali albi coloris, Acolytis, seu Clericis aut etiam Presbyteris (si locus feret) superpelliceo pariter indutis comitatus, decenter & de more acceptas aliquot particulas consecratas, vel unam tantum (si longius aut difficilius iter fit faciendum) ponat in pyxide, seu parva custodia, quam proprio suo operculo cooperit, & velum sericeum superimponit; ipse vero Sacerdos imposito sibi prius ab utroque humero oblongo velo decenti, ultraque manu accipiat vas cum Sacramento, & deinde umbellam seu baldachinum subeat, nudo capite processurus.

Præcedant semper (prout locus feret) ex aliqua Confraternitate, unus cum vexillo, & duo cum laternis: ædituus cum campanula, quam per vices pulset: item quatuor pueri, quorum duo laternas: tertius hoc Rituale, quartus bursam cum corporali SS. Eucharistiae Sacramento supponendo, unacum purificatorio ad digitos Sacerdotis abstergendos, deferat. Horum etiam officium erit, in accessu, & reditu; cum debita modestia, hymnum Pang. lingua, &c. interjecta post singulos versus

aliquantula mora , decantare. His succedat Sacerdos SS. Sacramentum gestans elevatum ante pectus , sub umbella dicens Psalmum *Miserere &c.* Et alios Psalmos & Cantica. Is etiam cavebit , ne vagos oculos huc illucque leviter conjiciat ; sed collecte ac graviter ambulet , cœlestemque illum , quem manibus gestat thesaurum , fide portet , linguam ac mentem precan- do & meditando exerceat , quoad in ægrotantis cubiculum introducatur.

Quod si longius aut difficilius iter obeundum sit , & fortasse etiam equitandum , necesse erit vas , in quo Sacramentum defertur , bursa albi coloris decenter ornata , & ad collum appensa , apte includere , & ita ad pectus alligare , atque obstrin- gere , ut neque decidere , neque pyxide excuti Sacramentum queat.

Inrediens vero locum , ubi jacet infirmus , dicat : Pax huic domui. **R.** Et omnibus habitantibus in ea.

Tum depositum Sacramentum super mensa , suppo-
sito corporali , genuflexus adorat , omnibus in genua
procumbentibus , & mox accepta aqua benedicta , asper-
git infirmum , & cubiculum , dicens Antiphonam : **A-**
asperges me , Domine , hyssopo , & mundabor : lavabis
me , & super nivem dealbabor : **& primum versum Psal-**
mi , **M**iserere mei Deus , **cum G**loria Patri. **S**icut erat ,
&c. Deinde repetitur Antiphona. Asperges me , &c.

Postea. **V.** Adjutorium nostrum in nomine Domini. **R.**

Qui fecit cœlum & terram. **V.** Domine exaudi oratio-
nem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Do-
minus yobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitatculo. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His dictis accedat ac infirmum, & ipsum brevibus verbis, ac suavibus ad hanc divinæ visitationis gratiam excitet, & ad peccatorum contritionem, ac reconciliationem (si quæ illi post confessionem peccata confitenda in mentem venirent) & ad patientiam, meliorisque vitæ frugem eum exhortetur, & inquirat, an sit excommunicatus; an injuste aliquid possideat; an habeat debita occulta; an sit votis aut peregrinationibus obnoxius. Deinde blande & leniter infirmum alloquatur, admoneatque illum ad patientiam, rogetque, si quem adhuc conscientiæ scrupulum habeat: Si sic, illum iterato audiat & absolvat, nec non ipsum inducat, ut ab ibi præsentibus fieri pro se preces petat, rogetque in genere, quos offendere vel verbo vel facto potuit, veniam: specialiter vero accedere jubeantur, qui de familia aur sanguine illius sunt, ut ab eo veniam precentur. Quod si capitalem aliquam inimicitiam adversus quempiam gerat, studeat Parochus dissidentes, quantum in se est, amice conciliare. Ipse quoque ægrotus injurias sibi forte illatas, se dimittere declareret. Postea hortetur infirmum ad devote, & cum firma fide suscipiendum Corpus Domini ibi præsens: & circumstantes moneat, ut pro infirmo orent, quatenus ad salutem animæ suæ poslit sumere sacrosanctum Corpus Domini nostri Iesu Christi.

Poste faça de more confessione generali five ab infirmo, five ejus nomine ab alio, Sacerdo. dicit: **Misereatur, &c. Indulgentiam, &c.**

Deinde facta genuflexione accipit Sacramentum de
vасculo; atque illud elevans ostendit infirmo dicens:

Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccata mundi.

Sehet das Lamm Gottes, sehet welches hinnimmt
die Sünde der Welt.

Pollete to Jagnie Boshje, pollete kir vſiga sueita gre-
he odjemle.

Et more solito ter dicat :

Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum,
sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

O HErr ich bin nicht würdig, daß du eingehest un-
ter mein Tach, sonder sprich nur ein Wort, so wird ge-
sund meine Seele.

O Gospud jest nissim ureden, de ti gredeš pod mo-
jo streho, temez reze le eno bessedo, toku bode osrau-
lena moja dushiza.

Et infirmus simul cum Sacerdote dicat eadē saltem
semel submissa voce, tum Sacerdos dans infirmo Eucha-
ristiam dicat accipe frater (vel soror) Viaticum Cor-
poris Domini nostri JESU Christi, qui te custodiat ab
hoste maligno, & perducat in vitam æternam, Amen.

Si vero communio non datur per modum Viatici, di-
catur more ordinario: **C**orpus Domini nostri JESU Chri-
sti Custodiat, &c.

Quod si mors immineat, & periculum sit in mora, tunc
dicto, Misereatur, &c. prædictis precibus omnibus, vel
ex parte omissis, ei statim Viaticum præbeatur.

Postea

Postea Sacerdos abluat digitos, nihil dicens, & infirmo detur ablutio. Deinde dicat :

OSacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia, & futuræ gloriæ nobis pignus datur.

Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison.

Pater noster, &c.

V. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac famulum tuum, **vel**, famulam tuam.

R. DEUS meus sperantem in te.

V. Mitte ei auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum, **vel** eam.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S .

Domine sancte Pater Omnipotens æterne DEUS, te fili deliter deprecamur, ut accipienti fratri nostro (**vel** sorori nostræ) sacrosanctum Corpus Domini nostri Iesu Christi Filii tui, tam corpori quam animæ profit ad remedium sempiternum: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

O R E M U S.

Protege Domine hunc famulum tuum (**vel** famulam tuam) subsidiis pacis, & B. MARIAE Virginis patrociniiis confidentem , à cunctis hostibus redde securum. (**vel** securam.)

OMnipotens sempiterne DEUS , salus æterna credentium, exaudi nos pro famulo tuo (**vel** famula tua) misericordiæ tuæ implorantes auxilium , ut reddit a fibi sanitatem , in Ecclesia tua gratiarum tibi referat actiones. Per Dominum nostrum JESUM Christum , &c.

Quibus finitis redeat ad ægrotum , ipsumque consoletur, & instruat tali exhortatione, in quantum status infirmi admittit.

Qua finita infirmum aqua benedicta aspergat , & si altera particula Sacramenti superfuerit (superesse autem semper debet , præterquam in casu longioris itineris , jam dicto) genuflectit , surgit , impensaque ei benedictione cum venerabili Sacramento , ad Ecclesiam revertitur dicendo privatim in via Psalmum. Laudate Dominum de cœlis. Et alias Psalmos & Hymnos , prout rempus feret.

Cum pervenerit ad Ecclesiam , ponit Sacramentum super Altare , adorat , deinde dicit :

V. Panem de cœlo præstitisti eis.

R. Omne delectamentum in se habentem.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Deus , qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti : tribue quæsumus , ita nos Corporis & Sanguinis tui sacra mysteria venerari , ut redemptio-

demptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis & regnas cum DEO Patre &c. Amen.

Deinde annunciat indulgentias à summis Pontificibus concessas sanctissimum Sacramentum comitantibus.

Postea cum Sacramento in pyxide velo cooperta faciat signum Crucis super populum nihil dicens. Postremo illud in loco suo reponat.

Quod si ob difficultatem, aut longitudinem itineris, vel quia ea, qua decet veneratione, Sacramentum ad Ecclesiam commode reportari non potest, sumpta fuerit una tantum particula consecrata, ut dictum est; tunc ea infirmo administrata, Sacerdos prædictis precibus recitatis, eum manu benedicit, & una cum aliis privato habitu, extinctis luminibus, umbella demissa, latente pyxide, ad Ecclesiam, vel domum quisque suam revertatur.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ UNCTIONIS.

Extrœmæ Unctionis Sacramentum à Christo Domino institutum, tanquam cœlestis medicina, non animæ solum, sed etiam Corpori salutaris, omni studio, ac diligentia periculose ægrotantibus adhibendum est; & eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integra mens, & ratio viget: ut ad uberiorem Sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiam suam fidem ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro liniuntur oleo.

In quo illud in primis ex generali Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut si tempus & infirmi conditio permittat, ante Extremam Unctionem, Pœnitentiæ & Eucharistiae Sacra-menta infirmis præbeantur.

Habeat igitur Parochus loco nitido, & decenter ornato, in vase argenteo, seu stanneo, diligenter custoditum sacram

Oleum infirmorum, quod singulis annis feria V. in cœna Domini ab Episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Id tamen si forte infra annum aliquo modo ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico Oleo non benedicto in minori quantitate superinfuso, reparari potest.

Oleum porro ipsum, vel per se solum, vel in bombacio, seu re simili, servari potest; sed ad evitandum effusionis periculum multo commodius ad infirmos defertur in bambacio.

Debet autem hoc Sacramentum infirmis præberi, qui cum ad usum rationis pervenerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur, & iis, qui præ senio deficiunt, & in diem videntur morituri, etiam sine alia infirmitate.

Infirmis autem, qui dum sana mente, & integris sensibus essent, illud petierunt, seu verisimiliter petiissent, seu dedecrant signa contritionis: aut saltem interpretative desideraverunt, si nimirum Christiane vixerunt: etiam si deinde loquela, vel omnem rationis usum amiserint, vel amentes effecti sint, aut non sentiant, nihilominus Sacramentum hoc ex officio, adeoque sub gravi obligatione, administrare tenetur Parochus; & quidem ex communi sententia certo sub mortali, si infirmus alioquin sine omni Sacramento decidere deberet, non sine periculo æternæ damnationis, quod solum attritus cum Sacramento evitasset.

Impenitentibus vero, & qui in manifesto peccato mortali moriuntur, & excommunicatis, & nondum baptizatis penitus denegetur.

Non ministretur etiam præmium inituris, aut navigationem, aut peregrinationem, aut alia pericula subituris, aut reis ultimo supplicio mox afficiendis, aut pueris rationis usum non habentibus.

Si quis autem laborat in extremis, & periculum immineat, nedecdat antequam finiantur unctiones; cito ungatur, incipiendo

piendo ab eo loco: *Per istam Sanctam Unctionem, &c.* ut infra, deinde si adhuc supervivat, dicantur orationes prætermissæ suo loco positæ.

Si vero dum inungitur, infirmus decebat, Presbyter ultra non procedat; & prædictas orationes omittat.

Quod si dubitet, an vivat adhuc, unctionem prosequatur sub conditione pronunciando formam, dicens: *Si vivis, per istam Sanctam Unctionem, &c.* ut infra.

Si autem acciderit, infirmum post peccatorum suorum confessionem ad exitum vitæ properare, tunc cum sacro Viatico poterit & Oleum infirmorum ad eum deferri per ipsum Sacerdotem, qui defert sacram Eucharistiam: si tamen aliis Presbyter, vel Diaconus, qui Oleum sanctum deferat, haberi possit, per ipsum deferatur; qui superpelliceo indutus cum Oleo sacro occulte delato sequatur Sacerdotem Viaticum portantem: & postquam infirmus Viaticum sumpserit, inungatur à Sacerdote.

In eadem infirmitate hoc Sacramentum iterari non debet, nisi diturna sit, ut cum infirmus convaluerit, iterum in periculum mortis incidit.

Quinque vero corporis partes præcipue ungi debent, quas velut sensuum instrumenta homini natura tribuit, nempe oculi, aures, nares, os, & manus: attamen pedes etiam, & renes ungendi sunt; sed renum unctio in mulieribus, honestatis gratia semper omittitur; atque etiam in viris, quando infirmus commode moveri non potest. Sed sive in mulieribus, sive in viris, alia corporis pars pro renibus ungi non debet.

Manus vero, quæ reliquis infirmis interius ungi debent, Presbyteris exterius ungantur.

Dum oculos, aures, & alia corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat, ne alterum ipsorum inungendo, Sacramenti formam prius absolvat, quam ambo hujusmodi paria membra perunixerit.

Si

Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eadem verborum forma.

Hujus autem Sacramenti forma, qua Sancta Romana Ecclesia utitur, solemnis illa precatio est, quam Sacerdos ad singulas unctiones adhibet, cum ait.

Per istam sanctam Unctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quicquid per visum, ~~five~~ per auditum, &c. deliquisti. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.

ORDO MINISTRANDI SACRAMENTUM EXTREMÆ UNCTIONIS.

Sacerdos igitur hoc Sacmentum ministraturus, quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam mappam candidam coopertam, itemque vas, in quo sit bombacium, seu quid simile in septem globulos distinctum, ad abstergendas partes inunctas, medullam panis ad detergendas digitos, & aquam ad ablueridas Sacerdotis manus, ceream item candelam, quæ deinde accensa ipsi ungenti lumen præbeat. Denique operam dabit, ut quanta poterit munditia ac nitore hoc Sacmentum ministretur.

Deinde convocatis Clericis, seu ministris, vel saltem uno Clerico, qui crucem sine hasta, aquam benedictam cum asperforio, & librum Ritualem deferat, ipse Parochus decenter accipit vas sacri Olei infirmorum, sacculo serico violacei coloris inclusum, illudque caute defert, ne effundi possit. Quod si longius iter peragendum, aut etiam equitandum sit, vel alias adsit periculum effusionis, vas Olei sacculo, aut bursa inclusum, ut dictum est, ad collum appendat, ut commodius, & securius perferat. Procedat autem sine sonitu campanulae.

Cum perventum fuerit ad locum, ubi jacet infirmus, Sacerdos intrans cubiculum dicit :

Pax

Pax huic domui. **R.** Et omnibus habitantibus in ea.

Deinde deposito Oleo super mensam, superpelliceo, stolaque violacea indutus, ægrotō Crucem pie deosculandam porrigit: mox in modum crucis cum aqua benedicta & cubiculum, & circumstantes aspergit dicens Antiphonam. *Asperges, &c. ut supra. pag. 88.* Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, & absolvat. Deinde piis verbis illum consoletur, & de hujus Sacramenti vi, atque efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat, & quantum opus est, ejus animūm confirmet, & inspem erigat vitæ æternæ.

Postea stans versus ægrotum, dicat :

- V.** Adjutorium nostrum in nomine Domini.
- R.** Qui fecit cœlum & terram.
- V.** Dominus vobiscum.
- R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Introeat, Domine Iesu Christe, domum hanc sub nostræ humilitatis ingressu, æterna felicitas, divina prosperitas, serena lætitia, charitas fructuosa, sanitas sempiterna: effugiat ex hoc loco accessus dœmonum: adsint Angeli pacis, domumque hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica, Domine, super nos nomen sanctum tuum: & benedic nostræ conversationi: sanctifica nostræ humilitatis ingressum, qui sanctus, & pius es, & permanes cum Patre, & Spiritu sancto in sæcula sæculorum, Amen.

Oremus, & deprecemur Dominum nostrum Iesum Christum, ut benedicendo benedicat hoc tabernaculum, & omnes habitantes in eo, & det eis Angelum bo-

num custodem , & faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua, avertat ab eis omnes contrarias potestates : eripiat eos ab omni formidine, & ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre , & Spiritu sancto vivit & regnat Deus in sæcula sæculorum, Amen.

O R E M U S.

EXaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Quæ orationes, si tempus non patiatur, ex parte, vel in totum poterunt omitti. Tum de more facta confessione generali, Latino, vel vulgari sermone, Sacerdos dicat: Misereatur tui, &c. Indulgentiam, absolutionem, &c.

Tunc Presbyter pro loco, tempore & adstantium numero vel qualitate recitat septem Psalmos pœnitentiales (vel si tempus non ferat saltem Psalmum Miserere) cum Litaniis, veriiculis & orationibus.

SEPTEM PSALMI POENITENTIALES, CUM LITANIIS;

Pro infirmis, antequam, vel dum sacro liniuntur Oleo, seu pro alia necessitate, dicuntur flexis genibus.

Antiph. Ne reminiscaris.

PSALM. 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum: sana me Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: sed tu Domine usquequo.

Converte, Domine, & eripe animam meam: salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes letum meum: lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus: inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite à me omnes, qui operamini iniquitatem: quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei: convertantur & erubescant valde velociter.

Gloria Patri.

P S A L M . 31 .

BEATI quorum remissæ sunt iniquitates: & quorum te-
cta sunt peccata.

BEATUS vir, cui non imputavit Dominus peccatum: nec
est in spiritu ejus dolus.

QUONIAM tacui, inverteraverunt ossa mea: dum clama-
rem tota die.

QUONIAM die, ac nocte gravata est super me manus tua:
conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.

DELICUM meum cognitum tibi feci: & injustitiam me-
am non abscondi.

DIXI, Confitebor ad versum me injustitiam meam Domi-
no: & tu remisisti impietatem peccati mei.

PRO hac orabit ad te omnis sanctus: in tempore oppor-
tuno.

VERUMTAMEN in diluvio aquarum multarum: ad eum non
approximabunt.

TU es refugium meum à tribulatione, quæ circumdedidit
me: exultatio mea erue me à circumstantibus me.

INTELLECTUM tibi dabo, & instruam te in via hac, qua gra-
dieris: firmabo super te oculos meos.

NOLITE fieri sicut equus & mulus: quibus non est intel-
lectus.

IN camo & frœno maxillas eorum constringe: qui non
approximant ad te.

MULTA flagella peccatoris: sperantem autem in Domino
misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, & exultate justi: & gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri.

P S A L M . 37.

Domine ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixaæ sunt mihi: & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ: non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum: & sicut onus grave gravatae sunt super me.

Putruerunt, & corruptæ sunt cicatrices meæ: à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, & curvatus sum usque in finem: tota die constrictatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: & non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine ante te omne desiderium meum: & gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

Amici mei, & proximi mei: adversum me appropinquaverunt, & steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt: & vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: & dolos tota die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam: & sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te Domine speravi: tu exaudies me Domine Deus meus.

Quia dixi, ne quando supergaudeant mihi inimici mei: & dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: & dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annunciaro: & cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me: & multiplicati sunt, qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me Domine Deus meus: ne discesseris a me.

Intende in adjutorium meum: Domine Deus salutis meæ.

Gloria Patri.

PSALM. 50.

Miserere mei Deus: secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: dele iniquitatem meam.

Amplius

Amplius lava me ab iniuitate mea : & à peccato meo munda me.

Quoniam iniuitatem meam ego cognosco : & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, & malum coram te feci : ut justifice ris in sermonibus tuis, & vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniuitatibus conceptus sum : & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : incerta , & occulta sapientiae tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo , & mundabor : lavabis me , & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætitiam : & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniuitates meas dele.

Cor mundum crea in me DEUS : & spiritum rectum in nova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua: & Spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiam salutaris tui : & spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas : & impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus DEUS, DEUS salutis meæ : & exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine labia mea aperies: & os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo Spiritus contribulatus: cor contritum, & humiliatum Deus non despicies.

Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion: ut aedificantur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes, & holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri.

P S A L M . 101.

Domine exaudi orationem meam: & clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me: in quacunque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacunque die invocavero te: velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei: & offa mea sicut cregium aruerunt.

Percussus sum ut foenum, & aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitus mei: adhaesit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis: factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi: & factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die reprobrabant mihi inimici mei: & qui laudabant me, adversum me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam: & potum meum cum fletu miscebam.

A facie iræ, & indignationis tuæ: quia elevans allisisti me.

Dies

Dies mei sicut umbra declinaverunt: & ego sicut fœnum arui.

Tu autem Domine in æternum permanes: & memoriale tuum in generationem, & generationem.

Tu exurgens misereberis Sion: quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: & terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum Domine: & omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion: & videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium: & non sprevit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera: & populus, qui creabitur, laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelso sancto suo: Dominus de cœlo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus competitorum: ut solveret filios interremptorum.

Ut annuncient in Sion nomen Domini: & laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum: & reges ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ: paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revokes me in dimidio dierum meorum: in generationem, & generationem anni tui.

Initio tu Domine terram fundasti : & opera manuum
tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes: & omnes sicut vesti-
mentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur: tu au-
tem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt: & semen eorum in
fæculum dirigetur.

Gloria Patri.

PSALM. 129.

De profundis clamavi ad te Domine: Domine exau-
di vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes: in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis susti-
nebit.

Quia apud te propitiatio est: & propter legem tuam su-
stинui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in
Domino.

Acustodia matutina usque ad noctem: speret Israel in
Domino.

Quia apud Dominum misericordia: & copiosa apud eum
redemptio.

Et ipse redimet Israel: ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri.

PSALM. 142.

Domine exaudi orationem meam, auribus percipe obse-
cationem meam in veritate tua: exaudi me, in tua ju-
stitia.

Et

Et non intres in judicium cum servo tuo: quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Qui perfecutus est inimicus animam meam: humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos fæculi: & anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me Domine: defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me: & similis ero descenditibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: quia in te speravi.

Notam fac mihi vitam, in qua ambulem: quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia D E U S meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter nomen tuum Domine, vivicas me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: & in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri.

Antiph. Ne reminiscaris Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris.

LITANIAE.

K Yrie eleison.	
C hriste eleison.	
K yrie eleison.	
C hriste audi nos.	
C hriste exaudi nos.	
P ater de cœlis D EUS,	Miserere nobis.
F ili Redemptor mundi D EUS,	Miserere nobis.
S piritus sancte D EUS,	Miserere nobis.
S ancta Trinitas unus D EUS,	Miserere nobis.
S ancta M A R I A ,	Ora pro nobis.
S ancta DEI genitrix,	ora.
S ancta Virgo Virginum,	ora.
S ancte Michaël,	ora.
S ancte Gabriel,	ora.
S ancte Raphael,	ora.
O mnes sancti Angeli & Archangeli,	orate.
O mnes sancti beatorum spirituum ordines,	orate.
S ancte Joannes Baptista,	ora.
S ancte Joseph,	ora.
O mnes sancti Patriarchæ & Prophetæ,	orate.
S ancte Petre,	ora.
S ancte Paule,	ora.
S ancte Andrea,	ora.
S ancte	

S ancte Jacobe,	ora.
S ancte Joannes,	ora.
S ancte Thoma,	ora.
S ancte Jacobe,	ora.
S ancte Philippe,	ora.
S ancte Bartholomæe,	ora.
S ancte Matthæe,	ora.
S ancte Simon,	ora.
S ancte Thaddæe,	ora.
S ancte Mathia,	ora.
S ancte Barnaba,	ora.
S ancte Luca,	ora.
S ancte Marce,	ora.
O mnes sancti Apostoli & Evangelistæ,	orate.
O mnes sancti Discipuli Domini,	orate.
O mnes sancti Innocentes,	orate.
S ancte Stephane,	ora.
S ancte Laurenti,	ora.
S ancte Vincenti,	ora.
S ancti Fabiane & Sebastiane,	orate.
S ancti Joannes & Paule,	orate.
S ancti Cosma & Damiane,	orate.
S ancti Gervasi & Protasi,	orate.
O mnes sancti Martyres,	orate.
S ancte Silvester,	ora.
S ancte Gregori,	ora.
S ancte Ambrosi,	ora.
S ancte Augustine,	ora.

S ancte Hieronyme,	ora.
S ancte Martine,	ora.
S ancte Nicolae,	ora.
O mnes sancti Pontifices & Confessores,	orate.
O mnes sancti Doctores,	orate.
S ancte Antoni,	ora.
S ancte Benedicte,	ora.
S ancte Bernarde,	ora.
S ancte Dominice,	ora.
S ancte Francisce,	ora.
O mnes sancti Sacerdotes & Levitæ,	orate.
O mnes sancti Monachi & Eremitæ,	orate.
S ancta Maria Magdalena,	ora.
S ancta Agatha,	ora.
S ancta Lucia,	ora.
S ancta Cæcilia,	ora.
S ancta Catharina,	ora.
S ancta Anastasia,	ora.
O mnes sanctæ Virgines & Viduæ,	orate.
O mnes sancti, & sanctæ D E I,	Intercedite pro nobis.
P ropitius esto,	Parce nobis Domine.
P ropitius esto,	Exaudi nos Domine.
A b omni malo,	Libera nos Domine.
A b omni peccato,	Libera.
A b ira tua,	Libera.
A subitanea & improvisa morte,	Libera.
A b insidiis Diaboli,	Libera.
A b ira, & odio, & omni mala voluntate,	Libera.
	A spi-

- A** spiritu fornicationis, Libera.
A fulgure & tempestate, Libera.
A morte perpetua, Libera.
Per mysterium sanctæ incarnationis tuæ, Libera.
Per adventum tuum, Libera.
Per Nativitatem tuam, Libera.
Per Baptismum & sanctum jejunium tuum, Libera.
Per Crucem, & Passionem tuam, Libera.
Per mortem, & sepulturam tuam, Libera.
Per sanctam Resurrectionem tuam, Libera.
Per admirabilem Ascensionem tuam, Libera.
Per adventum Spiritus sancti paracliti, Libera.
In die Judicii, Libera.
Peccatores, Te rogamus audi nos.
Ut nobis parcas, Te rogamus.
Ut nobis indulgeas, Te rogamus.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris,
 Te rogamus audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, & conservare digneris.
 Te rogamus audi nos.
Ut dominum Apostolicum, & omnes Ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris,
 Te rogamus audi nos.
Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris,
 Te rogamus audi nos.
Ut Regibus & Principibus Christianis pacem & veram concordiam donare digneris,
 Te rogamus audi nos.

Ut

Ut cuncto populo Christiano pacem, & unitatem largiri digneris, Te rogamus audi nos.

Ut nosmetipos in tuo sancto servitio confortare & conservare digneris, Te rogamus.

Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas, Te rog.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retrubias, Te rogamus.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, & benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias, Te rogamus.

Ut fructus terræ dare, conservare digneris, Te rogam.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus.

Fili DEI, Te rogamus.

Agnus DEI, qui tollis peccata mundi,
Parce nobis Domine.

Agnus DEI, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Dom.

Agnus DEI, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Christe audi nos. **C**hriste exaudi nos.

Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison.

Pater noster, **secreto**.

Y. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo.

PSALM. 69.

Deus in adjutorium meum intende: Domine ad adjuvandum me festina.

Confun-

Cconfundantur, & revereantur: qui quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum, & erubescant: qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes: qui dicunt mihi, Euge, euge.

Exultent & lætentur in te omnes, qui quærunt te: & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus, & pauper sum: Deus adjuva me.

Adjutor meus, & liberator meus es tu: Domine ne moreris.

Gloria Patri, &c.

V. Salvos fac servos tuos. **R.** Deus meus sperantes in te.

V. Esto nobis Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in nobis.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

V. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis.

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Oremus pro Pontifice nostro **N.**

R. Dominus conservet eum, & vivifiet eum, & beatum faciat eum in terra, & non tradat eum, in animam inimicorum ejus.

V. Oremus pro benefactoribus nostris.

R. Retribuere dignare Domine omnibus nobis bona fidentibus propter nomen tuum vitam æternam.

R. Amen. **V.** Oremus pro fidelibus defunctis.

- R.** Requiem æternam dona eis Domine, & lux perpetua
luceat eis. **V.** Requiescant in pace. **R.** Amen.
V. Pro fratribus nostris absentibus.
R. Salvos fac servos tuos, DEUS meus, sperantes in te.
V. Mitte eis Domine auxilium de sancto.
R. Et te Sion tuere eos.
V. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere:
fuscipe deprecationem nostram: ut nos, & omnes
familios tuos, quos delictorum catena constringit, mife-
ratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Exaudi quæsumus Domine, supplicum preces, & con-
fitentium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indul-
gentiam tribuas benignus, & pacem.

Inffabilem nobis Domine misericordiam tuam clemen-
ter ostende: ut simul nos & à peccatis omnibus exuas,
& à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

Deus, qui culpa offenderis, Pœnitentia placaris: pre-
ces populi tui supplicantis propitius respice: & fla-
gella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur,
averte.

Omnipotens sempiterne DEUS, Miserere famulo tuo
Pontici nostro **N.** & dirige eum secundum tuam
clementiam in viam salutis æternæ: ut te donante tibi
placita cupiat, & tota virtute perficiat.

DEUS,

Deus, à quo sancta desideria, recta consilia, & justa sunt opera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut & corda nostra mandatis tuis dedita, & hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

Vere igne sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum, Domine: ut tibi casto corpore serviamus, & mundo corde placeamus.

Fidelium Deus omnium conditor & redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni, & adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te copta finiatur.

Omnipotens sempiterne Deus, qui vivorum dominaris simul & mortuorum, omniumque misereris, quos tuos fide & opere futuros esse prænoscis: te supplices exoramus; ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum IESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

- V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.
 V. Exaudiat nos omnipotens & misericors Dominus.
 R. Amen. V. Et fidelium animæ per misericordiam Dei
 requiescant in pace. R. Amen.

His peractis Sacerdos accedit ad lectum infirmi, &
 extensa manu dextera facit ter signum Crucis super
 eum dicens:

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, exinguatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum, & per invocationem omnium sanctorum Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atque omnium simul Sanctorum, Amen.

Deinde intineto pollice in oleo sancto in modum Crucis ungit infirmum in partibus hic subscriptis, aptando proprio loco verba formæ in hunc modum.

AD OCULOS.

Per istam sanctamunctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per visum: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. R. Amen.

Minister vero si est in Sacris, vel isipmet Sacerdos post quamlibet unctionem tergit loca inuncta novo globulo bombacii, vel rei similis, eaque in vase mundo reponat, & ad Ecclesiam postea deserat, comburat, cineresque projiciat in sacrarium.

AD

AD AURES.

PEr istam sanctam **¶**unctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per auditum: In nomine Patris, & Fi **¶**lii, & Spiritus sancti. **R.** Amen.

AD NARES.

PEr istam sanctam **¶**unctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per odoratum: In nomine Patris, & Fi **¶**lii, & Spiritus sancti, **R.** Amen.

AD OS, COMPRESSIS LABIIS.

PEr istam sanctam unctionem, **¶**& suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per gustum, & locutionem deliquisti: In nomine Patris, & Fi **¶**lii, & Spiritus sancti, **R.** Amen.

AD MANUS.

PEr istam sanctam unctionem, **¶**& suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per tactum deliquisti: In nomine Patris, & Fi **¶**lii, & Spiritus sancti, **R.** Amen.

Et adverte, quod Sacerdotibus, ut dictum est, manus non inungantur interius, sed exterius.

AD PEDES.

PEr istam sanctam unctionem, **¶**& suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per gressum deliquisti: In nomine Patris, & Fi **¶**lii, & Spiritus sancti, **R.** Amen.

AD LUMBOS SIVE RENES.

PEr istam sanctam unctionem, **¶** & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per lumborum delectationem deliquisti: In nomine Patris, & Fi**¶**lii, & Spiritus sancti. **R.** Amen.

Hæc autem unction ad lumbos, ut dictum est, omittitur semper in fœminis, & etiam in viris, qui ob infirmitatem vix, aut sine periculo moveri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c.

V. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine auxilium de sancto,

R. Et Sion tuere eum.

V. Esto ei Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici. **V.** Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et Filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Domine Deus, qui per Apostolum tuum Jacobum locutus es: Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum Oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittetur

tur ei: cura, quæsumus, Redemptor noster, gratia sancti Spiritus languores istius infirmi, ejusque sana vulnera, & dimitte peccata, atque dolores cunctos mentis, & corporis ab eo expelle, plenamque interius, & exterius sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus, ad pristina reperetur officia. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas DEUS in sæcula sæculorum, Amen.

O R E M U S.

REspice quæsumus Domine, famulum tuum N. in infirmitate sui corporis fatiscentem, & animam refove, quam creasti; ut castigationibus emendatus, se tua sentiat medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

O R E M U S.

DOmine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis; ad invocationem tui nominis benignus assiste, ut famulum tuum ab ægritudine liberatum, & sanitatem donatum, dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ, cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde assumpta imagine S. Crucis facit super infirmum sequentes benedictiones: dicens.

Dominus noster JESUS Christus apud te sit, ut te defendat. Intra te sit, ut te resiliat. Circa te sit, ut te conservet. Ante te sit, ut te deducat. Post te

te sit, ut te confor~~X~~tet. Super te sit, ut te undique
muniat & bene ~~X~~ dicat. Spiritus sanctus descendat, &
maneat super te. ~~R.~~ Amen.

V. Propitietur Dominus cunctis iniquitatibus tuis.
R. Amen.

V. Et sanet omnes languores tuos. ~~R.~~ Amen.

V. Redimatque de interitu vitam tuam. ~~R.~~ Amen.
Et faciat in omnibus bonis desiderium tuum. Qui solus
in trinitate unus DEUS vivit, & regnat, in sæcula sæcu-
lorum. ~~R.~~ Amen. Pax tecum,

Postea extendit manum dexteram, vel si commode po-
test, tangit caput ipsius infirmi dicendo: Sanet te Deus Pa-
ter, qui te creavit in carne. Sanet te Filius, qui pro te
passus est in cruce. Sanet te Spiritus S. qui tibi infusus
est in Baptismate. Sancta & laudabilis Trinitas, unus
DEUS, gratiam suam ad profectum salutis animæ & Cor-
poris in te augeat, & ab omni malo te liberet, ac in
bono jugiter conservet. Qui vivit & regnat in sæcula
sæculorum, Amen.

Ad extremum, pro personæ qualitate, salutaria monita
breviter præbere poterit, quibus infirmus ad moriendum in
Domino confirmetur, & ad fugandas dæmonum tentationes
roboretur.

Denique aquam benedictam & Crucem, nisi aliam habeat,
coram eo relinquet, ut illam frequenter aspiciat, & pro sua
devotione osculetur, & amplectatur.

Admoneat etiam domesticos, & ministros infirmi, ut si
morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim
ipsum Parochum accersant, ut morientem adjuvet, ejusque
animam Deo commendet; sed si mors innunciat, priusquam
disce.

discedat, Sacerdos animam D^{eo} rite commendabit. Quæ autem pertinent ad visitationem, curamque infirmorum, & ad juvandos morientes, ad commendationem animæ, & ad exequias, infra suis locis præscribuntur.

MODUS IMPERTIENDI BENEDICTIONEM IN ARTICULO MORTIS CONSTITUTIS, AB HIS, QUI FACULTATEM HABENT A SEDE APOSTOLICA DELEGATAM.

Benedictio in Articulo mortis cum soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & extremæ Unctionis illis infirmis, qui vel illam petierint, dum sana mente, & integris sensibus erant, seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa Contritionis, impertienda iisdem est, etiamsi postea lingua, cæterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium, vel amentiam inciderint. Excommunicatis vero, Impœnitentibus, & qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

Habens prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat: Pax huic domui &c. ac deinde ægrotum, cubiculum, & circumstantes asperget Aqua benedicta, dicendo Antiphonam: Alperges &c.

Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, & absolvat. Si Confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus benedictionis efficacia, & virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteactæ vita expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum, quidquid ei placuerit, & mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem

erigens fore, ut ex divinæ munificentia largitate eam poenarum remissionem, & vitam sit consecuturus æternam. Postea dicat:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum, & terram.

ANTIPHONA.

Ne reminiscaris Domine delicta Famuli tui (**vel** Ancillæ tuæ) neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.

Pater noster &c.

V. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum (**vel** Ancillam tuam.)

R. Deus meus sperantem in Te.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobis cum

R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem, atque sperantem; secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius Famulum tuum N. (**vel** Ancillam tuam) quem tibi vera Fides, & spes Christiana commendat. Visita eum in salutari tuo, & per Unigeniti Tui Passionem, & Mortem, omnium

ei

ei delictorum suorum remissionem, & veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui Te Judicem propitiatum inveniat, & in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum.

Tum dicto Confiteor &c. Sacerdos dicat: Misereatur &c. deinde:

Dominus noster JESUS Christus Filius DEI vivi, qui Beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, & restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti; Et ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributa indulgentiam plenariam & remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, &c.

Per Sacrosancta humanæ reparationis mysteria, remittat tibi omnipotens DEUS omnes præsentis, & futuræ vitae poenas, Paradisi portas aperiat, & ad gaudia sempiterna perducat, Amen.

Benedicat te omnipotens DEUS, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, Amen.

Si vero Infirmus fit adeo morti proximus, ut neque Confessionis facienda neque præmissarum precum recitandarum tempus suffpetat, statim Sacerdos benedictionem ei impertiatur, dicens: Benedicte &c. ut supra.

DE VISITATIONE ET CURA INFIRMORUM.

PArchus in primis meminisse debet, non postremas esse muneras sui partes, ægrotantium curam habere. Quare cum primum noverit, quempiam ex fidelibus curæ suæ commissis ægrotare, non exspectabit, ut ad eum vocetur, sed ultiro ad illum accedat; idque non semel tantum, sed sæpius, quatenus opus fuerit: horteturque parochiales suos, ut ipsum admoneant, cùm aliquem in Parochia sua ægrotare contigerit, præcipue si morbus gravior fuerit.

Ad hoc juvabit, præsertim in amplis Parochiis, ægrotorum notam seu catalogum habere, ut cujusque statum & conditio-
nem cognoscat, eorumque memoriam facilius retinere, & illis
opportune subvenire possit.

Quod si Parochus legitime impeditus, infirmorum, ut quando
plures sunt, visitationi interdum vacare non potest; id præstan-
dum curabit per alios Sacerdotes, si quos habet in Parochia sua,
aut saltem per laicos homines pios, & Christiana charitate præ-
ditos.

Ægrotos visitans, ea, qua Sacerdotes Domini decet, hone-
state, & gravitate se habeat, ut non ægris solum, sed sibi, &
domesticis verbo, & exemplo profit ad salutem.

Eorum vero præcipuam curam geret, qui humanis auxi-
liis destituti benigni, ac providi pastoris charitatem, & ope-
ram requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo,
& eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, eroga-
re, quantum fieri potest, ut five per Charitatis, vel alterius no-
minis Confraternitatem, si in ea civitate, vel loco fuerit, five
per privatas, five per publicas collectas, & eleemosynas illo-
rum necessitatibus succurratur curabit.

In primis autem spiritualem ægrotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in viam salutis eos dirigat, atque à diabolicis infidiis salutarium adjumentorum præfido defendat, ac tueatur.

Accedat autem ad ægrotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad persuadendum apta; ac præfertim Sanctorum exempla, quæ plurimum valent; quibus eum in Domino consoletur, excitet, ac recreet. Horteturque ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum peniteat, divinam misericordiam imploret, & infirmitatis poenas, tamquam paternam Dei visitationem, patienter ferat, & ad salutem suam provenisse credat, ut vitam moresque suos melius instituat.

Deinde qua pars est prudentia & charitate hominem ad sacram confessionem inducat, & confitentem audiat, etiamsi velit totius vitae peccata confiteri; ac si opus fuerit, tam infirmo, quam ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quod Lateranensis Concilii, ac plurium summorum Pontificum decretis cavetur sub gravibus poenis, ne Medici ultra tertiam vicem ægrotos visitent, nisi prius ipsis certo constet, illos confessionis Sacramento rite expiatos fuisse.

Illud præterea diligenter servari curabit, ne quis pro corporali salute aliquid ægroto suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animæ convertatur.

Ubi vero periculum imminebit, Parochus monebit ægrotum, ne dæmonum astutia, neque Medicorum pollicitationibus, neque propinquorum aut amicorum blanditiis, se ullo modo decipi finat, quo minus ea, quæ ad animæ salutem pertinent, opportune procuret, & qua pars est devotione & celeritate, sancta Sacra menta, dum sana mens est, integrique sensus, religiose suscipiat, citra fallacem illam ac perniciosem procrastinationem, quæ plurimos ad æterna supplicia perduxit, in diesque fallente diabolo perducit.

Quod si æger aliquis hortationibus ac monitis Sacerdotum, vel amicorum & domesticorum consiliis adduci non potest, ut velit peccata sua confiteri, tunc non omnino desperanda res est; sed quamdiu ille vivit, repetendæ sunt frequentes, variae, & efficaces Sacerdotum & aliorum piorum hominum exhortationes; proponendaque æternæ salutis damna, & sempiternæ mortis supplicia, ostendendaque immensa DEI misericordia, eum ad penitentiam provocantis, ad ignoscendum paratissimi. Adhibendæ sunt etiam tum privatæ, tum publicæ ad DEUM preces, ad divinam gratiam impetrandam pro salute miseri decentibus.

Videbit denique Sacerdos, quibus potissimum temptationibus aut pravis opinionibus æger sit subjectus, eique, prout opus fuerit, apta remedia prudenter adhibebit.

Sacras Imagines Christi Domini Crucifixi, beatæ MARIAE Virginis, & Sancti, quem æger præcipue veneratur, ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adsit Aquæ benedictæ, qua frequenter aspergatur.

Proponet etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret, alias breves Orationes, & pias mentis ad DEUM excitationes; præfertim versiculos è Psalmorum libro, vel Orationem Dominicam, & salutationem Angelicam, Symbolum Fidei, vel Passionis Domini nostri meditationem, & Sanctorum martyria & exempla, ac cœlestis gloriæ beatitudinem. Hæc tamen opportune & discrete suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen afferatur.

Confoletur infirmum, dicens, se pro eo in Missæ sacrificio, & aliis precibus oraturum, curaturumque ut alii itidem pro eo faciant; idque re ipsa præstabit.

Si morbus gravior, vel cum periculo fuerit, ægroto suadeat, ut dum integra mente est, rem suam omnem recte constituat, & testamentum faciat; si quid habeat alienum, restituat, & ad remedium animæ suæ pro facultatibus, quod in Domi-

Domino ei placuerit, disponat; sed hæc suggerendo, omnis avaritiæ nota caveatur.

Hortetur denique; ut si convaluerit, ante omnia ad Ecclesiam veniat, ubi Deo gratias agat de restituta valetudine, & sacram Communionem pie suscipiat, ac deinceps meliorem vitæ disciplinam teneat.

Sequentes preces omnes, vel ex parte, prout tempus, & ægrotorum conditio feret, arbitrio Sacerdotis dici, vel omitti possunt.

Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus, primum dicat. Pax huic domui. R. Et omnibus habitantibus in ea. Mox infirmum, & lectum ejus, & cubiculum asperget aqua benedicta, dicens Antiphonam. Asperges me Domine, &c. ut supra fol. 88. Deinde erga infirmum officium suum præstet, ut supra dictum est. Quo præstito, vel antequam discedat, dicere poterit supra infirmum aliquem Psalmum ex quatuor prioribus Pœnitentialibus, vel Psalmum 90. Qui habitat in adjutorio Altissimi &c. cum Gloria Patri. ut infra fol. 136. Postea dicat: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster &c.

V. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum fac servum tuum.

R. DEUS meus sperantem in te.

V. Mitte ei Domine exilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto

- V. Esto ei Domine turris fortitudinis.
 R. A facie inimici.
 V. Dominus opem ferat illi.
 R. Super lectum doloris ejus.
 V. Domine exaudi orationem meam.
 R. Et clamor meus ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, cui proprium est misereri semper, & parcere: suscipe deprecationem nostram: ut nos, & hunc famulum tuum, quos delictorum catena constringit, miseratione tuæ pietatis clementer absolvat.

DEUS infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmum famulum tuum ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjutus, Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum, quæsumus, Domine DEUS, perpetua mentis, & corporis sanitatem gaudere, & gloria beatæ MARIAE semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Benedictio DEI omnipotentis Patris, **R.** & Filii, & Spiritus sancti, descendat super te, & maneat semper.

R. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

Qui sequuntur Psalmi, & Evangelia cum precibus, pro temporis etiam opportunitate, & ægrotantium pio deside,

desiderio, Sacerdotis arbitrio dici poterunt. Psalmus. 6.
Domine ne in furore tuo arguas me, &c. ut supra fol. 101.
in fine Gloria Patri. Sicut erat.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

V. Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.

R. Gloria tibi Domine.

Dum Sacerdos dicit: Sequentia sancti, &c. faciat signum crucis de more super se in fronte, ore, & in pectore, similiter super infirmum, si fuerit masculus, & is ob infirmitatem non potest se signare.

Si autem fuerit fœmina, dum Sacerdos se signat, illa per semetipsam in locis prædictis se signet, si potest, si vero non potest, alia mulier eam signet, & hoc idem in sequentibus Evangelii servetur.

Matth. 8.

IN illo tempore: Cum introisset JESUS Capharnaum accessit ad eum Centurio rogans eum, & dicens: Domine puer meus jacet in domo paralyticus, & male torquetur. Et ait illi JESUS: Ego veniam, & curabo eum. Et respondens Centurio ait: Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, & sanabitur puer meus. Nam & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic: vade, & vadit; & alii, veni, & venit; & servo meo: fac hoc, & facit. Audiens autem JESUS miratus est, & sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente, & Occidente venient, & recumbent cum Abraham,

R

ham,

ham, & Isaac, & Jacob in regno cœlorum: filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus, & stridor dentium. Et dixit JESUS Centurioni: Vadē, & sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora.

O R E M U S.

O Mnipotens sempiterne DEUS, salus æterna credentium, exaudi nos pro infirmo famulo tuo **N.**, pro quo misericordiæ tuæ imploramus auxilium, ut redditam fibi sanitatem, gratiarum tibi in Ecclesia tua referat actiones. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

PSALMUS 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te: dixi Domino, Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: Postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris: etenim hæritas mea præclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: insuper, & usque ad noctem increpauerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper: quoniam à dextris est mihi, ne commovear.

Propter

Propter hoc lætatum est cor meum, & exultavit lingua mea: insuper & caro mea requiescat in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplebis me lætitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua usque in finem.

Gloria Patri, & Filio, &c. **Sicut erat, &c.**

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

V. Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum.

R. Gloria tibi Domine.

Marc. 16.

In illo tempore: Recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis JESUS, & reprobravit incredulitatem eorum, & duritiam cordis, quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. Et dixit eis: Euntes in mundum universum, prædictate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit: qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur: In nomine meo dæmonia ejicient: linguis loquentur novis: serpentes tollent; & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super ægros manus imponent, & bene habebunt.

O R E M U S.

Virtutum cœlestium DÉUS, qui ab humanis corporibus omnem languorem, & omnem infirmitatem præcepti tui potestate depellis: adesto propitius huic famulo tuo **N** ut fugatis infirmitatibus, & viribus receptis, no-

men sanctum tuum, instaurata protinus sanitatem, benedicat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

PSALMUS. 19.

Exaudiat te Dominus in die tribulationis: protegat te nomen DEI Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto: & de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui: & holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum: & omne consilium tuum confirmet:

Lætabimur in salutari tuo: & in nomine DEI nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: nunc cognovi, quoniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de coelo sancto suo: in potentatibus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, & hi in equis: nos autem in nomine Domini DEI nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, & ceciderunt: nos autem surreximus & erecti sumus.

Domine salvum fac regem: & exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

Gloria Patri, &c.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

R. Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

R. Gloria tibi Domine.

Luc. 4.

IN illo tempore: surgens JESUS de Synagoga introivit in domum Simonis: Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus: & rogaverunt illum pro ea. Et stans super illam imperavit febri, & dimisit illam, & continuo surgens ministrabat illis. Cum autem sol occidisset, omnes, qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens curabat eos.

O R E M U S.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui fragilitatem humanæ conditionis, infusa virtutis tuæ dignatione confirmas, ut salutaribus remediis pietatis tuæ corpora nostra, & mentes vegetentur: super hunc famulum tuum propitius intende, ut omni necessitate corporeæ infirmitatis exclusa, gratia in eo pristinæ sanitatis perfecte reparetur. Per Christum Dominus nostrum. **Rc.** Amen.

PSALMUS 85.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me: quoniam inops & pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: salvum fac servum tuum, Deus meus sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die: lætifica animam servi tui, quoniam ad te Domine animam meam levavi.

Qoniam tu Domine suavis, & mitis: & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te,

Auribus percipe Domine orationem meam: & intende
Voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te: quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis Domine: & non est secundum
opera tua.

Omnes gentes quascunque fecisti, venient, & adorabunt
coram te Domine: & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: tu es D E U S
solus.

De duc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate
tua: lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum:

Consitebor tibi Domine D E U S meus in toto corde meo:
& glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me: & eruisti ani-
mam meam ex inferno inferiori.

DEUS iniqui insurrexerunt super me, & synagoga po-
tentium quæsierunt animam meam: & non proposue-
runt te in conspectu suo.

Et tu Domine D E U S miserator, & misericors: patiens,
& multæ misericordiæ, & verax.

Respice in me, & miserere mei: da imperium tuum
puero tuo, & salvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt
me, & confundantur: quoniam tu Domine adjuvisti
me, & consolatus es me.

Gloria Patri. Sicut erat, &c.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

V. Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

V. Gloria tibi Domine.

Jean

Joan. S.

IN illo tempore: erat dies festus Judæorum, & ascen-
dit JESUS Jerosolymam. Est autem Jerosolymis pro-
batica piscina, quæ cognominatur Hebraice Bethsaïda,
Quinque porticus habens. In his jacebat multitudo ma-
gna languentium, cæcorum, claudorum, aridorum, ex-
pectantium aquæ motum. Angelus autem Domini des-
cendebat secundum tempus in piscinam, & movebatur
aqua. Et qui prior descendisset in piscinam post mo-
tionem aquæ, sanus siebat, à quacunque detinebatur in-
firmitate. Erat autem quidam homo ibi, triginta, &
octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidis-
set JESUS jacentem, & cognovisset, quia jam multum tem-
pus haberet, dicit ei: Vis sanus fieri? Respondit ei lan-
guidus: Domine hominem non habeo, ut, cum turbata
fuerit aqua, mittat me in piscinam: dum venio enim ego,
alius ante me descendit. Dicit ei JESUS: Surge, tolle
grabatum tuum, & ambula. Et statim sanus factus est
homo ille, & sustulit grabatum suum, & ambulabat.
Erat autem Sabbatum in die illo. Dicebant ergo judæi
illi, qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet tibi tol-
lere grabatum tuum. Respondit eis: Qui me sanum fe-
cit, ille mihi dixit: Tolle grabatum tuum, & ambula.
Interrogaverunt ergo eum: Quis est ille homo, qui di-
xit tibi: tolle grabatum tuum, & ambula? Is autem, qui
sanus fuerat effectus, nesciebat, quis esset. JESUS enim
declinavit à turba constituta in loco. Postea invenit
eum J E S U S in templo, & dixit illi: Ecce sanus fa-
ctus

ctus es: jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.

O R E M U S.

REspice Domine famulum tuum infirmitate sui corporis laborantem, & animam resove, quam creasti, ut castigationibus emendatus, continuo se sentiat tua medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

PSALMUS 90.

Qui habitat in adjutorio Altissimi: in protectione DEI cœli commorabitur.

Dicit Domino, susceptor meus es tu, & refugium meum: Deus meus sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium: & à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi: & sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis à timore nocturno.

Asagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris: ab incursu, & dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis: ad te autem non appropinquabit.

Veruntamen oculis tuis considerabis: & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es Domine spes mea: altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quo-

Quoniam Angelis suis mandavit de: ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem, & dasiliscum ambulabis: & conculcabis leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum: protegam eum quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum: & ostendam illi salvare meum.

Gloria Patri. **S**icut erat.

O R E M U S .

OMnipotens sempiterne D E U S , infirmitatem famuli tui propitius respice, atque ad protegendum eum dexteram tuæ Majestatis extende. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Completa Oratione ultima, Sacerdos imponat dexteram manum super caput infirmi, & dicat.

Super ægros manus imponent, & bene habebunt. J E S U S Mariæ filius, mundi salus, & Dominus, meritis, & intercessione Sanctorum Apostolorum suorum Petri, & Pauli, & omnium Sanctorum, sit tibi clemens, & propitius. Amen. **P**ostea. **d**icat ***.** Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

R. Gloria tibi Domine:

Joan. I.

IN principio erat verbum, ut infra Evang. iv. in Processione in festo sanctissimi Corporis Christi. in fine

R. Deo gratias.

Postea beuedicens infirmum subjungat, dicens:
Benedictio Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus sancti descendat super te, & maneat semper.

R. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

Si fuerint plures infirmi in eodem cubiculo, vel loco, preces, & orationes praedictae dicantur super eos in numero plurali. Quæ omnia etiam poterunt arbitrio Sacerdotis breviora fieri.

MODUS JUVANDI MORIENTES.

In graviscente morbo Parochus infirmum frequentius visitabit, & ad salutem diligenter juvare non desinet: monebitque instantे periculo se confessim vocari, ut in tempore praestoli morienti; sumptaque sanctissimo Viatico, & sacra unctione adhibita, si periculum immineat, statim commendationis animæ officium praestabit, de quo infra. Sed si tempus suppetat, sequentia pietatis officia praestare poterit, si ita expedire judicaverit pro conditione personæ.

Ac primo, si ægrotus indulgentiam legitima auctoritate concesseri consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque quid ad eam consequendam agi debeat: præsertim, ut contrito corde Sanctissimum nomen JESU semel, vel saepius invocet.

Deinde hortetur infirmum, & excitet, ut dum mente vigeret, eliciat actus fidei, spei, & charitatis, aliarumque virtutum, nempe:

Ut

Ut firmiter credat omnes articulos fidei, & quidquid sancta Romana Ecclesia Catholica, & Apostolica credit, & docet.

Ut speret, Christum Dominum nostrum pro sua imensa clementia sibi fore propitium, & merito ejus Sanctissimæ Passionis, & per intercessionem Beatæ Mariæ, & omnium Sanctorum se vitam æternam consequuturum.

Ut toto corde diligat, & maxime diligere cupiat Dominum DEUM ea dilectione, qua illum diligunt Beati, Sanctique omnes.

Ut ob amorem DEI doleat ex corde de omni offensa, qualitercunque contra Dominum DEUM, & proximum commissa.

Ut ex corde ob amorem DEI parcat omnibus, qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut inimici.

Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis, aut factis offendit.

Ut quem patitur dolorem, & morbi molestiam propter DEUM in pœnitentiam peccatorum suorum patienter toleret.

Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cætero pro viribus suis à peccatis cavere, & ejus mandata servare.

Hortetur præterea, ut eo modo quo potest, saltem ex corde ita per intervalla precetur.

Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

In te Domine speravi, non confundar in æternum.

In manus tuas Domine commendo spiritum meum, redemisti me Domine **D**EUS veritatis.

DEUS in adjutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina.

Esto mihi Domine in **D**EUM protectorem.

DEUS propitius esto mihi peccatori.

Dulcissime Domine JESU Christe, per virtutem Sanctissimæ Passionis tuæ recipe me in numerum electorum tuorum.

Domine JESU Christe, suscipe spiritum meum.

Maria Mater gratiæ, Mater misericordiæ, Tu nos ab hoste protege, & hora mortis suscipe.

Sancte Angele **D**EI, mihi custos affiste. Omnes sancti Angeli, & omnes sancti intercedite pro me, & mihi succurrite.

Hæc, & his similia poterit prudens Sacerdos vulgari, vel Latino sermone pro personæ captu morienti suggerere.

Deinde sequentes Preces quanta poterit majori devotione dicat, admoneatque domesticos & circumstantes, ut simul orient pro moriente.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Proochus ad decedentis animæ commendationem accedens, Clericum saltem unum, si potest, secum habeat, qui deferat vasculum aquæ benedictæ, superpelliceum, & stolam violaceam, quibus ipse Sacerdos ante infirmi cubiculum induitus, locum ingrediens dicat: Pax huic domui. **R**. Et omnibus habitantibus in ea.

Dein.

Deinde aspergat ægrotum, lectum, & circumstantes aqua benedicta, dicens: Asperges me Domine hyssopo, &c. ut supra fol. 88.

Postea Salvatoris nostri Crucifixi imaginem ægroto osculandam præbeat, verbis efficacibus eum ad spem æternæ salutis erigens, ipsamque imaginem coram eo ponat, ut illam aspiciens salutis suæ spem sumat.

Deinde accensa candela, genibus flexis cum omnibus circumstantibus preves Litanias devote recitet, inhunc modum

K Yrie eleison. **C** hriste eleison. **K** yrie eleison.

K Sancta M A R I A,

Ora pro eo.

Omnes sancti Angeli & Archangeli.

Orate pro eo.

Sancte Abel,

ora.

Omnis chorus Justorum,

orate.

Sancte Abraham,

ora.

Sancte Joannes Baptista,

ora.

Sancte Joseph.

ora.

Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ,

orate.

Sancte Petre,

ora.

Sancte Paule,

ora.

Sancte Andrea,

ora.

Sancte Joannes,

ora.

Omnes sancti Apostoli & Evangelistæ,

orate.

Omnes sancti discipuli Domini,

orate.

Omnes sancti Innocentes,

orate.

Sancte Stephane,

ora.

Sancte Laurenti,

ora.

Omnes sancti Martyres,

orate.

Sancte Sylvester,

ora.

S ancte Gregori,	ora.
S ancte Augustine,	ora.
O mnes sancti Pontifices & Confessores,	orate.
S ancte Benedicte,	ora.
S ancte Francisce,	ora.
O mnes sancti Monachi & Eremitæ,	orate.
S ancte Maria Magdalena,	ora.
S ancte Lucia,	ora.
O mnes sanctæ Virgines, & Viduæ,	orate.
O mnes Sancti, & Sanctæ DEI,	Intercedite pro eo. Parce ei Domine.
P ropitius esto,	Libera eum Domine.
P ropitius esto,	Libera.
P ropitius esto,	Libera.
A b ira tua,	Libera.
A periculo mortis,	Libera.
A mala morte,	Libera.
A pensis inferni,	Libera.
A b omni malo,	Libera.
A potestate diaboli,	Libera.
P er Nativitatem tuam,	Libera.
P er Crucem, & Passionem tuam,	Libera.
P er mortem, & sepulturam tuam,	Libera.
P er gloriosam Resurrectionem tuam,	Libera.
P er admirabilem Ascensionem tuam,	Libera.
P er gratiam Spiritus sancti paracliti,	Libera.
I n die Judicii,	Libera.
P eccatores,	Te rogamus audi nos.
U t ei parcas,	Te rogamus. K yrie

Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes.

ORATIO.

Proficiscere anima Christiana de hoc mundo, in nomine DEI Patris omnipotentis, qui te creavit: in nomine IESU Christi filii DEI vivi, qui pro te passus est: in nomine Spiritus sancti, qui in te effusus est: in nomine Angelorum, & Archangelorum: in nomine Thronorum, & Dominationum: in nomine Principatum, & Potestatum: in nomine Cherubim, & Seraphim: in nomine Patriarcharum, & Prophetarum: in nomine sanctorum Apostolorum, & Evangelistarum: in nomine sanctorum Martyrum, & Confessorum: in nomine sanctorum Monachorum, & Eremitarum: in nomine sanctorum Virginum, & omnium Sanctorum, & Sanctorum DEI: hodie sit in pace locus tuus, & habitatio tua in sancta Sion. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

ORATIO.

Deus misericors, Deus clemens, Deus qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata penitentium deles, & praeteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas: respice propitius super hunc famulum tuum **N.** & remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Renova in eo piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, vel quidquid diabolica fraude violatum est: & unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptionis annecte.

necte. Miserere Domine gemitum, miserere lacrymarum ejus: & non habentem fiduciam , nisi in tua misericordia, ad tuæ Sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. **Rc.** Amen.

Commendo te Omnipotenti DEO, charissime frater (**vel** soror) & ei, cuius es creatura, committo: ut cum humanitatis debitum morte interveniente persolveris, ad auctorem tuum, qui te de limo terræ formaverat, revertaris. Egredienti itaque animæ tuæ de corpore, splendidus Angelorum coetus occurrat: judex Apostolorum tibi senatus adveniat: candidatorum tidi Martyrum triumphator exercitus obviet: liliata rutilantium te Confessorum turma circumdet: Jubilantium te Virginum chorus excipiat: & beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus astringat: mitis, atque festivus Christi IESU tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat. Ignores omne quoad horret in tenebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus satanas cum satellitibus suis: in adventu tuo te comitantibus Angelis contremiscat, atque in æternæ noctis chaos immane diffugiat. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus: & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus. Sicut deficit fumus, deficiant: sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie DEI: & justi epulentur, & exultent in conspectu DEI. Confundantur igitur, & erubescant omnes tartareæ legiones, & ministri satanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te à cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te

ab æterna morte Christus , qui pro te mori dignatus est. Conſtituat te Christus Filius DEI vivi intra paradisi ſui ſemper amœna virentia , & inter oves suas te verus ille Paſtor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te abſolvat , atque ad dexteram ſuam in electorum ſuorum te forte conſtituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas , & prælens ſemper aſſistens , manifestiſſimam beatis oculis aſpicias veritatem. Conſtitutus igitur inter agmina beatorum , contemplationis divinæ dulcedine po- tiaris in ſæcula ſæculorum. Rx. Amen.

ORATIO.

SUſcipe Domine ſervum tuum in locum ſperandæ ſibi ſalvationis à misericordia tua. Rx. Amen.

Libera Domine animam servi tui , ex omnibus periculis inferni , & de laqueis poenarum , & ex omnibus tribulationibus. Rx. Amen.

Libera Domine animam servi tui, ſicut liberaſti Enoch , & Eliam de communi morte mundi. Rx. Amen.

Libera Domine animam servi tui, ſicut liberaſti Noë de diluvio. Rx. Amen.

Libera Domine animam servi tui, ſicut liberaſti Abraham de Ur Chaldaeorum. Rx. Amen.

Libera Domine animam servi tui, ſicut liberaſti Job de paſſionibus suis. Rx. Amen.

Libera Domine animam servi tui, ſicut liberaſti Iſaac de hostia , & de manu patris ſui Abrahæ. Rx. Amen.

Libera Domine animam servi tui, ſicut liberaſti Loth de Sodomis , & de flamma ignis. Rx. Amen.

T

Libera

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Moysem de manu Pharaonis Regis Aegyptiorum, **R.** Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Daniellem de lacu leonum. **R.** Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardantis, & de manu regis iniqui. **R.** Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Susannam de falso crimine. **R.** Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti David de manu regis Saul, & de manu Goliae. **R.** Amen.

Libera Domine animam servi tui, sicut liberasti Petrum & Paulum de carceribus. **R.** Amen.

Et sicut beatissimam Theclam, Virginem & Martrem tuam, de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare digneris animam hujus servi tui, & tecum facias in bonis congaudere cœlestibus. **R.** Amen.

ORATIO

Commendamus tibi Domine animam famuli tui **N_c** vel (famulæ tuæ) precamurque te Domine IESU Christe, Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti, Patriarcharum tuorum finibus insinuare non renuas. Agnosce Domine creaturam tuam, non à diis alienis creatam, sed à te solo DEO vivo, & vero: quia non est alius Deus præter te, & non est secundum opera tua. Lætifica Domine animam ejus in conspectu tuo, & ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, & ebrietatum, quas suscitavit furor, sive fervor ma-

li desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum non negavit, sed credidit; & zelum DEI in se habuit, & DEUM, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

ORATIO.

Delicta juventutis, & ignorantiae ejus, quæsumus, ne memineris Domine: sed secundum magnam misericordiam tuam memor esto illius in gloria claritatis tuæ. Aperiantur ei cœli, colætentur illi Angeli. In regnum tuum Domine servum tuum suscipe. Suscipiat eum sanctus Mihael Archangelus DEI, qui militiae cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti Angeli DEI, & perducant eum in civitatem cœlestem Jerusalem. Suscipiat eum beatus Petrus Apostolus, cui à DEO claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apostolus, qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo sanctus Joannes electus DEI Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro eo omnes sancti Apostoli, quibus à Domino data est potestas ligandi, atque solvendi. Intercedant pro eo omnes Sancti, & electi DEI, qui pro Christi nomine tormenta in hoc sæculo sustinuerunt: ut vinculis carnis exutus, pervenire mereatur ad gloriam regni cœlestis: præstante Domino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit, & regnat in sæcula sæculorum.
R. Amen.

Si vero diutius laborat anima, poterit legi super eum
hoc Evangelium sancti Joannis.

Joann. 17.

SUb elevatis oculis in cœlum JESUS dixit: Pater venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omnne quod dedisti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna: Ut cognoscant te, solum DEUM verum, & quem misisti JESUM Christum. Ego te clarificavi super terram: opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam: & nunc clarifica me tu Pater apud temetipsum, claritate, quam habui, priusquam mundus esset, apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo. Tui erant, & mihi eos dedisti: & sermonem tuum servaverunt: Nunc cognoverunt, quia omnia, quæ dedisti mihi, abs te sunt: quia verba, quæ dedisti mihi, dedi eis & ipsi acceperunt, & cognoverunt vere, quia à te exivi, & crediderunt, quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi, quia tui sunt: & mea omnia tua sunt, & tua mea sunt: & clarificatus sum in eis. Et jam non sum in mundo, & hi in mundo sunt, & ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum, sicut & nos. Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi: & nemo ex eis periret, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio, & hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum, & mundus eos odio habuit, quia non sunt de mun-

do,

do, sicut & ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo. De mundo non sunt, sicut & ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum, & ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctifico me ipsum: ut sint & ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum, sed pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me: ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint, ut credat mundus, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis: ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Ego in eis, & tu in me, ut sint consummati in unum: & cognoscatur mundus, quia tu me misisti, & dilexisti eos, sicut & me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo, ut ubi sum ego, & illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater juste, mundus te non cognovit. Ego autem te cognovi: & hi cognoverunt, quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum, & notum faciam: ut dilectio, quā dilexisti me, in ipsis sit, & ego in ipsis.

.**Passio Domini nostri Iesu Christi secundum
Joannem. Cap. 18.**

IN illo tempore: Egressus est Iesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, & discipuli ejus. Sciebat autem & Judas, qui tradebat eum, locum: quia frequenter Iesus conve-

nerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohortem, & à Pontificibus & Phariseis ministros, venit illuc cum laternis, & facibus & armis. JESUS itaque sciens omnia, quæ ventura erant super eum, processit, & dixit eis: Quem quæritis? Responderunt ei: JESUM Nazarenum. Dicit eis JESUS: Ego sum. Stabat autem & Judas, qui tradebat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum: abierunt retrosum, & ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogavit eos: Quem quæritis? Illi autem dixerunt: JESUM Nazarenum. Respondit JESUS: Duxi vobis, quia ego sum, si ergo me quæritis, finite hos abi-
re. Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia quos de-
disti mihi, non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum: & percussit pontifi-
cis servum: & abscedit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo JESUS Petro:
Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Cohors ergo, & tribunus,
& ministri Judæorum comprehenderunt JESUM, & ligaverunt eum: & adduxerunt eum ad Annam primum; erat enim sacer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat autem Caiphas, qui consilium dederat Judæis: Quia expe-
dit, unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem JESUM Simon Petrus, & aliis discipulis. Discipulus au-
tem ille erat notus Pontifici, & introivit cum JESU in atrium Pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris.
Exivit ergo discipulus alias, qui erat notus Pontifici, &
dixit ostiariæ: & introduxit Petrum. Dicit ergo Petro

an-

ancilla ostiaria: Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille: Non sum. Stabant autem servi, & ministri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciebant se: erat autem cum eis Petrus stans, & calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit JESUM de discipulis suis, & de doctrina ejus. Respondit ei JESUS: Ego palam locutus sum mundo: ego semper docui in synagoga, & in templo, quo omnes Judæi convenient: & in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? interroga eos, qui audierunt, quid locutus sim ipsis: ecce hi sciunt, quæ dixerim ego. Hæc autem cum dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam JESU, dicens. Sic respondes Pontifici? Respondit ei JESUS: Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo: Si autem bene, quid me cædis? Et misit eum Annas ligatum ad Caipham Pontificem. Erat autem Simon Petrus stans, & calafaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid & tu ex discipulis ejus es? Negavit ille, & dixit? Non sum. Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus ejus, cuius abscedit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo: Iterum ergo negavit Petrus: & statim gallus cantavit. Adducunt ergo JESUM a Caipha in prætorium. Erat autem mane: & ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha. Exivit ergo Pilatus ad eos foras & dixit: Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? Responderunt, & dixerunt ei: Si non eslet hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, & secundum legem vestram judicate eum.

Dixe-

Dixerunt ergo ei Judæi: Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo JESU impleretur, quem dixit: significans qua morte esset moriturus. Introivit ergo iterum in prætorium Pilatus, & vocavit JESUM, & dixit ei: Tu es Rex Judæorum? Respondit JESUS: A temetipso hoc dicas, an alij dixerunt tibi de me? Respondit Pilatus: Nunquid ego Judæus sum? Gens tua, & Pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondit JESUS: Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent, ut non traducerer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. Dicit itaque ei Pilatus: Ergo Rex es tu? Respondit JESUS: Tu dicis, quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus: Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, & dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo, dimittam vobis regem Judæorum? Clamaverunt ergo rursum omnes dicentes: Non hunc, sed Barrabam. Erat autem Barabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus JESUM, & flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus: Et veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Judæorum: Et dabant ei alapas. Exivit ergo iterum Pilatus foras, & dicit eis: Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis, quia nullam invenio in eo causam. Exivit ergo.

ergo JESUS portans coronam spineam, & purpureum vestimentum.) Et dicit eis: Ecce homo. Cum ergo vidissent eum Pontifices, & ministri, clamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite eum vos, & crucifigite; ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Judæi: Nos legem habemus, & secundum legem debet mori, quia filium DEI se fecit. Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit. Et ingressus est prætorium iterum, & dixit ad JESUM: Unde es tu? JESUS autem responsum non dedit ei. Dicit ergo Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te? Respondit JESUS: Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet. Et exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim, qui se Regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras JESUM, & seddit pro tribunali, in loco, qui dicitur Lithostrotos, Hebraice autem Gabbatha. Erat autem parasceve Paschæ hora quasi sexta; & dicit Judæis: Ecce Rex vester. Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt Pontifices: Non habemus Regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis ilium, ut crucifigeretur. Suscepserunt autem JESUM, & eduxerunt. Et bajulans sibi crucem exiuit in eum, qui dicitur Calvariæ, locum, Hebraice au-

tem Golgotha: ubi crucifixerunt eum, & cum eo alios duos hinc & hinc; medium autem JESUM. Scripsit autem & titulum Pilatus, & posuit super crucem. Erat autem scriptum: JESUS Nazarenus, Rex Judeorum. Hunc ergo titulum multi Judæorum legerunt: quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est JESUS: & erat scriptum Habraice, Græce, & Latine. Dicebant ergo Pilato pontifices Judæorum: Noli scribere Rex Judæorum: sed quia ipse dixit: Rex sum judæorum. Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi. Milites ergo cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus, (& fecerunt quatuor partes: unicuique militi partem) & tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamns eam, sed sortiamur de illa, cuius sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt vestimenta mea fibi: & in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem JESU Mater ejus, & soror matris ejus, Maria Cleophe, & Maria Magdalene. Cum vidisset ergo JESUS Matrem, & discipulum stantem, quem diligebat, dicit Matri suæ: Mulier ecce Filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce Mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. Postea sciens JESUS, quia omnia consummata sunt, ut consumaretur Scriptura, dixit: Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circum ponentes, optulerunt ori ejus. Cum ergo accepistet JESUS acetum, dixit: Consumatum est. Et inclinato capite

tradi-

tradidit spiritum. Judæi ergo (quoniam Parasceve erat) ut non remanerent in cruce corpora sabbato (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogaverunt Pilatum , ut frangerentur eorum crura , & tollerentur. Venerunt ergo milites , & primi quidem fregerunt crura , & alterius , qui crucifixus est cum eo. Ad JESUM autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura , sed unus militum lancea latus ejus aperuit , & continuo exivit sanguis , & aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit , & verum est testimonium ejus. Et ille scit , quia vera dicit: ut & vos credatis. Facta sunt enim hæc, ut scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit: Videbunt, in quem transfixerunt. Post hæc autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathia , (eo quod esset discipulus JESU , occultus autem propter metum Judæorum) ut tolleret corpus JESU . Et permisit Pilatus. Venit ergo, & tulit corpus JESU . Venit autem & Nicodemus , qui venerat ad JESUM nocte primum, ferens mixturam myrræ , & aloes, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus JESU , & ligaverunt illud linteis cum aromatibus , sicut mos est Judæis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus, & in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceven Judæorum , quia juxta erat monumentum, posuerunt JESUM.

Oratio ad Dominum JESUM Christum de singulis
Articulis Passionis ejus, dicenda à moriente, vel ab a-
lio pro eo.

V. Adoramus te Ghriste, & benedicimus tibi.

R. Quia persanctam Crucem tum redemisti mundum.

DEUS, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidisti, à judæis reprobari, à juda traditore o sculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Caiphæ, Pilati, & Herodis indecenter offerri; à falsis testibus accusari, flagellis, & opprobriis vexari, sputis conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, & vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levari, inter latrones deputari, felle, & aceto potari, & lancea vulnerati: Tu Domine per has sanctissimas poenas tuas, quas ego indignus recolo, & per sanctam crucem, & mortem tuam libera me (**vel si alius dicit pro eo**) libera famulum tuum **N.** à poenis inferni, & perducere digneris, quo perduxisti latronem tecum crucifixum. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Dici præterea possunt sequentes Psalmi.

PSALMUS 117.

Consitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc Israel, quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc domus Aaron: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant nunc qui timent Dominum: quoniam in sæculum misericordia ejus.

De

De tribulatione invocavi Dominum: & exaudivit me in latitudine Dominus.

Dominus mihi adjutor: non timebo, quid faciat mihi homo.

Dominus mihi adjutor: & ego despiciam inimicos meos.

Bonum est confidere in Domino: quam confidere in homine.

Bonum est sperare in Domino: quam sperare in Principibus.

Omnes gentes circuierunt me: & in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circundantes circumdederunt me: & in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circumdederunt me sicut apes, & exarserunt sicut ignis in spinis: & in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Impulsus eversus sum ut caderem: & Dominus suscepit me.

Fortitudo mea, & laus mea Dominus: & factus est mihi in salutem.

Vox exultationis, & salutis: in tabernaculis justorum.

Dextera Domini fecit virtutum, dextera Domini exaltavit me: dextera Domini fecit virtutem.

Non moriar sed vivam: & narrabo opera Domini.

Castigans castigavit me Dominus: & morti non tradidit me.

Aperite mihi portas Justitiae, ingressus in eas confitebor Domino: hæc porta Domini, justi intrabunt in eam.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me: & factus es mihi in salutem.

Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes: hic factus est in caput anguli.

ADomino factum est istud: & est mirabile in oculis nostris.

Hæc est Dies, quam fecit Dominus: exultemus, & lætemur in ea.

O Domine salvum me fac, ô Domine bene prosperare: benedictus qui venit in nomine Domini.

Benediximus vobis de domo Domini: **D**eus Dominus, & illuxit nobis.

Constituite diem solemnem in condensis: usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu, & confitebor tibi: Deus meus es tu, & exaltabo te.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me: & factus es mihi in salutem.

Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus. **G**loria Patri. &c. **S**icut erat &c.

PSALMUS. 118.

Beatи immaculati in via: qui ambulant in lege Domini.

Beatи qui scrutantur testimonia ejus: in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem: in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti: mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ: ad custodiendas justificaciones tuas.

Tunc

Tunc non confundat: eum perspexo in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis: in eo quod didici judicia justitiae tuæ.

Justificationes tuas custodiam: non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam? in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te: ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua: ut non peccem tibi.

Benedictus es Domine: doce me justificationes tuas.

In labiis meis: pronunciavi omnia judicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum delectatus sum: sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor: & considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: non obliviscar sermones tuos. **Gloria Patri. &c. Sicut erat &c.**

Retribue servo tuo, vivifica me: & custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos: & econsiderabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra: non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas: in omni tempore.

Increpasti superbos: maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium & contemptum: quia testimonia tua exquisivi.

Etenim

Etenim federunt principes, & adversum me loquebantur: servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam & testimonia tua meditatio mea est: & confilium meum justifications tuæ.

Adhæsit pavimento anima mea: vivifica me secundum verbum tuum.

Vias meas enunciavi, & exaudiisti me: doce me justifications tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me: & exercebor in mirabilius tuis.

Dormitavit anima mea præ tædio: confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me: & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi: judicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimoniis tuis Domine: noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri: cum dilatasti cor meum. **Gloria Patri. &c. Sicut erat. &c.**

Tres piæ, & utiles morientibus orationes, cum tribus Pater noster, & tribus Ave Maria, in agone mortis recitandæ. Primo dicitur, Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO.

Domine Iesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam, & orationem, qua orasti pro nobis in monte Oliveti, quando factus est sudor tuus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram, obsecro te, ut multitudinem sudoris tui sanguinei, quem præ timoris angustia copiosissime

sissime pro nobis effudisti, offerre, & ostendere digneris
 DEO Patri Omnipotenti contra multitudinem omnium
 peccatorum hujus famuli tui **N.** & libera eum in hac
 hora mortis suæ ab omnibus pœnis, & angustiis, quas
 pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre, &
 Spiritu sancto vivis, & regnas DEUS in sæcula sæculo-
 rum. **R.** Amen.

Secundo dicitur: Kyrie eleison. Christe eleison.
 Kyrie eleison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO.

Domine JESU Christe, qui pro nobis mori dignatus
 es in cruce, obsecro te, ut omnes amaritudines pa-
 ssionum, & pœnarum tuarum, quas pro nobis miseris
 peccatoribus sustinuisti in cruce, maxime in illa hora,
 quando sanctissima anima tua egressa est de sanctissimo
 corpore tuo, offerre, & ostendere digneris DEO Patri
 Omnipotenti pro anima hujus famuli tui **N.** & libera
 eum in hac hora mortis ab omnibus pœnis, & passio-
 nibus, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui
 cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas DEUS in sæ-
 culula sæculorum. **R.** Amen.

Tertio dicitur: Kyrie eleison. Christe eleison. Ky-
 rie eleison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO.

Domine JESU Christe, qui per os Prophetæ dixisti:
 In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te mis-
 rans: obsecro te, ut eandem charitatem tuam, quæ te
 de cœlis in terram ad tolerandas omnium passionum tua-

rum amaritudines attraxit, offerre, & ostendere digneris DEO Patri Omnipotenti pro anima hujus famuli tui **N.** & libera eum ab omnibus passionibus, & poenis, quas pro peccatis suis timet se meruisse. Et salva animam ejus in hac hora exitus sui. Aperi ei januam vitae, & fac eum gaudere cum Sanctis tuis in gloria æterna. Et tu piissime Domine JESU Christe, qui redemisti nos pretiosissimo sanguine tuo, miserere animæ hujus famuli tui, & eam introducere digneris ad semper virentia, & amœna loca Paradisi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui à te, & ab electis tuis nunquam separari potest. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis, & regnas Deus in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

IN EXPIRATIONE.

CUm vero tempus expirandi institerit, tunc maxime ab omnibus circumstantibus flexis genibus vehementer orationi instantum est. Ipse vero moriens, si potest, dicat: vel si non potest, assistens, sive Sacerdos pro eo clara voce pronunciet: **JESUS, JESUS, JESUS, Quod, & ea, quæ sequuntur, ad illius aures, si videbitur, etiam sæpius repetat.** In manus tuas Domine commendo Spiritum meum. Domine JESU Christe suscipe Spiritum meum. Sancta Maria ora pro me. Maria Mater gratiæ, Mater misericordiæ, tu me ab hoste protege, & hora mortis suscipe.

Tunc ubi viget pia consuetudo, pulsetur campana parochialis Ecclesiæ aliquibus ictibus; ad significandum fidelibus

delibus in urbe , vel loco , aut extra in suburbanis existentibus instantem mortem expirantis ægroti , ut pro eo DEUM rogare possint.

Egressa anima de corpore , statim dicatur hoc

R. Subvenite Sancti DEI , occurrite Angeli Domini , Suscipientes animam ejus , Offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Suscipiat te Christus , qui vocavit te , & in sinum Abrahæ Angeli deducant te.

R. Suscipientes animam ejus , offerentes eam in conspectu Altissimi . **V.** Requiem æternam dona ei Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei. Offerentes eam in conspectu Altissimi . **Kyrie eleison.** Christe eleison. **Kyrie eleison.** Pater noster,

V. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo. **V.** Requiem æternam dona ei Domine. **R.** Et lux perpetua luceat ei.

V. A porta inferi. **R.** Erue Domine animam ejus.

V. Requiescat in pace. **R.** Amen. **V.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat;

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Tibi Domine commendamus animam famuli tui **N.** ut defunctus sæculo tibi vivat , & quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit , tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Interim detur campanæ signum transitus defuncti pro loci consuetudine, ut audientes pro ejus anima DEUM precentur. Deinde corpus de more honeste compositum, loco decenti cum lumine collocetur; ac parua crux super pectus inter manus defuncti ponatur: aut ubi crux desit, manus in modum crucis componantur: interdumque aspergatur aqua benedicta, & interim donec efferatur, qui adsunt, five Sacerdotes, five alii, orabunt pro defuncto.

DE EXEQUIIS.

SAcras cæremorias, ac ritus, quibus ex antiquissima traditione, & summorum Pontificum institutis sancta Mater Ecclesia Catholica in filiorum suorum exequiis uti solet, tamquam vera religionis mysteria, Christianæque pietatis signa, & fidelium mortuorum saluberrima suffragia, parochi summo studio servare debent, atque usu retinere.

His itaque prestandis, qua pars est modestia, ac devotione ita se habebunt, ut ad defunctorum salutem simulque ad vivorum, pietatem, quemadmodum vere sunt, non ad questum, ejusmodi ritus sancti instituti esse videantur.

Nullum corpus sepeliatur, præsertim si mors repentina fuerit, nisi post debitum temporis intervallum, ut nullus omnino de morte relinquatur dubitandi locus.

Quod antiquissimi est instituti, illud, quantum fieri poterit, retineatur, ut Missa præsente corpore defuncti pro eo celebretur, antequam sepulturæ tradatur.

Si quis die festo fit sepeliendus, Missa propria pro defunctis præsente corpore celebrari poterit; dum tamen conventualis Missa, & officia divina non impedianter, magna que diei celebritas non obstat. Caveant omnino parochi, aliquique Sacerdotes, ne sepulturæ, vel exequiarum, seu anniversarii mortuorum officii causa, quicquam paciscantur, aut tanquam pretium exigant, sed iis eleemosynis contenti sint, quæ aut probata

bata consuetudine dari solent, aut Ordinarius constituerit. Neque permittant, ut pallia, aut alia altaris ornamenta ad ornatum feretri, vel tumbæ adhibeantur.

Cum autem antiquissimi ritus Ecclesiastici sit, cereos accensos in exequiis, & funeribus deferre, caveant item, ne ejusmodi ritus omitatur, ac ne quid avare aut indigne in eo committatur.

Pauperes vero, quibus mortuis nihil aut ita parum supereft, ut propriis impensis humari non possint, gratis omnino sepiantur; ac debita lumina suis impensis, si opus fuerit, adhibeant Sacerdotes, ad quos defuncti cura pertinet, vel aliqua pia Confraternitas, si fuerit, juxta loci consuetudinem.

Ubi vigeat antiqua consuetudo sepeliendi mortuos in Cœmertiis, retineatur, & ubi fieri potest, restituatur; at vero cui locus sepulteræ dabitur in Ecclesia, humi tantum detur. Cadavera autem prope altaria non sepeliantur.

Sepulchra Sacerdotum & Clericorum cujuscunq; Ordinis, ubi fieri potest, à sepulchris laicorum separata sint, ac decentiori loco sita; atque ita, ubi commodum fuerit, ut alia pro Sacerdotibus, alia pro inferioris Ordinis Ecclesiæ ministris parata sint.

Sacerdos, aut cuiusvis Ordinis Clericus defunctus vestibus suis quotidianis communibus usque ad talarem vestem inclusive, tum desuper sacro vestitu Sacerdotali vel Clericali, quem Ordinis sui ratio deposcit, indui debet: Sacerdos quidem super talarem vestem amictu, alba, cingulo, manipulo, stola, & casula seu planeta violacea fit indutus.

Diaconus vero induatur amictu, alba, cingulo, manipulo, stola, super humerum finistrum, quæ sub axilla dextera annectatur, & Dalmatica violacea.

Subdiaconus autem amictu, alba, cingulo, manipulo, & tunicella.

Alii præterea inferiorum Ordinum Clerici superpelliceo supra vestem talarem ornari debent, singuli prædicti cum tonsura ac birretis suis.

Nul-

Nullum porro cadaver perpetuæ sepulturæ traditum ex ulla cujusvis Ordinis Ecclesia asportari liceat , nisi de licentia Ordinarii.

Laici cadaver , quolibet generis aut dignitatis titulo prædictus ille fuerit , Clerici ne deferant , sed laici.

Corpora defunctorum in Ecclesia ponenda sunt pedibus versus altare majus , vel si conduntur in Oratoriis aut Capellis, ponantur cum pedibus versis ad illarum altaria, quod etiam pro situ & loco fiat in sepulchro. Presbyteri vero habeant caput versus altare.

Cæterum nemo Christianus in communione fidelium defunctus , extra Ecclesiam aut cœmeterium rite benedictum sepeliri debet: sed si necessitas cogat ex aliquo eventu aliquando ad tempus aliter fieri , curetur , ut , quatenus fieri poterit , corpus in locum sacrum quamprimum transferatur , & interim semper Crux capitii illius apponi debet , ad significandum illum in Christo quievisse.

QUIBUS NON LICET DARE ECCLESIASTICAM SEPULTURAM.

Ignorare non debet Parochus , qui ab Ecclesiastica sepultura ipso jure sunt excludendi; ne quemquam ad illam contra sarcorum Canonum decreta umquam admittat.

Negatur igitur Ecclesiastica sepultura Paganis , Judæis & omnibus infidelibus , hæreticis , & eorum fautoribus: apostatis à Christiana fide ; schismaticis , & publicis excommunicatis majori excommunicatione ; interdictis nominatim , & iis , qui sunt in loco interdicto , eo durante.

Se ipsos occidentibus, ob desperationem , vel iracundiam (non tamen si ex insania id accidat) nisi ante mortem derident signa pœnitentiæ.

Morientibus in duello, etiamsi ante obitum dederint pœnitentiæ signa.

Manifestis & publicis peccatoribus, qui sine pœnitentia perierunt.

Iis, de quibus publice constat, quod semel in anno non susceperint Sacraenta Confessionis & Communionis in Pascha, & absque ullo signo contritionis obierunt.

Infantibus mortuis absque Baptismo.

Ubi vero in prædictis casibus dubium occurrerit, Ordinarius consulatur.

EXEQUIARUM ORDO.

Constituto tempore, quo corpus ad Ecclesiam deferendum est, convecetur Clerus, & alii, qui funeri interesse debent, & in Parochialem, vel in aliam Ecclesiam, juxta loci consuetudinem, ordinè conveniant, ac datis certis campanæ signis, eo modo & ritu, quo in eo loco fieri solet, Parochus indutus superpelliceo, & stola nigra, vel etiam pluviali ejusdem coloris, Clerico præferente Crucem, & alio Aquam benedictam, ad domum defuncti una cum aliis procedit. Distribuuntur cerei, & accenduntur intortitia. Mox ordinatur processio, præcedentibus laicorum Confraternitatibus, si adsint; tum sequitur Clerus regularis, & sæcularis per ordinem, binique procedunt, prælata Cruce, devote Psalmos, ut infra, decantantes, Parocco præcedente feretrum cum luminibus. Inde sequuntur alii, funus comitantes, & pro defuncto DEUM rite deprecantes sub silentio.

Parochus vero, ubi ad fores vel domum defuncti pervenit, mox dicit Antiphonam: Si iniquitates. Et Psalmum: De profundis clamavi &c. **ut supra fol. 106. in fine:** Requiem æternam dona ei Domine: & lux perpetua

tua luceat ei. **E**t repetit Antiphonam totam, Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis sustinebit? **K**yrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison. **P**ater noster. **V.** Et ne nos inducas in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo. **V.** à porta inferi. **R.** Erue Domine animam ejus. **V.** Requiem æternam dona ei Domine. **R.** Et lux perpetua luceate ei. **V.** Requiescat in pace. **R.** Amen. **V.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S

Absolve, quæsumus Domine, animam famuli tui **N.** (**vel** famulæ tuæ) ut defunctus, (**vel** defuncta) sæculo tibi vivat: & quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge, per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si defunctus fuerit Sacerdos, in oratione dicatur: animam famuli tui Sacerdotis, &c.

V. Requiem æternam dona ei Domine. **R.** Et lux perpetua luceat ei. **V.** Requiescat in pace. **R.** Amen.

Deinde aspergatur funus aqua benedicta, dicendo,
R Ore cœlesti perfundat animam tuam **DEUS**, in nomine Patris **†** & Filii **†** & Spiritus **†** sancti, Amen.

His dieis per personas pro cujusque loci more ad hoc assumptas effertur funus solemnibus orationibus deponendum, sublequentibus vicinis & amicis ad hoc opus mif-

misericordiæ convocatis. Parochus vero de domo procedens statim gravi voce intonat Antiphonam Exultabunt Domino; ut infra. & Cantores inchoant Psalmum. Miserere mei Deus secundum magnum, &c. ut supra sol. 102. in fine Requiem æternam, &c. Et repetitur Antiphona: Exultabunt Domino ossa humiliata. Dum interea Ecclesiæ vel Cœmeterio appropinquant, cantant sequens Responsorium.

S ub ve nite Sancti De i, oc-
cur rite An geli Do mi-
ni: * S uscipientes animam e jus:
* O f ferentes e am in conspe ctu
Al tif fi mi. Y. Su sci pi at te

te

Christus qui vocavit

te, & in Sinum Abrahæ An geli

de du cant te. Susci pi entes.

¶ Re qui em æternem do na

e i Do mi ne, ¶ lux perpetua Lu-

ce at e

i. Of ferentes.

Dum interea cum funere ad sepulchrum accedunt,
cantant sequentem Antiphonam.

In pa radisum de ducant te An ge li:
 in tu o adventu Su fci piant te Martyres,
 & per ducant te in civi tatem Sanctam Je ru-
 fa lem. Cho rus An ge lo rum te Su fci-
 pi at, & cum La za ro quon dam pau pe re,
 æternam ha be as re qui em.

Cum autem pervenerit ad sepulchrum, Sacerdos illud benedicit, dicens hanc orationem:

O R E M U S.

DEUS, cuius miseratione animæ fidelium requiescunt,
hunc tumulum bene dicere dignare, eique Angelum tuum sanctum deputa custodem, & quorum, quarumque corpora hic sepeliuntur, animas eorum ab omnibus absolve vinculis delictorum, ut in te semper cum Sanctis tuis sine fine lætentur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Dicta oratione, aspergit sepulchrum dicendo: Sanctificetur istud sepulchrum, in nomine Patris, & Filii , & Spiritus sancti, Amen.

Tunc funus ponatur in sepulchrum dicente Sacerdote, Sume terra, quod tuum est: sumat Deus quot suum est; corpus de terra formatum est, spiritus de sursum inspiratus est.

Aspergatur postea funus aqua benedicta, & dicatur Rore cœlesti reficiat animam tuam Deus, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. **R.** Amen.

Et thurificetur dicendo: Odore cœlesti pascat animam tuam Deus, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. **R.** Amen.

Deinde Sacerdos pala ter projiciat terram super funus dicendo: Memento homo, quia pulvis es, & in pulvrem reverteris.

Postea Sacerdos dicit: Kyrie eleison. **C**hriste eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c.

Et

- ¶. Et ne nos inducas in temptationem.
 ¶. Sed libera nos à malo.
 ¶. A porta inferi,
 ¶. Erue Domine animam ejus.
 ¶. Requiescat in pace. ¶. Amen.
 ¶. Domine exaudi orationem meam.
 ¶. Et clamor meus ad te veniat.
 ¶. Dominus vobiscum.
 ¶. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

FAc, quæsumus, Domine hanc cum servo tuo de-
 functo, (**vel** famula tua defuncta) misericordiam,
 ut factorum suorum in pœnis non recipiat vicem, qui
 (**vel** quæ) tuam in votis tenuit voluntatem, ut sicut
 hic eum, (**vel** eam) vera fides junxit fidelium turmis,
 ita illic eum, (**vel** eam) tua miseratio societ Ange-
 licis choris. Per Christum Dominum nostrum. ¶.
 Amen. ¶. Requiem æternam dona ei Domine. ¶.
 Et lux perpetua luceat ei. ¶. Requiescat in pace.
 ¶. Amen. ¶. Anima ejus, & animæ fidelium defun-
 torum, per misericordiam Dei requiescant in pace.

Deinde à sepultura in Ecclesiam, vel in Sacrarium
 revertentes dicant sine cantu Antiphonam. Si iniquita-
 tes, **cum Psalmo.** De profundis, &c. Requiem æter-
 nam dona eis Domine, &c.

**RITUS SERVANDUS, QUANDO FUNUS PRÆ
VIIS VIGILIIS, ET SOLEMNI DEFUNCTORUM
OFFICIO SEPELIENDUM EST.**

Ordo deducendi funus observatur ut supra à fol. 167. sed quando Cantores Ecclesiam ingrediuntur, incepint Responsorium **Subvenite**, &c. fol. 169. quo finito, deponitur feretrum in medio Ecclesiæ, ita ut defuncti pedes, si fuerit Laicus, sint versus altare majus; si vero fuerit Sacerdos, caput sit versus ipsum altare; & cereis accensis circa corpus, statim dicitur Officium defunctorum pro tempore cum Vesperis, tribus Nocturnis & Laudibus, ut infra ponitur fol. 180. Et duo ex Cle-ro incipient absolute Invitatorium. Regem cui omnia vivunt Venite adoremus. Et repetitur à Clero. Regem cui omnia vivunt, &c. Psalm. Venite exultemus, &c. Et duplicantur Antiphonæ. Ad finem Of-ficii post Antiphonam Cantici **Benedictus** &c. Ego sum resurrectio. **Dicitur:** Pater noster **Secreto.** ¶ Et ne nos inducas in temptationem. **Rc.** Sed libera nos à ma-lo. ¶ A porta inferi, **Rc.** Erue Domine animam ejus. ¶ Requiescat in pace. **Rc.** Amen. ¶ Domine exaudi orationem meam. **Rc.** Et clamor meus ad te veniat. ¶ Dominus vobiscum. **Rc.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S

Absolve, quæsumus Domine, animam famulū tui ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis glo-
ria

ria inter Sanctos, & electos tuos resuscitatus respiret, Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen

Quod si corpus defuncti mane sepeliendum est, dum in Officio dicuntur Laudes, Sacerdos cum ministris paratur ad celebrandam Missam solemnem pro defuncto, si tempus congruens fuerit, ut in die Depositionis in Missali Romano.

Finita Missa, Sacerdos, deposita casula, seu planeta & manipulo, accipit pluviale nigri coloris, & Subdiaconus accipit Crucem, & accedit ad feretrum, & se sistit ad caput defuncti cum Gruce medius inter duos Acolythos seu ceroferarios cum candelabris, & candelis accensis: & omnes alii de Clero veniunt ordinatim in gradu suo cum candelis accensis, & stant in circuitu feretri: tum sequitur Sacerdos cum Diacono & assistente aliquo ministris, & facta reverentia altari, sistit se contra Crucem ad pedes defuncti, retro astantibus ei à sinistris duobus Acolythis uno cum thuribulo & navicula incensi, altero cum vase Aquæ benedictæ & aspersorio, & Acolytho seu clero tenente librum, absolute dicit sequentem orationem:

**Qui ritus etiam immediate post supradictam orationem:
Absolve quæsumus, servetur, si corpus extra Missam
vel à prandio sepeliatur.**

Non intres in judicium cum servo tuo Domine, quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio. Non ergo eum, quæsumus, tua judicialis sententia premat, quem tibi vera supplicatio fidei Christianæ commendat, sed gratia tua illi succurrente, mereatur evadere judicium ultioris, qui dum vi veret, insignitus est signaculo sanctæ Trinitatis. Qui vivis & regnas in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde

Deinde Cantore incipiente, Clerus circumstans cantat
sequens Responsum

Li be ra me Do mine de
 morte æ ter na, in di e il la-
 tre men da,* Q uan do cœ li mo ven-
 di funt & ter ra: * D um
 ve ne ris ju-
 di ca re Sæ cu lum per ignem

i gnem. **v.** Tremens factus sum e go, &

ti me o, dum discussi o ve ne rit,

atque ven tu ra i ra. **Q**uan do.

v. Di es il la di es i ræ, ca la mi ta tis

& mi se ri æ, di es magna & a ma-

ra val de. **D**um ve. **v.** Re quiem æ ternam

dona e i Do mi ne, & lux perpe-
tu a lu ce at e i. **R. Li-**
be ra me.

Dum cantatur prædictum Responsum, Sacerdos, Acolyto, seu Diacono ministrante, accipit incensum de navicula, & ponit in thuribulum, & finito Responso, Cantor cum primo Choro dicit:

Ky ri e e le i son. & Secundus
Chorus re-
spondet:

Christe e le i son. Deinde omnes
simul dicunt:

Ky ri e e b le i son.

Mox

Mox Sacerdos dicit alta voce; Pater noster , &c. Et secreto dicitur ab omnibus: & ipse interim benedicto prius & imposito in thuribulum incenso, accipit à Diacono vel Acolytha aspersorium Aquæ benedictæ , & facta profunda inclinatione Crucis, quæ est ex adverso, Diacono, seu ministro genuflectente, & fimbrias pluvialis sublevante, circumiens feretrum (si transit ante Sacramentum, genuflectit) aspergit corpus defuncti, ter à parte dextra, & ter à parte sinistra. Deinde reversus ad locum suum , Diacono ministrante , accipit thuribulum , & eodem modo circuit feretrum , & corpus incensat, ut asperferat: postea reddito thuribulo , ei à quo accepit, stans in loco suo , Acolytha , seu alio ministro tenente librum apertum ante se , dicit: **V.** Et ne nos inducas in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo. **V.** A porta inferi. **R.** Erue Domine animam ejus. **V.** Requiecat in pace. **R.** Amen. **V.** Domine axaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S

DEUS, cui proprium est misereri semper & parcere: Te supplices exoramus pro anima famuli tui **N.** (vel famulæ tuæ) quam hodie de hoc sæculo migrare jussisti: ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem: sed jubeas eam à sanctis Angelis suscipi, & ad patriam Paradisi perduci: ut quia in te speravit & credidit, non poenas inferni sustineat, sed gaudia sempiterna possideat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si defunctus fuerit Sacerdos, in oratione dicatur: pro anima famuli tui Sacerdotis, quam hodie, &c.

Finita oratione corpus defertur ad sepulchrum, & dum portatur, Clerici cantant Antiphonam: In paradisum ut supra fol. 171. Quo finito benedic⁹ sepulchrum & prosequitur reliqua, quæ superius præscripta sunt fol. 172. & 173.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Dicitur in Choro in die depositionis, & aliis diebus pro temporis opportunitate, & Ecclesiarum consuetudine, ut supra dictum est. In die vero depositionis, & tertio, septimo, trigesimo, & anniversario, duplicantur Antiph. Et in fine Psalmorum dicitur. Requiem æternam dona eis Domine. Et lux perpetua luceat eis. Etiam si pro uno tantum fiat Officium.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Antiph.

Pla ce bo Do mi no.

E v o v a e.

PSALMUS. 114.

Dilexi, quoniam exaudiet Dominus: vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi: & in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis: & pericula inferni invenerunt me.

Tribu-

Tribulationem, & dolorem inveni: & nomen Domini invocavi.

O Domine libera animam meam: misericors Dominus, & justus, & Deus noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus: humiliatus sum, & liberavit me.

Convertere anima mea in requiem tuam: quia Dominus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu.

Placedo Domino: in regione vivorum.

Requiem æternam &c.

Aña. Pla ce bo Do mi no in re gi o ne vi vorum.

Aña. Hei mi hi E v o v a e.

PSALMUS 119.

AD Dominum cum tribularer clamavi: & axaudivit me.

Domine libera animam meam à labiis iniquis: & à lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi: ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ: cum carbonibus desolatoriis.
Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est, habitavi
 cum habitantibus Cedar: multum incola fuit anima mea.
Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: cum lo-
 quebar illis, impugnabant me gratias.
Requiem æternam &c.

Aña. He i mi hi Do mine, qui a in co latus
 me us pro lon ga tus est.

To. 2.

Aña. Do minus custo dit te. Ev ova e.

PSALM. 120.

Levavi oculos meos in montes: unde veniet auxilium
 mihi.
Auxilium meum à Domino: qui fecit cœlum & ter-
 ram.
Non det in commotionem pedem tuum: neque dormi-
 tet, qui custodit te.
Ecce non dormitabit, neque dormiet: qui custodit
 Israel. Domi-

Dominius custodit te: Dominus protectio tua super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te: neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam Dominus.

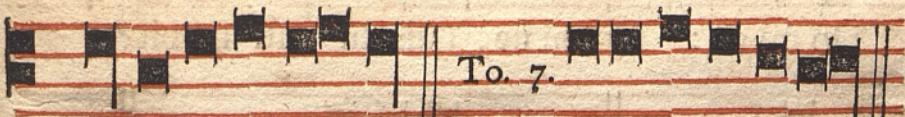
Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum: ex hoc nunc & usque in saeculum. **R**equiem aeternam &c.

Aña. Do mi nus custo dit te ab om ni malo:

cu sto di at a nimam tu am Do minus.

To. 7.

Aña Si iniqui ta tes. **E**v o v a e.

PSALMUS 129.

DE profundis clamavi ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes: in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis sustinebit?

Quaia

Qui a apud te propitiatio est: & propter legem tuam sustinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem: speret Israel in Domino.

Qui a apud Dominum misericordia: & copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel: ex omnibus iniquitatibus ejus.

Requiet aeternam, &c.

Aña. Si ini qui ta tes ob serva ve ris

Do mi ne: Do mi ne, quis su sti ne bit?

Aña. O pe ra. 130 E v o v a e

PSALMUS. 137.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo: quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelorum psallam tibi: adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Super

Super misericordia tua, & veritate tua: quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.

In quacunque die invocavero te, exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi Domine omnes reges terræ: quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in viis Domini: quoniam magna est gloria Domini.

Quoniam excelsus Dominus, & humilia respicit: & alta à longe cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me: & super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, & salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me: Domine misericordia tua in sæculum, opera manuum tuarum ne despicias.

Requiem æternam dona eis Domine: **E**t lux perpetua luceat eis.

Aña. O pe ra ma nu um tu a rum

Do mi ne, ne de spi ci as.

A a

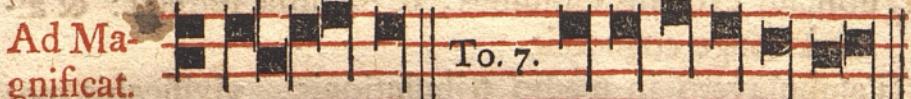
y. Au-

V. Au di vi vo cem de cœ lo di centem mi hi.

R. Be a ti mor tu i qui in Domino mori un tur.

Ad Ma gnificat. **O** mne. **E** v o v a e.

M Agnificat: anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus: in Deo salutari meo.

Q uia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Q uia fecit mihi magna qui potens est: & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies: timen-tibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos men-te cordis sui.

Deposuit potentes de sede: & exaltavit humiles.

Efurientes implevit bonis: & divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum: recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros: Abraham, & se-mini ejus in sæcula.

ReQuiem æternam dona eis Domine. **E**t lux perpetua luceat eis.

Sequentes Preces dicuntur flexis genibus, similiter & ad Laudes. Pater noster. secreto. **v.** Et ne nos inducas in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo.

PSALMUS 145.

LAUDA anima mea Dominum, laudabo Dominum in vita mea: Psallam Deo meo quam diu fuero.
Nolite confidere in principibus: in filiis hominum, in quibus non est salus.

Esabit spiritus ejus, & revertetur in terram suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cuius Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius: qui fecit cœlum & terram, mare, & omnia, quæ in eis sunt.

A a 2

Qui

Qui custodit veritatem in sæculum, facit judicium injuriam patientibus: dat escam esurientibus.

Dominus solvit compeditos: Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos: Dominus diligit justos.

Dominus custodit advenas, pupillum, & viduam suscipiet: & vias peccatorum disperdet.

Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus Sion: in generationem, & generationem. **R**equiem æternam, &c.

V. A porta inferi, **R.** Erue Domine animam ejus. **V.** Requiescat in pace. **R.** Amen. **V.** Domine exaudi orationem meam **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **Oremus.**

In die depositionis Defuncti. Oratio.

Absolve quæsumus Domine, animam famuli tui (**vel** famulæ tuæ) ut defunctus (**vel** defuncta) sæculo tibi vivat: & quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Cristum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Vel.

DEUS, cui proprium est misereri semper, & parcere: te supplices exoramus pro anima famuli tui **N.** (**vel** famulæ tuæ) quam hodie de hoc sæculo migrare jussisti: ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem: sed jubeas eam à sanctis Angelis suscipi, & ad patriam Paradisi perduci: ut quia in te speravit & credidit, non poenas inferi sustineat, sed gaudia æterna possideat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen

In

**In die tertio , septimo , & trigesimo depositionis De-
functi.** **Oratio.**

QUæsumus Domine ut animæ famuli tui **N.** (vel famulæ tuæ) cuius depositionis tertium, (vel septimum , **vel** trigesimum) commemoramus , sanctorum , atque electorum tuorum largiri digneris consortium : & rorem misericordiæ tuæ perennem infundas . Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

In anniversario. **Oratio.**

DEUS indulgentiarum , Domine , da animæ famuli tui , (**vel** famulæ tuæ ,) **vel** animabus famulorum familiarumque tuarum) cuius (**vel** quorum) anniversarium depositionis diem commemoramus , refrigerii sedem , quietis beatitudinem , & luminis claritatem . Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Aliæ Orationes diversæ pro defunctis.

Pro Summo Pontifice defuncto. **Oratio.**

DEUS , qui inter summos Sacerdotes famulum tuum **N.** ineffabili tua dispositione connumerari voluisti præsta quæsumus , ut qui unigeniti Filii tui vices in terris gerebat , Sanctorum tuorum Pontificum consortio perpetuo aggregetur . Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pro defuncto Episcopo. **Oratio**

DEUS , qui inter Apostolicos Sacerdotes famulum tuum **N.** Pontificali fecisti dignitate vigere , præsta quæsumus , ut eorum quoque perpetuo aggregetur consortio . Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si fuerint plures, dicatur in numero plurali.

Pro Episcopo Cardinali defuncto dicatur: famulum tuum **N.** Episcopum Cardinalem Pontificali fecisti dignitate, &c.

Pro Presbytero Cardinali dicatur: famulum tuum **N.** Presbyterum Cardinalem Sacerdotali fecisti, &c.

Pro Diacono autem Cardinali dicitur Oratio. Inclina Domine, quæ habetur paulo infra. hoc modo: Ut animam famuli tui **N.** Diaconi Cardinalis, quam de hoc sæculo, &c.

Pro defuncto Sacerdote. Oratio.

DEUS, qui inter Apostolicos Sacerdotes, famulum tuum **N.** Sacerdotali fecisti dignitate vigere; præsta quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur confortio. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.
Vel Oratio.

PRæsta quæsumus Domine, ut anima famuli tui **N.** Sacerdotis, quem in hoc sæculo commorantem sacris munieribus decorasti, in cælesti sede gloria semper exultet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pro uno defuncto. Oratio.

Inclina Domine aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam tuam supplices deprecamur, ut animam famuli tui **N.** quam de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis, ac lucis regione constituas, & Sanctorum tuorum jubeas esse consortem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pro una defuncta. Oratio.

Quæsu-

QUæsumus Domine, pro tua pietate miserere animæ famulæ tuæ **N.** & à contagiis mortalitatis exutam in æternæ salvationis partem restitue. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pro defunctis fratribus, propinquis, & benefactoribus.

Oratio.

DEUS veniæ largitor, & humanæ salutis amator: quæsumus clementiam tuam, ut nostræ congregatiōnis fratres, propinquos, & benefactores, qui ex hoc sæculo transferunt: beata Maria semper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pro fidelibus Defunctis generalis.

Oratio.

Fidelium Deus, omnium conditor, & redemptor, animabus famulorum, famularumque tuarum, remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, & regnas in sæcula sæculorum. **R.** Amen. **V.** Requiem æternam dona eis Domine. **R.** Et lux perpetua luceat ei. **V.** Requiescant in pace. **V.** Amen.

Ad

AD MATUTINUM

Invitatorium.

* Re gem, cu i om ni a vi vunt,
* Ve ni te a do re mus.

Chorus repetit, Regem, &c. Psalmus 94.

V Eni te, exul te mus Dom i no, ju bi le mus
De o Salu ta ri no stro; præ oc cu pemus
fa ci em e jus in confes si o ne, & in
Psal mis ju bi le mus e i. Re gem.
Q uo-

b   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦

Quoni am Deus magnus Domi nus, & Rex

b   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦

magnus fu per omnes De os : quoni am non re-

b   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦

pel let Do mi nus ple bem su am, qui a in ma-

b   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦

nu e jus sunt omnes fi nes ter rae, & al ti-

b   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦

tu dines mon tium ip se conspi cit: Ve ni te.

b   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦   ♦

Quo ni am i pse us est mare, & i pse fe cit

 il lud, & a ridam funda verunt manus e jus:

 ve ni te a do re mus, & pro ci da mus

 an te Deum, ploremus coram Do mino, qui fe-

 cit nos, qui a i pse est Do mi nus De us

 no ster: nos au tem po pu lus e jus, & o ves

 pa scu æ e jus.   **R**e gem.

Hodie

Hodi e si vocem e jas audi e ri tis: no li te
 ob du ra re e o da ve stra, li cut in e xa cer-
 ba ti o ne secundum di em ten ta-
 ti o nis in de ferto: u biten ta ve runt me patres
 ve stri, proba verunt & vi de runt o pe ra
 me a V e ni te.

Quadraginta annis proximus fu i - ge ne ra ti o-

ni hu ic, & di xi: Semper hi errant cor de:

ip si ve ronon cognō verunt vi as me as: qui-

bus ju ra vi in i ra me a , si in tro i bunt

in re qui em me am. **R**e gem.

Re qui em æ ter nam do na e is Do-

mine

mi ne & lux per pe tu a lu ce at

e is **Ve ni te.** Re gem, cu i om ni a

vi vunt, **Ve ni te** a do re mus.

To. 7.

Aña. Di ri ge. E v o v a e.

PSALMUS. 5.

VErba mea auribus percipe Domine: intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ: Rex meus, & Deus meus.

Qoniam ad te orabo: Domine, mane exaudies vocem meam.

Mane adstabo tibi, & videobo: quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus: neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: perdes omnes,
qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, & dolosum abominabitur Dominus:
ego autem in multitudine misericordiae tuæ.

Introibo in domum tuam: adorabo ad templum sanctum
tuum in timore tuo.

Domine deduc me in justitia tua: propter inimicos meos
dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: cor eorum va-
num est.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose
agebant: judica illos DEUS.

Decidant à cogitationibus suis, secundum multitudinem
impietatum eorum expelle eos: quoniam irritaverunt
te Domine.

Et lætentur omnes, qui sperant in te: in æternum exulta-
bunt, & habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum:
quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ: coronasti nos.
Requiem æternam. &c.

Aña. Di ri ge Do mi ne De us

meus

PSALM. 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum: sana me Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turdata est valde: sed tu Domine usque quo?

Converte, Domine, & eripe animam meam: salvum me fac propter misericordiam tuam.

Qoniam non est in morte, qui memor fit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculos meus: inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me omnes, qui operamini iniquitatem: quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: Dominus orationem meam suscepit.

Eru-

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici
mei: convertantur & erubescant valde velociter.

Requietem æternam &c.

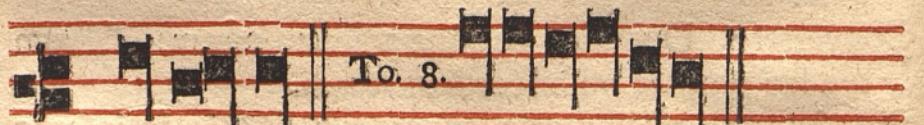
Aña. Conver te re Do mine, & e ri pe animam

me am, quo ni am non est in mor te, qui

me mor fit tu i.

Aña. Ne quando.   **E** v o v a e.

PSALMUS. 7.

Domine Deus meus, in te speravi: salvum me fac
ex omnibus persequentibus me, & libera me.

Ne quando rapiat ut leo animam meam: dum non est
qui redimat, neque qui salvum faciat.

Domine Deus meus, si feci istud: si est iniquitas in ma-
nibus meis.

Si reddidi retribuentibus mihi mala: decidam merito ab inimicis meis inanis.

Persequatur inimicus animam meam , & comprehendat, & conculcat in terra vitam meam: & gloriam meam in pulverem deducat.

Exurge Domine in ira tua: & exaltare in finibus inimicorum meorum.

Etexurge Domine DEUS mens in præcepto, quod mandasti: & synagoga populorum circumdabit te.

Et propter hanc in altum regredere: Dominus judicat populos.

Judica me Domine secundum justitiam meam: & secundum innocentiam meam super me.

Consumetur nequitia peccatorum, & diriges justum: scrutans corda, & renes DEUS.

Justum adjutorium meum à Domino: qui salvos facit regnos corde.

Deus judex justus, fortis, & patiens: numquid irascitur per singulos dies?

Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit: arcum suum tetendit, & paravit illum.

Et in eo peravit vasa morits: sagittas suas ardentibus effecit.

Ecce parturiit injustitiam: concepit dolorem, & peperit iniquitatem.

Lacum aperuit , & effodit eum : & incidit in foveam quam fecit.

Convertetur dolor ejus in caput ejus: & in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.

Confitebor Domino secundum justitiam ejus: & psallam nomini Domini Altissimi.

Requiem æternam. &c.

Aña Ne quando ra pi at ut le o a nimam

me am: dum non est qui re di mat, ne que

qui sal vum fa ci at.

V. A por ta in fe ri.

P. E ru e Do mi ne a ni mas e o rum.

Pater noster. totum secreto.

Lectio-

Lectiones leguntur fine Absolutione, Benedictionibus & Titulo.

Lectio I. Job. 7. cap.

PArce mihi Domine: nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magnificas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum? Visitas eum diluculo, & subito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimitis me, ut glutiam salivam meam? Peccavi: quid faciam tibi, ô custos hominum? Quare posuisti me contrarium tibi & factus sum mihimet ipsi gravis? Cur non tollis pccatum meum, & quare non aufers iniquitatem meam? Ecce nunc in pulvere dormiam, & si mane me quæsieris, non subsistam.

Lectiones terminantur fine Tu autem. Vel alia conclusione.

R. Cre do, quod Redemptor me us vi-

vit, & in no vif si mo di e de ter

ra sur re ctu rus sum: E t in car ne
Cc 2 me

me a vi de bo De um Salvato-
 rem me um. **v.** Quem vi su rus sum
 e go i psí, & non a li us,
 & o cu li me i con spe
 ctu ri sunt. **E**t in.

Lectio II. Job. 10. cap.

TÆdet animam meam vitæ meæ: dimittam adversum
 me eloquium meum. Loquar in amaritudine ani-
 mæ meæ, dicam Deo: Noli me condemnare. Indica
 mihi, cur me ita judices? Numquid bonum tibi videtur, si
 calumnieris me & opprimas me opus manum tuarum, &
 con-

confilium impiorum adjuves? Numquid oculi carnei tibi sunt, aut sicut videt homo & tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui, & anni tui sicut humana sunt tempora, ut quæras iniquitatem meam, & peccatum meum scruteris? Et scias quia nihil impium fecerim, cum sit nemo, qui de manu tua possit eruere.

R. Quia La za rum   re fu sci ta   fti
 à monu men   to   fö ti dum: *Tu
 e is Do   mi ne do na   requiem
 & lo cum in dul gen   ti æ.
 R. Qui ventu rus es   ju di ca re vi-

vos & mor tu os, & Sæ cu lum per
i gnem. Tu e is.

Lectio III. Job. 10. cap.

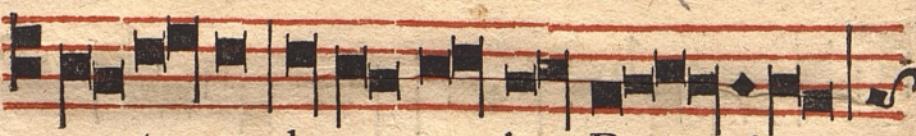
MAnus tuæ Domine fecerunt me, & plasmaverunt me totum in circuitu, & sic repente præcipitas me? Memento quæso, quod sicut lutum feceris me, & in pulvrem reduces me? Nonne sicut lac mulsisti me, & sicut caseum me coagulasti? Pelle, & carnis vestisti me, ossibus, & nervis compegisti me. Vitam & misericordiam tribuisti mihi, & visitatio tua custodivit spiritum meum.

R. Do mi ne, quando ve ne ris
ju di ca re ter ram , u bi
me

me ab scon dam à vul
 tu i ræ tu æ. * Qui a
 pec ca vi ni mis in vi
 ta me a. ¶ Com mif fa
 me a pa ve sco, & ante
 te e ru be sco, dum ve ne ris ju di
 care

 ca re, no li me con dem na-

 re. Qui a. **x.** Re qui em

 æ ter nam do na e is Do mi ne,

 & lux per pe tu a lu ce at

 e is. Qui a pec ca vi.

IN SECUNDO NOCTURNO.

 To. 8.

Aña. In lo co pa scu æ. **E** v o v a e.
PSAL-

PSALMUS. 22.

Dominus regit me, & nihil mihi deerit: in loco pa-
scuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me: animam meam
convertit.

Deduxit me super semitas justitiae: propter nomen suum.

Nam, & si ambulavero in medio umbræ mortis, non
timebo mala: quoniam tu tecum es.

Virga tua, & baculus tuus: ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam: adversuseos, qui tri-
bulant me.

Impinguasti in oleo caput meum: & calix meus inebrians
quam præclarus est?

Et misericordia tua subsequetur me: omnibus diebus
vitæ meæ.

Et ut inhabitem in domo Domini: in longitudinem
dierum. Requiem æternam. &c.

Aña. In lo co pa scu æ i bi me collo ca vit.

Aña Deli cta. E v o v a e.

PSALMUS 24.

AD te Domine levavi animam meam: Deus meus
in te confido, non erubescam.

Neque irrideant me inimici mei: etenim universi, qui
sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes inique agentes: supervacue.

Vias tuas Domine demonstra mihi: & semitas tuas edo-
ce me.

Dirige me in veritate tua, & doce me: quia tu es **D**eus
salvator meus, & te sustinui tota die.

Reminiscere miserationum tuarum Domine: & miseri-
cordiarum tuarum, quæ à fæculo sunt.

Delicta juventutis meæ: & ignorantias meas ne memi-
neris.

Secundum misericordiam tuam memento mei tu: prop-
ter bonitatem tuam Domine.

Dulcis, & rectus Dominus: propter hoc legem dabit
delinquentibus in via.

Diriget mansuetos in judicio: docebit mites vias suas.

Universæ viæ Domini misericordia, & veritas: requi-
rentibus testamentum ejus, & testimonia ejus.

Propter nomen tuum Domine propitiaberis peccato meo:
multum est enim.

Quis est homo, qui timet Dominum? legem statuit ei
in via, quam elegit.

Anima ejus in bonis demorabitur: & semen ejus hæredi-
bit terram.

Firma-

Firmamentum est Dominus timentibus eum: & testa-
mentum ipsius, ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum: quoniam ipse evellet de
laqueo pedes meos.

Respice in me, & miserere mei: quia unicus, & pau-
per sum ego.

Tribulationes cordis mei multiplicatae sunt: de necessi-
tatis meis erue me.

Vide humilitatem meam, & laborem meum: & dimit-
te universa delicta mea.

Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt: &
odio iniquo oderunt me.

Custodi animam meam, & erue me: non erubescam
quoniam speravi in te.

Innocentes, & recti adhæserunt mihi: quia sustinui te,

Libera DEUS Israel: ex omnibus tribulationibus suis.

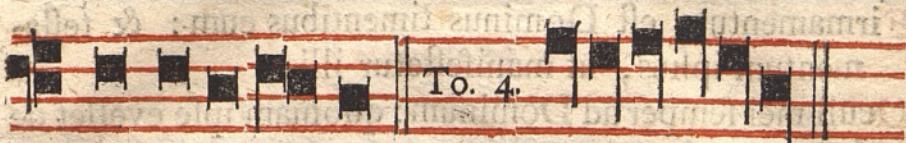
Requiem æternam. &c.

Aña. De li cta juventutis me æ, & igno rantias

me as ne me mi ne ris Do mi ne.

To. 4.

Aña. Credo yi de re.**E v o v a e,****PSALMUS 26.**

Dominus illuminatio mea, & salus mea: quem ti-
mebo?

Dominus protector vitæ meæ: à quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes: ut edant carnes
meas.

Qui tribulant me inimici mei: ipsi infirmati sunt, &
cederunt.

Si consistant adversum me castra: non timebit cor
meum.

Si exurgat adversum me prælrium: in hoc ego sperabo.

Unam petii à Domino, hanc requiram: ut inhabitem
in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Domini: & visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: in die malo-
rum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me: & nunc exaltavit caput meum
super inimicos meos.

Circuivi, & immolavi in tabernaculo ejus hostiam vo-
ciferationis: cantabo, & psalmum dicam Domino.

Exaudi Domine vocem meam, qua clamavi ad te: mi-
serere mei, & exaudi me.

Tibi

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: faciem tuam Domine requiram

Ne avertas faciem tuam à me: ne declines in ira à ser-vo tuo.

Adjutor meus esto: ne derelinquas me, neque despicias me **D**eus salutaris meus.

Quoniam pater meus , & mater mea dereliquerunt me: Dominus autem assumpit me.

Legem pone mihi Domine in via tua: & dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me testes iniqui , & mentita est ini-quitas sibi.

Credo videre bona Domini : in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: & confortetur cor tuum, & sustine Dominum.

Requiem æternam. &c.

Aña. Credo vi de re bo na Do mi ni in

ter ra yi ven ti um.

V. Collocet e os Do mi nus cum principi bus.

R. Cum princi pi bus po pu li su i.

P ater nos ter totum secreto.

Lectio IV. Job. 13. c.

REsponde mihi: quantas habeo iniquitates, & peccata; scelera mea, & delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis, & arbitraris me inimicum tuum? Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, & stipulam sicciam persequeris. Scribis enim contra me amaritudines, & consumere me vis peccatis adolescentiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, & observasti omnes semitas meas, & vestigia pedum meorum considerasti: qui quasi putredo consumendus sum, & quasi vestimentum, quod comeditur à tinea.

R. Me men to me i De us,

quia

qui a ventus est vi ta me a,

* Nec a spi ci at me vi fus

ho mi nis. De pro fun dis

clama vi ad te Do mi ne,

Do mi ne ex au di vo cem

me am. Nec a spi ci at.

Lectio V, Job. 14. c.

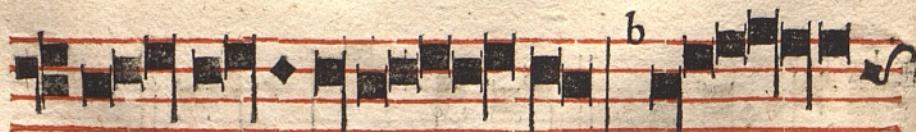
Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis. Qui quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eodem statu permanet. Et dignum ducis super, hujuscemodi aperire oculos tuos, & adducere eum tecum in iudicium? Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es? breves dies hominis sunt, numerus mensium ejus apud te est: constituisti terminos ejus, qui præteriri non poterunt. Recede paululum ab eo, ut quiescat, donec optata veniat, sicut mercennarii dies ejus.

Bf. He i mi hi Do mi ne, qui a pec ca-

vi ni mis in vi ta me a:

quid fa ci am mi ser? u. ebi

fugiam

fu gi am, ni si ad te

De us me us? * Mi se re re

me i, dum ve ne ris in no-

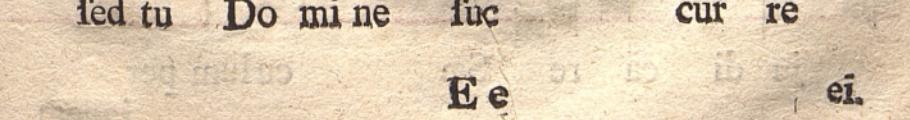
vif si mo di e. v. A ni ma

me a tur ba ta est val de,

sed tu Do mi ne suc cur re

E e ei.

Lectio VI. Job. 14. c.

Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me,
& abscondas me, donec pertranseat furor tuus,
& constitucas mihi tempus, in quo recorderis mei? Pu-
tasne mortuus homo rursum vivat? Cunctis diebus qui-
bus nunc milito, exspecto donec veniat immutatio mea.
Vocabis me, & ego respondebo tibi: operi manuum tua-
rum porriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinu-
merasti: sed parce peccatis meis.

R. Ne re cor de ris pec ca ta me
a Do mi ne: * dum ye ne ris
ju di ca re Sæ culum per
ignem

ig nem. *v.* Di ri ge

Do mi ne De us me

us in con spe ctu tu o vi am.

me am. *D*um ve ne ris.

v. Re qui em æ ter nam

do na e is Do mi ne: & lux

E e 2 perpe-

per pe tu a lu ce at e is.

Dum ve ne ris.

IN TERTIO NOCTURNO.

To. 2.

Aña. Com pla ce at. E v o v a e.

PSALMUS 39.

Expectans expectavi Dominum: & intendit mihi.
Et exaudivit preces meas: & eduxit me de lacu misericordiae, & de luto fæcis.
Et statuit super petram pedes meos: & direxit gressus meos.
Et immisit in os meum canticum novum: carmen Deo nostro.
Videbunt multi, & timebunt: & sperabunt in Domino.
Beatus vir, cuius est nomen Domini spes ejus: & non respexit in vanitates, & insanias falsas.

Multa

Multa fecisti tu Domine DEUS meus mirabilia tua: & cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiavi, & locutus sum: multiplicati sunt super numerum.

Sacrificium, & oblationem noluisti: aures autem per fecisti mihi.

Holocaustum & pro peccato non postulasti: tunc dixit, ecce venio.

In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam: DEUS meus volui, & legem tuam in medio cordis mei.

Anuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna: ecce labia mea prohibeo, domine tu scisti.

Justitiam tuam non abscondi in corde meo: veritatem tuam, & salutare tuum dixit.

Non abscondi misericordiam tuam, & veritatem tuam: à concilio multo.

Tu autem Domine longe facias miserationes tuas à me: misericordia tua, & veritas tua semper suscepereunt me.

Quoniam circumdederunt me malo, quorum non est numerus: comprehendenterunt me iniquitates meæ, & non potui, ut viderem.

Multiplicatae sunt super capillos capitis mei: & cor meum dereliquit me.

Complaceat tibi Domine, ut eruas me: Domine ad adjuvandum me respice.

Cconfundantur, & revereantur simul: qui quærunt animam meam.

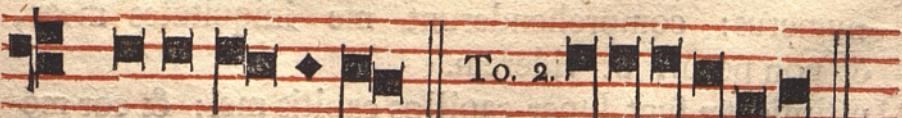
Convertantur retrorsum, & revereantur: qui volunt mihi mala.

Ferant confessim confusionem suam: qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent, & latentur super te omnes qærentes te: & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego autem mendicus sum, & pauper: Dominus sollicitus est mei.

Adjutor meus, & protector meus tu es: **D**eus meus ne tardaveris. **R**equiem æternam.

Aña Sa na Do mi ne. **E**v o v a e.

PSALMUS. 40.

Beatus, qui intelligit super egenum, & pauperein: in die mala liberabit eum Dominus.

Domi-

Dominus conservet eum, & vivificet eum, & beatum faciat eum in terra: & non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi, Domine miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, & peribit nomen ejus?

Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur: cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras: & loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei: adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me: Numquid qui dormit, non adjiciet, ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo speravi: qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem Domine miserere mei, & resuscita me: & retribuam eis.

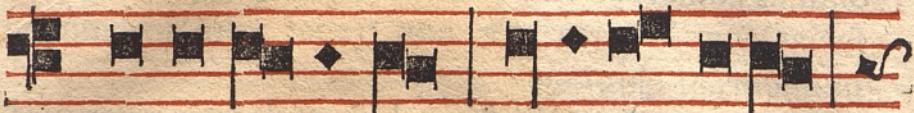
In hoc cognovi, quoniam voluisti me: quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti: & confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

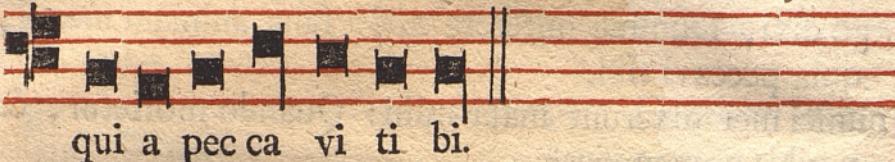
Benedictus Dominus DEUS Israël à sæculo, & usque in sæculum: fiat, fiat.

Requiem æternam dona eis Domine.

Et lux perpetua luceat eis.

Aña. Sa na Do mi ne a ni mam me am,

qui a pec ca vi ti bi.

Aña. Si ti vit.   **E v o v a e.**

PSALMUS. 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum:
ita desiderat anima meo ad te **DEUS**.

Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum: quando ve-
niam, & apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die, ac nocte: dum
dicitur mihi quotidie, Ubi est Deus tuus?

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meam:
quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis
usque ad domum Dei.

In voce exultationis, & confessionis: sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea: & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare
vultus mei, & **DEUS** meus.

Ad

Ad me ipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra Jordanis, & Hermonium à monte modico.

Abyssus abyssum invocat: in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui: super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam: & nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ: dicam Deo Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei? & quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea: exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi per singulos dies, Ubi est Deus tuus? quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

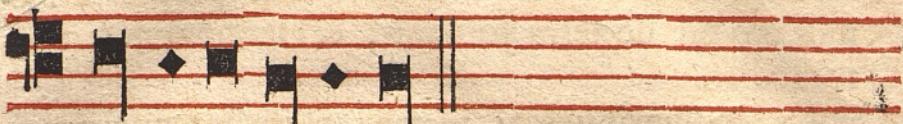
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, & Deus meus. **R**eQuiem æternam.

Aña. Si ti vit a nima me a ad Deum vivum: quan-

do ve ni am, & ap pa re bo an te

fa ci em Do mi ni?

V. Ne tradas be sti is a nimas confi ten tes ti bi.

B. Et animas pauperum tuorum ne obliviouscaris in finem.

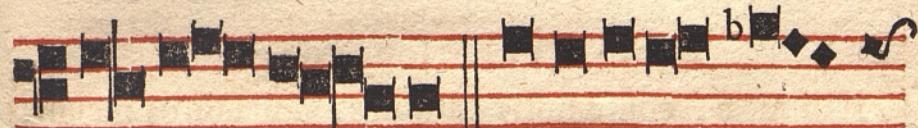
Pater noster. Totum secreto.

Lectio VII. Job. 17. c.

Spiritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, & solum mihi supereft sepulchrum. Non peccavi, & in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me Domine, & pone me juxta te, & cujusvis manus pugnet contra me. Dies mei transierunt, cogitationes meæ dissipatae sunt, torquentes cor meum. Noctem verterunt in diem, & rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero, infernus domus mea est, & in tenebris stravi lectulum meum. Putredini dixi, Pater meus es: mater mea, & foror mea, vermibus. Ubi est ergo nunc præstolatio mea, & patientiam meam quis considerat?

Pec-

 ¶. Peccantem me quo ti di e, & non me

 poen i ten tem ti mor mortis

 con tur bat me: * Quia in in fer-

 no nul la est re dem ptio: mi-

 se re re me i De us, & sal-

 va me. ¶. De us in nomi ne

Lectio VIII. Job. 19. c.

PELLI meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum,
& derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.
Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. Quare persequimini me sicut DEUS, & carnibus meis saturamini?
Quis mihi tribut, ut scribantur sermones mei? quis mihi det, ut exarentur in libro stylo ferreo, & plumbi lamina, vel celte sculpantur in silice? Scio enim, quod Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra resurrectus sum: & rursum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo DEUM Salvatorem meum. Quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspecturi sunt, & non aliud: reposita est hæc spes mea in finu meo.

no li me ju di ca re, ni hil
 di gnum in con spe ctu tu o
 e gi. I de o de
 pre cor ma je sta tem tu-
 am: * Ut tu De us de le-
 as i ni qui ta tem me am.

v. Am pli us la va me
 Do mi ne ab in ju sti ti a me a,
 & à de li cto me o mun-
 da me. Ut tu De us.

Lectio IX. Job. 10. c.

QUARE de vulva eduxisti me? qui utinam consumptus essem, ne oculus me videret. Fuisset quasi non essem, de utero translatus ad tumulum. Numquid non paucitas dierum meorum finietur brevi? Dimitte me ergo, ut plangam paululum dolorem meum: antequam vadam, & non revertar, ad terram tenebrosam & opertam mortis caligine: terram miseriæ & tenebrarum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.

Rx. Libe-

R. Li be ra me Do mi ne de-

vi is in fer ni, qui por tas æ-

reas con fre gi sti, & vi si tâ-

sti in fer num, & de di sti e is

lu men, ut vi de rent te: *Qui e rant

in poe nis te ne bra rum.

R. Cla-

v. Clamantes, & di cen tes: Adve ni-
 sti Re dem ptor no ster. Qui e rant.

 v. Re quiem æ ter nam do na e is Do-
 mine: & lux per pe tu a lu ce at

 e is. Qui e rant.

Aliud Responsorium, videlicet Libera me Domine
 Quod dicitur in die Commemorationis omnium Defun-
 torum, & quando dicuntur novem Lectiones, require
 fol. 176. sed v. Requiem, &c. dicitur in plurali.

AD

AD LAUDES.

Absolute incipitur Antiphona.

Aña. Exul tabunt Do mino. Ev ova e.

PSALMUS. 50.

Miserere mei Deus: secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: & à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, & malum coram te feci: ut justificeris in sermonibus tuis, & vincas, cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta, & occulta sapientiae tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætitiam: & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

G g

Cor

Cor mundum crea in me Deus: & spiritum rectum in-
nova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua: & spiritum sanctum tuum
ne auferas à me.

Redde mihi lætitiam salutaris tui: & spiritu principali
confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: & impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus **D**EUS, **D**EUS salutis meæ:
& exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine labia mea aperies: & os meum annuntiabit lau-
dem tuam.

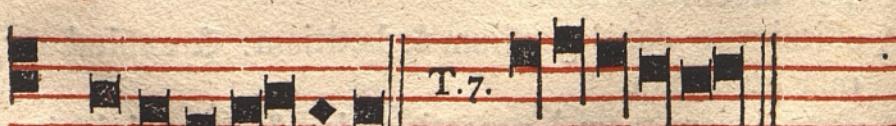
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: ho-
locaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum,
& humiliatum **D**EUS non despicies.

Benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion: ut
aedificantur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes & ho-
locausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Requiem æternam &c.

PSALMUS 64.

TE decet hymnus DEUS in SION: & tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam: ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos: & impietatis nostris tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti, & assumpsisti: inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ: sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.

Exaudi nos DEUS salutaris noster: spes omnium finium terræ, & in mari longe.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentia: qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timebunt, qui habitant terminos à signis tuis: exitus matutini, & vespere delectabis.

Visitasti terram, & inebriasti eam: multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, paraesti cibum illorum: quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplica genima ejus: in stilicidiis ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: & campi tui replebuntur ubertate.

Pingueſcent ſpecioſa deſerti: & exultatione colles accin- gentur.

Induti ſunt arietes ovium, & valles abundabunt frumento: clamabunt, etenim hymnum dicent.

Requiem æternam dona eis Domine. **E**t lux &c.

Aña. Exaudi Domine o rationem me am,
ad te omnis ca ro ve ni et.
To. 7.

Aña. Me su fce pit. • E v o v a e.

PSALMUS. 62.

DEUS DEUS meus: ad te de luce vigilo.

DSitivit in te anima mea: quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, & invia, & inaquosa: sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea: & labii exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: quia fuisti adjutor meus.

Et

Et in velamento alarum tuarum exultabo , adhæsit anima mea post te : me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quæsierunt animam meam , introibunt in inferiora terræ : tradentur in manus gladii , partes vulpium erunt.

Rex vero lætabitur in Deo , laudabuntur omnes , qui iurant in eo : quia obstructum est os loquentium iniqua.

PSALMUS 66.

DEUS misereatur nostri , & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos , & misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: in omnibus gentibus salutare tuum.

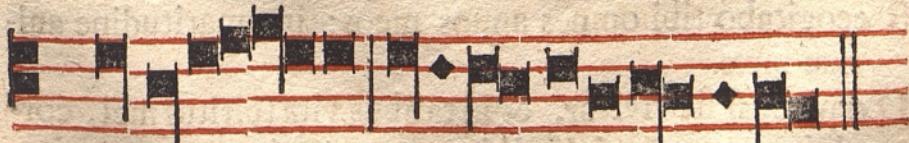
Confiteantur tibi populi DEUS : confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur , & exultent gentes : quoniam judicas populos in æquitate , & gentes in terra diriges.

Confiteantur tibi populi DEUS , confiteantur tibi populi omnes : terra dedit fructum suum.

Benedicat nos DEUS , DEUS noster , benedicat nos DEUS : & metuant eum omnes fines terræ.

Requiem æternam , &c.

Aña. Me suscep- pit dex te ra tu a Do mi ne.

Aña. A porta in fe ri.   **E v o v a e.**

Canticum Ezechiæ. Isai. 38.

E Go dixi, in dimidio dierum meorum: vadam ad portas inferi.

Q uæsivi residuum annorum meorum, dixi: Non videbo Dominum Deum in terra viventium.

Non aspiciam hominem ultra: & habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est, & convoluta est à me: quasi tabernaculum pastorum.

Præcisa est velut à texente vita mea, dum adhuc ordiner, succidit me: de mane usque ad vesperam finies me.

Sperabam usque ad mane: quasi leo sic contrivit omnia offa mea.

De mane usque ad vesperam finies me: sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei: suspicientes in excelsum.

Domine vim patior, responde pro me: quid dicam, aut quid respondebit mihi, cum ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos: in amaritudine animæ meæ.

Domine, si sic vivitur, & in talibus vita spiritus mei, corripies me, & vivificabis me: ecce in pace amaritudo mea amarissima.

Tu autem eruisti animam mea, ut non periret: projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

Qui non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te: non expectabunt, qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

Vivens, vivens ipse confitebitur tibi, sicut & ego hodie: pater filiis notam faciet veritatem tuam.

Domine salvum me fac: & psalmos nostros cantabibus cunctis diebus vitae nostrae in domo Domini.

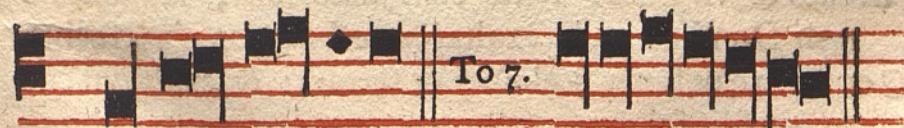
Requiem æternam dona eis Domine. &c.

Aña. A porta in fe ri e ru e Do-

mine a ni mam meam.

To 7.

Aña. O mnis spi ri tus. E v o v a e.

PSALMUS. 148.

Laudate Dominum de cælis: laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes Angeli ejus: laudate eum omnes virtutes ejus.

Lauda-

Laudate eum Sol & Luna: laudate eum omnes stellæ & lumen.

Laudate eum cœli cœlorum: & aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini.

Quius ipse dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt.

Statuit ea in æternum, & in sæculum sæculi: præcep-
tum posuit, & non præteribit.

Laudate Dominum de terra: dracones, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: quæ faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles: ligna fructifera, & omnes cedri.

Bestiæ, & universa pecora: serpentes, & volucres pen-
natæ.

Reges terræ, & omnes populi: principes, & omnes ju-
dices terræ.

Juvenes & virgines, senes cum junioribus, laudent no-
men Domini: quia exaltatum est nomen ejus, solius.

Confessio ejus super cœlum, & terram: & exaltavit cor-
nu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus: filiis Israel, populo ap-
propinquanti sibi.

Cantate Domino canticum novum: laus ejus in Ec-
clesia sanctorum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit eum: & filii Sion exul-
tent in rege suo.

Laudent nomen ejus in Choro: in tympano, & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Domino in populo suo: & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: & gladii ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in comedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis judicium conscriptum: gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

PSALMUS. 150.

LAUDATE Dominum in sanctis ejus: laudate eum in firmamento virtutis ejus.

LAUDATE eum in virtutibus ejus: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

LAUDATE eum in sono tubæ: laudate eum in psalterio & cithara.

LAUDATE eum in tympano & choro: laudate eum in chordis & organo.

LAUDATE eum in cymbalis benesonantibus, laudate eum in cymbalis jubilationis: omnis spiritus laudet Dominum.

Requiem æternam, &c. **E**t lux perpetua &c.

Aña. O mnis spi ri tus lau det Dominum.

x. Au di vi vocem de cœlo di centem mi hi.

B. Be a ti mortu i, qui in Do mino mori un tur.

Aña. E go sum.   **E v o v a e.**

Canticum Zachariæ.   **Luc. 1.**

Benedictus Dominus Deus Israel: quia visitavit, & fe cit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis nobis: in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum: qui à sæculo sunt Prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris: & de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: & memorari testamenti sui sancti.

Jus

Jus jurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum:
daturum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati:
serviamus illi.

In sanctitate & iustitia coram ipso: omnibus diebus no-
stris.

Et ut puer propheta Altissimi vocaberis: præibis enim
ante faciem Domini, parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus: in remissionem
peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri: in quibus visitavit
nos oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tenebris, & umbra mortis sedent:
ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Requiem æternam dona eis Domine, &c.

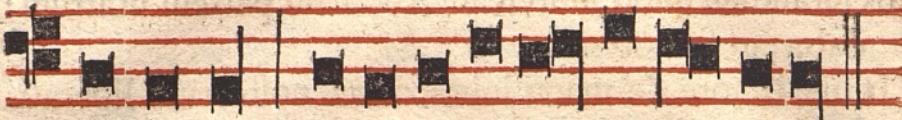
Aña. E go sum re sur re cti o, & vi ta :

qui cre dit in me, e ti am si mor tu us

fu e rit yi yet: & om nis qui vi vit & cre-

dit in me, non mori e tur in æ ternum.

Deinde Pater noster. Psalm. De profundis. fol 183.
cum precibus & Orationibus **Officio congruentibus, ut supra in Vesperis à fol. 188.**

DE OFFICIO FACIENDO IN EXEQUIIS, ABSENTE CORPORE DEFUNCTI, ET IN DIE TERTIO, SEPTIMO, TRIGESIMO, ET ANNIVERSARIO.

Si faciendæ sint exequiæ absente corpore, eo die, quo bene visum fuerit, in Ecclesia dicatur Officium Mortuorum, cum tribus Nocturnis, & Laudibus, & Antiphonis duplicatis, vel saltem unum Nocturum, cum tribus Lectionibus, & Laudibus, & Missa. Post Missam celebrans deponit manipulum & planetam, accipit pluviale nigri coloris, & præcedentibus Subdiacono cum Cruce, & Clero, & duobus Ceroferariis, cum luminibus accensis, & duobus Acolythis, uno cum nivali incensi, & thuribulo, & altero cum vasculo aquæ benedictæ, & aspersorio, & hoc libro Rituali accedit cum Diacono à sinistris ad locum tumuli, & ibi à circumstante Clero cantatur **B. Libera me Domine.** ut supra fol. 180.

Interim ministratur incensum, benedicitur, & impunitur in thuribulum. Postea dicitur: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Sacerdos dicit: Pater noster, &c. Et dum secreto dicitur, accipit aspersorium, circuit tumbam aspergens, deinde incensat eodem modo,

ut

ut dictum est. Postea dicit: **V.** Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo. **V.** A porta inferi. **R.** Erue Domine animam ejus. **V.** Requiescat in pace. **R.** Amen. **V.** Domine exaudi Orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

A Bsolve, quæsumus Domine, animam famuli tui,
(vel famulæ tuæ,) ut defunctus, (vel defuncta)
sæculo tibi vivat: & peccata, quæ per fragilitatem carni
is humana conversatione commisit, tu venia misericor
dissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum no
strum. **R.** Amen.

Vel dicitur Oratio, quæ dicta est in Missa, vel alia
conveniens. **V.** Requiem æternam dona ei Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei.

V. Requiescat in pace. **R.** Amen.

Si Officium fuerit pro pluribus defunctis, Oratio & Ver
sus dicantur in plurali numero: si fuerit mulier, in genere
fœminino; si fuerit sacerdos, vel Episcopus, in Oratione ex
primatur nomen dignitatis, &c.

Prædictus autem Officii ritus pro defunctis adultis, tam Sa
cerdotibus & Clericis, quam sæcularibus & laicis, servari
debet in officio sepulturæ in die depositionis, sive in die ter
tio, septimo, trigesimo, & anniversario: Item in visitatione se
pulchri pro consuetudine locorum prædictis diebus facienda.

DE EXEQUIIS PARVULORUM.

PArvuli, qui post Baptismum ante usum rationis eripiuntur,
Oratione Ecclesiæ non indigent, quia nihil damnationis est

in his, qui sunt in CHRISTO JESU, & non secundum carnem ambularunt: & sicut injuriam faceret martyri, qui pro martyre oraret; ita innocentiae Baptismali injurius esset, si quis eis salutis requiem precaretur, qui innocentes, immaculati, puri, ac DEO dilecti, effecti sunt cohaeredes Christi, ita ut nihil prorsus eos ab ingressu cœli remoretur.

Quia tamen horum corpusculis, tanquam organis, & vasis, sanctus infusus fuit Spiritus; etiam illorum funera officiosa sunt pietate curanda, in protestationem fidei resurrectionis, & ad laudem Divinæ providentiae, sub qua & ista regeneratorum corpora requiescere creduntur.

ORDO SEPELIENDI PARVULOS.

CUm igitur infans, vel puer Baptizatus defunctus fuerit ante usum rationis, imponitur ei corona de floribus, seu de herbis aromaticis, & odoriferis, in signum integratatis carnis, & virginitatis; & Parochus superpelliceo, & stola alba indutus, & alii de Clero (si adsint) præcedente Cruce, quæ fine, vel cum hasta defertur, accedunt ad domum defuncti cum Clerico, vel alio aspersorium deferente. Sacerdos aspergit corpus, deinde dicit, vel cantat.

Aña. Sit nomen Do mi ni.

E v o v a e.

PSALMUS. 112.

LAUDATE pueri Dominum: laudate nomen Domini.
SIT nomen Domini benedictum: ex hoc nunc, & usque in sæculum.

A So-

A Solis ortu usque ad occasum : laudabile nomen Domini.

Excelsum super omnes gentes Dominus : & super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat : & humilia respicit in cœlo & in terra ?

Suscitans à terra inopem : & de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus : cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo : matrem filiorum lætantem.

Gloria Patri , & Filio : & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, &c.

Aña. Sit nomen Domini be ne dictum, ex hoc nunc

& us que in sæ cu lum.

Postea dicitur: Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. **S**ecreto, interim corpus aspergit.

R. Et ne nos inducas in temptationem. **R**. Sed libera nos à malo. **R**. Me autem propter innocentiam suscepisti.

R. Et

R. Et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.
V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

OMnipotens & mitissime D E U S , qui omnibus parvulis renatis fonte Baptismatis, dum migrant à sæculo, sine ulla eorum meritis, vitam illico largiris æternam, sicut animæ hujus parvuli hodie credimus te fecisse, fac nos quæsumus Domine, per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis, & omnium Sanctorum tuorum, hic purificatis tibi mentibus famulari, & in Paradiſo cùm beatis parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Dum portatur ad Eccleſiam vel cœmeterium, dicatur Psalmus, Beati Immaculati &c. fol. 158. & si tempus supereſt, dici potest: Psal. Laudate Dominum de cœlis. fol. 239. cum aliis duobus ſequentibus, & in fine Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, &c.

Cum autem pervenerit ad Eccleſiam vel Cœmeterium, dicatur.

Aña. Hic ac ci pi et. **E** v o v a e.

PSALMUS. 23.

Domi ni est terra, & plenitudo ejus: orbis terrarum, & universi, qui habitant in eo.
Quia ipse super maria fundavit eum: & super flumina præparavit eum. **Q**uis

Quis ascendet in montem Domini : aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus , & mundo corde: qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino : & misericordiam à D E O salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum: querentium faciem D E I Jacob.

Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

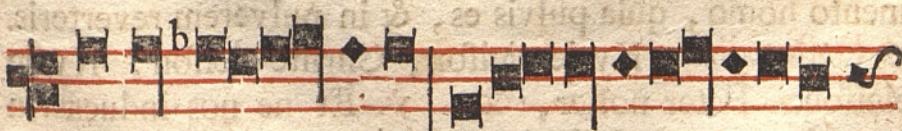
Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Gloria Patri , &c. Sicut erat &c.

Aña. Hic ac ci pi et be ne di cti o

nem à Do mi no, & mi se ri cor diam à

I i

Deo

Interea ad sepulchrum perveniens, illud aspergit aqua benedicta, atque thurificat, dicens: Sanctificetur sepulchrum istud: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. **R.** Amen.

Cum deinde parvuli funus in sepulchrum ponitur, dicit: Sumat Deus quod suum est; corpus de terra formatum est, Spiritus de sursum inspiratus est. Et statim illud aspergit aqua benedicta, & thurificat.

Deinde pala ter superinjiciat terram, dicendo: Memento homo, quia pulvis es, & in pulverem reverteris.

Postea dicit: Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster, &c. **V.** Et ne nos inducas in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo. **V.** Sinite parvulos venire ad me. **R.** Talium est enim regnum cœlorum. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E -

O R E M U S .

OMnipotens sempiterne D E U S , sanctæ puritatis amator , qui animam hujus parvuli ad cœlorum regnum hodie misericorditer vocare dignatus es , digneris etiam Domine ita nobiscum misericorditer agere , ut meritis tuæ sanctissimæ passionis , & intercessione beatæ M A R I A E semper Virginis , & omnium Sanctorum tuorum , in eodem regno nos cum omnibus Sanctis & Electis tuis , semper facias congaudere .

DEUS , in cuius miseratione animæ fidelium requiescunt , famulis & famulabus tuis omnibus , hic & ubique in Christo quiescentibus , da propitijs veniam peccatorum , ut à cunctis reatibus absoluti , tecum sine fine lætentur . Per eundem Dominum nostrum , &c.

v. Requiescat in pace . **R.** Amen .

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

Proochus admonitus de aliquo Matrimonio in sua Parochia contrahendo , primum cognoscat ex his , ad quos spectat , qui , & quales sint , qui matrimonium contrahere volunt ; an inter eos sit aliquod Canonicum impedimentum : utrum sponte , libere , & secundum honestatem Sacramenti velint contrahere : utrum sint in ætate legitima ; ut vir saltem quatuordecim , mulier vero duodecim annos expleverit , & uterque sciat rudimenta Fidei , cum ea deinde filios suos docere debeant .

Noverit ex probatis Auctoribus , quæ sint Canonica impedimenta matrimonii contrahendi , & quæ contractum dirimant ; & qui sint gradus consanguinitatis & affinitatis ; & item cognationis spiritualis ex Baptismi , vel Confirmationis Sacramento contractæ .

Habent imprimis ipse bene cognita præcepta illa omnia, quæ in matrimoniis rite conficiendis servari oportere, sacri Canoness, & præcipue sancta Synodus Tridentina jussit; dabitque operam, ut illa in Parochia sua accurate exakteque seruentur.

Præsertim vero meminerit, matrimonia inter raptorem & raptam, dum ipsa in raptoris potestate manserit, inita, nec non clandestina, & quælibet matrimonia, quæ aliter, quam præsente parocho, vel alio Sacerdote de ipius Parochi, vel Ordinarii licentia, & duobus vel tribus testibus contrahuntur, ex ipsius Concilii decretis irrita omnino, ac nulla esse.

Est autem proprius Parochus, qui adesse debet, is, in cuius Parochia matrimonium celebratur, sive viri, sive mulieris.

Concil. Trident. Sess. 24. cap. 1. ref. Ma- *Id quod bene notandum est. Alius enim Parochus, vel alius Sacerdos, sive Regularis, sive Secularis, etiam si id sibi ex privilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, qui alterius Parochi sponsos, sine illorum Parochi licentia matrimonio conjungere, aut benedicere ausus fuerit, ipso jure tamdiu suspensus manet, donec ab Ordinario ejus Parochi, qui matrimonio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur.*

Idem loc. cit. c. 7. Caveat præterea Parochus, ne facile ad contrahendum matrimonium admittat vagos & peregrinos, & qui incertas habent sedes, neque item eos, qui antea conjugati fuerunt, ut sunt uxores militum, vel captivorum, vel aliorum, qui peregrinantur, nisi diligenter de iis omnibus facta inquisitione, & re ad Ordinarium delata, ab eoque habita ejusmodi matrimonium celebrandi licentia, quæ gratis concedatur.

Idem sess. cit. c. 1. Antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho continuis diebus festis in Ecclesia intra Missarum solemnia ad ipsius Concilii præscriptum publice denuncietur, inter quos matrimonium sit contrahendum.

Si vero vir & mulier Parochiæ sint diversæ, in utraque Parochia fiant denunciationes, quibus denunciationibus factis, si nullum legi-

legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonii procedatur. Sed si quid obstat, ultra Parochus non procedat.

Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio, vel alia rationabilis causa subsit, arbitrio Episcopi, matrimonium malitiose impediri posse, si tot præcesserint denunciations: tunc de licentia Ordinarii, vel una tantum fiat denunciatio, vel saltem Parocho, & duobus, vel tribus testibus præsentibus matrimonium celebretur. Deinde ante illus consummationem denunciations in Ecclesia fiant, ut, si aliqua subsunt impedimenta, facilius detegantur, nisi aliter Ordinarius ipse expedire judicaverit.

Has autem denunciations Parochus facere non aggrediatur, nisi prius de utriusque contrahentis libero consensu sibi bene constet.

Si vero infra duos menses post factas denunciations matrimonium non contrahatur, denunciations repetantur, nisi aliud Episcopo videatur.

Denunciations autem fiant hoc modo. Inter Missarum solemnia Parochus populum admoneat in hanc sententiam vulgariter sermone.

Notum sit omnibus hic præsentibus, quod N. vir, & N. mulier, ex tali, vel tali familia & Parochia, Deo adjuvante, intendunt inter se contrahere matrimonium. Proinde admonemus omnes & singulos, ut si quis noverit aliquod consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis spiritualis, vel quodvis aliud impedimentum inter eos esse, quod matrimonium contrahendum invicem impedit, illud quamprimum nobis denunciare debeat; & hoc admonemus primo, si fuerit prima; vel secundo, si fuerit secunda, vel tertio, si fuerit tertia denunciatio.

Moneat Parochus conjuges, ut ante benedictionem Sacerdotalem in templo suscipiendam in eadem domo non cohabitent, neque matrimonium consumment, nec etiam simul maneat; nisi aliquibus propinquis, vel aliis præsentibus; quæ

benedictio à nullo alio , quam ab ipso Parocho , seu ab alio Sacerdote de ipsius Parochi , vel Ordinarii licentia fieri debet.

Caveat etiam Parochus , ne quando conjuges in primis nuptiis benedictionem acceperint , eos in secundis benedicat , sive mulier , sive etiam vir ad secundas nuptias transeat , quod si mulier nemini umquam nupserit , etiamsi vir aliam uxorem habuerit , nuptiae pro hujus Dioeceseos nostrae consuetudine nihilominus benedici possunt . Sed viduae nuptias non benedicat , etiamsi ejus vir nunquam uxorem duxerit .

Matrimonium in Ecclesia maxime celebrari decet ; sed si domi celebratum fuerit , præsente Parocho & testibus , sponsi , si capaces sunt , veniant ad Ecclesiam benedictionem accepturi , & tunc caveat Sacerdos , ne iterum à contrahentibus consensum exigat ; sed tantum benedictionem illis conferat , celebrata Missa , ut infra dicetur .

Admoneantur præterea conjuges , ut , antequam contrahant , sua peccata diligenter confiteantur , & ad SS. Eucharistiam , atque ad Matrimonii Sacramentum pie accedant , & , quomodo in eo recte ac Christiane conversari debeant , diligenter instruantur ex D. Script. exemplo Tobiæ & Saræ , verbisque Angeli Raphaëlis eos docentis , quam sancte conjuges debeant convivere .

Missa tempore nuptiarum dici debet , ut habetur in Missali , pro sposo & sponsa . Si vero eodem die Officium fuerit duplex , vel de Dominica , dicitur Missa de Festo vel Dominica , cum commemoratione pro sponsis .

Habeat Parochus librum , in quo conjugum & testium nomina , diemque & locum contracti Matrimonii scribat , quem diligenter apud se custodiat . Quod si Sacerdos alius Parochi loco interfuerit , tum ipsius nomen , tum illius , cuius Facultate factum est , scribantur in eodem libro .

Postremo meminerint Parochi , à Dominica prima Adventus , usque ad diem Epiphaniæ , & à Feria quarta Cinerum , usque

usque ad octavam Paschæ inclusive, solemnitates nuptiarum prohibitas esse: ut nuptias benedicere, sponsam traducere, nuptialia celebrare convivia. Matrimonium autem omni tempore contrahi potest. Nuptiæ vero qua decet modestia, & honestate fiant, sancta enim res est matrimonium, sancteque tractandum.

Ritus celebrandi Matrimonii Sacramentum.

Proochus igitur matrimonium celebraturus, Publicationibus factis tribus diebus festis, ut dictum est, si nullum obstat legitimum impedimentum, in Ecclesia superpelliceo & alba stola indutus, adhibito uno saltem Clerico superpelliceo pariter induto, qui librum & vas aquæ benedictæ cum aspersorio deferat, coram tribus saltem vel duobus testibus, stante viro ad dexteram, muliere vero ad sinistram, explicit eis vim & efficaciam hujus Sacramenti: Item quanta sit hujus vinculi, quo se mutuo obstringere volunt, obligatio, &c. Erit autem exhortatio prout sequitur.

Ermahnung/ so geschehen soll/ ehe zwey Personen Ehelich durch den Priester zusammen gegeben werden.

Nutzerwähltes Ehe - gesinntes Paar. Der Stand, den ihr bereits antrittet, hat Gott bald nach Erschaffung der Welt, und des Menschen in dem irrdischen Paradeiß eingesetzt und sorgfältig vor dem allgemeinen Untergang des Sündfluß bewahret, diesen hat auch Christus in dem Gesäß der Gnaden mit leiblicher Gegenwart zu Cana in Galilæa geziert, mit dem ersten Wunderwerk beehret, ja gar zur Würde eines H. Sacrament geheiligt, mithin solchem auch die heiligmachende Gnad beygesüget, aus welchen so schätzbar-

ren Einsatz, und Würde die Ehegesinnten sonderlich zu erwägen haben, mit wie grosser Vorbereitung eines gereinigten Gewissens, um besagter Gnad sich theilhaftig zu machen, sie zu diesem H. Werk treten, folglich auch bedachtlich dessen End, und Ursachen erwogen sollen; daß Gott nemlich den Ehe-Stand zu deme erstens eingesetzt, damit durch die eheliche Bewohnung Kinder erworben, Christlich erzogen, das menschliche Geschlecht erhalten, und die Zahl der Auserwählten vermehret werde. Andertens, damit dadurch die fleischlichen Anreizungen vermittelt, aller unehrbarer Wandel vermehdet, und endlich Drittens ein sonderes Geheimniß angezeiget werde, daß nemlich durch die unzerbrechliche Ehe-Pflicht Mann, und Weib ein Vor-Bild an sich tragen der gnadenreichen und unzertrennlichen Vereinigung Christi mit seiner geliebten Gespons der Christlich-Catholischen Kirchen, hiemit anzuzeigen, daß gleichwie Christus seine Kirchen also geliebet, daß er vor selbe sterben hat wollen, ja diese unaufhörlich mit seiner Gnad unterhaltet, also auch nach den Worten des Welt-Apostels

e.5. v.25. zu denen Ephesiern viri diligite uxores vestras, sicut Christus Ecclesiam: ihr Männer liebet euere Weiber, als Christus die Kirchen: solle der Christliche Ehe-Mann seine Gespons beständig lieben, iho treulich vorstehen, und zwar, als das Haupt, doch mit der Erläuterung des H. Augustini: non principandi superbia, sed providenti misericordia: nichl aus Begierlichkeit wider sie zu herrschen, sondern aus Güte sie zu versorgen. Destwegen jene

jene Ehe-Männer durch das widrige sich Gott selbsten,
der auch gebietet die Feind zu lieben, verhasset machen,
da sie sich gegen ihren Ehe-Weibern hart, und grimmig
erzeigen, die ihnen sonstigen Gott gegeben, die Kirchen
anbefohlen, und sie von dero Vertretteren angenommen
haben mit dieser nachdrücklichen Erklärung, solche der H. Gen. c. 2.
Schrift gemäß Sociam, als eine Mit Gespanin, und
nicht als eine Dienst-Magd zu halten. Dahingegen
befehlet auch der H. Paulus denen Ehe-Weiberen, muli- Eph. c. 5.
eres subditæ sint viris suis, sie sollen unterthänig seyn v. 22.
ihren Männern, nicht dieselben mit unbesonnen Wor-
ten, und feindseligen Gebärden zum Zanc, und Uni-
einfkeit anreizen, womit die eheliche Lied gespaltet,
der Göttliche Seegen gehemmet, das Leben abgekürzet,
der Neben-Mensch geärgteret, forderist aber Gott be-
leidiget, und dem H. Sacrament der Ehe grosse Unbild
zugefügert wird. Deswegen ausserwähltes Ehe-Paar!
Ehrenvoll sagt der H. Paulus solle seyn euer Ehe, hono- Heb. c.
rabile connubium in omnibus, zumahlen euch nicht der 13. v. 4.
Priester, noch die Kirchen, sondern Gott selbsten, lauth
der H. Schrift mit den unzertrennlichen Ehe-Band
zusammen bündet, quod DEUS conjunxit, homo non Matth. c.
separet, was Gott zusammen Bündet soll der Mensch 19. v. 6.
nicht sondern. Gott will euch in Freud, und Trüb-
saal, in Vergnügen und Beschwärnuß ben einander
haben, bis er allein dieses sonst unaufbündliche Ehes
Band durch den zeitlichen Tod auflösen wird, bis da-
hin aber sorget in Geduld, Fried, und Einigkeit Christ-
lich

lich zu leben, damit ihr allhier von Gott vollkommen gesegnet, endlich auch zu der immerwährenden Himmelschen Hochzeit eingeladen werdet, welches Gott uns allen gnädiglich verleihen wolle, Amen.

Hac finita dicat Parochus conversus ad Sponsum.

Wann sie dero wegen ihnen getrauen ein solches Gottseliges Vorhaben vollzuziehen, so frage ich euch (**obser-vetur titulus competens**) Bräutigam, ist es noch euer beständiger, wohlbedachter, und ungezwungener Will, und Meinung mit gegenwärtiger (**observetur titulus competens**) Braut euch in Ehren zu verehlichen? so sprecht: Ja.

Wollet Ihr dero selben getreulich vorstehen, in aller Noth nicht verlassen, sondern, bis euch der Tod scheidet, bey Ihr beständig verbleiben? So sprecht: Ja

Deinde conversus ad Sponsam dicit:

Desgleichen frag ich Euch (**observetur titulus competens**) Brauth, ist es auch annoch Euer beständiger, wohlbedachter, ungezwungener Will, und Meinung mit gegenwärtigen (**observetur titulus competens**) Bräutigam in Ehren Euch zu verehlichen? So sprecht: Ja.

Wollet Ihr auch denselben in aller Noth nicht verlassen, sondern beständig bey Ihme verbleiben, bis Euch beede der Tod scheidet? so sprecht: Ja.

Intellecto amborum contrahentium mutuo consensu aliquo signo sensibili expresso, sive fiat per se, sive per procuratorem, Sacerdos eos invicem dexteras junger-jubeat dicens:

Weis

Weilen Ihr dann solche eheliche Lieb, und Treu gegen einander gelobet, so gebet zu mehrerer Bekräfftigung dieses H. Werks einander die Hånd.

Junctas vero amborum dexteras stolâ sua in modum crucis circumvolvit, suamque dexteram superimponit dicens: Ego conjungo vos in Matrimonium in nomine Patris , & Filii, & Spiritus sancti, Amen.

Vel aliis utatur verbis juxta receptum uniuscuiusque Provinciæ ritum, postea eos aspergat aqua benedicta, & mox benedicat annulos, si antea benedicti non fuerunt. ut infra fol. 262.

EXHORTATIO CARNIOLICA

ISvoleni k'sakono nameinjeni Paar! Ta Stan, h' ketéremo vi shelite pérstopiti, je vsegamogozhni Bug kmalu po stvarjenjo téga Svetà, inu Zhlovéka v'témo Paradisho gori postavil, inu skerbnu v'tému pogublejno téga gmein Potupa ohranil. Letà Stan je Christus v'ti postavi te Gnade prizhejozh v'Kani Galilæij ziral, s'pervim zhudesham pozhastile, ja zelù k'vsokusti eniga svétiga Sacramenta povikshal, inu letokù tudi to Gnadu perdal. Is katére tokù shazlive goripostave, inu Zhastì imajo usi k'Sakono namejnjeni fusebno pomisliti, s'kokù velikim perpraulleinjam ene zhiste vesti k'temu svetimo stanu, de se doleshni slurè te velike gnade, imajo perstopiti, inu tudi spremislejozh taistiga konz, inu Urshache k'Serzo useti; de je namerzh Bug ta sakon gori postavil k'pervémo, de skusi sakonsku shiuleini ta

zhloveshki Rod bo ohranjen, letì otrozi po karshajnsku gori frejeni, inu letokù to shtevejnie tik Isvolenih gmérano. K'drugimo, de skusi ta Sakon ima ta Nazhistost, inu use naspodobnu Djanje gori vsignjenu biti. K'trekimu, de Bug skusi saveso Moshà inu shene eno veliko skriunust, inu susebnu snaminje je otì dati lete prehudne, inu gnado pouhene glihe inu savese Christusove s' to sveto karshansko Zerkijo, de glih kokér Christus je svojo Zerku toku lubil, de je sa toisto otì umréti, ja vednu toisto is svojo Gnado gori dershi, inu visha, v'glihi vishi po Sa-

c. 5. v. 25. poudi Svetiga Paula k'tem Ephesiarjam: *viri diligite uxores vestras, sicut Christus Ecclesiam.* Vi Moshjè lubite

vashe Shene, koker Christus to zerku: ima ta sakonski Mosh svoio Sheno stanovitnu lubiti, nie svestu naprej stati, inu letu, koker ta Glava te Shene, vender

Lib. 19. c. 14. de Civit. pak s' tem reslosheinam Svetiga Augustina: *non principi pandi superbia, sed providendi misericordia,* nikar is shele

zhes no gospodorvati, temezh is dobrute nje potrebnu preskerbeti. Sategavola toisti Moshje se skusi to supernu Bogù, katére sapovè tudi te Shiurashnike lubiti, samerio, kadar se tokù grojni skashejo pruti svoijm Shenam, katero fizer ijm je dau Bug, ta sveta Zerkù perporozhilla, inu oni so jo gori uselli od tega Duhouniga s' to saveso,

Gen. c. 3. toisto po bessedach svetiga Pisma: *Sociam,* koker eno Tovarshizo, nikar koker eno Slushabénzo dershati. U'

Eph. c. 5. v. 22. glihi vishi sapovè S. Paul tudi tem Shenam: *mulieres subditæ sint viris suis:* vi Shene imate pokorne biti vashem

Moshèm, toistle nikar skusi terdouratnost, supernu djaine,

ne, inu naspodobne Bessede v' kreh, inu shiuraſtvu perfillit, skusi kateru to sakonska Lubesen ogasne, ta Boſhij shegen ſgine, to ſhiulejne fe perkrati, ta bliſhni po- huisha, narvezh pak Bug reſhalli, inu timù ſvetimu Sa- cramentu tega Sakona velika Nazhaſt fe naloshi. Savo- la tega Isvoleni Sakonski Paar! pravi S. Paul: zhaſti poven imà biti vash sakon: *honorabile connubium in om- nibus*: dokler vas nekàr ta Duhouni. nekàr ta Zerku,^{Hebr. c. 13. v. 4.} temez sam Bug po Sahonsku ukupei ſvéshe, po beſſe- dach ſvetiga Pisma: *quod Deus coniunxit, homo non ſeparet.* Bug vas ozhe v'Veffellu, inu ſhaloſti, v'Dobru- ti, inu Teshavi ukupai imeti, dokler on sam bode to fi- zer naodveſejozho Sakonsko Saveſo skusi to zhasno ſmert po svoij ſveti volli odvesal; da taiftiga mallu pak ſker- bite mirnu, poterpeſhliu, inu karshansk u ſhivet, de vi letukai od Bogà popolnima ſhegnani, ſadenzh tudi bo- te k'temu vezhni mu nebeskimu Ohzaituvajnu povableni, h'keterimu nas miloſtvu puſti priti Bug Ozha, Syn, inu Sveti Duh, Amen.

Hac finita dicat Parochus ad Sponsum:

Oku tedei vi takeshnu Bogabojezhu naprejuſetje ſi vu- pate dapolniti, toku jeſt vass Shenen praham (**obſer- vetur titulus competens**) Oku je ſhe vasha prava ſtono- vitna, dobru premislena, freij vola, inu missu ſ'leto pri- zhejozho (**oblervetur titulus competens**) Neveſto v'ta stan tega ſvetiga Sakona ſtopiti? toku pérgovarite, ja.

Ozhetе vi toifti ſvestu naprei ſtati vſeh teshavah, to- iſto nekoli ſapuſtiti, ampak pér nje ſtonovitnu oſtati,

dokler vas bode ta Smert reslozhila? toku p'rgovorite, ja.

Deinde conversus ad Sponsam.

V'glihi vishi prasham vafs (**obseretur titulus competens**) Nevesta, je tudi she vasha prava stonovitna, dobru premislena, freij vola, inu Missu s'letem prizkeojzhim (**obseretur titulus competens**) Shenenam v'ta Stan fvetiga Sakona stopiti? taku p'rgovorite: ja.

Ozhete vi vseh Teshavah stonovitnu pér njemo ostate, nekoli njega sapustiti, dokler vas bode ta Smért reslozhila? toku p'rgovorite: ja.

Tokler tedej vi eden pruti drugimu eno tako sakonsko Lubesen, inu svestust oblibite, taku k'enimu vezhimu poterdejnu tiga fvetiga Sakona eden timu drugimu deite si désne Roke.

Junctas amborum manus stola sua in modum crucis circumvolvit, suamque dexteram superponit dicens: Ego conjungo vos in Matrimonium in nomine Patris & Filii, & Spiritus sancti, Amen. Postea eos aspergat aqua benedicta, & benedicat annulos, si antea benedicti non fuerunt.

Benedictio annularum.

¶ Adjutorium nostrum in nomine Domini. Rx. Qui fecit cœlum, & terram. ¶ Domine exaudi orationem meam. Rx. Et clamor meus ad te veniat. ¶ Dominus vobiscum. Rx. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Benedic Domine annulos hos, quos nos in tuo nomine benedicimus, ut qui eos gestaverint, fidem integrum sibi invicem tenentes, in pace, & voluntate tua permaneant, atque in mutua charitate semper vivant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Sacerdos aspergit annulos aqua benedicta in modum crucis, & sponsus acceptum annulum de manu Sacerdotis digito annulari, seu quarto sinistræ manus sponsæ, & hæc vicissim sponsi imponit, Sacerdote dicente ad utramque impositionem: In Nomine Patris **X** & Filii, & Spiritus sancti, Amen. **Mox** subjugat. **V.** Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis **R.** A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem. **Kyrie eleison.** **C**hriste eleison. **K**yrie eleison. **P**ater noster, &c. **V.** Et ne nos inducas in temptationem, **R.** Sed libera nos à malo. **V.** Salvos fac servos tuos. **R.** Deus meus sperantes in te. **V.** Mitte eis Domine auxilium de sancto. **R.** Et de Sion tuere eos. **V.** Esto eis Domine turris fortitudinis. **R.** A facie inimici. **V.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Respice, quæsumus Domine, super hos famulos tuos, & institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste, ut qui te auctore junguntur, te auxiliante serventur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

His

His expletis, si benedicendæ sint nuptiæ, Parochus Missam pro sposo, & sponsa, ut in Missali Romano, celebret, servatis omnibus, quæ ibi præscribuntur; si vero nuptiæ benedicendæ non sunt, dicta oratione: Re-spice, facit ad circumstantes sequentem exhortationem.

Hr aber geliebte in Christo, damit der Allmächtige Gott gegenwärtigen neuen Ehe-Leuthen in dem Ehe-Stand die Bewährung seiner Gnad, vergnügliche lange Behwohnung, und allseitigen Seegen, nach diesen zeitlichen Leben aber, die ewige Seeligkeit verleihen wolle: Sprecht mit mir ein andächtiges Batter, Unser, und Ave Maria &c.

Vi pak v'Christushu isvoleni, de usegamogozhni Bug prizhejozhim sakonskim ludém v'nih sakonskim stanu suojo sveto gnado, popolnema shegen, inu mirnu duogu ukupstanuvajne, po letém zhasnjm shiuleinu pak tu vezhnu isvelizhaine dadelij: molite smano en andohtlevi Ozhe nash, inu Zheshena si Maria, &c.

Qua dicta aspergat novos conjuges aqua benedicta, am-bos separatim, primo sponsum, deinde sponsam, utrumque in modum crucis nihil dicens. Deinde etiam more solito circumstantes aspergit.

NUPTIARUM BENEDICTIO.

Si extra Missam Matrimonium celebratum fuerit, aut etiam supradictus ritus in Romano Missali præscriptus pro loci, & temporis opportunitate commode observari non potest, tenetur Parohus juxta consuetudinem Diœcœseos nostræ nup-tiarum, prout sequitur benedicere, & in fine supradictam exhortationem addere.

Ad-

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini. **R.** Qui fecit cœlum & terram. **D**einde subjungat

PSALMUS 127.

BEATI omnes, qui timent Dominum; qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum, quia manducabis: beatus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans: in lateribus domus tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum: in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicitur homo: qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion: & videoas bona Jerusalēm omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videoas filios filiorum tuorum: pacem super Israel.

Gloria Patri, &c. Sicut erat, &c.

Kyrie eleison, **C**hriste eleison, **K**yrie eleison. **P**ater noster, &c. **V.** Et ne nos inducas in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo. **V.** Salvos fac fideles tuos. **R.** **D**EUS meus sperantes in te. **V.** Exaudiat vos Dominus in die tribulationis. **R.** Protegat vos nomen DEI Jacob. **V.** Mitte eis Domine auxilium de sancto. **R.** Et de Sion tuere eos. **V.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Propitiare Domine supplicationibus nostris, & inflatus tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste, ut qui te auctore junguntur, te auxiliante serventur. Per Dominum nostrum, &c.

O R E M U S.

Deus, qui potestate virtutis tuæ, de nihilo cuncta fecisti: qui dispositis universitatis exordiis, homini ad imaginem Dei facto, ideo inseparabile mulieris adjutorium condidisti, ut fœmineo corpori de virili dares carne principium, docens, quod ex uno placuissest institui, nunquam licere disjungi: Deus qui tam excellenti mysterio conjugalem copulam consecrasti, ut Christi, & Ecclesiæ Sacramentum præsignares in fœdere nuptiarum: Deus, per quem mulier jungitur viro, & societas principaliter ordinata, ea benedictione donatur, quæ sola nec per originalis peccati poenam, nec per diluvii est ablata sententiam: Respice propitius super hanc famulam tuam, quæ maritali jungenda consortio, tua se expetit protectione muniri: sit in ea jugum dilectionis & pacis: fidelis & casta nubat in Christo, imitatrixque sanctorum permaneat fœminarum: sit amabilis viro, ut Rahel: sapiens, ut Rebecca: longæva & fidelis, ut Sara: nihil in ea ex actibus suis ille auctor prævaricationis usurpet: nexa fidei, mandatisque permaneat unithoro juncta, contactus illicitos fugiat: muniat infirmitatem suam robore disciplinæ: sit verecundia gravis, pudore venerabilis, doctrinis cœlestibus erudita: sit fœcunda in sobole, sit probata & innocens: & ad beatorum requiem, atque ad cœlestia regna perveniat: & vide a nambo filios filiorum suorum, usque in tertiam & quartam generationem, & ad optatam perveniant senectutem. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum, &c.

ORE-

O R E M U S.

DEUS Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob sit vobiscum: & ipse adimpleat benedictionem suam in vobis: & videatis filios filiorum vestrorum, usque ad tertiam & quartam generationem: postea vitam æternam habeatis sine fine: adjuvante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre & Spiritu S. vivit, & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Et statim aspergit eos aqua benedicta.

Peractis omnibus, Parochus manu sua describat in libro Matrimoniorum nomina conjugum & testium, & alia, juxta formulam praescriptam: idque licet alias Sacerdos, vel à se, vel ab Ordinario delegatus, Matrimonium celebraverit.

Cæterum, si quæ Provinciæ, ultra predictas aliis laudabilibus consuetudinibus, & cæmoniis in celebrando Matrimonii Sacramento utantur, eas S. Trid. Synodus optat retineri.

DE BENEDICTIONE MULIERIS POST PARTUM.

SI quæ puerpera post partum, juxta piam ac laudabilem consuetudinem ad Ecclesiam venire voluerit, pro incolumitate sua DEO gratias actura, petieritque à Sacerdote benedictionem, ipse superpelliceo & stola alba indutus, cum ministro aspergillum deferente, ad fores Ecclesiæ accedat, ubi illam foris ad limina genuflectentem, & candelam accensam in manu tenentem, aqua benedicta aspergat, deinde dicat:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum & terram.

Antiph. Hæc accipiet benedictionem à Domino.

Psalm. Domini est terra, & plenitudo ejus, orbis terrarum & universi, qui habitant in eo, &c. totus ut supra

fol. 248. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, &c.
Hæc accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo: quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Deinde porrigens ad manum mulieris extremam partem stolæ, eam introducit in Ecclesiam, dicens: Ingredere in templum DEI, adora Filium beatæ MARIÆ Virginis, qui tibi fœcunditatem tribuit prolis.

Et ipsa ingressa, genuflectit coram Altari, & orat. gratias agens DEO de beneficiis sibi collatis; & Sacerdos, stans versus mulierem, dicit: Kyrie eleison Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. secreto. ¶. Et ne nos inducas in temptationem. Rx. Sed libera nos à malo. ¶. Salvam fac Ancillam tuam Domine. Rx. Deus meus sperantem in te. Mitte ei Domine auxilium de sancto. Rx. Et de Sion tuere eam. ¶. Nihil proficiat inimicus in ea. Rx. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ¶. Domine exaudi orationem meam. Rx. Et clamor meus ad te veniat. ¶. Dominus vobiscum. Rx. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per beatæ MARIÆ Virginis partum, fidelium parientium dolores in gaudium vertisti: respice propitius super hanc famulam tuam, ad templum sanctum tuum pro gratiarum actione lætam accendentem: & præsta, ut post hanc vitam ejusdem beatæ MARIÆ meritis & intercessione, ad æter-

æternæ beatitudinis gaudia cum prœle sua pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Deinde illam aspergit iterūm aqua benedicta in modum Crucis, dicens: Pax, & benedictio DEI Omnipotentis Patris, & Fi lii, & Spiritus sancti. descendat super te, & maneat semper. Amen.

DE BENEDICTIONIBUS REGULÆ GENERALES.

N Overit Sacerdos, quarum rerum benedictiones ad ipsum, & quæ ad Episcopum suo jure pertineant, ne majoris dignitatis munera temere, aut imperite unquam usurpet propria auctoritate.

In omni benedictione extra Missam, Sacerdos saltem superpelliceo & stola, pro ratione temporis utatur, nisi aliter in Missali notetur.

Stando semper benedicat, & aperto capite.

In principio cuiuscunque benedictionis dicat: **V.** Adjutorium nostrum in nomine Domini. **R.** Qui fecit cælum & terram. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Deinde dicatur Oratio propria, una vel plures: prout suo loco notatum fuerit; ac in his orationibus, & precibus, ubi mentio Sanctorum fit, nomina Sanctorum propriæ Ecclesiæ, & Dioceſeos addi possunt.

Postea rem asperget Aqua benedicta: ubi notatum fuerit, pariter incenset, nihil dicendo.

Cum Sacerdos aliquid benedicturus est, habeat ministrum cum vase Aquæ benedictæ, aspergillo, & cum hoc Rituali libro, seu Missali.

Caveat ne benedictionis causa ponat aliquid indecens super Altare, veluti esculenta: sed quod ejusmodi est, ponatur super mēnsam, commodo loco paratam.

OR.

ORDO AD FACIENDAM AQUAM BENEDICTAM.

Diebus Dominicis, & quandocunque opus fuerit, præparato sale, & aqua munda benedicenda in Ecclesia, vel in Sacristia, Sacerdos cum superpelliceo, & stola violacea indutus, primo dicit: **v.** Adjutorium nostrum in nomine Domini:

R. Qui fecit cœlum & terram.

Deinde absolute incipit exorcismum Salis.

Exorcizo te creatura salis per DEUM **†** vivum, per DEUM **†** verum, per DEUM **†** sanctum, per DEUM, qui te per Elisæum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ: ut efficiaris sal exorcizatum in salutem creditum: & sis omnibus sumentibus te sanitas animæ & corporis: & effugiat atque discedat à loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia & nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus, per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem
R. Amen.

OREMUS.

Immensam clementiam tuam, Omnipotens æterne DEUS, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, benedice **†**, & sanctificare **†**, tua pietate digneris, ut sit omnibus sumentibus salus mentis & corporis, & quidquid ex eo tactum, vel respersum fuerit, careat omni immuni-

munditia , omni^{que} impugnatione spiritualis nequit*æ*.
Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Exorcismus aquæ: & dicatur sine Oremus.

Exorcizo te creatura aquæ , in nomine DEI Patris Omnipotentis, & in nomine JESU Christi Fili ejus Domini nostri, & in virtute Spiritus sancti, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatē inimici, & ipsum inimicum eradicare & explantare valeas cum Angelis suis apostaticis : per virtutem ejusdem Domini nostri JESU Christi , qui venturus est judicare vivos & mortuos , & sœculum per ignem.

R. Amen.

O R E M U S .

Deus , qui ad salutem humani generis maxima quæque Sacra^{menta} in aquarum substantia condidisti : adeslo propitius invocationibus nostris , & elemento huic multimodis purificationibus præparato , virtutem tuæ benedictionis infunde , ut creatura tua mysteriis tuis serviens , ad abigendos dœmones , morbosque pellendos divinæ gratiæ sumat effectum , ut quidquid in domibus , vel in locis fidelium hæc unda resperserit , careat omni immunditia , liberetur à noxa : non illic resideat spiritus pestilens , non aura corrumpens ; discedant omnes insidiæ latentis inimici , & si quid est , quod aut incolumentati habitantium invidet , aut quieti , apersione hujus aquæ effugiat , ut salubritas per invocationem sanctitui nominis expetita , ab omnibus sit

im-

impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum IESUM Christum Filium tuum, &c.

Hic mittat sal in aquam in modum Crucis, dicendo semel: Commixtio salis & aquæ pariter fiat: in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.
R. Amen. R. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

D eus, invictæ virtutis auctor, & insuperabilis Imperii Rex, ac semper magnificus triumphator: qui adversæ dominationis vires reprimis: qui inimici rugientis fævitiam superas: qui hostiles nequicias potenter expugnas: te Domine, trementes & supplices deprecamur, ac petimus, ut hanc creaturam salis & aquæ dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuæ rore sanctifices, ut ubique fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis. omnis infestatio immundi spiritus abigatur: terrorque venenosi serpentis procul pellatur: & præsentia sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum, &c. In unitate ejusdem Spiritus sancti, &c.

Post benedictionem aquæ, Sacerdos Dominicis diebus, antequam incipiat Missam, aspergit Altare, deinde se, & ministros, ac populum, prout in Missali præscribitur.

Postea Christi fideles possunt de ipsa aqua benedicta in vasculis suis accipere, & secum deferre, ad aspergendos ægros, domos, agros, vineas, & alia, & ad eam habendam in cubiculis suis, ut ea quotidie & sæpius aspergi possunt.

BE-

BENEDICTIO DOMORUM.

Parochus, seu alii Sacerdotes, volentes aliquam particularem domum, vel generaliter domos fidelium, aliquo tempore infra annum aspergere aqua benedicta, ingredientes dominum dicant: Pax huic domui, & omnibus habitantibus in ea.

Deinde locos aspergendo dicant Antiphonam, Asperges me, Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem de-albabor. **Psalm.** Miserere mei DEUS secundum magnam misericordiam tuam. **Gloria Patri,** &c. **Et repetitur Antiph.** Asperges me Domine &c. **X.** Ostende nobis Domine misericordiam tuam. **R.** Et Salutare tuum da nobis. **X.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater Omnipotens, aeternae DEUS, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de celis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. **X.** Amen.

Deinde aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO DOMUS NOVÆ.

X. Adjutorium nostrum in nomine Domini. &c

O R E M U S.

TED EUM Patrem omnipotentem suppliciter exoramus pro hac domo, & habitatoribus ejus, ac rebus: ut eam benedicere, & sanctificare, ac bonis omnibus ampliare digneris, tribue eis, Domine, de rore celi abundantiam, & de pinguedine terræ vitae substantiam, & desideria voti eorum ad effectum tuæ miserationis perducas. Ad introitum ergo nostrum benedicere, & sanctificare digneris hanc domum, sicut benedicere dignatus es domum Abraham, Isaac, & Jacob: & in-

tra parietes domus istius Angeli tuæ lucis inhabitent, eamque,
& ejus habitatores custodiant. Per Christum Dominum no-
strum. **R.** Amen.

BENEDICTIO THALAMI,

X. Adjutorium nostrum in nomine Domini. &c.

O R E M U S.

BEnedic **T** Domine, thalamum hunc; ut omnes habitantes in
eo in tua pace confistant, & in tua voluntate permaneant,
& senescant, & multiplicentur in longitudine dierum, & ad
regna cœlorum perveniant. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Postea aspergatur thalamus aqua benedicta.

BENEDICTIO AREÆ, SEU HORREI FRU- MENTARII.

Sacerdos totam Aream seu Horreum aspergat aqua benedi-
cta, dicens: Asperges me Domine hyssopo, & mundabor, &c.
Miserere mei D E U S. Gloria Patri, &c. Asperges me, &c.

X. Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

MUltiplica, quæsumus, Domine in hac area frumenti do-
na, & sicut fidelibus tuis tricenarium, vel sexagenarium,
vel centesimum fructum donare consuevisti, ita & famulis tuis
præsenti tempore, uberioris tuæ liberalitatis dona largire, & su-
per eum bene **T** dictionis tuæ virtutem infunde. Per Christum
Dominum nostrum. Amen.

O R E M U S.

OMnipotens, & misericors D E U S, qui ubique præsens es,
majestatem tuam suppliciter exoramus, ut huic Horreo
tua gratia adesse, & quævis adversantia, tua benignitate ab
eo repellere, & in illud abundantiam tuæ bene **T** dictionis largiter
effundere digneris. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Bene-

Benedictio DEI Patris, & Filii, & Spiritus sancti,
descendat super hanc Aream, & super ea, quæ in ea recondun-
tur, & maneat semper, Amen.

BENEDICTIO STABULI EQUORUM, BOVUM, ET ALIORUM ARMENTORUM.

* Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

Eaudi nos Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus,
ut sicut Domos Hebræorum in Ægypto sanguine agni asper-
tas custodisti in eorum exitu de Ægypto ab Angelo percutien-
te: ita mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui
custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat Stabulum,
seu Locum istum à maleficiis, fraudibus, & ab omnium ini-
micorum infidiis. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

O R E M U S.

Bene dic Domine locum istum, & defende illum cum om-
nibus jumentis (**vel** pecoribus, &c.) ejus ab omni mala
tempestate, ab igne, & infirmitate, ab ira ventura, & ab omni-
bus diabolicis tribulationibus, & infidiis. Et tu Deus, qui
unigenitum Filium tuum, ac Redemptorem nostrum, in ju-
mentorum stabulo nasci, & collocari voluisti, ejus esse velis ha-
bitator, & custos, eumque ab omni malo custodire digneris.
Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

BENEDICTIO CUJUSCUNQUE POTUS.

* Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

Creator, & Conservator humani generis, dator gratiæ spiri-
tualis, largitor æternæ salutis, tu Domine mitte Spiritum
S. tuum cum superna bene dictione super hanc creaturam **N.**
ut armata virtute cœlestis defensionis, illis qui ea fruentur, pro-
ficiat ad corporis & animæ salutem ac tutelam. Per Domi-
num &c. Amen. **Asperget aqua benedicta.**

BENEDICTIO VINI NOVI.

X. Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi &c.

O R E M U S.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, bonorum omnium dator, & conservator, qui inter reliquas creaturas tuas, vinum in hominum sustentationem & lætitiam, ex uvarum fructu prodire jussisti: quique per Unigenitum tuum Dominum nostrum Iesum Christum, in nuptiis Canæ Galilææ, aquam in vinum mirabiliter permutasti, & Sacramentum pretiosissimi sanguinis ejusdem Filii tui, in vini materia sanctificari jussisti: Te supplices deprecamur ac petimus, ut hanc creaturam vini hujus bene^T dicere, & sancti ^T sicare digneris; ut famuli tui, & famulæ ex eo gustantes animæ, & corporis recipiant sospitatem, & te omnium gratiarum largitorem, cum gratiarum actione fine fine collaudent. Per eundem Dominum nostrum, &c. Amen. Aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO NOVI PUTEI, VEL FONTIS.

X. Adjutorium nostrum &c.

O R E M U S.

Supplices deprecamur Domine clementiam pietatis tuæ: ut aquam Putei hujus cœlesti bene^T dictione sanctifices, ad communem vitæ usum concedas esse salubrem, & ita ex ea fugare digneris omnem diabolicæ temptationis incursum: ut quicunque ex ea hauserint, vel biberint, vel in quibuscumque necessariis casibus hausta aqua usi fuerint: totius virtutis, ac sanitatis dulcedine perfruantur: ut tibi sanctificatori, & salvatori omnium Domino, gratias agere mereantur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

O R E M U S.

Domine Deus Omnipotens, qui in hujus Putei altitudinem, per crepidinem fistularum, copiam aquarum manare jussisti: præsta, ut te jubente atque benedicente^T, per nostræ officia

cium functionis, repulsis hic phantasmatibus, calliditatibus, atque insidiis diabolicis, purificatus, atque emundatus semper hic puteus perseveret. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergatur &c.

BENEDICTIO NOVÆ NAVIS.

* Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, & benedic navem istam dextera tua sancta, & omnes, qui in ea videntur, sicut dignatus es benedicere arcam Noë ambulantem in diluvio: porridge eis, Domine, dexteram tuam, sicut porrexiisti beato Petro ambulanti supra mare: & mitte sanctum Angelum tuum de cœlis, qui liberet, & custodiat eam semper à periculis universis, cum omnibus, quæ in ea erunt: & famulos tuos, repulsis adversitatibus, portu semper optabili, cursuque tranquillo tuearis, transactisque recte perfectis negotiis omnibus, iterato tempore ad propria cum omni gaudio revocare digneris. Qui vivis, &c. *Alpergat navim aqua benedicta.*

BENEDICTIO PISCINÆ ET PISCIVM.

* Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

Omnipotens æterne Deus, Pater Domini nostri IESU Christi, Pater misericordiarum, qui pisces in fluminibns maris crescere & multiplicare dignatus es: præsta quæsumus, ut hos parvos in istam piscinam impositos crescere, & multiplicare tua gratia digneris. Per Dominum nostrum &c.

Crescite & multiplicamini vos parvi pisciculi, & replete istam piscinam in nomine Patris, & Fili, & Spiritus sancti. Dominus det vobis suam benedictionem, Amen.

O R E M U S.

Deus Omnipotens, qui hanc creaturam piscium ex aquarum fluctibus in mundi principio prodire jussisti, quam inter-

cæteras creaturas tuo ore benedicto dignatus es benedicere, & de qua post assumptam humani generis formam Unigenitus Filius tuus coram discipulis suis affl igni comedere voluit, ad insinuandum nobis suæ passionis cruciatus, bene † dic etiam hos cibos piscium, & præsta nobis, ut qui de passione Domini nostri Iesu Christi, & ardore tribulationis sumus excocti, de ineffabili ejus resurrectione refrigerati, pane cœlesti lætemur. Per eundem Dominum, &c.

BENEDICTIO PISCINÆ, INFECTÆ VEL FASCINATÆ.

¶. Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi Orat. &c.

O R E M U S.

Domine Iesu Christe, qui Jordanis flumen benedixisti, & in eodem baptizatus aquas mundasti, ut elementum salubre efficeretur in remissionem peccatorum: has quoque aquas bene † dicere, & sanctificare, & purificare digneris: ut nihil in iis noxium, nihil pestilens remaneat, nihil inficiens, aut corruptus; sed munda omnia efficiantur & salubria: quatenus quæ ad usum humanum ex iis, vel in iis creata sunt, cum promotione gloriae tuæ, vitæque nostræ & sanitatis sumantur. Qui vivis, &c. Amen.

Deinde aspergat, aquam benedictam, possunt etiam hinc inde poni & infigi palmæ benedictæ ab Ecclesia.

BENEDICTIO COMMUNIS SUPER FRUCTUS AGRORUM VINEARUM ET HORTORUM.

¶. Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

TE Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, supces deprecamur, ut pro misericordia tua jugiter nobis concedas sufficientem messium copiam, & fructuum omnium largitatem, vinearum quoque substantiam abundantem: hortorum etiam

etiam ac arborum fœtus, rerumque omnium sustentationi nostræ necessiarum proventus: atque ab ipsis omnibus pestiferum fidus, tempestatis procellam, grandinis furorem, noxiarum bestiarum vastationem, & universa mala adversantia removere digneris. Per Christum Dominum nostrum.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne D E U S , multiplica super nos misericordiam tuam, & preces nostras benignus exaudi; ut in hos fructus famulorum tuorum veniat speratae Bene + cionis tuae ubertas: ut repleti de frugibus tuis, in tuo nomine, de tua gratia semper exultemus. Per Christum Dominum nostrum. Am.

O R E M U S.

Domine sancte Pater æterne D E U S , majestatem tuam supplices exoramus, ut has terræ nostræ fruges agrorum, vinearum, & hortorum ad maturitatem fertilitatis perducere digneris, ut esurientium animas bonis affluentibus repleas, & egeni ac pauperes de iis edentes, nomen tuum laudent in æternum. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergantur aqua benedicta. Si unum solum ex illis tribus (ut vel agri, vel horti, vel vineæ) benedicendum sit, tunc in prima, & ultima oratione reliquorum duorum nomina omittantur.

BENEDICTIO TERRÆ SEMINATAE, SEU SEMENTIS IN AGRIS.

* Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

Bene + dicat nos D E U S , D E U S noster: & terræ nostræ ubertatem concedat: in centuplum multiplicet fructum ejus, ut viventes in exultatione, manipulos colligamus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

O R E M U S.

Dignare Domine bene + dicere terram istam, ut det fructum bonum, & sanctum in tempore suo. Nam ego in nomine tuo,

tuo, & S. N. eam bene + dico, & sancti + fico, ut nullus spiritus possit eam turbare. In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti.

O Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, suppliques te deprecamur, ut misericordia tua jugiter nobis concedas sufficientem messium copiam, fructuum omnium largitatem tribuas: vinearum quoque substantiam abundantem, arborum foetus, proventusque omnium rerum, atque ab ipsis omnibus pestiferum fidus, tempestatis procellam, & grandinis fragorem, & universa mala amovere digneris. Sancte N. rogo te, ut bene + dicas, & sancti + fices hanc terram, segetes, arbores, &c. ne possit ullus dæmon super hanc terram seminatum, & fructus inde proventuros, quidquam habere potestatis. In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. Amen.

O R E M U S.

O Domine DEUS, multiplica super nos misericordiam tuam, ut super hæc sata, & fruges veniat speratae bene + dictio-
nis tuæ ubertas, & omnia ad maturitatem fertilitatis perducere dignare, & mitte Spiritum sanctum cum sanctis Angelis tuis, ut defendant has segetes nostras à noxiis bestiis, & inimici insidiis, & eas bene + dicant, sicut & ego eas benedico. In nomine Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus + sancti. Amen.

Aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIO ARBORUM FRUCTIFERARUM.

* Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi, &c.

O R E M U S.

Deus, qui hujus arboris plantam (vel harum arborum plantas) tua visitatione, & providentia perfectam esse voluisti: nunc etiam, ut eandem bene + dicere, & sancti + ficasse tua pietate digneris, te supplices deprecamur, ut, quicunque ex

ex ejus (**vel** earum) fructibus percepint , fani & incolumes esse valeant. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIO NOVORUM FRUCTUUM QUORUMVIS IN COMMUNI.

X. Adjutorium nostrum &c. **X.** Dominus vobiscum &c.

O R E M U S.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, qui cœlum & terram , mare , & omnia creasti: Te supplices deprecamur: ut hos fructus novos, (**vel** hunc fructum novum) benedicere , & sancti **T**ficare digneris , & multiplicare abundantanter offerentibus tibi, & replere cellas eorum cum abundantia frumenti, vini , & olei: ut lætantes in eis servi tui referant tibi Deo Omnipotenti laudem , & gratiarum actiones. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oramus pietatem tuam , Omnipotens Deus ; ut has primicias creaturæ tuæ , quas aëris & pluviae temperamento de terra educere , & nutrire dignatus es , tuæ bene **T**dictionis imbre perfundas , & populo tuo , de tuis muneribus sumenti , benigne tribuas in tua gratia , & gratiarum actione vivere , & tibi servire ; ut egenus , & pauper laudent nomen gloriae tuæ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIO CONTRA NOXIAS AVES &c. ET SIMILIA ANIMALIA, TERRAM ET FRUCTUS VASTANTIA.

X. Adjutorium nostrum, &c. **X.** Dominus vobiscum &c.

O R E M U S.

Preces nostras, quæsumus , Domine clementer exaudi : ut, qui juste pro peccatis nostris affligimur : & harum noxiarum avium (**vel** Murium, **vel** Vermium, **vel** Locustarum, &c.)

N n

perse-

persecutionem patimur: pro tui nominis gloria, ab ea misericorditer liberemur, ut procul à tua potentia expulsæ (vel expulsi) nulli noceant, & hos Agros, (vel Prata, vel Vineas, vel Aquas, &c.) in tranquillitate, & quiete dimittant, quatenus ex eis provenientia, tuæ majestati deserviant, nostræ necessitati absque nocumento subveniant. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Exorcismus.

Exorcizo, & adjuro vos, pestiferi Vermes, (vel Mures, vel locustæ, &c.) noxia animantia, per Deum Patrem omnipotentem, per Jesum Christum Filium ejus Dominum nostrum, & per Spiritum sanctum, ab utroque procedentem, & per intercessionem B. Mariæ Virginis, & Sancti N. ut confestim recedatis ab his agris (vel campis, vel pratis, vel hortis, &c.) nec amplius in eis habitetis, sed ad illa, & talia loca transeat, ubi nullis Dei servis nocere possitis, pro parte omnipotentis Dei, & totius curiæ cœlestis, sancti N. & Ecclesiæ Sanctæ Dei, vos maledicens, ut, quocunque ieritis, sitis maledicti, deficientes de die in diem in vos ipsos, & decrescentes, ita ut reliquæ in vobis, nullo in loco inveniantur, nisi necessariae ad salutem, & usum hominum, quod præstare dignetur, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. Amen.

Alius Exorcismus.

Exorcizo & adjuro vos dæmones, per Deum Patrem omnipotentem, qui in deserto per quadraginta annos cibavit filios Israël manna, & ex petra aquam eduxit eis ad bibendum, ut statim ab his agris, (campis, vineis, pratis, hortis, aquis) omne, quod noxiū est, amoveatis. Adjuro etiam vos animalia, & quæcunque per maleficium diaboli noxia estis hominibus, & bonis eorum, per Deum Patrem omnipotentem, & per Filium ejus, & per Spiritum sanctum Paraclitum, ut hinc discedatis, & nocere definatis graminibus, frugibus, piscibus (exprimantur, quæ nocumentum patiuntur) & dissipemini:

ni: & omnis virtus & potestas nocendi vobis adimatur, & interimat vos dextera Dei Omnipotentis per invocationem nominis sui, & per passionem & mortem JESU Christi Filii sui, & per merita Beatissimæ Virginis MARIAE, & omnium Sanctorum & Sanctarum cœlestis Curiæ. Amen.

CONCLUDAT EXORCISTA SEQUENTI ORATIONE.

OMnipotens sempiterne DEUS, remunerator omnium bonorum, & poenitentium peccatorum maximus miserator: in cuius nomine omnia genua flectuntur, cœlestium, terrestrium & infernorum: concede nobis propitijs, ut quod de gratia & misericordia tua confisi agimus, per eandem gratiam & virtutem tuam efficacem consequamur effectum; ut per tuam clementiam ab hac peste liberati, majestati tuæ congruas referamus gratiarum actiones. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergat Agros, Prata, vel Hortas, Vineas, aqua benedicta.

BENEDICTION PABULI PRO ANIMALIBUS, UT FOENI, SALIS, AVENÆ &c.

QUE ALIQUIBUS IN LOCIS FIT IN FESTO STE.

PHANI PROTOM. MUTATIS MUTANDIS.

¶. Adjutorium nostrum, &c.

Benedicat Dominus Omnipotens, has creaturas pabuli, (Salis, Fœni, Avenæ, Hordei, &c.) & gratia ejus fit semper nobiscum. ¶. Amen.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster
Secreto. Et ne nos inducas, &c.

¶. Salvos fac servos tuos. ¶. Deus meus sperantes in te
¶. Domine exaudi orationem meam. ¶. Et clamor meus ad te veniat. ¶. Dominus vobiscum. ¶. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Domine DEUS Omnipotens, Creator cœli & terræ, Rex regum, & Dominus dominantium, exaudi nos famulos tuos, clamantes, & orantes ad te, qui omnia de nihilo

creasti , & hoc pabulum , cum cæteris creaturis ad usus animalium , & ad eorum nutrimentum fecisti , quæ animalia , in adjudatorium (*vel* sustentationem) hominum creasti . Te humiliter deprecamur , ut creature Fœni (*vel* Salis *vel* Avenæ , Hordei , &c.) quas ad usus animalium & sanitatem eorum creasti , per invocationem SS. Nominis tui , & intercessionem B. M. semper Virginis genitricis tuæ , & per intercessionem , ac merita sancti Protomartyris tui Stephani , & S. N. ac merita omnium Sanctorum tuorum , bene **T** dicere , & sancti **T** ficare digneris , ut animalia , quæ ex eis gustaverint , sanitatem integraliter recipient . Per te , JESU Christe , cuius solo verbo restaurantur omnia , Salvator mundi , Rex æternæ gloriæ , qui in Trinitate perfecta , cum Patre & Spiritu sancto , vivis & regnas per omnia sæcula sæculorum . Amen.

O R E M U S.

DEUS , qui temporibus Eliæ Prophetæ , cœlum à nubibus restringendo clausisti , & rursus aperiendo , te mirabilem ostendisti : exaudi preces plebis tuæ , per unigenitum Filium tuum , quem consubstantialem tibi , & coæqualem in Divinitate credimus , & per Spiritum sanctum Paraclytum , quem ab utroque procedentem confitemur : & per merita B. Virginis genitricis tuæ MARIAE , & Sancti Protomartyris tui Stephani , & Sancti N. ut bene **T** dicas , & sancti **T** fices hoc pabulum Fœni , Salis (*vel* Avenæ , *aut* Hordei , &c.) ut quæcunque jumenta & animalia ex eis comedenter , adjutorium sanitatis , & incolumentatis percipient , per te Domine sancte Mater omnipotens , qui cum Filio , & Spiritu sancto vivis & regnas , per omnia sæcula sæculorum . Amen.

Et elevata dextera , vel aliqua Reliquia dicitur :

Benedictio DEI Pa **T** tris , & Fi **T** lii , & Spiritus **T** sancti , descendat super hoc pabulum , & super has creaturas Fœni , Salis , Avenæ , Hordei , Siliginis &c. Et maneat semper . **R.** Amen.

Aspergantur aqua benedicta

BE

BENEDICTIO TEMPORE PESTIS ANIMALIUM.

*. Adjutorium nostrum, &c. * Dominus vobiscum &c.

O R E M U S.

Misericordiam tuam Domine supplices exoramus; ut hæc animalia, quæ gravi infirmitate vexantur, in nomine tuo, atque tuæ benedictionis † virtute sanentur. Extinguantur in eis omnis diabolica potestas, nec ulterius ægrotent. Tu eis Domine sis defensaculum vitæ, & remedium sanitatis. Per Dominum &c.

Aspergatur &c.

BENEDICTIO PULVERIS TORMENTARII. ITEM GLOBORUM &c.

*. Adjutorium nostrum &c. Domine exandi &c.

E X O R C I S M U S.

Exorcizo vos creaturas Pulveris tormentarii (Globorum plumbeorum, & ferreorum) per Deum † vivum, per Deum † verum, per Deum † sanctum, & per sanctissimam Trinitatem, Pa † trem, & Fi † lium, & Spiritum † sanctum: & per Deum, qui omnia creavit ex nihilo: qui rebellis Angelos de cœlo ad inferos præcipitavit: & per JESUM Christum Filium ejus, Dominum nostrum, qui datus est prædestinatis feliciter regnum æternum, & reprobis damnationem: & per omnia sancta Dei vos conjuro, & exorcizo, & per omnia modò dicta, ut sint in defensionem nostram, & Ecclesiæ Christi, ac dissolutionem omnium præstigiorum, maleficiorum, & superstitionum illusionum corporis humani: ita ut nihil impedire valeant, quod minus per has creaturas Dei inimici nostri, & Catholicæ fidei hostes offendit, penetrari, & superari valeant. Per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. Amen.

N 3

O R E .

O R E M U S.

Ineffabilem clementiam tuam, Omnipotens æterne Deus,
humiliter imploramus: ut sicut tu es Unus in essentia, &
Trinus in Personis, Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus; ita
per eandem immensam clementiam, & pietatem bene **T** dice-
cere digneris has tuas creaturas Pulveris tormentarii (Globo-
rum plumbeorum, & ferreorum **&c.**) ut omnibus Christia-
nis fidelibus ad defensionem, justis ea usurpantibus protectio,
& defensio perpetua contra omnes spiritus malignos, incan-
tationes, præstigia, & maleficia: sintque perpetuae malignorum
Spirituum, & maleficorum expulsio, annihilation, eorumque
ac omnium præstigiorum, ac superstitionum illusionum dis-
solutio & dissipatio: ut quemcunque locum corporis humani,
ac hostilis tetigerint, nulla spirituum malignorum potestas
eorum vim retundere, vel debilitare possit, quo minus pro
Fidei Catholicæ, ac fidelium servorum tuorum defensione, vel
propugnatione, iniquorum hostium cuneos penetrare, & su-
perare possint: idque benignissime Deus pro tua misericordia
præstare digneris, per virtutem sanctissimæ Cru**T** cis Domini
ac Salvatoris nostri Jesu Christi, qui tecum vivit & regnat in
unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.
Amen.

Aspergatur aqua benedicta, dicendo.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

N.B. *Hac benedictione adhiberi potest Gladiis Scopelis, & Bom-
bardis, &c. mutatis mutandis.*

BENEDICTIO VEXILLI BELLICI.

V. Adjutorium nostrum, **&c.**

O R E M U S.

Omnipotens sempiterne Deus, qui es cunctorum benedictio,
& triumphantium fortitudo: respice propitius ad preces
humilitatis nostræ, & hoc Vexillum, quod bellico usui præ-
paratum est, cœlesti Bene**T** dictione sanctifica: ut contra ad-
versa-

versarias, & rebelles nationes sit validum, tuoque munimine circumseptum: sitque inimicis Christiani populi tui terribile, ac intercedentibus Sanctis tuis solidamentum, & victoræ certa fiducia: Tu enim es Deus fortis, qui conteris bella: & cœlestis præsidii sperantibus in te præstas auxilium. Per Christum, &c. Amen.

Aspergatur aqua benedicta, & traditur ei, cui consignatum est, dicendo:

Accipe Vexillum, cœlesti benedictione sanctificatum, sitque inimici populi Christiani terribile: Et det tibi Dominus gratiam, ut ad ipsius nomen & honorem, cum illo hostium cœnos potenter penetres incolumnis, & securus. *Addit,* Pax tibi.

BENEDICTIO VEXILLI ECCLESIASTICI.

X. Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi &c.

O R E M U S.

Domine JESU Christe, cuius Ecclesia est velut castrorum acies ordinata: bene + dicere digneris hoc Vexillum, ut omnes sub eo tibi Domino Deo nostro exercituum militantes, per intercessionem S. N. Patroni, inimicos suos visibiles, in hoc sæculo superare, & post victoriam, in cœlis triumphare mereamur. Per te JESU Christe, qui vivis & regnas, cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

BENEDICTIO OLEI SIMPLICIS.

X. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

B. Qui fecit cœlum & terram.

E X O R C I S M U S.

Exorcizo te creatura Olei per Deum Patrem + Omnipotentem, qui fecit cœlum & terram, mare, & omnia quæ in eis sunt. Omnis virtus adversarii, omnis exercitus diaboli, & omnis incursus, omne phantasma satanæ eradicare & effugare ab hac creatura olei, ut fiat omnibus, qui eo usuri sunt, salus mentis & corporis in nomine Dei Patris Omnipotentis,

&

& JESU Christi Filii ejus Domini nostri, & Spiritus sancti Parachiti, & in charitate ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sacerdolum per ignem. **R.** Amen.

P. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

P. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Domine Deus Omnipotens, cui adstat exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale cognoscitur, dignare respicere, benedicere & sanctificare hanc creaturam olei, quam ex olivarum succo eduxisti, & ex eo infirmos inungi mandasti, quatenus sanitatem percepta, tibi Deo vivo & vero gratias agerent: praesta quæsumus, ut hi, qui hoc oleo, quod in tuo nomine benedicimus usi fuerint, ab omni languore, omniisque infirmitate, atque cunctis insidiis inimici liberentur, & cunctæ adversitates separentur à plasmate tuo, quod pretioso sanguine Filii tui redemisti: ut numquam lœdatur à morsu serpantis antiqui. Per eundem Dominum nostrum.

Aspergat oleum aqua benedicta.

BENEDICTIO FORNACIS FUSORIÆ MET-TALICÆ, VEL COCTORIÆ LAPIDUM.

Primo aspergitur Fornax aqua benedicta per circuitum, deinde dicitur.

P. Adjutorium nostrum in nomine Domini:

R. Qui fecit cœlum & terram.

P. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

P. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Omnipotens sempiterne Deus, effunde benedictionem tuam super hunc furnum, eumque bene dicte, & conservare tua

68. Vol. 80.

tua pietate digneris: ut per gratiam tuam, & bene [†] dictioñem nostram ad summam perfectionem suam perveniat. Per Dominum nostrum, &c. Amen.

BENEDICTIO VERMICULORUM BOMBI- CUM.

- P.** Adjutorium nostrum in nomine Domini.
- R.** Qui fecit cœlum & terram.
- P.** Domine exaudi orationem meam.
- R.** Et clamor meus ad te veniat.
- P.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Creator omnium Deus, qui semina fructificare, & multiplicare facis, & in usus nostros misericorditer concedis pervenire, intercedente Beato Jacobo Apostolo tuo supplicationes nostras placatus intende: & hæc semina vermiculorum, qui sericum condunt, bene [†] dicere, & sancti [†] ficare tuâ benignitate digneris, ut copiosos mittant effectus suos: quatenus ad Ecclesiæ tuæ, sanctorumque altarium tuorum decorem, & ornatum atque etiam ad usus nostros perveniant. Per Dominum nostrum. &c. Amen.

Aspergantur aqua benedicta.

1874

BENEDICTIO COMMUNIS RERUM QUA- RUMVIS.

- P.** Adjutorium nostrum in nomine Domini.
- R.** Qui fecit cœlum & terram.
- P.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Bene [†] dic Domine creaturam istam **N.** ut salutare remedium sit creaturæ tuæ, quam pretioso sanguine redemisti: & præsta per invocationem tui sancti nominis, & sancti **N.** servi tui, ut quisquis ea usus fuerit, benedictionem recipiat,

O o

piat, & sanitatem: atque contra omnes morbos, atque universas insidias diaboli, & inimicorum tutamen sit: & ego **N.** tuus Sacerdos, in nomine tuo, & Sancti **N.** hanc creaturam **N.** bene **T.** dico, ac sancti **T.** fico, ut sit defensio creaturis tuis, & ignis ardens demoniorum, sit destructio, & expulsio, atque annihilation omnium facturarum, & diabolorum. In nomine Pa **T.** tris, & Fi **T.** lli, & Spiritus **T.** sancti. Amen.

Aspergatur aqua benedicta.

BENEDICTIONES, CÆREMONIÆ, ET RITUS, CERTIS ET STATUTIS ANNI TEMPO-
RIBUS EX ANTIQUA CONSUETUDINE
OBSERVANDI.

**THURIFICATIO DOMORUM IN VIGILIA NATIVITATIS,
PROFESTO CIRCUMCISIONIS, & VIGILIA EPI-
PHANIÆ DOMINI.**

Post vesperas Sacerdos habens secum ministros portantes thuribulum, & naviculam cum thure, & vas cum Aqua benedicta, sumptis superpelliceo & stola albi coloris, ponit incensum in thuribulum, benedicens illud more juxta Missale confecto: & circumeundo lente ac graviter potiora & magis præcipua dominus loca & cubicula, thurificat ea, & Aqua benedicta aspergit, dicens distincte, quæ infra ponuntur. Quod si duo aderunt Sacerdotes, unus incensabit, alter asperget, sequentia alternis versibus recitando.

IN VIGILIA NATIVITATIS DOMINI.

Antiph. Hodie scietis, quia veniet Dominus, & mane videbitis gloriam ejus. **Psalm. 50.** Miserere mei Deus, &c. **ut supra fol. 233 & Canticum Magnificat,** &c. **ut supra fol. 186.** In fine utriusque Gloria Patri, &c. Quibus Psalmis finitis repetitur **Antiphona** Hodie scietis, &c. Deinde subjungitur: **X.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui hanc sacratissimam noctem veri luminis fecisti illustratione clarescere: da quæsumus, ut cujus lucis mysteria in terris cognovimus, ejus quoque gaudiis in cœlo perfruamur: Per eundem Dominum nostrum, &c. ¶ Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ¶ Amen.

IN PROFESTO CIRCUMCISIONIS DOMINI.

Antiph. Ecce MARIA genuit nobis Salvatorem, quem Joannes videns, exclamavit, dicens: Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccata mundi, alleluja. **P**salm. Miserere mei Deus, &c. cum **Cantic.** Magnificat, &c. supra foliis citatis. **Q**uibus finitis, repetitur **A**ntiph. Ecce MARIA, &c. Et subiungitur. ¶ Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui salutis æternæ Beatæ MARIAE Virginitate fœcunda humano generi præmia præstitisti, tribue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus &c. ¶ Divinum auxilium maneat semper nobiscum. R. Amen.

IN VIGILIA EPIPHANIAE DOMINI.

Antiph. Apertis thesauris suis, obtulerunt Magi Domino aurum, thus, & myrrham, alleluja. **P**salm. Miserere &c. Magnificat, &c. ut supra. Repetitur deinde **A**ntiphona: Aperi-
tis thesauris, &c. & dicitur: ¶ Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui hodierna die Unigenitum tuum Gentibus stella duce revelasti: concede propitius, ut qui jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam speciem tuæ celstitudinis perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Am. ¶ Divinum auxilium maneat semper nobiscum. R. Am.

**BENEDICTIO SALIS, ET AQUÆ MAJOR,
EX ANTIQUO ECCLESiarum PAROCHIALIUM
RITU FIERI SOLITA IN DIE FESTO**

S. STEPHANI PROTOMARTYRIS.

In Festo S. Stephani Protomart. mane hora competenti, præparatis in cornu Epistolæ Sale, & aqua benedicendis, Sacerdos indutus alba vel superpelliceo, item stola, & phuviali violaceo, facta Altari reverentia genuflectit ante medium altaris, & dicit Litanias ut supra fol. 108. usque ad preces. Iis finitis in cornu Epistolæ dicto. Adjutorium nostrum &c. **Prosequitur.**

Exorcizo te creatura Salis, in nomine DEI Patris + Omnipotens: & in Charitate Domini nostri + IESU Christi: & in virtute Spiritus + sancti. Exorcizo te per DEUM + vivum, per DEUM + verum: per DEUM + sanctum: qui ad tutelam humani generis te procreavit, & populo venienti ad credulitatem, per servos suos consecrari præcepit. Proinde rogamus te Domine, Deus, noster, ut hæc creatura Salis in nomine Sanctissimæ Trinitatis efficiatur salutare Sacramentum: ad effugandum inimicum, quam tu sanctificando + sanctifices benedicendo + benedicas: fiatque omnibus sumentibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum: in Nominе ejusdem Domini nostri IESU Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum per ignem. Amen
Deinde subjungit Exorcismum aquæ.

Exorcizo te creatura aquæ per DEUM + vivum, per DEUM + verum, per DEUM + sanctum, per DEUM totius sæculi creatorem ut mundam te exhibeas contra omnem morbum, & infidias inimici: ut ubicunque fueris aspersa, sit Deo propitio defensa domus ipsa: & sicut defensæ fuerunt Hebræorum domus per signum sanguinis; sic defendantur Domine domus famulorum famularumque tuarum. In ipsius nomine exorcizo te, qui verbo suo fontes emanare præcepit. In ipsius nomine te exorcizo, quem Joannes baptizavit in te: ut te mundam & aptam ad

ad benedicendum exhibeas, ut & omnis spiritus erroris, & omnes Phantasiæ Dæmonum per tuam asperzionem effugentur, & separentur. Per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum per ignem. **R.** Amen.

O R E M U S.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, te suppliciter deprecamur, ut opem nobis mittere digneris, & Sacerdotali Officio da virtutem ad hanc creaturam Salis & aquæ benedicendam, quam tu Domine de summo Majestatis tuæ throno respicere, & per manus potentiae tuæ benedicere dignare: ut quisquis ex ea gustaverit, nunquam moriatur, sed in æternum te sapiat, de te roboretur, de te sanitatem recipiat, atque ad æterna dona per tuam gratiam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen. **E**t statim in peculiari vale mittat Salem in aquam in modum Crucis, dico: Hæc commixtio salis & aquæ, per virtutem individuæ Trinitatis, & signum S. Cru^Tcis, salutifera efficiatur ad sanitatem animæ & corporis.

O R E M U S.

Omnipotens sempiterne DEUS, qui aquæ vividæ creaturam, nobis à te conditam, mirabiliter distinxisti: ut liquorem simplicem ad lavacrum: Salsam soliditatem præberes ad condimentum; quatenus & sordita possent ablui, & fatua imbu: quo & noxia tollerentur, originalis error corrigeretur ad viam salutis; te Officii nostri functione (quamvis immeriti) deprecamur, ut hæc salis & aquæ in tuo Nominе facta permixtio clementiae tuæ dono sancti **T**ficetur: nec ullo contagio reddatur immundum, quod tua fieri credimus Majestate beatum, sed ita per te plenum præbeat sanctificationis effectum, ut ubicunque invocato tuo nomine, manu fuerit emissa, vel quolibet modo assumpta, explosis omnibus, expulsisque insidiis contrariæ potestatis, non solum diabolica machinamenta, ex eodem loco fugata deficiant, sed etiam sanctorum An-

gelorum custodia, semper inibi mansura consistat: Te præstante DEO, qui cum unigenito Filio, & Spiritu Sancto vivis, & regnas. **Mox dicit voce mediocri, extensis manibus ante pectus Præfationem sequentem.** ¶ Per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

- X.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.
- X.** Sursum corda. **R.** Habemus ad Dominum.
- X.** Gratias agamus Domino Deo nostro.
- R.** Dignum & justum est.

Vere dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper & ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus: cui super Cherubin & Seraphin sublimi throno sedenti, omnis profunditas abyssi & maris, terræque latitudo perspicua est: Deus cujus æternis legibus omnis Creatura concluditur: **DEUS** cujus voluntati quicquid resistit, infirmum est, & quicquid sœvit inimicus & immundus spiritus, tuis sermonibus sanctis evictum est: **DEUS**, qui malignorum spirituum destruis vires, & adversantia eorum tentamenta per famulos tuos potenter exstinguis: Te Domine supplices exoramus, ut ad defensionem nostram placatus aspicias, & hujus salis & aquæ creaturam gratia tuæ benedictionis sancti fices, & necessariis purificationibus facias efficacem: ut quidquid fuerit liquore ejus aspersum, ab omni immunditia spirituum immundorum vacuum fiat & liberum: nihil ibi pestilentia moribundum, nihil ullo terrore inquietum: omne illic dæmonium, omnis adversaria potestas, per hujus salis & aquæ aspersionem, deprecatione tuæ invocationis procul pellatur: nec ulla ibi diaboli ministrorumque ejus infidias nocere, vel latere permittas, ubi de tuo auxilio præsumitur, & virtus tui Nominis invocatur. **Quod sequitur, dicit plane legendō, ita tamen, ut à circumstantibus audi possit.** Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen. **O RE-**

O R E M U S.

Sancte Domine, Creator omnium Creaturarum, & totius naturae Artifex, & unus Magister gignentium, origo nationum, utilitasque virtutum, cuius prudentia in hac quoque natura liquentes aquas cœlesti igne solidavit, ut hæc creatura humanis usibus admixta condiret, & in longiorem usum incorrupta servaret: da ei Domine exorantibus nobis eam ex tua benedictione substantiam, ut cujuscunque viscera penetraverit, effugiat ex his, atque expellat, quidquid erroris, confusione, malignitatis, ac fraudis, diabolicæ temptationis malignitas infuderit: omni hosti nostri infestatione depulsa, ut in homine tantum, quod à te factum est, relinquatur. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen. **D**einde dicitur: Benedictio DEI Patris, & Fili, & Spiritus Sancti, descendat super hanc creaturam salis & aquæ, & maneat semper. **R.** Amen.

Denique ex aqua in peculiari vase sale permixta fiat aspersio salis, & hominum circumstantium.

BENEDICTIO EQUORUM IN DIE S. STEPHANI ADDUCI CONSUETORUM:

P. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum & terram.

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni & adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio & operatio a te semper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

O R E M U S.

Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam gratiam conferre dignatus es, ut quidquid in tuo nomine ab eis agitur, a te fieri credatur: quæsumus clementiam tuam, ut quidquid nunc in tuo nomine benedicturi sumus, benedicas: sitque ad

no-

nostræ operationis initium, fuga Dœmonum, & Angelorum pacis auxilium. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

DEUS, qui laboribus hominum, etiam de mutis animalibus solatia subrogasti, te supplices exoramus, ut sine quibus non alitur humana conditio, nostris facias usibus non perire.

LECTIO JEREMIÆ PROPHETÆ. *Jeremia 14.*

Si iniquitates nostræ contenderint contra nos, Domine fac propter nomen tuum, quoniam multæ sunt aversiones nostræ, tibi peccavimus. Expectatio Israel in tempore tribulationis nostræ, tu autem in nobis es Domine, & nomen tuum, Salvator noster invocatum est super nos Domine Deus noster.

* Tu autem Domine miserere nobis. **R.** Deo gratias.

* Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Sequentia S. Evangelii secundum Marcum.

R. Gloria tibi Domine.

IN illo tempore dixit JESUS Discipulis suis: habete fidem Dei. Amen dico vobis, quicunque dixerit huic monti, tollere & mittere in mare, & non haesitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit, fiat, fiet ei. Propterea dico vobis: omnia quæcumque orantes petitis, credite, quia accipietis, & evenient vobis. Et cum stabitis ad orandum, dimittite, si quid habetis adversus aliquem, ut & Pater vester, qui in cœlis est, dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis, nec Pater vester, qui in cœlis est, dimittet vobis peccata vestra.

R. Laus tibi Christi.

Exorcizo vos Dœmones, immundos & malignos Spiritus, quicunque animalia, DEI vivi & veri creaturas, affliger, & vexare soletis, & adjuro vos per DEUM vivum per DEUM verum, per DEUM sanctum Patrem, Filium & Spiritum sanctum, ut exeatis & recedatis a Parochia ista, nec

unquam ad eam reverti præsumatis, neque in ea degentibus hominibus, equis aut Jumentis damnum aliquod, aut maleficium in illorum vitæ, sanitatis, aut utilitatis detrimentum inferatis per eum, qui vos in patibulo Crucis vicit & superavit, arma vestra, in quibus confidebatis, vobis abstulit, ac potestatem vestram in consolationem, & salutem suorum fidelium alligavit, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

ADjuro vos malignos Spiritus per Creatorem cœli, & terræ, per incarnationem Domini nostri JESU Christi, ejusque circumcisionem, Transfigurationem, Baptismum, Jejunium, & per Crucem ejus, per clavos, Lanceam, per latus, manus & pedes ejus in Cruce perforatos, per passionem, mortem, Resurrectionem, Ascensionem, & Spiritus sancti Missionem, per Gloriosam Virginem MARIAM ejus Matrem, per merita, & intercessionem S. Stephani Proto-Martyris, S. Nicolai, & S. Martini Episcopi, & Confessoris, ac SS. NN. per merita omnium Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, & omnium Electorum, præsertim eorum, quorum Ecclesiæ, Altaria, Reliquiæ existunt in hujus Parochiæ Fidelium veneratione, ut nunquam accessum habeatis in hujus Parochiæ districtum, ad ullum detrimentum hominum, Equorum, aut animalium aliorum, & quarumcunque rerum humanæ utilitati à DEO indultarum. In nomine Patris **T&** Filii, **T&** Spiritus sancti, **T** Amen.

O R E M U S.

Domine DEUS, Pater omnium rerum, defende nos, equos, Jumenta, & pecora hujus Parochiæ fidelium, defende Domine familias ejus ab omnibus malis, per virtutem aquæ nomine tuo à ministris Ecclesiæ tuæ benedictæ, & per invocationem S. Nominis tui in nomine Patris **T&** Filii, **T&** Spiritus Sancti, **T** Amen.

P p

E x.

Exterminentur Diaboli à terminis iustorum per invocationem sancti Nominis tui, & omnium Angelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum & omnium Electorum, & nos, & anima lia nostra ab omni malo liberare & custodire digneris, per Christum Dominum nostrum, Amen.

**Hic fit aspersio cum aqua benedicta super equos,
& adstantes.**

BENEDICTIO VINI IN DIE S. JOANNIS EVANGELISTÆ.

Sacerdos superpelliceo, seu alba, & stola de festo indutus, stans in cornu epistolæ, vino extra dictum cornu juxta se in mensa posito, & vasis quibus continetur apertis, dicat:

- V.** Adjutorium nostrum in nomine Domini
- R.** Qui fecit cœlum & terram.
- V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.
- V.** Initium sancti Evangelii secundum Joannem.
- R.** Gloria tibi Domine.

In Principio erat Verbum &c. ut infra in Process. Theophor. In fine dicitur: **V.** Deo gratias.

Psalmus 22.

Dominus regit me, &c. ut supra fol. 209. **In fine:** Gloria Patri, & Filio, &c. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster &c.

- V.** Et ne nos inducas in temptationem.
- R.** Sed libera nos à malo. **V.** Salvos fac fideles tuos.
- R.** Deus meus sperantes in te.
- V.** Esto nobis Domine turris fortitudinis.
- R.** A facie inimici.
- V.** Gustate & videte quoniam suavis est Dominus.
- R.** Beatus vir qui sperat in eo.

V. Etsi

- ¶. Etsi mortiferum quid biberint. ¶. Non eis nocebit.
¶. Domine exaudi orationem meam.
¶. Et clamor meus ad te veniat.
¶. Dominus vobiscum. ¶. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS & Pater Domini nostri JESU Christi, cuius imperio cœli firmati sunt, cui omnis creatura deservit, & omnis potestas subjecta est: & metuit & expavescit: nos te in auxilium nostrum invocamus, cuius audito nomine serpens conquiescit: draco fugit: vipera filet: & subdola illa quæ dicitur rana, inquieta torpescit: scorpio extinguitur: regulus vincitur: squalangus nihil noxium operatur: & omnia venenata, & adhuc fortiora animalia noxia torrentur. Tu Domine extinguere omnes diabolicas fraudes, & omnes humano generi adversantes nequitias, & hunc liquorem vini per intercessione sancti Joannis Evangelistæ tua virtute bene † dicio, & omnes ex eo gustantes, meritis & precibus sanctissimæ Dei genitricis MARIAE, & omnium Sanctorum tuorum intervenientibus, ab omni malo custodias, & ad regnum gloriae tuæ perducas. Per Dominum nostrum JESUM Christum, &c.

O R E M U S.

DEUS, qui mirabili potentia vinum producis ex vite, ut inde exhilaretur cor hominis, qui mirabili potentia in Chana Galileæ, ad potandum nuptiali populo, aquam convertisti in vinum: quique mirabilissima potentia per manus Sacerdotum, elementum vini quotidie in sacratissimum tuum transformas sanguinem. **D**EUS, cuius potestate Joannes Evangelista venenosus potus digessit toxicum, bene † dicere dignare hanc creaturam vini, ut omnes ex eo gustantes, expulso toto genere nocivo, infuso tuæ bene † dictio mysterio, in anima & corpore mereantur misericorditer exhilarari. Per Dominum nostrum, &c.

O R E M U S.

BEATI JOANNIS EVANGELISTÆ, QUÆSUMUS DOMINE, SUPPLICATIO
NE PLACATUS, & VENIAM NOBIS TRIBUE, & REMEDIA ÆTERNA
CONCEDERE. PER DOMINUM NOSTRUM, &c. ET BENEDICTIONE DEI
PATRIS OMNIPOTENTIS, & FILLI, & SPIRITUS SANCTI, DESCEN-
DAT SUPER HUNC LIQUOREM VINI, & MANEAT SEMPER. **P.** AMEN.
Deinde aspergit vinum aqua benedicta.

BENEDICTIO AQUÆ IN VIGILIA EPIPHANIAE.

IN Vigilia Epiphaniæ post Completorium Sacerdos indutus
sacris vestibus cum pluviali, & Diaconus, & Subdiaco-
nus sacri sui Ordinis vestibus induti, præcedentibus Acolythis,
cum cæreis, & cruce, & thuribulo, veniant ad locum, ubi
paratus est alveolus cum aqua. ET DUM RECEDUNT A CHORO DI-
CUNT SEQUENS RESPONSORIUM.

V. Hodie cœli aperti sunt, & mare dulce factum est: terra
exultat, montes, & colles lætantur. Quia à Joanne in Jor-
dane Christus baptizatus est. **P.** Quid est tibi mare, quod fu-
gisti: & tu Jordanis, quia conversus es rettorsum? Quia &c
Finito Responsorio dicitur Antiph. Vox Domini super
aquas Alleluja: **D**EUS Majestatis intonuit, Alleluja.

P S A L M U S 28.

Afferte Domino Filii DEI: afferte Domino filios arietum, ut supra fol. 28. cum Gloria Patri. **R**esumitur Antiph. Vox Domini.

Antiph. In Ecclesiis benedicte Dominum Alleluja: de
fontibus Israël Alleluja.

P S A L M U S 67.

EXURGAT DEUS, & dissipentur inimici ejus: & fugiant, qui
oderunt cum à facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant: sicut fluit cera à facie ignis, sic
pereant peccatores à facie DEI. **E**t

Et justi epulentur, & exultent in conspectu DEI: & delectentur in lætitia.

Cantate DEO, Psalmum dicite nomini ejus, iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus: turbabuntur à facie ejus, patris orphanorum, & judicis viduarum.

DEUS in loco sancto suo: DEUS, qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit vincitos in fortitudine: similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

DEUS cum egredereris in conspectu populi tui: cum pertransires in deserto.

Terra mota est, etenim cœli distillaverunt à facie DEI Sinai: à facie DEI Israël.

Pluviam voluntariam segregabis, DEUS, hæreditati tuæ, & infirmata est: tu verò perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: parasti in dulcedine tua pauperi, DEUS.

Dominus dabit verbum evangelizantibus: virtute multa.

Rex virtutum dilecti dilecti: & speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios clerós, pennæ columbæ deargentatae: & posteriora dorſi ejus in pallore auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: mons DEI, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: ut quid suspicamini montes coagulatos?

Mons, in quo beneplacitum est DEO, habitare in eo: etenim Dominus habitabit in finem.

Currus DEI decem millibus multiplex, millia lætantium: Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cœpisti captivitatem: accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes: inhabitare Dominum DEUM.

Benedictus Dominus die quotidie: prosperum iter faciet nobis
DEUS salutarium nostrorum.

DEUS noster, DEUS salvos faciendi: & Domini, Domini
exitus mortis.

Verumtamen DEUS confringet capita inimicorum suorum:
verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus, ex Basan convertam: convertam in profun-
dum maris.

Ut intingatur pes tuus in sanguine: lingua canum tuorum ex
inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, DEUS: ingressus DEI mei, regis mei,
qui est in sancto.

Prävenerunt principes conjuncti psallentibus, in medio juven-
cularum tympanistriarum.

In Ecclesiis benedicte DEO Domino: de fontibus Israël.

Ibi Benjamin adolescentulus: in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum, principes Zabulon, principes
Nephthali.

Manda DEUS virtuti tuæ: confirma hoc DEUS, quod ope-
ratus es in nobis.

Atemplo tuo in Jerusalem: tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis popu-
lorum: ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa gentes, quæ bella volunt, venient legati ex Aegypto:
Æthiopia præveniet manus ejus DEO.

Regna terræ cantate DEO: psallite Domino.

Psallite DEO, qui ascendit super cœlum cœli: ad Orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis: date gloriam DEO super
Israël, magnificentia ejus, & virtus ejus in nubibus.

Mirabilis DEUS in sanctis suis, DEUS Israël ipse dabit vir-
tutem, & fortitudinem plebi suæ: benedictus DEUS.

Gloria Patri, &c. Iterum resumitur Antiph. In Ecclesiis &c.

Antiph. Ipse liberavit me, Alleluja: de laqueo venantium,
Alleluja.

| Psal-

P S A L M U S 90.

Qui habitat in adjutorio Altissimi : in protectione DEI
cœli commorabitur, ut supra fol. 136. Gloria Patri. Repe-
titur Antiph. Ipse liberavit me.

His finitis Sacerdos dicit: **A**. Exaudi nos Domine; **R**.

Quoniam Benigna est misericordia tua : & secundum multitu-
dinem miserationum tuarum respice nos , Domine.

A. Salvum , me fac Deus , quoniam intraverunt aquæ.

R. Usque ad animam meam.

A. Gloria Patri , & Filio , & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio , & nunc , & semper: & in sæ-
cula sæculorum. Amen.

Iterum Sacerdos incipit. Exaudi nos , Domine.

R. Quoniam benigna est &c.

Deinde dicuntur Litaniae cantando. ut supra fol. 108. post

A. Ut Dominum Apostolicum &c Officiator exurgens in me-
dio dicit sequentes tres **A**. Gradatim erigendo voce.

Ut hanc aquam bene dicere digneris. Te rogamus audi nos.

Ut hanc aquam bene dicere, & sanctificare digneris. Te rog-

Ut hanc aquam bene dicere, sanctificare, & consecrare
digneris. Te rog. **G**enuflectit & prosequitur Litanias. **Q**uibus
finitis dicat Pater noster.

A. Et ne nos inducas in temptationem. **R**. Sed libera nos

à malo. **A**. Salvos nos fac , Domine Deus noster. **R**. Et

congrega nos de nationibus. **A**. Ut confiteamur nomini san-

cto tuo. **R**. Et gloriemur in laude tua. **A**. Benedictus Do-

minus Deus Israël à sæculo. **R**. Et usque in sæculum, fiat, fiat.

Sufflat in aquam tribus vicibus , sic dicendo: Exsufflo te
omnis legio satanae. In nomine Pa tris , & Fi llii , & Spi-
ritus sancti , Amen.

EXORCISMUS, qui dicitur cantando.

Exorcizo te creatura aquæ, in nomine Pa tris , & Fi -
lli , & Spiritus sancti : ne te comunices ulli spiritui im-
mun-

mando: sed dabis honorem viventi, atque regnanti Patri, & Filio, & Spiritui sancto: ut ubicunque aspersa fueris, spiritus immundus ab eo loco recedat. Itaque adjuro te, creatura aquæ, in nomine JESU Christi Nazareni, Filii Dei vivi, regis, & judicis nostri: ut sis purgatio, & sanctificatio hominum: quos DEUS ad suam sanctam gratiam vocare dignatus est. Te ergo invoco, Domine sancte, Pater Omnipotens, æternæ Deus: ut hanc aquam exorcizare, & bene dicere pro tua pietate digneris: ut omnis immundus spiritus locum in ea ultra non habeat, vel potestatem: sed ubicunque aspersa fuerit, angelorum tuorum ibi descendat exercitus. Per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. Amen.

Deinde Subdiaconus, vel Acolytus dicat:

Lectio libri Numeri

IN diebus illis: Convenerunt filii Israël adversum Moysen, & Aaron, & versi in seditionem, dixerunt: Da nobis aquam, ut bibamus. Ingressusque Moyses, & Aaron dimissa multitudine in tabernaculum fœderis, corruerunt proni in terram, clamaveruntque ad Dominum, atque dixerunt: Domine DEUS, exaudi clamorem hujus populi, & aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ, ut faciati, cesset murmuratio eorum. Et apparet gloria Domini super eos.

Dicitur tractus.

Ultimo festivitatis die dicebat JESUS: qui in me credit: flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. **H**oc autem dixit de spiritu, quem accepturi erant credentes in eum. Alleluia, alleluia.

V. Qui sit, veniat ad me, & bibat: & de ventre ejus fluent aquæ vivæ. **H**oc autem, &c.

V. Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit super aquas multas. Alleluia.

Diaconus accepta benedictione dicit:

Sequen-

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

IN illo tempore: In novissimo autem die magno festivitatis stabat JESUS, & clamabat, dicens: Si quis sit, veniat ad me, & bibat. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum.

Exorcismus Aquæ, qui debet cantari.

Exorcizo te, creatura aquæ, per DEUM † vivum, per DEUM † verum, per DEUM † sanctum, per DEUM totius creaturæ: ut te mundam exhibeas contra omnem morbum, atque infidias inimici: & diabolicas potestates. Ut ubicunque asperla fueris, sit propitio DEO defensa domus ipsa. Et sicut defensæ fuerunt in Ægypto domus Hebræorum per signum sanguinis agni; sic defendantur, Domine, domus familiarum, famularumque tuarum, per aspersiōnem hujus aquæ. In ipsius nomine te exorcizo: qui verbo suo fontem te manare præcepit. Et in ipsius nomine te exorcizo: qui Filios Israël per medium maris eduxit. In ipsius nomine te exorcizo: qui super te suis sanctis pedibus ambulavit. Et in ipsius nomine te exorcizo, quem Joannes in te baptizavit: ut omnis spiritus erroris, & omnis phantasie dæmonum per te aspersæ effugiant, & separentur de eodem loco. Per eundem Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. R. Amen.

Sequitur exorcismus, qui etiam à Sacerdote debet cantari.

Exorcizo te, creatura aquæ, in nomine DEI Patris Omnipotens, & in nomine Domini nostri JESU Christi, ut omnis immundus spiritus, vel incurſio Sathanæ separentur à te creatura aquæ. Proinde efficere aqua exorcizata ad effugandum omne phantasma inimici, ut ipsum inimicum eradicare, & effugare valeas, in nomine DEI Patris omnipotens:

tis: Qui cum eodem Filio suo, & Spiritu sancto vivit, & regnat in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Oratio, quæ cantatur in tono solemni.

Benedic, Domine, hanc aquam benedictione cœlesti: & afflstat super eam virtus Spiritus sancti: ut ubique aspersa fuerit, longe recedat virtus inimicorum, verba phantasmatum, incursio turbinum, percussio fulminum, læsio tonitruorum, calamitates tempestatum: omnis denique Spiritus procellarum, te ipso benedicente, effugetur. Qui vivis, & regnas in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Oratio super salēm legenda mediocri voce.

Virtutis tuæ invictam fortitudinem deprecor Domine sancte, Pater Omnipotens æterne DEUS, super hoc Sal, cui non minimam gratiam conferre dignatus es: ut ex illo possint universa condiri, quæ hominibus ad escam per tuum Filium Dominum nostrum procreari jussisti: per quem te, Domine, supplices exoramus: ut sal istud sancti + ficare, & bene + dicere, & conse + crare pro tua pietate digneris: ut ex vultu divinæ majestatis tuæ, virtutem tuam contra omnes immundos Spiritus possit accipere. Expellat de tabernaculis famulorum, familiarumque tuarum, quidquid potest pestiferum esse: & exhibeat plenum salutis effectum. Deterreat præstigia, phantasmaque compescat, per signum S. crucis Filii tui Domini nostri, & tutelam fidelissimam desiderantibus præstet, per hoc tuum, Domine JESU Christe signa + culum quod nullius dolus, nullius pertinacia designavit.

Alia Benedictio Salis, quæ dicitur cantando.

Benedico te creatura Salis, in nomine Patris, & Fili +, & Spiritus + sancti: qui te ad tutelam humani generis procreavit: & populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit. Proinde rogamus te, Domine DEUS noster, ut hæc creatura salis, in nomine sanctæ Trinitatis, effi-

efficiatur salutare Sacramentum : sitque perfecta medicina in visceribus fidelium tuorum. Per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Oratio super Sal legenda.

Intuere, Domine hanc creaturam salis, quam usibus humani generis tribuisti. Et petimus, Omnipotens æterne **DEUS**, per signum **Cru**cis unigeniti Filii tui Domini nostri **JESU** Christi: ut ubicunque aspersa fuerit aqua hoc sale commixta, sit efficax ad evacuandam omnem adversariam potestatem inimici: consummet, & arefaciat: nihilque ibi remaneat immundum, nihil pestiferum; sed per invocationem nominis tui, sit nobis mundum, ac benedictum. Per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Exorcismus cantandus.

Exorcizo te, creatura salis, per **DEUM** verum, per **DEUM** sanctum, per **DEUM** totius creaturæ: per eum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ. Qui per Apostolum Paulum dicere dignatus est: Sit cor vestrum sale conditum. Ideoque efficere Sal ad exorcizandum, ad evacuandum, & expellendum inimicum, omnemque virtutem, & putredinem ejus in nomine Domini nostri **JESU** Christi; qui venturus est judicare vivos, & mortuos, &c.

Oratio legenda mediocri voce.

O R E M U S.

Dominus, & Salvator noster **JESUS**, antequam ad cœlos ascenderet, Apostolis suis mandavit, dicens: Habete in vobis sal: & pacem habete inter vos.

Hic ponat sal in aquam, dicens:

Hæc commixtio salis, & aquæ pariter fiat, in nomine **Pat**ris, & **Fili**i, & **Spiritus** **+sancti**: & in virtute **DQ**

mini nostri JESU Christi: cui & honor, & gloria in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Cantatur.

Exorcizo te, creatura, salis, & aquæ, in nomine Pa⁺tris,
& Fi⁺lii, & Spiritus⁺ sancti. Exorcizo te per DEUM vivum. Exorcizo te per Crucifixum. Exorcizo te per Spiritum sanctum. Per eum te exorcizo, qui per Elisæum Prophetam sal in aquam mitti jussit, dicens: Hæc dicit Dominus: sanabitur aqua ista, & non erit in ea mors, neque sterilitas. Per ipsius nomen te adjuro, qui Divina voce oris sui Apostolis suis locutus est, dicens: Vos estis sal terræ, & cor vestrum sit sale conditum. Ut omnes, qui ex te sumplerint, sint sanctificati in animabus, & corporibus. Ut ubicunque aspersa fueris, effuges inimicum: & præstes omnibus remissio- nem peccatorum: Expellas insidias, & excludas omnes demonum tentationes. Te autem, conditor, & restaurator omnium elementorum tuorum, qui hæc fluenta tuo nomine sanctificata ad purgationem locorum proficere jussisti: deprecor, ut nominis tui invocata majestate, gratiam Spiritus sancti hæc accipiat: Valeatque ad expellendas diabolicas artes, per manus servorum tuorum aspersa: & per sanctificationem, quam tu Domine, sanctificando sanctificas, & benedicendo benedicias. Ut omnis immundus Spiritus aspersione hujus aquæ repulsus & confusus discedat, & omnis incursus satanæ, & omne phantasma, omnisque immunditia, & putredo inimicorum longe recedat. Nec consistendi, aut resistendi habeat potesta- tem, nec in eodem loco standi, aut commorandi, sed vicius, & destructus discedat diabolus cum omni pompa sua. Per virutem, & gloriam Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Sequitur in eodem tono.

Exorcizo te, creatura aquæ sale conspersa, per DEUM vivum, per DEUM verum, per DEUM totius creaturæ,
qui

qui te in principio separavit ab arida, & in quatuor fluminibus dividere dignatus est, ut ubicunque portata, vel aspersa fueris, effugetur, & separetur inimicus & omnis putredo ejus, ut sit ipsa domus DEO dicata. Per Virtutem Domini nostri JESU Christi, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. **R.** Amen.

Item super aquam.

TE autem, creatura aquæ, adjuro per DEUM vivum, per DEUM verum, per DEUM sanctum: per eum te adjuro, qui te in principio separavit ab arida: Adjuro te per DEUM vivum, qui te de fonte paradisi manare fecit. **Hic dividit aquam in quatuor partes,** & in quatuor fluminibus exire jussit: & totam terram rigare præcepit. Adjuro te per eum, qui te in Cana Galileæ sua potentia convertit in vinum: qui super te suis sanctis pedibus ambulavit, qui tibi nomen impo-
suit Syloe. Adjuro te per eum, qui in te Naaman Syrum à sua lepra per manum Elisæi Prophetæ mundavit, aqua sancta, aqua benedicta. Aqua: **Hic tangat aquam, dicens:** lavans fordes, & mundans peccata. Adjuro te per DEUM vivum: ut te mundam exhibeas, nec aliquam phantasiam in te retineas: sed efficiaris exorcizata, ad effugandum inimicum, & omnes actus fulguris. Ut ubicunque aspersa fueris, sive in domo, sive in agro, sive in vineis, sive in seminatis campis, sive in fructibus, sive in angulis cubiculorum, sive in navibus, sive in puteis, vel si quis ex te gustaverit, fias ei defensio, & remedium sanitatis. Ipse quoque diabolus elongatur, & separetur, quantum elongatum est cœlum à terra: lux à tenebris: veritas à mendacio: justitia ab injustitia: dulce ab amaro: tantum elongetur, & separetur ille immundus Spiritus ab habitationibus famulorum, famularumque DEI. Per nomen Domini nostri JESU Christi: Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit, & regnat. **Hic dicitur in tono præfationis.** Per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

X. Do-

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino DEO nostro.

R. Dignum, & justum est.

VEre dignum, & justum est, æquum, & salutare: Nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine DEUS cœli, & terræ: cuius virtuti subdita sunt universa: cuius verbo creata sunt omnia. Supermitte, quæsumus, virtutem Spiritus sancti tui super hanc creaturam, ut fiat aqua sanctificata, in nomine PaTris, & FiTlli, & Spiritus Th*er*andi. Te igitur omnipotens DEUS, altissima salus, & respectus perpetuus, humiliter rogamus, & petimus, ut nos exaudias, & misericordia precibus nostris: quatenus ubicunque haec aqua aspersa fuerit, fiat te jubente causa purificationis. Habeat quoque perpetuam gratiam ipsa domus, fidem rectam, spem certam, charitatem perfectam, gaudium verum, honorem perpetuum: ut omnes malevoli, & invidi Spiritus ab ea expellantur, & separentur. Per Christum Dominum nostrum, &c.

Sequitur in tono orationum, non præfationum.

ITerumque te alloquor aqua, quæ lucis similitudinem habes, tu sub cœlo, tu super cœlum, tu sub terra, tu super terram. Super te invoco nomen sanctum, atque mirabile DEI Omnipotentis, qui te sua potentia convertit in vinum, suspendit super cœlos, congregavit in terra, miscuit in mari. Qui te arcanis, & velocibus ventis pluere præcepit: & ad usum hominum, & lavacrum dedit: & fitientibus potum subministravit. Super aquam etiam Spiritus Domini non solum ferebatur, sed etiam fertur. Adjuro ergo te, creatura aquæ, per septiformem spiritum DEI vivi. Adjuro te per novem ordines Angelorum. Adjuro te per vocem tonitrui coruscantis, tremendi, & cœlestis regis. Adjuro te per lignum mysterii, de quo aqua percussa statim dulcis facta est. Adjuro te per eum, qui omnia creavit, ne contemnas vocem humili.

humilitatis meæ: sed expellas omnem umbram, omnes Satellites adversariorum: omnes machinationes diaboli, sive spirituum immundorum, sive damnatorum, sive errantium, sive ex invocatione magicæ artis: sive præcantatorum argumenta, sive draconum, & omnium volucrum, vel viperarum, quia imperat tibi Dominus JESUS Christus Filius DEI vivi: quod mox, ut aspersa fueris in nomine DEI Sabaoth: sive in hominibus, sive in domibus, sive in vineis, sive in pecoribus, vel in quibuslibet animantibus, sive in seminatis campis, sive in navibus, sive in mari, sive in paludibus, sive in qualicunque creatura: vel in quoconque loco aspersa fueris: sive super infirmum, vel languentem, sive in potum data fueris homini in valetudine detento: aut maligni Spiritus infestatione percusso: mox expellas, & excludas omne malignum: ut possit homo velocius salvus fieri, per virtutem Domini nostri JESU Christi, qui neque dici, neque scribi, neque computari potest: cui nomen est DEUS.

In tono Praefationis.

TU autem Domine, qui per Angelum tuum fontem Agar ostendisti, & ex eo Ismaelem sitiensem potasti. Qui pueri tui Abrahæ in Mesopotamia preces exaudisti: & omnia desideria cordis ejus implesti. Qui famulo tuo Moysi in deserto eremi petram percutere; & ex ea aquam producere, & populum rigare jussisti.

Dum supradicta dicuntur, in Sacristia ornant clerici patrum, deferentem crucem, velo aliquo pulcherrimo, quem comitantur Diaconus, & Subdiaconus cum clericis, & multis luminaribus, & semper incensando, pervenient ad locum, ubi benedicitur aqua. Ibi patrinus genuflectit. Et Sacerdos prius Crucem incensans, de manu patrini illam accipit. Et ter dicit sequentem versum, Crucem in aquam immergendo. Qui aquam amaram immisso ligno dulcorasti. Dein addit: Benedicere, & sanctificare digneris hanc creaturam aquæ. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Dein-

Deinde dicuntur Infrascriptæ Antiphonaæ:

Antiph. Baptizatur Christus, & sanctificatur omnis mundus, & tribuit nobis remissionem peccatorum: aqua, & spiritu omnes purificamur.

Antiph. Baptizat miles regem, servus Dominum suum: Joannes Salvatorem: aqua Jordanis stupuit: columba protegatur, paterna vox audita est: hic est Filius meus.

Quibus expletis reddit Crucem patrino eam incensando: quam refert ubi acceperat, & Sacerdos prosequitur canendo in tono Præfationis.

UT ubicunque aspersa fuerit in nomine tuo, omnes fævas inimici jaculationes expellat. Illud etiam rogamus, & petimus. DEUS Omnipotens: ut sicut ad domum Raguelis sanctum Angelum tuum Raphaelem mittere dignatus es, ut Asmodæum dæmonem colligaret: simile quoque beneficium domibus nostris donare digneris. Ut ubicunque hæc unda aspersa fuerit: nunquam malignus spiritus in eadem domo confistendi habeat potestatem: sed confusus protinus, & destrunctus abscedat, per Christum Dominum nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt potestates. Cœli, cœlorumque virtutes, ac beata Seraphim, sœcia exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admitti jubeas, deprecamur; supplici confessione dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Cantando.

EXorcizo te Spiritus immunde per DEUM vivum, qui fecit cœlum, & terram, mare, & omnia quæ in eis sunt: ut omnes virtutes adversarii: omnes exercitus diaboli: omnes incursus, & omnia phantasmata inimici eradicentur, & effugiant ab hac creatura salis, & aquæ: ut sit sancta, & salutifera: & ignis ardens adversus omnes insidias eorum. Ut ubicunque portata, vel aspersa fuerit hæc creatura salis, & aquæ: sit sanitas, sinceritas, & corporis medicina: ut effugiat omnia infir-

infirmitas. Fulgura quoque & grandines ab aspersione hujus aquæ separentur, & effugiant, & elongentur. Per eum, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

O R E M U S.

V Ere sanctus, vere benedictus: terribilis, metuendus, & adorandus Domine DEUS noster: ab occultis nostris munda nos, & ab alienis parce servis tuis: ut cum fiducia valeamus dicere orationem illam regalem, quam Dominus, & Salvator noster per Evangelium suum nos orare docuit, dicens: Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in cœlo, & in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra: sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in temptationem. R. Sed libera nos à malo.

Legendo.

L Ibera nos quæsumus Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus, & futuris. Libera nos, quæsumus Domine, famulos, & famulas tuas à gladio, à fame, à tentatione diaboli, à percussione sæculi, & ab infirmitatibus malis. Per liberatorem, & redemptorem Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum; qui tecum vivit, & regnat, &c.

O R A T I O.

D Omne sancte Pater Omnipotens, æterne DEUS: Pater Domini nostri JESU Christi: DEUS Abraham, DEUS Isaac, & DEUS Jacob: exorcizante me istam creaturam salis, & aquæ, precor te, ut me exaudire digneris in nomine Domini nostri JESU Christi Nazareni, Filii DEI vivi, regis, & judicis nostri: ut sit purgatio, & purificatio omnibus hominibus: atque in eis, in quibus aspersa fuerit, habeat potestatem ad effugandos immundos, & phantasmaticos spiritus: & omnem nefarium diabolum: atque omnes figuræ, & minas

Rr

sata-

satanæ. Concedatur etiam ei potestas ad exterminandum fulgura, & grandines, & omnes adversitates humanæ naturæ: ut non possit immundus spiritus nocere his locis, in quibus aspersa fuerit: Sed confusus, & destructus abscedat. Per virtutem Domini nostri JESU Christi regis, qui cum DEO Patre vivit, & regnat, in sæcula sæculorum, Amen.

Adjuto te, creatura salis, & aquæ, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Adjuro te in nomine Domini nostri JESU Christi, qui super te suis sanctis pedibus ambulavit. Adjuro te per eum, qui te de fonte paradisi produxit. Adjuro te per eum, qui Apostolis suis præcepit, dicens: Ite, baptizate omnes gentes, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Per ipsius nomen te adjuro: ut ubicunque aspersa fueris, omne phantasma de domo ipsa, & omnis incurso diaboli eradicetur, & effugiat: per DEUM vivum, & per DEUM verum, & per DEUM totius creaturæ: ut neque hominibus, neque domiciliis, neque navibus, neque pecoribus, neque frugibus, neque arboribus noceas. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum: qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem. **B**ea. Amen.

ORATIO.

DEUS, qui ad salutem humani generis, maxima quæque Sacraenta, in aquarum substantia condidisti: adesto propitiis invocationibus nostris, & elemento huic multimodis purificationibus parato, virtutem tuæ bene & dictio[n]is infunde: ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos demones, morbosque pellendos divinæ gratiæ sumat effectum: ut quidquid in domibus, vel in locis Fidelium hæc unda resperferit, careat omni immunditia, liberetur à noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiæ latentis inimici: & si quid est, quod aut incolunt habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat, atque discedat: ut Salubritas per invocationem tui nomi-

nominis expetita , ab omnibus impugnationibus sit defensa.
Per eum , qui venturus est judicare vivos , & mortuos , & sæculum per ignem , Amen.

Legendo.

Benedictio DEI Pa†tris , & Fit lii , & Spiritus † sancti
descendat super creaturam salis , & aquæ. Amen.

Subito Sacerdos incipiat cantando : Credo in unum DEUM.
quo finito , asperget populum aqua benedicta , & dicat Antiph.
Asperges me , cum Gloria Patri , &c.

Quibus finitis , Diaconus cantet Evangelium.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Factum est autem , cum baptizaretur omnis populus , &
JESU baptizato , & orante , apertum est cœlum : & descendit
Spiritus sanctus corporali specie , sicut columba in ipsum :
& vox de cœlo facta est : Tu es Filius meus dilectus , in te
complacui mihi . Et ipse JESUS erat incipiens quasi annorum
triginta , ut putabatur filius Joseph , qui fuit Heli , qui fuit Ma-
that , qui fuit Levi , qui fuit Melchi , qui fuit Janne , qui
fuit Joseph , qui fuit Mathathiæ , qui fuit Amos , qui fuit Na-
hum , qui fuit Hesli , qui fuit Nagge , qui fuit Mahath , qui
fuit Mathathiæ , qui fuit Semei , qui fuit Joseph , qui fuit Juda ,
qui fuit Joanna , qui fuit Resa , qui fuit Zorobabel , qui fuit
Salathiel , qui fuit Neri , qui fuit Melchi , qui fuit Addi , qui
fuit Cosan , qui fuit Elmadan , qui fuit Her , qui fuit Jesu ,
qui fuit Eliezer , qui fuit Jorim , qui fuit Marhat , qui fuit
Levi , qui fuit Simeon , qui fuit Juda , qui fuit Joseph , qui
fuit Jona , qui fuit Eliakim , qui fuit Melea , qui fuit Menna ,
qui fuit Mathatha , qui fuit Natham , qui fuit David , qui fuit
Jesse , qui fuit Obed , qui fuit Booz , qui fuit Salmon , qui
fuit Naasson , qui fuit Aminadab , qui fuit Aram , qui fuit
Eson , qui fuit Phares , qui fuit Judæ , qui fuit Jacob , qui
fuit Isaac , qui fuit Abrahæ , qui fuit Thare , qui fuit Nachor ,
qui fuit Sarug , qui fuit Ragau , qui fuit Phaleg , qui fuit He-

ber, qui fuit Sale, qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit Noë, qui fuit Lamech, qui fuit Mathusale, qui fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Malaleel, qui fuit Cainan, qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit DEI. JESUS autem plenus Spiritu sancto regressus est à Jordane.

Quo finito dicitur Te DEum laudamus: ut infra in Processione pro gratiarum actione.

Deinde dicat Sacerdos:

- ¶ Ostende nobis Domine misericordiam tuam.
- ¶ Et Salutare tuum da nobis.
- ¶ Domine exaudi orationem meam.
- ¶ Et clamor meus ad te veniat.
- ¶ Dominus vobiscum. ¶ Et cum spiritu tuo.

ORATIO.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS: & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis: qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

BENEDICTIO AURI, THURIS, ET MYRRHÆ

IN EPIPHANIA DOMINI.

- ¶ Adjutorium nostrum in nomine Domini.
- ¶ Qui fecit cœlum & terram.
- Antiph.** Apertis thesauris suis obtulerunt magi Dominum aurum, thus, & myrrham.

PSALMUS 71.

DEUS judicium tuum regi da: & justitiam tuam filio regis:

Judicare populum tuum in justitia, & pauperes tuos in iudicio.

Suscipient montes pacem populo: & colles justitiam.

Judi-

Judicabit pauperes populi , & salvos faciet filios pauperum : & humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole , & ante lunam , in generatione & generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus : & sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia , & abundantia pacis , donec auferatur luna.

Et dominabitur à mari usque ad mare : & à flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Æthiopes : & inimici ejus terram lin-gent.

Reges Tharsis & Insulæ munera offerent : Reges Arabum & Saba dona adducent :

Et adorabunt eum omnes Reges terræ : omnes Gentes ser-vient ei,

Quia liberabit pauperem à potente : & pauperem , cui non erat adjutor.

Parcat pauperi & inopi : & animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris & iniquitate redimet animas eorum : & honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet & dominabitur , ei de auro Arabiæ , & adorabunt de ipso semper: tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium , superex-toletur super Libanum fructus ejus : & florebunt de civi-tate sicut foenum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula : ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ : omnes Gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus DEUS Israel , qui facit mirabilia solus

Et benedictum nomen Majestatis ejus in æternum : & replebi-tur majestate ejus omnis terra : fiat , fiat.

Gloria Patri . &c.

Rr 3

PSAL.

P S A L M U S 66.

DEUS misereatur nostri **ut supra fol.** 237. Gloria Patri.
Repetitur. **Antiph.** Apertis thesauris. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleyson. Pater noster, &c.

V. Et ne nos inducas in temptationem. **R.** Sed libera nos à malo. **V.** Ostende nobis Domine misericordiam tuam. **R.** Et salutare tuum da nobis. **V.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

SUscipe Sancte Pater à me indigno famulo tuo hæc munera, quæ in honorem nominis tui sancti, & in titulum omnipotentiæ tuæ majestatis, humiliter tibi offero; sicut suscepisti sacrificium Abel Justi; & sicut eadem munera, à tribus Magis tibi quondam offerentibus suscepisti.

Exorcizo te creatura Auri, Myrrhæ, & Thuris, per Patrem + Omnipotentem, per JESUM + Christum Filium ejus unigenitum, per Spiritum + sanctum Paraclitum, ut à te discedat omnis fraus, dolus, & nequitia diaboli, & sis remedium salutare humano generi contra insidias inimici: ut quicunque divino freti auxilio te in suis loculis, domibus, aut circa se habuerit, per virtutem & merita Domini & Salvatoris nostri, ac intercessionem ejus sanctissimæ Genitricis & Virginis MARIAE, ac eorum, qui hodie similibus muneribus Christum Dominum venerati sunt, omniumque Sanctorum, ab omnibus periculis animæ, & corporis liberentur, & bonis omnibus perfrui mereantur. **R.** Amen.

DEUS invisibilis & interminabilis, pietatem tuam per sanctum & tremendum Filii tui nomen suppliciter deprecamur: ut in hanc creaturam, Auri, Thuris, & Myrrhæ benedictionem ac operationem tuæ virtutis infundas; ut qui eam penes se habuerint, ab omni ægritudinis, & læsionis incursum tuti

tuti fint, & omnes morbos corporis & animæ effugiant, nullum dominetur eis periculum, & læti ac incolumes tibi in Ecclesia tua deserviant: Qui in Trinitate perfecta vivis & regnas DEUS per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Postea aspergantur aqua benedicta.

ET benedictio DEI Omnipotentis Patertris, & Filius, & Spiritusf sancti descendat super hanc creaturam Auri, Thuri, & Myrræ, & maneat semper. R. Amen.

BENEDICTIO CANDELARUM IN FESTO S.

BLASII EP. & M.

R. Adjutorium nostrum &c. Domine exaudi &c.

O R E M U S.

OMnipotens, & mitissime DEUS, qui omnium mundi rerum diversitates solo Verbo creasti: & ad hominum reformationem, illud idem Verbum, per quod facta sunt omnia, incarnari voluisti: qui magnus es, & immensus, terribilis, atque laudabilis, ac faciens mirabilia: Pro cuius fidei confessione, gloriosus Martyr & Pontifex Blasius, diversorum tormentorum genera non pavescens, martyrii palmam feliciter est adeptus: cui inter cæteras gratias, hanc prærogativam contulisti; ut quosunque gutturis morbos tua virtute curaret: Majestatem tuam suppliciter exoramus: ut non intuitu reatus nostri, sed ejus placatus meritis, & precibus: hanc Ceræ creaturam bene dicere, ac sancti ficare tua venerabili pietate digneris: tuam gratiam infundendo, ut omnes, quorum colla, per eam, ex bona fide tacta fuerint: à quocunque gutturis morbo, ipsius passionis meritis liberentur: & in Ecclesia sancta tua sani & hilares, tibi gratiarum referant actiones, laudentque nomen tuum gloriosum, quod est benedictum in sæcula sæculorum. Per Dominum nostrum JESUM Christum &c.

Aspergantur aqua benedicta. Deinde Sacerdos terminata Missa, deposita Casula, & Manipulo; accensis duobus Cereis, ac in modum Crucis aptatis: apponens illa sub mento gutturi cuiusvis benedicendorum, ipsis ante altare genuflectentibus, dicat.

Per intercessionem S. Blasii Episcopi & Martyris liberet te D^OEUS à malo gutturis, & à quolibet alio. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Amen.

BENEDICTIO AGNI PASCHALIS.

*. Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

D^OEUS, qui per famulum tuum Moysen, in liberatione populi tui de Ægypto, agnum occidi iussisti, in similitudinem Domini nostri JESU Christi, & utrosque postes domorum de sanguine ejusdem Agni perungi præcepisti: ita benedice, & sanctificare digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui ad laudem tuam sumere desideramus, per resurrectionem ejusdem Domini nostri JESU Christi. Qui tecum vivit, & regnat in sæcula sæculorum. ¶ Amen.

Et mox aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO OVORUM.

*. Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

S^Obveniat, quæsumus Domine, tuæ benedictionis gratia huic ovorum creaturæ, ut cibus salubris fiat fidelibus tuis, in tuarum gratiarum actione sumentibus, ob resurrectionem Domini nostri JESU Christi. Qui tecum vivit, &c. ¶ Amen.

Aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO PANIS.

*. Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

D^Omine JESU Christe panis Angelorum, panis vivus æternæ vitæ, benedicere dignare panem istum, sicut bennedit dixi.

dixisti quinque panes in deserto, ut omnes ex eo gustantes inde corporis, & animæ percipient sanitatem. Qui vivis, &c.

Et aspergat aqua benedicta.

**BENEDICTIONES AB EPISCOPIS, VEL ALIIS
FACULTATEM HABENTIBUS FACIENDÆ.**

**BENEDICTIO SACERDOTALIUM INDUMENTO-
RUM IN GENERE.**

R. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum & terram.

R. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne DEUS, qui per Moysen famulum tuum Pontificalia & Sacerdotalia, seu Levitica vestimenta ad exsplendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem & decorem nominis tui fieri decrevisti: adesto propitius invocationibus nostris, & hæc indumenta Sacerdotalia desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per nostræ humilitatis servitium purificare, **T**benedicere, **T**& consecrare **T**digneris: ut divinis cultibus, & sacris mysteriis apta & benedicta existant: his quoque sacris vestibus Pontifices & Sacerdotes, seu Levitæ tui induti, ab omnibus impulsionibus, seu temptationibus malignorum spirituum muniti, & defensi esse mereantur, tuisque mysteriis apte, & condigne servire, & inhærente atque in his tibi placite, & devote perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

O R E M U S.

DEUS invictæ virtutis triumphator, & omnium rerum creator ac sanctificator, intende propitius preces nostras: & hæc indumenta leviticæ, sacerdotalis & pontificalis gloriæ ministris tuis fruenda ore proprio benedicere, **T**sanctificare, **T**&

Ss

con-

consecrare **T** digneris: omnesque eis utentes, tuis mysteriis aptos, & tibi in eis devote, ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum, **&c.**

O R E M U S.

Domine DEUS Omnipotens, qui vestimenta Pontificibus, Sacerdotibus & Levitis, in usum tabernaculi foederis necessaria Moysen famulum tuum agere jussisti, eumque spiritu sapientiae ad id peragendum replevisti: hæc vestimenta in usum, & cultum mysterii tui benedicere, **T** sanctificare, **T** & consecrare **T** digneris: atque ministros altaris tui, qui ea induerint, septiformis spiritus gratia dignanter repleri, atque castitatis stola beata facias cum bonorum fructu operum ministerii congruentis immortalitate vestiri. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsa indumenta aqua benedicta.

BENEDICTIO MAPPARUM, SIVE LINTEA- MINUM ALTARIS.

* Adjutorium nostrum &c.

O R E M U S.

Exaudi Domine, preces nostras: & hæc lintermina sacri altaris usui præparata benedicere, **T** & sanctificare digneris. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

O R E M U S.

Domine DEUS omnipotens, qui Moysen famulum tuum ornamenta, & lintermina facere per quadraginta dies docuisti, quæ etiam MARIA texuit, & fecit in usum ministerii, & tabernaculi foederis: benedicere, **T** sanctificare, **T** & consecrare **T** digneris hæc lintermina ad tegendum, involvendumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri JESU Christi. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

BE

BENEDICTIO CORPORALIUM.

*. Adjutorium nostrum &c.

O R E M U S.

Clementissime Domine, cuius inenarrabilis est virtus, cuius mysteria arcanis mirabilibus celebrantur: tribue quæsumus, ut hoc linteamen tuæ propitiationis benedictione + sanctificetur ad consecrandum super illud corpus & sanguinem DEI, & Domini nostri JESU Christi Filii tui: qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus S. DEUS, per per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

O R E M U S.

O Mnipotens sempiterne DEUS, benedicere + sanctificare, + & consecrare + digneris linteamen istud ad tegendum, involvendumque corpus & sanguinem Domini nostri JESU Christi Filii tui. Qui tecum vivit & regnat, &c. R. Amen.

O R E M U S.

O Mnipotens DEUS, manibus nostris opem tuæ benedictionis infunde: ut per nostram benedictionem + hoc linteamen sanctificetur, & corporis ac sanguinis Redemptoris nostri novum sudarium Spiritus sancti gratia efficiatur. Per eundem, &c. in unitate ejusdem Spiritus sancti DEUS, &c. R. Amen. Et aspergit aqua benedicta.

BENEDICTIO TABERNACULI, SEU VASCU-
LI PRO SACROSANCTA EUCHARISTIA CONSER-
VANDA.

*. Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

O Mnipotens sempiterne DEUS, Majestatem tuam suppli-
ces deprecamur, ut vasculum hoc pro corpore Filii tui
Domini nostri JESU Christi in eo condendo fabricatum, be-
nedictionis + tuæ gratiæ dicare digneris. Per eundem Chri-
stum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergit illud aqua benedicta. Ss 2

BE-

BENEDICTIO NOVÆ CRUCIS.

V. Adjutorium nostrum, &c.

O R E M U S.

Rogamus te, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, ut digneris benedicere hoc signum Crucis, ut sit remedium salutare generi humano, sit soliditas fidei, profectus honorum operum, redemptio animarum, sit solamen, & protectio, ac tutela contra sæva jacula inimicorum. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Alia Oratio.

Benedic Domine, hanc Crucem tuam, per quam eripui-
sti mundum à dæmonum potestate, & superasti passione
tua suggestorem peccati, qui gaudebat in prævaricatione primi
hominis per ligni vetiti sumptionem.

Hic aspergat aqua benedicta, & dicat:

Sanctificetur hoc signum Crucis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ut orantes, inclinantesque se propter Dominum ante istam Crucem, inveniant corporis & animæ sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Postea Sacerdos genuflexus ante Crucem, devote adorat, & osculatur, & idem faciunt quicunque voluerint.

BENEDICTIO IMAGINUM JESU CHRISTI
DOMINI NOSTRI, BEATAE VIRGINIS MARIAE, ET
ALIORUM SANCTORUM.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cœlum & terram.

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Omnipotens sempiterne DEUS, qui Sanctorum tuorum imagines, sive effigies sculpi, aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporis intuemur, toties eorum actus

&c

& sanctitatem ad imitandum memoriae oculis meditemur: hanc, quæsumus, imaginem, seu sculpturam in honorem & memoriam unigeniti Filii tui Domini nostri JESU Christi, vel Beatissimæ Virginis MARIÆ Matris Domini nostri JESU Christi, vel Beati N. Apostoli tui, vel Martyris, vel Confessoris, aut Pontificis, aut Virginis adaptatam benedicere, + & sanctificare + digneris: & præsta, ut quicumque coram illa unigenitum Filium tuum, vel Beatissimam Virginem, vel gloriosum Apostolum, sive Martyrem, sive Confessorem, aut Virginem suppliciter colere, & honorare studuerit: illius meritis, & obtentu à te gratiam in præsenti, & æternam gloriam obtineat in futurum. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Ultimo asperget aqua benedicta.

**RITUS BENEDICENDI, ET IMPONENDI
PRIMARIUM LAPIDEM PRO ECCLESIA ÆDIFICANDA,
SERVANDUS A SACERDOTE FACULTATEM HABEN-
TE AB EPISCOPO.**

Ecclesiæ ex Episcopi auctoritate tantum, juxta sacrorum Canonum decreta, ædificari fas est. Si vero Sacerdos ejus ædificationibus primarium lapidem benedicendi potestatem habens, ejusmodi functionem peragat, hunc ritum servabit.

Pridie quam primarius lapis benedicatur, ligneam Crucem in loco, ubi debet esse Altare, figat ipse, vel alius Sacerdos. Sequenti vero die lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui debet esse quadratus & angularis, benedicatur hoc modo.

Sacerdos indutus amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali albi coloris, adhibitis aliquot Sacerdotibus & Clericis, salem & aquam benedit, nisi prius in promptu habeat jam benedictam ordinaria benedictione, ut supra: & interim dum cantatur à Clericis Antiphona cum Psalmo sequenti, aspergit locum, ubi crux posita est, cum aqua benedicta. Ss 3 Antiph.

Antiph. Signum salutis pone Domine JESU Christe in loco isto, & non permittas introire, angelum percutientem.

P S A L M U S 63.

QUam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, & caro mea: exultaverunt in DEUM vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: rex meus & DEUS meus.

Beati qui habitant in domo tua Domine: in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum in loco, quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: videbitur DEUS deorum in Sion.

Domine DEUS virtutum, exaudi orationem meam: auribus percipe, DEUS Jacob.

Protector noster aspice DEUS: & respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atrisi tuis: super millia.

Elegi abjectus esse in Domo DEI mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam & veritatem diligit DEUS: gratiam & gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

Gloria Patri, &c.

Finito Psalmo, Sacerdos versus ad locum per eum aspersum dicit.

O R E M U S.

Domine DEUS, qui licet cœlo & terra non capiaris, dominum tamen dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur, locum hunc, quæsumus Beatae MARIAE semper Virginis, & Beati N. (nominando Sanctum, vel Sanctam)

Clam in cuius honorem, ac nomen fundabitur Ecclesia,) omni-
umque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis
tuæ intuitu visita, & per infusionem gratiæ tuæ ab omni in-
quinamento purifica, purificatumque conserva, & qui dilecti
tui David devotionem filii sui Salomonis opere complevisti,
in hoc opere desideria nostra perficere digneris: effugiantque
omnes hinc nequitiaæ spiritales. Per Dominum nostrum JESUM
Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate
Spiritus sancti DEUS, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Postea stans benedit primarium lapidem dicens.

X. Adjutorium nostrum in nomine Domini. **R.** Qui fecit
cœlum & terram. **X.** Sit nomen Domini benedictum. **R.** Ex
hoc nunc, & usque in saeculum. **X.** Lapidem, quem repro-
baverunt ædificantes. **R.** Hic factus est in caput anguli.

X. Tu es Petrus. **R.** Et super hanc petram ædificabo Ec-
clesiam meam. **X.** Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in sa-
ecula saeculorum, Amen.

O R E M U S.

Domine JESU Christe Fili DEI vivi, qui es verus Omnipotens DEUS, splendor & imago æterni Patris, & vita
æterna, qui es lapis angularis de monte sine manibus abscis-
sus, & immutabile fundamentum, hunc lapidem collocandum
in tuo nomine confirma, & tu, qui es principium & finis, in
quo principio DEUS Pater ab initio cuncta creavit, sis, quæ-
sumus, principium & incrementum, & consummatio ipsius
operis, quod debet ad laudem & gloriam tui nominis inchoari.
Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis & regnas DEUS,
per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, & accepto
cultro per singulas partes sculptit in eo signum crucis dicens:
In nomine Patris, **†** & Filii, **†** & Spiritus **†** sancti. **R.** Amen.

O R E -

O R E M U S.

Benedic [†] Domine, creaturam istam lapidis, & præsta per invocationem sancti tui nominis, ut quicunque ad hanc Ecclesiam ædificandam pura mente auxilium dederint, corporis sanitatem, & animæ medelam percipient. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Postea dicantur Litaniæ ordinariæ sine Orationibus in fine positis, quibus dictis, parato cäemento, & cämentario assistente, Sacerdos inchoat, Clericis prosequenteribus, Antiphonam. Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper: votum vovit Domino: Vere locus iste sanctus est, & ego nesciebam.

P S A L M U S 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum: in vanum laboraverunt, qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem: frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum: ecce hereditas Domini filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis: ita filii excusorum.

Beatus vir, qui implevit desiderium suum ex ipsis: non confundetur, cum loquetur inimicis suis in porta.

Gloria Patri, &c.

Quo dicto, Sacerdos stans tangit, & ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens: In fide JESU Christi colloca mus lapidem istum primarium in hoc fundamento, In nomine Patris, [†] & Filii, [†] & Spiritus [†] sancti, ut vigeat vera fides hic, & timor DEI, fraternaque dilectio, & sit hic locus destinatus orationi, & ad invocandum, & laudandum nomen ejusdem Domini nostri JESU Christi, qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat DEUS, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Inte-

Interim cōmentarius locat ipsum lapidem cū cōmento:
postea Sacerdos spargit super lapidem aquam benedictam di-
cens: **A**sperges me Domine, hyssopo & mundabor: lavabis
me, & super nivem dealbabor.

P S A L M U S.

Miserere mei DEUS secundum magnam, &c. ut supra
fol. 233. dicitur totus cum **Gloria Patri**, &c.

Quo dicto, Sacerdos spargit aquam benedictam per omnia
fundamenta, si sunt aperta: si vero non sunt aperta, circuit
aspergendo fundamenta Ecclesiæ designata. Et incipiens a-
spergere inchoat Antiphonam, Clero prosequente. **O** quam
metuendus est locus iste! vere non est hic aliud, nisi domus
DEI, & porta cœli.

P S A L M U S 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: diligit Dominus por-
tas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te: Civitas DEI.

Memor ero Rahab, & Babylonis: scientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Æthiopum: hi fue-
runt illic.

Numquid Sion dicet, Homo & homo natus est in ea: &
ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, & principum: ho-
rum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium: habitatio est in te.

Gloria Patri, &c.

Antiph. **O** quam metuendus est locus iste! vere non est
hic aliud, nisi domus DEI, & porta cœli.

Interim aspergendo procedit usque ad fundamenta aperta
seu designata, & repetita Antiphona stans dicit:

O R E M U S.

Ministri, **F**lectamus genua. **B**. Levate. **Tt** **O**mni-

OMnipotens & misericors DEUS, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur, à te fieri credatur: quæsumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modo visitaturi sumus, visites: & quidquid benedicturi sumus, bene dicas; sitque ad nostræ humilitatis introitum, sanctorum tuorum meritis fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

DEUS, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum Majestati tuæ condis habitaculum: da ædificationi tuæ incrementa cœlestia, ut quod te jubente fundatur, te largiente perficiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

RITUS BENEDICENDI NOVAM ECCLESIAM, SEU ORATORIUM PUBLICUM, UT IBI SANCTISSIMUM MISSÆ SACRIFICIUM CELEBRARI POSSIT.

Sacerdos novam Ecclesiam de licentia Episcopi benedicturus, ut in ea divinum sacrificium Missæ ritè celebretur, stola, ac pluvialis albi coloris indutus, aliquot Sacerdotibus, & Clericis adhibitis, prælata cruce media inter duos Clericos deferentes cereos accensos, mane procedit ad primariam Ecclesiæ, vel Oratorii januam, ubi stans capite aperto, conversus ad eam dicit absolute Orationem.

Actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde inchoat Antiph. **A**sperges me Domine, &c. Et Clerus alternatim dicit Psalm. **M**iserere mei DEUS. ut supra fol. 233. in fine **Gloria Patri.** Interim circumdant exterius Ecclesiam (quæ intus debet esse vacua & nuda, & pariter altaria nuda, excluso populo, donec absoluta sit benedictio) & **S**acerdos accepto aspergillo ex herba hyssopi ad ejus dextera

ram se convertens, parietes Ecclesiae in superiori parte, & in fundamentis, cum aqua benedicta aspergit, dicens: Asperges me Domine, hyssopo & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor. Reversi ad locum, unde processio initium habuit, repetita Antiphona à Clero, Sacerdos stans, ut prius versus Ecclesiam dicit: Oremus. Et Ministri: Flectamus genua. Rx. Levate.

ORATIO

Domine DEUS, qui licet cœlo & terra non capiaris, domum tamen dignaris habere in terris; ubi nomen tuum jugiter invocetur, locum hunc, quæsumus, Beatæ MARIAE semper Virginis & Beati N. omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuæ intuitu visita, & per infusionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva, & qui dilecti tui David devotionem in filii sui Salomonis opere complevisti, in hoc opere desideria nostra perficere digneris, effugiantque omnes hinc nequitiaæ spiritales. Per Dominum nostrum, &c.

Qua finita oratione, omnes bini in Ecclesiam intrantes ad Altare majus procedunt, Litanias decantantes, ut supra fol. 108. Ubi dictum fuerit: Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus, audi nos. Surgit Sacerdos, & intelligibili voce dicit: Ut hanc Ecclesiam, & Altare ad honorem tuum, & nomen Sancti tui N. purgare, & benedicere + digneris, Te rogamus audi nos. Cum dicit, benedicere, manu dextera benedit Ecclesiam & Altare, deinde ut prius genuflectit, donec perficiantur Litaniae, & Cantores prosequuntur.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus, audi nos.

Fili DEI, Te rogamus, audi nos. Agnus DEI, &c.

Dicto ultimo Kyrie eleison, Sacerdos stans dicit, Oremus. Ministri, Flectamus genua. Rx. Levate.

Præveniat nos, quæsumus Domine, misericordia tua, & intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum, R. Amen.

Tum distans ab Altari congruenti spatio genuflexus, & signans dicit: **D**EUS in adjutorium meum intende. Et statim iurgit Clero respondente: **D**omine ad adjuvandum me festina.

Ipse vero stans dicit: **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Chorus respondet: **S**

Postea Sacerdos dicit, Oremus. **M**inistri, **E**lectamus genua. R. Levate.

O R E M U S.

Omnipotens, & misericors DEUS, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne, perfecteque ab eis agitur, à te fieri creditur, quæsumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modo vilitaturi sumus, visites: & quidquid benedicturi sumus, benedicas: **T**sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat, &c.

His dictis, inchoat Antiph. **B**enedic, Domine, domum istam nomini tuo ædificatam; cum tribus Psalmis sequentibus, videlicet.

P S A L M U S 119.

Ad Dominum, cum tribularer, clamavi: & exaudivit me.

Domine, libera animam meam à labiis iniquis, & à lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi: ad linguam dolosam? **S**agittæ potentis acutæ: cum carbonibus desolatoriis.

Heu

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est; habitavi cum habitantibus Cedar: multum incola fuit anima mea.

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Gloria, &c.

P S A L M U S 120.

LEvavi oculos meos in montes: unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino: qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotionem pedem tuum: neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit, neque dormiet, qui custodit Israël.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua: super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te: neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum: ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Gloria Patri, &c.

P S A L M U S 121.

LÆtatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri: in atriis tuis Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur, ut civitas: cuius participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: testimonium Israël, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio: sedes super domum David.

Rogate, quæ ad pacem sunt Jerusalem: & abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua: & abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, & proximos meos, loquebar pacem de te.

Propter domum Domini DEI nostri : quæsivi bona tibi.
Gloria Patri , &c.

Antiph. Benedic Domine domum istam nomini tuo ædificatam.

Interim aspergit interius parietes in parte superiori , & inferiori : inchoans aspersionem à parte Evangelii , dicens : **A**sperges me Domine , &c. tum ad altare versus dicit.

Oremus. **F**lectamus genua. **R** Levate.

DEUS , qui loca nomini tuo dicanda sanctificas: effunde super hanc orationis domum gratiam tuam , ut ab omnibus hic nomen tuum invocantibus auxilium tuæ misericordiæ sentiatur. Per Dominum nostrum , &c.

His peractis dicitur Missa de tempore occurrenti , vel de sancto. Ecclesia vero quamvis à simplice Sacerdote , ut supra , sit benedicta , ab Episcopo tamen consecranda est.

RITUS RECONCILIANDI ECCLESIAM VIO- LATAM , SI NONDUM ERAT AB EPISCOPO CONSECRATA.

Ecclæ violatæ reconciliatio per Sacerdotem ab Episcopo delegatum fiat hoc modo. Altare Ecclesiæ omnino nudetur , provideaturque , ut Ecclesia possit libere circumiri tam exterius , quam interius , si fieri potest: paretur vasculum cum aqua benedicta , & aspergillum de herba hyssopo factum. Sacerdos induitus amictu , alba , cingulo , stola & pluviali albo , adhibitis aliquot Sacerdotibus , & Clericis procedit ad primariam Ecclesiæ portam , ubi stans Antipbonam incipit , dicens : Clero prosequente.

Asperges me Domine hyssopo & mundabor , lavabis me , & super nivem dealabor. **P**salm. **M**iserere mei. ut supra fol. 233. **t**otus cum **G**loria.

Quo finito , Antipbona repetitur. Interim dum Antiph. & Psalm. dicuntur , Sacerdos cum aqua benedicta aspergit in circuitu Ecclesiam extrinsecus , & Cæmeterium simul aspergendo alternatim ad parietes

tes Ecclesiæ, & ad terram Cæmeterii, præsertim ad loca contaminata. Quo facto, redit ad locum, ubi incepit aspergere, & stans dicit.

O R E M U S.

OMnipotens & misericors DEUS, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam coatalisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur, à te fieri credatur, quæsumus immensam clementiam tuam, ut quod modo visitaturi sumus, visites: & quidquid benedicturi sumus, bendedicas; sitque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Sacerdos incipit Litanias, ut fol. 108. & ingreditur Ecclesiam cum Clero cantando eas; acceditque ante Altare majus, coram quo genuflectit: cumque dictum fuerit, Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Sacerdos surgit, & clara voce dicit: Ut hanc Ecclesiam, altare hoc, & cæmeterium purgare, & reconciliare digneris. **R.** Te rogamus, &c.

Quibus dictis rursus genuflectit, & Litaniae perficiuntur. Quibus finitis, Sacerdos versus ad dictum Altare dicit: Oremus. Et Ministri, Flectamus genua. **R.** Levate.

PRæveniat nos, quæsumus Domine, misericordia tua, & intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Sacerdos genuflectit ante Altare: & signo Crucis semuniens, clara voce dicit: Deus in adjutorium meum intende. tum surgit, & Chorus, seu astantes Clerici respondent: Domine ad adjuvandum me festina. Et Sacerdos stans dicit, Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. **R.** Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in sæcula sæculorum. Amen.

Quo

Quo dicto, Sacerdos inchoat, Clero prosequente:

Antiphonam. Exurgat DEUS, & dissipentur inimici ejus: & fugiant, qui oderunt eum à facie ejus.

P S A L M U S.

In Ecclesiis benedicite DEO Domino: de fontibus Israël.

Repetitur Antiphona.

Ibi Benjamin adolescentulus: in mentis excessu.

Repetitur Antiphona.

Principes Juda, duces eorum: principes Zabulon, principes Nephthali.

Repetitur Antiphona.

Manda, DEUS virtuti tuæ: confirma hoc DEUS, quod operatus es in nobis.

Repetitur Antiphona.

A templo sancto tuo in Jerusalem: tibi offerent reges munera.

Repetitur Antiphona.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Repetitur Antiphona.

Dissipa gentes, quæ bella volunt: venient legati ex Ægypto: Æthiopia præveniet manus ejus DEO.

Repetitur Antiphona.

Regna terræ cantate DEO: psallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Psalite DEO, qui ascendit super cœlum cœli ad orientem.

Repetitur Antiphona.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam DEO super Israël: magnificientia ejus, & virtus ejus in nubibus.

Repetitur Antiphona.

Mirabilis DEUS in Sanctis suis, DEUS Israël, ipse dabit virtutem, & fortitudinem plebi suæ: benedictus DEUS.

Et non dicitur Gloria Patri; Sed Antiphona repetitur.

Interim dum Antiphona, & Psalmus prædicti dicuntur Sacerdos circuit Ecclesiam intrinsecus aspergendo: aspergit etiam specialiter loca contaminata, quo lacto stans in presbyterio versus ad Altare dicit:

DEUS,

DEUS, qui in omni loco dominationis tuæ, clemens & benignus purificator assistis: exaudi nos, quæsumus, & concede, ut in posterum inviolabilis hujus loci permaneat benedictio, & tui muneric beneficia universitas fidelium, quæ supplicat, percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde dicitur Missa de die occurrenti.

Simplex Sacerdos tantum ex privilegio Sedis Apostolice, potest Ecclesiam ab Episcopo consecratam reconciliare. Et tunc utatur ritu in Pontificali præscripto. Procedatque indutus amictu, alba, cingulo, stola & pluviali albi coloris, adhibitis secum aliis Presbyteris & Clericis superpelliceo indutis, cum aqua ab Episcopo ad hunc usum rite benedicta.

**RITUS BENEDICENDI NOVUM COEMETE-
RIUM PER SACERDOTEM AB EPISCOPO
DELEGATUM.**

PRidie quam fiat benedictio, ponitur in medio Cæmeterio benedicendo lignea Crux alta ad staturam hominis, & ante ipsam Crucem in terra figitur paxillus tridens ligneus altus ad cubitum unum, aptus ad affigendum illi tres candelas.

Sequenti die, mane Sacerdos in Sacraria paratus amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali albi coloris, adhibitis aliquot Sacerdotibus, & Clericis indutis superpelliceis, qui deferant vasculum Aquæ benedictæ, aspergillum, & thuribulum cum incensi navicula, & hoc Rituali libro, & tribus candelis cereis, procedit ad Cæmeterium benedicendum ante Crucem in medio positam, & affiguntur, & accendundur tres candelæ super ligneum paxillum, & Sacerdos ante Crucem & Candelas, stans discooperto capite dicit.

O R E M U S.

OMnipotens DEUS, qui es custos animarum, & tutela salutis, fides credentium, respice propitius ad nostræ servitutis officium, & ad introitum nostrum purgetur, ⁺bene-

dicatur, **†** & sanctificetur, **†** hoc Cœmeterium, ut humana corpora hic post vitæ cursum quiescentia, in magno judicii die simul cum felicibus animabus mereantur adipisci vitæ perennis gaudia. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.
Mox ante ipsam Crucem omnes, genibus flexis, dicunt **Litanias ordinarias**, ut fol. 108. **incipiente Cantore, cæteris respondentibus:** & cum dictum fuerit: **Ut omnibus fidelibus defunctis, &c.** **Te rogamus audi nos.**

Sacerdos surgit, & clara voce dicit, producens manu signum Crucis: **Ut hoc Cœmeterium purgare & benedicere **† digneris.** **Te rogamus audi nos.****

Deinde Sacerdos, ut prius genuflectit, & Litanie perficiuntur.

Quibus finitis surgunt omnes, & Sacerdos Crucem aspergit aqua benedicta, dicens Antiphonam **Asperges me, Domine hyssopo & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor. Psalmus Miserere mei, &c.** dicitur totus ab astantibus cum **Gloria Patri** ut supra fol. 233. quo dicto repetitur Antiphona.

Dum dicitur Psalmus, Sacerdos circuit, & perambulat totum Cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram aspergens ubique aqua benedicta: quo facto, reddit ante Crucem, & ad ipsam respiciens, dicit.

O R E M U S.

DEUS, qui es totius Orbis conditor, & humani generis redemptor, cunctarumque creaturarum visibilium & invisibilium perfectus dispositor: te supplici voce, ac puro corde exposcimus, ut hoc Cœmeterium, in quo famulorum famularumque tuarum corpora quiescere debent, post curricula hujus vitæ labentia purgare, **†** benedicere, **†** & sanctificare **† digneris:** quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus præstitisti, corporibus quoque eorum in hoc Cœmeterio quiescentibus,

&

& tubam primi Archangeli expectantibus, consolationem perpetua largiter impertire. Per Christum Dominum nostrum.
¶ Amen.

Tunc figit in summitate Crucis unam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas similiter ardentes in duobus brachiis ejusdem Crucis. Deinde incensat ipsam Crucem, & aspergens aqua benedicta redit cum ministris in Sacristiam.

ORDO RECONCILIANDI COEMETERIUM VIOLATUM, SIVE ECCLESIAE CONTIGUUM SIT, SIVE SEPARATUM, UBI ECCLESIA NON EST POLLUTA.

Mane diei, qua facienda est reconciliatio, Sacerdos, si ab Episcopo facultatem habeat, adhibitis aliis Sacerdotibus, & Clericis induitis superpelliceis, in sacrifitia, aut alio decenti loco vestitus amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali albi coloris accedit ad medium Cœmeterii, Clerico vasculum Aquæ benedictæ, & aspergilum deferente, & ibi super tapete genuflectit una cum Ministris, & Cantores, aliquique omnes genibus flexis dicunt Litanias. In quibus cum dictum fuerit:

Ut omnibus fidelibus defunctis, &c. Te rogamus audi nos. Sacerdos surgit, & manu dextra producens signum Crucis super Cœmeterium, clara voce dicit: Ut hoc Cœmeterium reconciliare, & sanctificare digneris. ¶ Te rogamus audi nos. Quibus dictis, ut prius genuflectit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgunt omnes, & Sacerdos accepto aspergillo cum Aqua benedicta inchoat Antiph. Asperges me Domine hyssopo. Clero prosequente, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.

Psalmus 50. Miserere mei DEUS, &c. ut supra fol. 233. dicitur totus sine Gloria Patri. In fine repetitur Antiph. Asperges me, &c. Dum hæc dicuntur, Sacerdos circuit totum Cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens ubi-

que Aqua benedicta, præsertim in loco, ubi violatio commissa est. Quo peracto, redit ad locum, ubi Litanie dictæ fuerunt, & ibi stans dicit. **Oremus.** **Ministri.** **Electamus** genua. **B. Levate.**

Domine pie, qui agrum figuli pretio Sanguinis tui in sepulturam peregrinorum comparari voluisti, quæsumus, dignanter reminiscere clementissimi hujus mysterii tui. Tu es enim Domine figulus noster, tu quietis nostræ ager, tu agri hujus pretium; Tu dedisti etiam, & suscepisti: Tu de pretio tui vivifici Sanguinis nos requiescere donasti. Tu ergo Domine, qui es offensionis nostræ clementissimus indultor, expectatissimus judicator, judicii tui superabundantissimus misericordia, judicium tuæ justissimæ severitatis abscondens post miserationem tuæ piæ redemptionis adesto exauditor, & effector nostræ reconciliationis: hocque Cœmeterium peregrinorum tuorum cœlestis patriæ incolatum exspectantium, benignus purifica, & reconcilia, & hic tumulatorum, & tumulandorum corpora de potentia, & pietate tuæ resurrectionis ad gloriam incorruptionis non damnans, sed glorificans resuscita. Qui venturus es judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. **B.** Amen.

DE PROCESSIONIBUS.

Publicæ sacræque Processiones, seu Supplicationes, quibus ex antiquissimo SS. Patrum instituto Catholica Ecclesia vel ad excitandam fidelium pietatem, vel ad commemoranda DEI beneficia, eique gratias agendas, vel ad divinum auxilium implorandum uti consuevit, qua pars est religione celebrari debent: continent enim magna ac divina mysteria, & salutares Christianæ pietatis fructus, eas pie exequentes à DEO consequuntur, de quibus fideles præmonere & erudire, quo tempore magis oportunum fuerit, Parochorum officium est.

Vide-

Videant in primis Sacerdotes, aliisque Ecclesiastici ordinis, ut in his Processionibus ea modestia ac reverentia tum ab ipsis, tum ab aliis adhibeatur, quæ piis & religiosis hujusmodi actionibus maxime debetur.

Omnis decenti habitu superpelliceis, vel aliis sacris vestibus, sine galeis, nisi pluvia cogente, induit, graviter, modeste, ac devote bini suo loco procedentes, sacris precibus ita sint intenti, ut remoto risu, mutuoque colloquio, & vago oculorum aspectu, populum etiam ad pie, devoteque precandum invitent.

Laici a Clericis, feminæ & viris separatae orantes prosequantur.

Præferatur Crux, & ubi fuerit consuetudo, vexillum sacris imaginibus insignitum, non tamen factum militari, seu triangulari forma.

Edendi, ac bibendi abusum, secumque esculenta, & poculenta deferrendi in sacris Processionibus, agrisque lustrandis, & suburbanis Ecclesiis visitandis tollere Parochi studeant: ac fideles præsertim die Dominica, quæ proxime Rogationes antecedit, quādēm hæc dedebeat corruptela, sèpius admoneant.

Processiones prius fieri debent, deinde Missa solemniter celebrari: nisi aliter ob gravem causam interdum Ordinario, vel Clero videatur.

Processiones autem quædam sunt ordinariæ, quæ sunt certis diebus per annum, ut in festo Purificationis B. MARIAE semper Virginis, & in Dominica Palmarum, & in Litanis majoribus in festo Sancti Marci, & in minoribus Rogationum triduo ante Ascensionem Domini, & in die festo Corporis Christi, vel aliis diebus pro confitudine Ecclesiæ.

Quædam vero sunt extraordinariæ, ut quæ variis, ac publicis Ecclesiæ de causis in dies inducuntur.

DE PROCESSIONE IN DIE FESTO PURIFICATIONIS B. MARIAE SEMPER VIRGINIS.

Completa benedictione, & distributione candelarum, ut in Missali Romano reformato, fit processio. Et primo celebrans imponit incensum in thuribulum; deinde Diaconus vertens se ad populum, dicit: **V. v. 3**

P ro-

Pro ce da mus in Pa ce.

Et Chorus respondet in eodem tono:

In no mi ne Chri sti. Amen.

Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante; deinde Subdiaconus paratus deferens Crucem medius inter duos Aco-lythos cum candelabris, & candelis accensis: sequitur Clerus per ordinem; ultimo celebrans cum Diacono à sinistris, omnes cum candelis accensis in manibus: & cantantur Antiphonæ se-quentes.

Aña. Ad or na thalamum tu um Si on, &

Su sci pe Regem Chri stum.

Amplectere Mariam: quæ est cœlestis porta.

Ipsa enim portat regem gloriæ, novi luminis.

Subsistit Virgo, adducens manibus filium; ante lucife-
rum genitum.

Quem accipiens Simeon in ulnas suas prædicavit popu-
lis: Dominum eum esse vitæ & mortis, & Salvato-
rem mundi.

Re-

Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto: non visu.
rum se mortem nisi videret Christum Domini.

Et cum inducerent puerum in templum: accepit eum in
ulnas suas, & benedixit DEUM, & dixit.

Nunc dimittis servum tuum Domine; secundum ver-
bum tuum in pace.

Cum inducerent puerum JESUM parentes ejus, ut face-
rent secundum consuetudinem legis pro eo: ipse acce-
pit eum in ulnas suas.

Ingrediendo Ecclesiam cantatur.

Obtulerunt Domino par turturum, aut duos pullos co-
lumbarum.

Sicut scriptum est in lege Domini.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ: secun-
dum legem Moysi.

Tulerunt JESUM in Jerusalem. ut sisterent eum Domino.

Sicut scriptum est in lege Domini.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut scriptum est in lege Domini.

Finita Processione celebrans, & Ministri depositis viola-
ceis, accipiunt paramenta alba pro Missa. Et candelæ te-
nentur in manibus accensæ, dum legitur Evangelium, & ite-
rum ad elevationem Sacramenti usque ad Communionem.

DE PROCESSIONE IN DIE PALMARUM.

IN Dominica Palmarum facta benedictione, & distributione
Palmarum seu Olivarum, post ultimam Orationem.

Omnipotens sempiterne DEUS.

Fit Processio, ac primum celebrans imponit incensum in thu-
sibulum, & Diaconus vertens se ad populum, dicit: Pro-

Proce da mus in Pa ce.

Et Chorus respondet in eodem tono:

In no mi ne Chri sti , Amen.

Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante: deinde Subdiaconus paratus deferens Crucem medius inter duos Aco-lythos, cum candelabris, & candelis accensis, sequitur Cle-
rus per ordinem, ultimo celebrans cum Diacono a finistris,
omnes cum ramis in manibus, & cantantur sequentes Antiph.
vel omnes vel aliquæ, quoisque durat Processio.

Aña. Cum appro pin quaret Dominus Je ro fo ly-

mam, mi sit du os ex di sci pu lis fu is

di cens.

Ite in Castellum, quod contra vos est: & invenietis
pullum Asinæ alligatum, super quem nullus homi-
num sedet.

Sol-

Solvite, & adducite mihi: Siquis vos interrogaverit,
dicite: opus Domino est.

Solventes adduxerunt ad JESUM, & imposuerunt illi
vestimenta sua; & sedid super eum.

Alli expandebant vestimenta sua in via: alii ramos de
arboribus sternebant.

Et qui sequebantur clamabant: Hosanna, benedictus
qui venit in nomine Domini.

Benedictum regnum patris nostri David: Hosanna in
excelsis, miserere nobis fili David.

Alia Antiphona. **C**um audisset populus, quia JESUS
venit Jerosolymam: acceperunt ramos Palmarum.

Et exierunt ei obviam: & clamabant pueri dicentes,

Hic est, qui venturus est in salutem populi.

Hic est salus nostra, & redemptio Israel.

Quantus est iste, cui Throni, & Dominationes occur-
runt?

Noli timere filia Sion: ecce Rex tuus venit tibi, sedens
super pullum Afinæ, sicut scriptum est:

Salve Rex fabricator Mundi, qui venisti redimere nos.

Alia Antiphona. **A**nte sex dies solemnis Paschæ, quan-
do venit Dominus in civitatem Jerusalēm.

Occurrerunt ei pueri; & in manibus portabant ramos
palmarum.

Et clamabant voce magna dicentes; Hosanna in ex-
celsis.

Benedictus, qui venisti in multitudine misericordiæ tuæ
Hosanna in excelsis.

Alia Antiphona. Occurrunt turbæ cum floribus, & palmis Redemptori obviam: & victori triumphanti digna dant obsequia.

Filium DEI ore gentes prædicant: & in laudem Christi voces tonant per nubila, Hosanna in excelsis.

Alia Antiphona. Cum Angelis, & pueris fideles inventiamur, triumphatori mortis clamantes, Hosanna in excelsis.

Alia Antiphona. Turba multa, quæ convenerat ad diem festum, clamabat Domino: Benedic̄tus, qui ve-nit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.

In reversione Processionis duo, vel quatuor Cantores intrant in Ecclesiam, & clauso ostio stantes versa facie ad Processionem, incipiunt. *y. Gloria, laus,* & decantant duos primos versus. Sacerdos vero cum aliis extra Ecclesiam repetit eosdem. Deinde qui sunt intus, cantant versus sequentes, vel omnes, vel partem, prout videbitur, & qui sunt extra, ad quoslibet duos versus respondent: *Gloria, laus,* sicut à principio.

Rex Christe Redemptor: cu i pu e ri-

le

le de cus prompsit O san na pi um.
 If ra el es tu Rex, Da vi dis
 & in cly ta pro les, No mine qui in
 Do mi ni Rex be ne di cte
 ve nis, Glo ri a.
 Cœtus in ex cel sis te lau dat

cœ li cus o mnis, & mor ta lis
 ho mo, & cun cta crea ta fi-
 mul. Glo ri a.

Hebs he bræ a ti bi cum pal mis
 ob vi a ve nit: Cum prece, vo to,
 hy mnis, ad su mus ec ce ti-
 bi.

bi.   **G**lo ri a.
 Hi ti bi paf su ro sol ve bant
 mu ni a Lau dis : Nos ti bi re-
 gnan ti pan gimus ec ce me.
 los.   **G**lo ri a.
 Hi placu ê re ti bi, pla ce-

Poستea Subdiaconus hastili crucis percutit portam, qua statim aperta processio intrat Ecclesia, cantando Responsorium.

Ingrediente Domino in sanctam Civitatem, Hebraeorum pueri resurrectionem viræ pronunciantes
Cum ramis palmarum, Hosanna clamabant in excelsis.
Cum audisset populus, quod Jesus veniret Jerosolymam; exierunt obviam ei. **C**um ramis. **E**t non dicitur Gloria Patri.

Deinde dicitur Missa, & rami tenentur in manibus, dum cantatur Palsio, & Evangelium tantum.

CRDO SERVANDUS FERIA QUINTA, SEXTA, ET SABBATHO MAJORIS HEBDOMADÆ.

Quoad tria matutina tenebrarum, & reliquas horas Canonicas, cæremonias ac processiones hoc triduo observandas serventur præscripta in Breviario, & Missali Romano, advertantque curati, ut feria quinta hujus hebdomadæ non duas tantum, sed tres consecrent hostias majores, unam tunc sumant, secundam pro ostensorio, seu vulgo Monstrantia, tertiam vero in Calice, vel alio vase mundo in crastinum pro communione servant.

Et quia SS. Eucharistiae Sacramentum hoc ipso die (quo nimirum à Christo Domino noscitur institutum) in aliqua Capella, vel Altari velis, & luminaribus decenter ornato, & bene munito, adorandum, ac venerandum exponi solet: Parochi cura erit, tempestive monere gregem suum, ut ineffabilem modum divinæ præsentiae pie veneretur, nec non de tam Salubri, tamque suavi beneficio exsolvat DEO debitas gratiarum actiones.

ORDO PONENDI SS. CORPUS DOMINI IN SEPULCHRUM.

Feria Sexta Parasceves, vel ante, tempestive paratur locus pro sepulchro, velis & luminatibus, quantum fieri potest, ornatus.

Quo parato dum itur pro SS. Sacramento ordine in Missali notato, accipiuntur duæ hostiæ consecratæ, una sumenda, altera in Monstrantiam, facta communione ponenda, ardentibus adhuc facibus, vel candelis pro reverentia hostiæ in calice relictæ, vel in Monstrantiam positæ, celebrans stans imponit incensum in thuribulum absque benedictione; incensat ter Venerabile Sacramentum genuflexus; interim ordinatur lugubris processio, præcedit Crux, quam immediate sequitur Clerus, more solito, luminaria ferens, ultimo loco Sacerdos casu-

casula nigra indutus, calicem coopertum velo albo, seu Monstrantiam manibus gestans, cum Ministris sub baldachino, seu umbella incedens: thurificantibus continuo duobus thuriferariis, vel uno saltem in mino-ribus Ecclesiis: adhibito quoque malleo ligneo, cymbali loco.

Ad sepulchrum, ut supra, paratum, non minus quam ad hester-num altare, adhibendi sunt nocte, ac die testes quidam ac custodes.

Verum cum haec Cæremonia non valde tua sit in Ecclesiis Ru-ralibus, aliisque in locis, ubi fidei custodes, & devote psallentes non reperiuntur; Rectius illic faciet Sacerdos, si Corpus Dominicum post finem Divini Officii in suum locum, vel reservatorium solitum re-verenter deportaverit, ibique conclusum tuto asservaverit.

ORDO RECIPIENDI SS. CHRISTI CORPUS E SEPULCHRO IN SANCTA NOCTE PASCHÆ.

Finito Matutino, & dicto **T**e **D**EUM Laudamus, cum col-lecta diei Sacerdos indutus alba, seu superpelliceo, stola, & pluviali albi coloris, & duo vel quatuor Ministri cum debitiss paramentis, præcedente thuriferario cum incenso, & thuribulo, se-quentibus juxta crucem duobus ceroferariis, & Clero cum candelis ac-cessis descendit ad sepulchrum.

*Ubi prævia consueta incensatione, receptoque velo albo, sanctissi-mum Sacramentum manibus tenens conversus ad populum intonat, sicut in Missa, **Alleluja** ter elevando vocem: respondentem choro.*

Deinde fit processio per Ecclesiam, choro interim cantante vulga-ri idiomate cantum Paschalem:

JESUS je od smerti v' stal &c. **C**hristus ist er-standen, **R**.

*Cum ventum fuerit ad altare majus, ponitur Venerabile super corpora-le, & ter incensatur. In choro autem finito cantu vulgari decantatur **Antiph.** **R**egina cœli, &c. qua finita dicitur.*

R. **G**aude & Lætare, &c. cum Oratione. **H**ac dicta incen-satur ter Venerabile, & solita benedictio datur.

Pra-

*Prædicta collecta dicitur etiam in reditu post Processiones Pa-
schales, addito solum Divinum auxilium maneat semper no-
biscum.*

**ORDO SERVANDUS IN LITANIARUM MA-
JORUM PROCESSIONE, QUÆ DIE FESTO S. MARCI
CELEBRATUR.**

Clerus & populus bora statuta mane in Ecclesia congregati, omnes contrito & humili corde DEUM, flexis genibus paupisper precentur. Sacerdos pluviali cum ministris, vel saltem superpelliceo & stola violacei coloris fit indutus, cuius coloris habitu in reliquis Processionibus semper utatur, præterquam in Processionibus Corporis CHRISTI, & quæ sunt solemnis diebus, vel in gratiarum actionem; quibus diebus uititur colore propriae solemnitati congruenti. Cæteri vero Sacerdotes & Clerici superpellicieis induiti sequentem Antiphonam stantes concinant:

Aña. Ex ur ge Do mi ne

ad ju va nos: & li be ra

nos pro pter no men tu um
Yy Psal.

Psal. De us au ri bus no stri au di-

vi mus : pa tres no stri an nun ti a-

ve runt no bis.

Glo ria Pa tri, & Fi li o,

& Spiri tu i San cto.

Repetitur Antiphona. Exurge Domine, &c. Deinde genuflectant omnes, & duo Clerici ante Altare natus genuflexi devote Litanias cantare incipiunt, cæteris eadem voce respondentibus. Cum autem cantatum erit:

MM

VV

San-

Sancta Maria, ora pro nobis.

Surgunt omnes, & ordinatim procedunt, egredientes, Litaniæ asque prosequentes, præcedente Cruce, & sequente Clero, ultimo loco Sacerdos paratus, ut supra dictum est, cum ministris, prout res vel locus postulat, sacræ vestibus induitis.

Si Processio sit longior, vel repetantur Litaniæ, vel Litaniis ab solutis usque ad Preces exclusive, dicantur aliqui Psalmi ex Pénitentialibus, seu Gradualibus. Hymni vero, vel Cantica lætitiae in iis, vel in Rogationibus, aut aliis pénitentiæ causa institutis Processionibus, non dicantur.

Si ad unam vel plures Ecclesiæ in via sit divertendum, ab ingressis Ecclesiæ, intermissisque Litaniis vel Psalmis, cantatur Antiphonæ cum versu & Oratione sancti Patroni illius Ecclesiæ.

Deinde egredientes, resumptis precibus eodem ordine procedunt usque ad Ecclesiæ, ubi cum Precibus & Orationibus omnibus Processio terminatur, ut in fine Breviarii Romani post Psalmos Pénitentiales.

In Litaniis minoribus Rogationium serventur omnia ut supra in Litaniis majoribus.

DE PROCESSIONE IN FESTO SANCTISSIMI CORPORIS CHRISTI.

De præparatoriis ad Processionem.

Omnes viæ & plateæ, per quas venerabile Sacramentum portabitur, sint mudatæ, & ornatae arboribus, frondibus, floribus, gramine, aulæis, aliisque ornamentis, & imaginibus, non tamen profanis, sed sacræ.

In quatuor distinctis locis, versus quatuor mundi plagas, Orientem, Occidentem, Meridiem & Septentrionem respicientibus, erecta sunt quatuor altaria ex ligno, cum umbellis seu tectis pulchre ac decenter ornata, & corporalibus mundis strata, super quibus collocari possit Monstrantia, dum quatuor Evangeliorum initia decantantur.

Deputentur Principaliores aliquot viri, pro portanda umbella, sub qua Sacerdos cum Venerabili Sacramento processionaliter ire debet.

Indi possunt aliquot puerorum paria, ad formam Angelorum cum fribus in capite: quorum aliqui canistris deferant folia rosarum, versus Venerabile Sacramentum quandoque in Procesione seminanda: alii accensas candelas: alii arma seu mysteria passionis Domini, &c.

Quatuor vel duo saltem Diaconi parati, cantaturi quatuor Evangeliorum initia.

Sacerdos primum Nissam celebret, in qua duas hostias consecret, & sumpta una, alteram in tabernaculum in Procesione defervendam ita reponat, ut per vitrum, seu cristallum, quo ipsum tabernaculum circumseptum esse debet, exterius adorantibus appareat, veloque operiatur, donec auferatur ab Altari.

ORDO PROCESSIONIS.

Peracto Sacrificio, quando Procescio est incœanda, Sacerdos pluviali albo induitus ter incenset Sacramentum genuflexus. Deinde

Diaconus oblongum, ac decens velum circumponit Icapulis Sacerdotis, qui parte veli ante pectus pendente, utraque manu cooperata ostensorium, seu tabernaculum à Diacono sibi porrectum reverenter suscipit in supremo Altaris gradu, mox ad Altare ascendit, & Sacramentum ante faciem tenens vertit se ad populum, inde descendit sub umbellam comitantibus Ministris, & duo Acolyti, vel Clerici cum tiburibus effumantibus præcedunt.

Omnes præcedant nudo capite accensos cereos gestantes, & sequentes Hymnos pro longitudine Procescionis devote concinentes. Dum vero Sacerdos discedit ab Altari, Clerus vel Sacerdos cantare incipit Hymnum sequentem.

Pange

Pan ge lingua glo ri o si Cor po ris my-
ste ri um, Sangui nisque preti o si,
Quem in mundi pre ti um Fructus ventris ge-
ne ro si, Rex ef su dit gen ti um.

Nobis datus nobis natus,
Ex intacta Virgine:
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.

In supremæ nocte cœnæ,
Recumbens cum fratribus,
Observata lege plene

Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem efficit :
Fitq; Sanguis Christi merum
Etsi sensus dificit:
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui:
Et Antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori, genitoque
Laus, & jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque,
Sit & benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio:

A men.

Quo inchoato Processio jam ordinata, progreditur hac serie: Confraternitates Laicorum (si quæ sunt) cum suis vexillis, cruce media inter duo luminaria, & insignibus: Religiosi cum sua cruce, aut vexillis & ornamentis Ecclesiasticis, cum candelis ardentibus. Chorus Musicus. Crux Cleri sacerdotalis, quam fert Acolythus superpelliceo indutus, medius inter duos alios Acolythos luminaria ferentes. Clerus sacerdotalis, per ordinem, indutus Paramentis sacris. Pueri vestiti ad formam Angelorum, cum cymbalis, mysteriis, & armis Passionis Domini, canistris rosarum, bini & bini. Duo Diaconi vel quatuor si haberi possint. Thuriferarii duo incensantes alternis vicibus continuo Venerabile Sacramentum, cum socio naviculam cum incenso portante. Umbella, sub qua Sacerdos cum Venerabili Sacramento capite nudo incedit, medius inter duos Diaconos, si vero haberi non possint, duo primarii viri id præstent & fimbrias pluvialis eundo elevent. Ab utraque umbellæ parte viri aliquot honesti cum facibus ardentibus. Post umbellam Cæromoniarius cum suo socio, vel duo Clerici superpelliceis induti, pro necessitate Officiatoris & processionis occurrente, Nobiles, sacerdotalis Magistratus, Cives, plebei, bini & bini omnes & detectis capitibus cum candelis vel facibus accensis.

EVAN-

EVANGELIUM PRIMUM.

Postquam ad primum Altare per ventum fuerit, Diaconus, si ad sit, cum debita reverentia, & genuflexione accipiet de manu ipsius Sacerdotis stantis SS. Sacramentum, & illud super Altare collocabit, alias Sacerdos ipse id reverenter deponat, & thurificabit. Deinde unus ex quatuor Diaconis genuflexus ante Venerabile Sacramentum dicit: **Munda cor meum &c.** & accepto libro cum reverentiis debitiss ante Officiorem dicit: **Jube Domne benedicere &c.** habita benedictione decantat, alio Diacono librum tenente, Evangelium primum.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

Et signans librum & se ipsum, fronte, ore, & pectore prosequitur. Initium sancti Evangelii secundum Matthæum. Interim dum respondetur: **Gloria tibi Domine. Incensat librum triplici ductu.**

LIber generationis JESU Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac: Isaac antem genuit Jacob: Jacob autem genuit Judam & fratres ejus. Judas autem genuit Phares & Zaram de Thamar. Phares autem genuit Efron: Efron autem genuit Aram: Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naason: Naason autem genuit Salmon: Salmon autem genuit Booz de Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth: Obed autem genuit Jesse: Jesse autem genuit David Regem. David autem Rex genuit Salomonem ex ea, quæ fuit Uriæ. Salomon autem genuit Roboam: Roboam autem genuit Abiam: Abias autem genuit Asa: Asa autem genuit Josaphat. Josaphat autem genuit

nuit Joram : Joram autem genuit Oziam : Ozias autem genuit Joathan : Joathan autem genuit Achaz : Achaz autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Manassen : Manasses autem genuit Amon : Amon autem genuit Josiam : Josias autem genuit Jechoniam & fratres ejus, in transmigratione Babylonis. Et post transmigrationem Babylonis, Jechonias genuit Salathiel : Salathiel autem genuit Zorobabel : Zorobabel autem genuit Abiud : Abiud autem genuit Eliacim. Eliacim autem genuit Azor : Azor autem genuit Sadoch : Sadoch autem genuit Achim : Achim autem genuit Eliud : Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Mathan : Mathan autem genuit Jacob : Jacob autem genuit Joseph virum MARIAE, de qua natus est JESUS, qui vocatur Christus.

Sacerdos osculatur librum sibi delatum, dicens:
Per Evangelica dicta: deleantur nostra delicta, Amen.

Facta incensatione Officiator stans imposito thure absque benedictione in thuribulum genuflectit, & thurificat Venerabile Sacramentum, resumptoque super humeros velo oblongo, monstrantiam a Diacono stante, si adsit, genuflexus reverenter recipit; si minus Sacerdos ipse surgit, ad Altare ascendit, factaque genuflexione Venerabile Sacramentum ante faciem suam tenens vertit sed ad populum, & cantat sequentes Preces cum Oratione, choro respondentे.

P R E C E S I.

- ¶. **A** fulgure, & tempestate. **R.** Libera nos Domine.
- ¶. **A** peste, fame, bello, & ab omni malo. **R.** Libera.
- ¶. **A**

- ¶. A subitanea, & improvisa morte. **R.** Libera.
 ¶. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.
R. Te rogamus audi nos.
 ¶. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris.
R. Te rogamus audi nos.
 ¶. Ut dominum Apostolicum, & omnes Ecclesiasticos
Ordines in sancta Religione conservare digneris.
R. Te rogamus audi nos.
 ¶. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
 ¶. Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

A Domo tua, quæsumus, Domine spiritales nequitiæ repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum, **&c.** **R.** Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quoque & terræ fructus. In Nomine Patris, **†** & Filii, & Spiritus sancti. **R.** Amen.

Cum ad secundum Altare pervenerit Processio, servata eadem serie, & omnibus cæremoniis, quæ ad primum Altare præscriptæ sunt, delato per Diaconum libro, benedicto & imposito incenso, dicto: Munda cor meum, **&c.** habitaque benedictione, canit.

EVANGELIUM II.

- ¶. Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.
 ¶. Initium sancti Evangelii secundum Marcum.
R. Gloria tibi Domine.

INitium Evangelii JESU Christi Filii DEI, sicut scriptum est in Isaia Propheta: Ecce, ego mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui preparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deserto: parate viam Domini, rectas facite semitas ejus. Fuit Joannes in deserto baptizans, & praedicans baptismum poenitentiae in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnis Iudææ Regio, & Ierosolymitæ universi, & baptizabantur ab illo in Jordanis flumine, confitentes peccata sua. Et erat Joannes vestitus pilis Cameli, & zona pellicea circa lumbos ejus: & locustas, & mel silvestre edebat. Et praedicabat dicens: Venit fortior me post me: cuius non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum ejus. Ego, baptizavi vos Aqua: ille vero baptizabit vos Spiritu sancto.

Sacerdos osculatur librum, dicens: Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta, Amen. Et incensatur, sic etiam post reliqua Evangelia. Officiator vero canit

P R E C E S II.

- V. A fulgure, & tempestate. R. Libera nos Domine.
- V. A peste, fame, bello, & ab omni malo. R. Libera.
- V. A subitanea, & improvisa morte. R. Libera.
- V. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.
- R. Te rogamus audi nos.
- V. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris.
- R. Te rogamus audi nos.

V. Ut

- V. Ut Imperatorem nostrum N. totamque Austriacam
domum protegere, & prosperare digneris.
R. Te rogamus audi nos.
V. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

A Domo tua, quæsumus, Domine spiritales nequitiæ repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum, &c. R. Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quoque & terræ fructus. In nomine Patris, + & Filii, & Spiritus sancti. R. Amen.

Apud Altare tertium omnia, ut supra, servantur. Per Diaconum tertium defertur liber, benedicitur ab Officiatore & imponitur incensum, & dicto: Munda cor meum, &c. habita que benedictione, Diaconus canit:

EVANGELIUM III.

- V. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.
V. Initium sancti Evangelii secundum Lucam.
R. Gloria tibi Domine.

F uit in diebus Herodis regis Iudææ, Sacerdos quidam nomine Zacharias, de vice Abia, & uxor illius de filiabus Aaron, & nomen ejus Elisabeth. Erant autem justi ambo ante DEUM, incedentes in omnibus

mandatis & justificationibus Domini sine querela. Et non erat illis filius, eo quod esset Elisabeth sterilis, & ambo processissent in diebus suis. Factum est autem, cum Sacerdotio fungeretur Zacharias in ordine vicos suæ ante DEUM, secundum consuetudinem Sacerdotii, forte exiit, ut incensum poneret, ingressus in templum Domini. Et omnis multitudo populi erat orans foris hora incensi. Apparuit autem illi angelus Domini, stans à dextris Altaris incensi. Et Zacharias turbatus est videns, timor irruit super eum. Ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia: quoniam exaudita est deprecatio tua: & uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, vocabis nomen ejus Joannem, & erit gaudium tibi & exultatio: & multi in nativitate ejus gaudebunt. Erit enim magnus coram Domino, & vinum & siceram non bibet: & Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ: & multos filiorum Israel convertet ad Dominum DEUM ipsorum. Et ipse præcedet ante illum in spiritu & virtute Eliæ: ut convertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam justorum: parare Domino plebem perfectam.

Officiator canit: P R E C E S III.

- ℣. A fulgure, & tempestate. **R.** Libera nos Domine.
- ℣. A peste, fame, bello, & ab omni malo. **R.** Libera.
- ℣. A subitanea, & improvisa morte. **R.** Libera.
- ℣. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.
- ℟. Te rogamus audi nos.

V. Ut

- V. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris.
 Rx. Te rogamus audi nos.
 V. Ut Regibus, & Principibus Christianis pacem, & veram concordiam donare digneris. Rx. Te rogamus &c.
 V. Domine exaudi orationem meam.
 Rx. Et clamor meus ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum. Rx. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

A Domo tua, quæsumus, Domine spiritales nequitiæ repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum &c. Rx. Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quoque & terræ fructus. In nomine Patris, **†** & Filii, & Spiritus sancti. Rx. Amen.

Servatis servandis ut supra, ac delato libro, benedicto incenso, & dicto: Munda cor meum, &c. per quartum Diaconum, habitaque benedictioneis ipse cantat

EVANGELIUM IV.

- V. Dominus vobiscum. Rx. Et cum Spiritu tuo.
 V. Initium sancti Evangelii secundum Joannem.
 Rx. Gloria tibi Domine.

IN principio erat Verbum, & Verbum erat apud DEUM, & DEUS erat Verbum. Hoc erat in principio apud DEUM. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. quod factum est. In ipso vita

erat, & vita erat lux hominum: & lux in tenebris lu-
cet, & tenebræ eam non comprehendenterunt. Fuit ho-
mo missus à DEO, cui nomen erat Joannes. Hic venit
in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine,
ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed
ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera,
quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc
mundum. In mundo erat, & mundus per ipsum factus
est, & mundus eum non cognovit. In propria venit,
& sui eum non receperunt. Quotquot autem recepe-
runt eum, dedit eis potestatem filios DEI fieri, his qui
credunt in nomine ejus. Qui non ex sanguinibus, ne-
que ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed
Hic genit. nuslectetur. ex DEO nati sunt. ET VERBUM CARO FA-
CTUM EST, ET HABITABIT IN NOBIS.
Et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Pa-
tre, plenum gratiæ & veritatis.

Officiator vero canit: PRECES IV.

- ℣. A fulgure, & tempestate. **R.** Libera nos Domine.
- ℣. A peste, fame, bello, & ab omni malo. **R.** Libera.
- ℣. A subitanæa, & improvisa morte. **R.** Libera.
- ℣. Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.
R. Te rogamus audi nos.
- ℣. Ut inimicos S. Ecclesiæ humiliare digneris.
R. Te rogamus audi nos.
- ℣. Ut Provinciam istam, ejusque Optimates gratiis tuis
augmentare digneris. **R.** Te roganus audi nos.
X. Do-

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

ADomine tua, quæsumus, Domine spiritales nequitiæ repellantur: & aërearum discedat malignitas tempestatum. Per Christum Dominum, &c. R. Amen.

Cœlesti benedictione benedicatur, custodiatur, & conservetur locus iste, & in eo habitantes; agri quoque & terræ fructus. In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. R. Amen.

Peracta Processione, & SS. Sacramento ad Ecclesiam reportato, & super altare deposito, omnes Ecclesiastici, qui adfunt, hinc inde Ordine genuflexi, illud reverenter adorantes, dum Sacerdos de more incensat, ultimas duas strophas ex Pange lingua: Tantum ergo, & Genitori concinant.

Postea duo Clerici dicant:

V. Panem de Cœlo præstisti eis, Alleluja.

R. Omne delectamentum in se habentem Alleluja.

Deinde Sacerdos stans dicit:

V. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos corporis, & sanguinis tui sacra mysteria venerari: ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas per omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

Tunc

Tunc Sacerdos facta genuflexione, cum Sacramento femel (nisi sit Prælatus insignibus Pontificalibus utens) benedicat populum in modum crucis, nihil dicens: postea illud reverenter reponat.

Hic modus benedicendi servatur etiam in aliis Processionibus faciendis cum SS. Sacramento

DE PROCESSIONE AD PETENDAM PLUVIAM.

AGuntur omnia, ut supra in Litanii majoribus usque ad finem Litaniarum, in quarum precibus post x. Ut fructus terræ. bis dicitur:

- ¶. Ut congruentem pluviam fidelibus tuis concedere digneris.
- ¶. Te rogamus audi nos.
- ¶. In fine postea dicitur: Pater noster, &c. secreto.
- ¶. Et ne nos inducas in temptationem.
- ¶. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 146.

Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus: Deo nostro sit jucunda decoraque laudatio.

Aedificans Jerusalem Dominus: dispersiones Israelis congregabit.

Qui sanat contritos corde: & alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem stellarum: & omnibus eis nomina vocat.

Magnus Dominus noster, & magna virtus ejus: & sapientia ejus non est numerus.

Suscipiens mansuetos Dominus: humilians autem peccatores usque ad terram.

Præcinitate Domino in confessione: Psallite Deo nostro in cithara.

Qui operit cœlum nubibus: & parat terræ pluviam.

Qui producit in montibus fœnum : & herbam servituti hominum.

Qui dat jumentis escam ipsorum: & pulis corvorum invocatis eum.

Non in fortitudine equi voluntatem habebit: nec in tibiis viris beneplacitum erit ei.

Beneplacitum est Domino super timentes eum: & in eis, qui sperant super misericordia ejus. **Gloria Patri.**

Quo finito dicantur Preces.

V. Operi Domine cœlum nubibus. **R.** Et para terræ pluviam.

V. Ut producas in montibus fœnum.

R. Et herbam servituti hominum.

V. Riga montes de superioribus tuis.

R. Et de fructu operum tuorum faciabitur terra.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, in quo vivimus, movemur, & sumus, pluviam nobis tribue congruentem: ut præsentibus auxiliis sufficierter adjuti, sempiterna fiducialius appetamus.

O R A T I O

PRÆSTA quæsumus Omnipotens DEUS: ut qui in afflictione nostra, de tua pietate confidimus, contra adversa omnia tua semper protectione muniamur.

O R A T I O.

DA nobis, quæsumus Domine, pluviam salutarem: & aridam terræ faciem fluentis cœlestibus dignanter in funde.

Per Dominum nostrum, **&c**

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

V. Benedicamus Domino. **R.** Deo gratias.

V. Exaudiat nos Omnipotens & misericors Dominus. **R.** Amen.

V. Fidelium animæ per misericordiam Dñi requiescant in pace.

R. Amen. **PRO.**

A a a

PROCESSIO AD POSTULANDAM SERENITATEM.

OMNIA fiant, ut supra in Litaniis majoribus: & in Litaniarum precibus post **X**. Ut fructus terrae dare &c. bis dicatur: **X**. Ut fidelibus tuis aëris serenitatem concedere digneris. **R**. Te rogamus, audi nos.

Ad finem obsecrationum dicitur: Pater noster, &c.
X. Et ne nos inducas in temptationem. **R**. Sed libera &c.

P S A L M U S 66.

DEUS, misereatur nostri, & benedicat nobis. fol. 237.
cum Gloria Patri.

X. Adduxiui Domine, Spiritum tuum super terram.
X. Et prohibitæ sunt pluviæ de cœlo. **X**. Cum obduxero nubibus cœlum. **R**. Apparebit arcus meus, & recordabor fœderis mei. **X**. Illustra faciem tuam Domine super servos tuos. **R**. Et benedic sperantes in te. **X**. Domine exaudi orationem meam. **R**. Et clamor meus ad te veniat.
X. Dominus vobiscum **R**. Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, & flagella tuæ iracundice, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

O R A T I O.

AD te nos, Domine, clamantes exaudi, & aëris serenitatem nobis tribue supplicantibus: ut qui juste pro peccatis nostris affligimur, misericordia tua præveniente clementiam sentiamus

QUÆSUMUS Omnipotens DEUS clementiam tuam: ut inundantiam coerceas imbrium, & hilaritatem vultus tui nobis impertiri digneris. Per Dominum &c.

PRE-

PRECES DICENDÆ TEMPORE PENURLÆ,
ET FAMIS.

A Guntur omnia, ut supra in Litanis majoribus usque ad finem Litaniarum, in quarum precibus bis dicitur:
Ut fructus terræ dare, & conservare digneris.

Post Litanias dicitur Pater noster, &c.

Psalm. Dominus regit me, &c. fol. 209.

R. Domine non secundum peccata nostra facias nobis.

R. Neque secundum iniurias nostras retribuas nobis. **R.**
Oculi omnium in te sperant Domine. **R.** Et tu das escam illis in tempore opportuno. **R.** Memento congregationis tuæ.

R. Quam posuisti ab initio. **R.** Dominus dabit benignitatem.

R. Et terra nostra dabit fructum suum. **R.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **R.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

I Neffabilem nobis Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos, & a peccatis omnibus exuas, & à poenit. quas pro his meremur, eripias.

O R A T I O.

DA nobis quæsumus Domine, piæ supplicationis effectum, & famem propitiatus averte: ut mortalium corda cognoscant, & te indignante talia flagella prodire, & te miserante cessare.

POpulum tibi subditum pro peccatis suis fame laborantem ad te Domine, converte propitius, qui quærentibus regnum tuum omnia adjicienda esse dixisti. Qui vivis, & regnas cum DEO Patre, &c.

PROCESSIO TEMPORE MORTALITATIS,
ET PESTIS.

Fiat ut supra in litanis majoribus: & in Litaniarum precibus post **x.** Ab ira tua. dicatur bis: **A** peste, & fame. **L**i-
bera nos. post **x.** Ut fructus terræ &c. dicitur: **U**t à pestilen-
tiæ flagello nos liberare, &c.

In fine Litaniarum dicitur Pater noster, &c. **x.** Et ne nos
inducas, &c. **P**salm Domine, ne in furore tuo arguas me.
ut supra fol. 99.

x. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis.
R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. **x.**
Adjuva nos DEUS salutaris noster. **R.** Et propter gloriam
nominis tui Domine, libera nos. **x.** Domine, ne memineris
iniquitatum nostrarum antiquarum. **R.** Cito anticipent nos
misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis. **x.** Ora
pro nobis sancte Sebastiane. **R.** Ut digni efficiamur promis-
sionibus Christi. **x.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et
clamor meus ad te veniat. **x.** Dominus vobiscum. **R.** Et
cum spiritu tuo. **O R E M U S.**

Exaudi nos DEUS salutaris noster: & intercedente beata,
& gloria DEI genitrice MARIA semper Virgine, &
beato Sebastiano Martyre, & omnibus Sanctis, populum tuum
ab iracundiæ tuæ terroribus libera, & misericordiæ tuæ fac
largitate securum.

Propitiare Domine supplicationibus nostris: & animarum &
corporum medere languoribus, ut remissione percepta, in
tua semper benedictione lætemur.

Da nobis, quæsumus Domine, piæ petitionis effectum: &
pestilentiam mortalitatemque propitiatus averte, ut mor-
talium corda cognoscant, & te indignante talia flagella prodi-
re, & te miserante cessare. Per Dominum nostrum.

PRE-

PRECES DICENDÆ IN LITANIIS TEMPO-
RE BELLI.

PFractis omnibus, ut supra in Litaniis majoribus, ad finem
Litaniarum dicitur Pater noster, &c.
¶ Et ne nos inducas in temptationem. Rx. Sed libera nos à malo.

P S A L M U S 45.

DEUS noster refugium, & virtus: adjutor in tribulationi-
bus, quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus, dum turbabitur terra: & transfe-
rentur montes in cor maris.

Sonuerunt, & turbatæ sunt aquæ eorum: conturbati sunt mon-
tes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem DEI: sanctificavit taber-
naculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus non commovebitur: adjuvabit eam De-
us mane diluculo.

Conturbatæ sunt gentes, & inclinata sunt regna: dedit vocem
suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum susceptor noster Deus Jacob.

Venite, & videte opera Domini, quæ posuit prodigia super
terram: auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret, & confringet arma: & scuta comburet igni.

Vacate, & videte, quoniam ego sum Deus: exaltabor in
Gentibus, & exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: susceptor noster Deus Jacob.

Gloria Patri.

¶ Exurge Domine, adjuva nos. Rx. Et libera nos propter
nomen tuum. ¶ Salvum fac populum tuum Domine. Rx.

DEUS meus sperantem in te. ¶ Fiat pax in virtute tua. Rx.

Et abundantia in turribus tuis. ¶ Esto nobis, Domine, tur-
ris fortitudinis. Rx. A facie inimici. ¶ Arcum contere, &

confringe arma. **R.** Et scuta conbure igni. **V.** Mitte nobis
Domine auxilium de Sancto. **R.** Et de Sion tuere nos. **V.**
Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te
veniat. **V.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui conteris bella, & impugnatores in te sperantium potentia tuæ defensionis expugnas: auxiliare famulis tuis implorantibus misericordiam tuam, ut inimicorum suorum feritate depressa, incessabili te gratiarum actione laudemus.

DEUS, à quo sancta desideria, recta consilia, & justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut & corda nostra mandatis tuis dedita, & hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

Hostium nostrorum, quæsumus Domine, elige superbiam: & eorum contumaciam dexteræ tuae virtute prosterne. Per Dominum nostrum.

Si vero bellum est contra Turcas, & alios infideles, vel Hæreticos inter preces Litaniarum bis dicatur. Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, Te rogamus, audi nos. & addatur: Ut Turcarum, vel Hæreticorum conatus reprimere, & ad nihilum redigere digneris, Te rogamus audi nos. & dicto Pater noster, dicatur.

P S A L M U S 78.

DEUS venerunt gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum: posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Effuderunt sanguinem eorum tanquam aquam in circuitu Jerusalem: & non erat qui sepeliret.

F acti

Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio, & illu-
sio his, qui in circuitu nostro sunt.

Usquequo Domine irasceris in filiem: accendetur velut ignis
zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes, quæ te non noverunt: & in re-
gna, quæ nomen tuum non invocaverunt.

Quia comederunt Jacob: & locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito an-
ticipent nos misericordiæ tuæ: quia pauperes facti sumus
nimis.

Adjuva nos DEUS salutaris noster, & propter gloriam no-
minis tui Domine libera nos: & propitius esto peccatis
nostris propter nomen tuum.

Ne forte dicant in gentibus, ubi est DEUS eorum? & inno-
tescat in nationibus coram oculis nostris.

Ultio sanguinis servorum tuorum qui effusus est: introeat in
conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui: posside filios mortifata-
torum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: impropri-
um ipsorum, quod exprobaverunt tibi Domine.

Nos autem populus tuus, & oves pascuae tuæ: confitebimur
tibi in sæculum.

In generationem, & generationem: annuntiabimus laudem
tuam. **Gloria Patri &c.**

* Salvos fac servos tuos. **R.** DEUS meus sperantes in
te. * Esto nobis Domine turris fortitudinis. **R.** A facie ini-
mici. * Nihil proficiat inimicus in nobis. **R.** Et filius ini-
quitatis non apponat nocere nobis. * Hostium nominis tui
Domine elide superbiæ. **R.** Et eorum contumaciam dexte-
ræ tuæ virtute prosterne. * Fiant tanquam pulvis ante fa-
ciem venti. **R.** Et Angelus Domini persequatur eos. * Ef-
funde iram tuam in gentes: quæ te non noverunt. **R.** Et in
regna,

regna , quæ nomen tuum non invocaverunt. **X.** Mitte nobis
Domine Auxilium de Sancto. **R.** Et de Sion tuere nos. **X.**
Domine exaudi Orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te
veniat. **X.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S .

DA, quæsumus. Ecclesiæ tuæ misericors DEUS, ut san-
cto Spiritu congregata , hostili nullatenus incursione tur-
betur.

O R A T I O .

DEUS, qui culpa offenderis , poenitentia placaris , preces
populi tui supplicantis propitijs respice , & flagella tuæ
iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur , averte.

OMnipotens sempiterne DEUS, in cuius manu sunt omni-
um potestates , & omnium jura regnorum: respice in au-
xilium Christianorum, ut gentes Turcarum , **feu** Hæretico-
rum, quæ in sua feritate confidunt , dexteræ tuæ potentia con-
terantur. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium
tuum , qui tecum vivit, **&c.**

X. Exaudiat nos Dominus. **R.** Amen.

PROCESSIO IN QUACUNQUE TRIBULA- TIONE.

SErvatis omnibus, ut supra in Litanis majoribus, finitisque
Litanis, dicitur Pater noster, **&c.**

X. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos à malo.

P S A L M U S . 19.

Exaudiat te Dominus, **&c.** fol. 132. cum Gloria Patri.
Vel Psalmus. Qui habitat in adjutorio, **&c.** fol. 136.

Quo finito dicuntur: **X.** D EUS refugium nostrum, & virtus.
R. Adjutor in tribulationibus. **X.** Salvos fac servos tuos, Do-
mine. **R.** D EUS meus, sperantes in te. **X.**

P. Sanctus DEUS, sanctus Fortis, sanctus Immortalis.
R. Miserere nobis. **P.** Adjuva nos, DEUS salutaris noster.
R. Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.
P. Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat. **P.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

NE despicias, Omnipotens Deus populum tuum in afflictione clamantem, sed propter gloriam nominis tui tribulatis succure placatus.

O R A T I O.

I Neffabilem misericordiam tuam, Domine, nobis clementer ostende: ut simul nos & à peccatis omnibus exuas, & à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

COncede, nos famulos tuos, quæsumus Domine DEUS, perpetua mentis & corporis sanitate gaudere: & gloria Beatæ MARIAE semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia.

TRibulationem nostram, quæsumus Domine propitius respice, & iram tuæ indignationis, quam juste meremur, averte.

DEUS refugium nostrum, & virtus, adesto piis Ecclesiæ tuæ precibus auctor ipse pietatis, & præsta: ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per Dominum nostrum.

PRECES DICENDÆ IN PROCESSIONE PRO GRATIARUM ACTIONE.

Initio processionis cantatur Hymnus.

TE DEUM laudamus. te Dominum confitemur.
Te aeternum Patrem: omnis terra veneratur.

Bbb

Tibi

Tibi omnes Angeli: tibi cœli, & universæ potestates.
Tibi Cherubim & Seraphim: incessibili voce proclamant.
Sanctus, Sanctus, Sanctus: Dominus DEUS Sabaoth.
Pleni sunt cœli & terra: majestatis gloriæ tuæ.
Te gloriosus Apostolorum chorus.
Te Prophetarum laudabilis numerus.
Te Martyrum candidatus laudat exercitus.
Te per orbem Terrarum, sancta confitetur Ecclesia.
Patrem immensæ majestatis.
Venerandum tuum verum, & unicum Filium.
Sanctum quoque paraclitum Spiritum.
Tu Rex Gloriæ Christe.
Tu Patris sempiternus es Filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem: non horruisti Virgi-
nis uterum.
Tu devicto mortis aculeo: aperuisti credentibus regna cœlorum.
Tu ad dexteram DEI sedes: in gloria Patris.
Judex crederis esse venturus.
Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni: quos pretioso San-
guine redemisti.
Aeterna fac cum sanctis tuis: in gloria numerari.
Salvum fac populum tuum Domine: & benedic hæreditati tuæ.
Et rege eos: & extolle illos usque in æternum.
Per singulos dies benedicimus te.
Et laudamus nomen tuum in sœculum: & in sœculum sœculi.
Dignare Domine die isto: sine peccato nos custodire.
Miserere nostri Domine: miserere nostri.
Fiat misericordia tua Domine super nos: quemadmodum spe-
ravimus in te.
In te Domine speravi: non confundar in æternum.

**Deinde dici poterunt Psalmi, qui sequuntur, prout tem-
pus feret.**

P S A L M U S 65.

Jubilate DEO omnis terra, psalmum dicite nomini ejus: date gloriam laudi ejus.

Dicite DEO: quam terribilia sunt opera tua Domine: in multitudine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, & psallat tibi: psalmum dicat Nomi ni tuo.

Venite, & videte opera DEI: terribilis in conciliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede: ibi lætabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in æternum, oculi ejus super gentes respiciunt: qui exasperant non exaltentur in semetipfis.

Benedicite gentes DEUM nostrum: & auditam facite vocem laudi ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam: & non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos DEUS: igne nos examinasti sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro: imposuisti homines super capita nostra.

Transfivimus per ignem, & aquam: & eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis: reddam tibi vota mea, quæ distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum: in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum: offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, & narrabo omnes, qui timetis DEUM: quanta fecit animæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamavi: & exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo: non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit DEUS: & attendit voce deprecationis
meæ.

Benedictus DEUS: qui non amovit orationem meam, & mi-
sericordiam suam à me.

Gloria Patri, &c.

P s A L M U S 80.

Exultate DEO adjutori nostro: jubilate DEO Jacob.
Sumite psalmum, & date tympanum: psalterium jucun-
dum cum cithara.

Buccinate in Neomenia tuba: in insigni die solemnitatis vestrae.

Quià præceptum in Israel est: & judicium DEO Jacob.

Testimonium in Joseph posuit illud, cum exiret de terra Ægy-
pti: linguam, quam non noverat, audivit.

Divertit ab oneribus dorsum ejus: manus ejus in cophino ser-
vierunt.

In tribulatione invocasti me, & liberavi te: exaudi te in
abscondito tempestatis, probavi te apud aquam contradic-
tio-
nis.

Audi populus meus, & contestabor te: Israel, si audires me,
non erit in te DEUS recens, neque adorabis DEUM alien-
num.

Ego enim sum Dominus DEUS tuus, qui eduxi de te terra
Ægypti: dilata os tuum, & implebo illud.

Et non audivit populus meus vocem meam: & Israel non in-
tendit mihi.

Et dimisit eos secundum desideria cordis eorum: ibunt ad in-
ventionibus suis.

Si populus meus audisset me: Israel si in viis meis ambulasset.

Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliafsem: & super tri-
bulantes eos misifsem manum meam.

Inimici Domini mentiti sunt ei: & erit tempus eorum in sœcula.

Et cibavit eos ex adipe frumenti: & de petra melle saturavit
eos. **G**loria Patri, & Filio &c.

P S A L M U S 95.

CAntate Domino canticum novum: cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, & benedicite Nomini ejus: annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus: in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, & laudabilis nimis: terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes Dii gentium dæmonia: Dominus autem cœlos fecit.

Confessio & pulchritudo in conspectu ejus: sanctimonia, & magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriæ gentium, afferte Domino gloriam, & honorem: afferte Domino gloriam Nomini ejus.

Tollite hostias, & introite in atria ejus: adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur à facie ejus universa terra: dicite in gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur: judicabit populos in æquitate.

Lætentur cœli, & exultet terra, commoveatur mare, & plenitudo ejus: gaudebunt campi, & omnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum à facie Domini, quia venit: quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate: & populos in veritate sua.

Gloria Patri, &c.

P S A M U S 99.

Jubilate DEO omnis terra: servite Domino in lætitia.

Introite in conspectu ejus: in exultatione.

Scitote, quoniam Dominus ipse est DEUS: ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Populus ejus, & oves pascuæ ejus : introite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis: confitemini illi.

Laude Nomen ejus, quoniam suavis est Dominus , in æternum misericordia ejus: & usque in generationem , & generationem veritas ejus.

Gloria Patri &c.

P S A L M U S I O 2 .

Benedic anima mea Domino: & omnia , quæ intra me sunt, Nomi n sancto ejus.

Benedic anima mea Domino: & noli oblivisci omnes retributio nes ejus.

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas.

Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat te in misericordia , & miserationibus.

Qui replet in bonis desiderium tuum: renovabitur ut aquilæ juventus tua.

Faciens misericordias Dominus : & judicium omnibus injuri am patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi: filiis Israel voluntates suas.

Miserator , & misericors Dominus : longanimis , & multum misericors.

Non in perpetuum irascetur: neque in æternum comminabitur.

Non secundum peccata nostra fecit nobis: neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.

Qoniam secundum altitudinem cœli a terra: corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente: longe fecit à nobis iniqui tates nostras.

Quomodo miseretur Pater filiorum , misertus est Dominus ti mentibus se: quoniam ipse cognovit figmentum nostrum.

Recordatus est, quoniam pulvis sumus: homo sicut fœnum dies ejus , tanquam flos agri sic efflorebit.

Quo-

Quoniam spiritus pertransibit in illo, & non subsistet: & non cognoscet amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab æterno: & usque in æternum super timentes eum.

Et justitia illius in filios filiorum: his qui servant testamentum ejus.

Et memores sunt mandatorum ipsius: ad faciendum ea.

Dominus in cœlo paravit sedem suam: & regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino omnes Angeli ejus: potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Benedicite Domino omnes virtutes ejus: ministri ejus, qui facitis voluntatem ejus.

Benedicite Domino omnia opera ejus: in omni loco dominationis ejus, benedic anima mea Domino. **Gloria Patri &c.**

P S A L M U S I I 6.

LAUDATE Dominum omnes gentes: laudate eum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: & veritas Domini manet in æternum. **Gloria Patri &c.**

Psalm. **L**audate Dominum de cœlis, **cum duobus** sequentibus, ut supra fol. 239.

CANTICUM DANIEL. 3.

Benedicite omnia opera Domini Domino: laudate & superexaltate eum in fæcula.

Benedicite Angeli Domini Domino: benedicte cœli Domino.

Benedicite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Domino: benedicte omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite sol & luna Domino: benedicite stellæ cœli Domino.

Benedicite omnis imber & ros Domino: benedicite omnes spiritus DEI Domino.

Benedicite ignis & æstus Domino: benedicite frigus & æstus Domino.

Bene-

- B**enedicite rores & pruina Domino: benedicite gelu & frigus Domino.
- B**enedicite glacies & nives Domino: benedicite noctes & dies Domino.
- B**enedicire lux & tenebræ Domino: benedicite fulgura & nubes Domino.
- B**enedicat terra Dominum: laudet & superexaltet eum in sæcula.
- B**enedicite montes & coles Domino: benedicite universa germinantia in terra Domino.
- B**enedicite fontes Domino: benedicite maria & flumina Domino.
- B**enedicite cete, & omnia, quæ moventur in aquis Domino: benedicite omnes volucres cœli Dominum.
- B**enedicite omnes bestiæ & pecora Domino: benedicite filii hominum Domino.
- B**enedicat Israël Dominum: laudet & superexaltet eum in sæcula.
- B**enedicite Sacerdotes Domini Domino: benedicite servi Domini Domino.
- B**enedicite spiritus & animæ justorum Domino: benedicite Sancti & humiles corde Domino.
- B**enedicite Anania, Azaria, Misaël Domino: laudate, & superexaltate eum in sæcula.
- B**enedicamus Patrem, & Filium, cum sancto Spiritu: laudemus, & superexaltemus eum in sæcula.
- B**enedictus es Domine in firmamento cœli: & laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula.

Canticum. Benedictus Dominus DEUS Israël, &c. ut supra fol. 242. Hæc autem prædicta, prout longitudo itineris postulaverit, vel omnia, vel ex parte cantari possunt. Deinde in Ecclesia, ubi fit statio, ante Altare dicuntur sequentes versus, & Orationes.

¶. Benedictus es Dominus, DEUS patrum nostrorum.
 Et laudabilis & gloriosus in sœcula. ¶. Benedicamus Patrem, & Filium cum sancto Spiritu. ¶. Laudemus & superexaltemus eum in sœcula. ¶. Benedictus es Domine DEUS, in firmamento cœli. ¶. Et laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sœcula. ¶. Benedic anima mea Domino. ¶. Et noli oblivisci omnes retributiones ejus. ¶. Domine exaudi orationem meam. ¶. Et clamor meus ad te veniat.
 ¶. Dominus vobiscum ¶. Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, cuius misericordia non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus: piissimæ majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes: ut qui potentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad præmia futura disponas.

O R A T I O

DEUS, qui corda fidelium, sancti Spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

DEUS, qui neminem in te sperantem nimium affligi permittis, sed pium precibus praestas auditum: pro postulationibus nostris, votisque susceptis gratias agimus, te piissime deprecantes, ut à cunctis semper muniamur adversis. Per Dominum nostrum.

DE PROCESSIONE IN TRANSLATIONE SACRARUM RELIQUIARUM INSIGNIUM.

ECclesia, & viæ, per quas transeundum est, quam fieri potest, decentius ornentur: Sacerdotes, & ministri vestibus induiti albi, vel rubri coloris, prout Sancti, quorum Reliquiæ transferuntur, exposunt, cum luminaribus accensis omnes procedant, decantantes, Litanias cum invocatio-ne Sanctorum, quorum reliquiæ deferuntur, & hymnum:

Ccc

Te

Te DEUM, &c. Et Psalmum: Laudate Dominum de cœlis.
cum duobus sequentibus, ut supra fol. 239. & alios Psalmos,
& Hymnos de proprio, vel de communi eorum Sanctorum,
quorum reliquiae transferuntur

PRECES AD REPELLENDAM TEMPESTA-

TEM.

Pulsantur campanæ, & qui adesse possunt, in Ecclesiam convocatis, dicuntur Litanie ordinariae, in quibus bis dicitur:
A fulgere, & tempestate, & post Litanias, & Orationem Dominicam.

PSALMUS 147

LAUDA Jerusalem Dominum: lauda DEUM tuum Sion.
Quoniam confortavit seras portarum tuarum: benedixit filiis tuis in te.
Qui posuit fines tuos pacem: & adipe frumenti satiat te.
Qui emittit eloquium suum terræ: velociter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargit.
Mittit crystallum suam sicut buccellas: ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?
Emittet verbum suum, & liquefaciet ea: flabit spiritus ejus, & fluent aquæ.
Qui annuntiat verbum suum Jacob: justitias, & judicia sua Israel.
Non fecit taliter omni nationi: & judicia sua non manifestavit eis. **G**loria Patri.

F. Adjutorium nostrum in nomine Domini. **R**. Qui fecit cœlum & terram. **F**. Ostende nobis Domine, misericordiam tuam. **R**. Et salutare tuum da nobis. **F**. Adjuva nos DEUS salutaris noster. **R**. Et propter gloriam nominis tui Domine, libera nos. **F**. Nihil proficiat inimicus in nobis. **R**. Et filius iniqui-

iniquitatis non apponat nocere nobis. **F**. Fiat misericordia tua Domine, super nos. **R**. Quemadmodum speravimus in te. **P**. Salvum fac populum tuum Domine. **R**. Et benedic hæreditati tuæ. **P**. Non privabis bonis eos, qui ambulant in innocentia. **R**. Domine DEUS virtutum, beatus homo, qui sperat in te. **P**. Domine exaudi orationem meam. **R**. Et clamor meus ad te veniat. **P**. Dominus vobiscum. **R**. Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitijs respice, & flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

O R A T I O.

ADomina tua, quæsumus Domine, spiritales nequitiæ repellantur, & aerearum discedat malignitas tempestatum.

OMnipotens sempiterne DEUS, parce metuentibus, propitiare supplicibus: ut post noxios ignes nubium, & vim procellarum, in materiam transeat laudis comminatio tempestatum.

DOmine JESU, qui imperasti ventis, & mari, & facta fuit tranquillitas magna: exaudi preces familiæ tuæ, & præsta, ut hoc signo sanctæ Crucis **T** omnis discedat sævitia tempestatum.

OMnipotens, & misericors DEUS, qui nos & castigando sanas, & ignoscendo conservas: præsta supplicibus tuis, ut & tranquillitatibus optatæ consolationis lætemur, & dono tuæ pietatis semper utamur. Per Dominum nostrum.

Aspergatur aqua benedicta.

DE EXORCIZANDIS OBSESSIS A DÆMONIO.

Sacerdos, seu quisvis alius legitimus Ecclesiæ minister, vexatos à dæmone exorcizaturus, ea, qua par est, pietate, prudentia, ac virtute integritate prædictus esse debet, qui non sua, sed divina freatus virtute, ab omni rerum humanaarum cupiditate alienus tam pium opus ex charitate constanter, & humiliter exequatur. Hunc præterea maturæ ætatis esse decet, & non solum officio, sed etiam morum gravitate reverendum.

Ut igitur suo munere recte fungatur, cum alia multa sibi utilia documenta, quæ brevitatis gratia hoc loco prætermittuntur, ex probatis auctoribus, & ex usu nosse studeat, tum hæc pauca magis necessaria diligenter observabit.

Imprimis, ne facile credat, aliquem à dæmone obsesum esse, sed nota habeat ea signa, quibus obseffus dignoscitur ab iis, qui vel atra bile, vel morbo aliquo laborant. Signa autem obſidentis dæmonis sunt: ignota lingua loqui pluribus verbis, vel loquentem intelligere: distantia, & oculta patēfacere: vires supra ætatis, seu conditionis naturam ostendere, & id genus alia, quæ cum plurima concurrunt, majora sunt indicia.

Hæc autem ut magis cognoscat, post unum, aut alterum exorcismum interroget obsefum, quid senserit in animo, vel in corpore, ut sciat etiam ad quænam verba magis diaboli conturbentur, ut ea deinceps magis inculcat ac repetat.

Advertat, quibus artibus, ac deceptionibus utantur dæmones ad Exorcistam decipiendum: solent enim ut plurimum fallaciter respondere, & difficile se manifestare, ut Exorcista dum defatigatus defixus, aut infirmus videatur non esse à dæmonio vexatus. Aliquando, postquam sunt manifesti, abscondunt se, & relinquunt corpus, quasi liberum ab omni molestia, ut infirmus putet se omnino esse liberatum: sed cessare non debet Exorcista, donec viderit signa liberationis. Aliquando etiam dæmones ponunt, quæcumque possunt impedimenta, ne infirmus se subji-

subjiciat exorcismis, vel conantur persuadere, infirmitatem esse naturalem; interdum in medio exorcismi faciunt dormire infirmum, & ei visionem aliquam ostendunt, subtrahendo se, ut infirmus liberatus videatur. Aliqui ostendunt, factum maleficium, & à quibus sit factum, & modum ad illud dissipandum: sed caveat, ne ob hoc ad magos, vel ad sagas, vel ad alios, quam ad Ecclesiæ ministros confugiat, aut ulla superstitione, aut alio modo illicito utatur. Quandoque diabolus infirmum quiescere, & suscipere sanctissimam Eucharistiam permittit, ut discessisse videatur. Denique innumerabiles sunt artes, & fraudes diaboli ad decipiendum hominem, quibus ne fallatur, Exorcista cautus esse debet.

Quare memor, Dominum nostrum dixisse, genus esse dæmoniorum, quod non ejicitur, nisi per orationem, & jejunium. Matth. 17. bæc duo potissimum remedia ad impetrandum divinum auxilium, dæmonesque pellendos, exemplo Sanctorum Patrum, quoad ejus fieri poterit, tum per se, tum alios curet adhiberi.

In Ecclesiam, si commode fieri potest, vel in aliud religiosum, & honestum locum seorsum à multitudine perductus energumenus exorcizetur, sed si fuerit agrotus, vel persona nobilis, vel alia honesta causa, in domo privata exorcizari poterit.

Admoneatur obsessus, si mente, & corpore valet, ut pro se oret Deum, ac jejunet, & sacra Confessione, & Communione sèpius ad arbitrium Sacerdotis se communiat, & dum exorcizatur, totum se colligat, & ad Deum convertat: ac firma fide salutem ab eo depositat cum omni humilitate. Et cum vehementius vexatur, patienter sustineat, nibil diffidens de auxilio Dei. Habeat præ manibus, vel in conspectu Crucifixum. Reliquæ quoque Sanctorum, ubi haberi possint, decenter ac tuto colligatae, & coopertæ, ad pectus vel ad caput obsessi reverenter admoveantur, sed caveat, ne res sacræ indigne tractentur, aut illis à dæmonे ulla fiat injuria. Sanctissima vero Eucharistia super caput obsessi, aut aliter ejus corpori non admoveatur ob irreverentiae periculum.

Exorcista ne vagetur in multiloquio, aut supervacaneis, vel curiosis interrogationibus, præsertim de rebus futuris, & occultis ad suum munus non pertinentibus: sed jubeat immundum spiritum tacere, & ad interrogata tantum respondere, neque ei credatur, si dæmon simularet, se esse animam alicujus Sancti vel defuncti, vel Angelum bonum.

Necessarie vero interrogationes sunt, ut de numero, & nomine spirituum obſidentium, de tempore, quo ingressi sunt, de cauſa, & aliis bujusmodi: Ceteras autem dæmonis migas, viſus, & ineptias Exorcista cobibeat, aut contemnat, & circumſtantes, qui pauci eſſe debent, admoneat, ne hæc curent, neque ipſi interrogent obſeffum: ſed potius humiliter, & enixe Deum pro eo precentur.

Exorcismum vero faciat, ac legat cum imperio, & auſtoritate, magna fide, & humilitate, atque feruore: & cum viderit spiritum valde torqueri, tunc magis inflet, & urgeat: & quoties viderit obſeffum in aliqua corporis parte commoveri, aut pungi, aut tumorem alicubi apparare, ibi faciat ſignum Crucis, & aqua benedictaaspergat, quam exorcizando in promptu habeat.

Obſervet etiam, ad quæ verba dæmones magis contremiſcant, & ei ſæpius repetat, & quando pervenerit ad comminationem, eam iterum, & ſæpius proferat, ſemper pænam augendo, ac ſi videat ſe proficere, in iþfa perfeveret per duas, tres, quatuor horas, & amplius, prout poterit, donec victoriā conſequatur.

Caveat proinde Exorcista, ne ullam medicinam infirmo, vel obſeffo præbeat, aut ſuadeat: ſed hanc curam medicis relinquit.

Mulierem exorcizans, ſemper ſecum habeat honestas personas, quæ obſeffam teneant, dum exagitatur à dæmonio, quæ quidem personæ ſint patienti, ſi fieri potest, cognatione proxime, atque honestatis memor Exorcista caveat, ne quid dicat, vel faciat, quod ſibi, aut aliis occaſio eſſe poſſit pravæ cogitationis.

Dum exorcizat, utatur Sacræ Scripturæ verbis potius, quam ſuis, aut alienis. Jubeat que dæmonem dicere, an detineatur in illo corpore ob aliquam operam magicam, aut malefica ſigna, vel instrumenta, quæ ſi obſeffus ore ſumpferit, evomat: vel ſi alibi extra corpus fuerint, ea

revelet, & inventa comburantur. Moneatur etiam obſeffus, ut tentationes Juas omnes Exorcistæ patefaciat.

Si vero obſeffus liberatus fuerit, moneatur, ut diligenter ſibi caveat à peccatis, ne occaſionem dæmoni præbeat in iſum revertendi, ne fiant noviſſima hominis illius pejora prioribus.

Itaque Sacerdos, ſive aliud exorcista rite confeſſus, aut faltem corde peccata ſua deteſtans, peracto, ſi commode fieri potest, Sanctissimo Miſſæ ſacrificio, divinoque auxilio piis precibus implorato, ſuperpelliceo, & ſtola violacea, cujuſ extrema pars ad obſelli collum circumponatur, indutus, & coram ſe habens obſeffum ligatum, ſi fuerit periculum, eum, ſe, & aſtantes communiat ligno Crucis, & alpergat aqua benedicta, & genibus flexis, aliis respondentibus, dicat Litanias ordinarias, uſque ad preces exclusive.

In fine Antiph. Ne reminiſcaris, Domine, delicta noſtra, vel parentum noſtrorum, neque vindictam ſumas de peccatis noſtris. Pater noſter, &c.

F. Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo.

P S A L M U S 53.

DEUS, in nomine tuo ſalvum me fac: & in virtute tua ju-
dica me.

DEUS, exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris
mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adverſum me, & fortes quæſie-
runt animam meam: & non proposuerunt DEUM ante con-
ſpectum fuum.

Ecce enim DEUS adjuvat me: & Dominus ſuſcepitor eſt ani-
mæ meæ.

Averte mala inimicis meis: & in veritate tua diſperde illos.

Voluntarie ſacrificabo tibi: & conſitebor nomini tuo, Domine,
quoniam bonum eſt.

Quo-

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: & super inimicos meos despexit oculus meus. **G**loria Patri.

*. Salvum fac servum tuum. **R.** DEUS meus sperantem in te. ***.** Esto ei, Domine, turris fortitudinis. **R.** A facie inimici. ***.** Nihil proficiat inimicus in eo. **R.** Et filius ini-quitatis non apponat nocere ei. ***.** Mitte ei, Domine, auxilium de sancto. **R.** Et de Sion tuere eum. ***.** Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat.

*. Dominus vobiscum. **R.** Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram: ut hunc famulum, **vel** famulam tuam, quem, **vel** quam delictorum catena constringit, misera-tio tuæ pietatis clementer absolvat.

O R A T I O.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, Pater Domini nostri JESU Christi, qui illum refugam tyrannum, & apostatam gehennæ ignibus deputasti: quique Unigenitum tuum in hunc mundum misisti, ut illum rugientem contereret: velociter attende, accelera, ut eripias hominem ad imaginem, & similitudinem tuam creatum, à ruina, & dœmo-nio meridiano. Da, Domine, terrorem tuum super bestiam, quæ exterminat vineam tuam. Da fiduciam servis tuis contra nequissimum draconem pugnare fortissime, ne contemnat spe-rantes in te, & ne dicat, sicut in Pharaone, qui jam dixit, DEUM non novi, nec Israel dimitto. Urgeat illum dextera tua potens discedere à famulo tuo **N.** **vel** a famula tua **N.** **t**ne diutius præsummat captivum tenere, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, & in Filio tuo redemisti. Qui tecum vivit, & regnat, &c. **R.** Amen.

Deinde præcipiat dæmoni hunc in modum.

Præcipio tibi, quicunque es, spiritus immunde, & omnibus sociis tuis, hunc DEI famulum obsidentibus, ut per my-steria

fteria Incarnationis, Passionis, Resurrectionis, & Ascensionis Domini nostri JESU Christi, per missionem Spiritus sancti, & per adventum ejusdem Domini nostri ad judicium, dicas mihi nomen tuum, diem, & horam exitus tui cum aliquo signo; & ut mihi Dei ministro, licet indigno, prorsus in omnibus obedias: neque hanc creaturam Dei, vel circumstantes, aut eorum bona ullo modo offendas.

Deinde legantur super obsecrum hæc Evangelia, vel unum, aut alterum. Lectio sancti Evangelii secundum Joannem. Hæc dicens signat se, & obsecrum in fronte, ore, & pectore. In principio erat verbum, &c. ut supra fol. 365.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum. **Marc. 16.**

In illo tempore: Dixit JESUS discipulis suis: Euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit: qui verò non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in nomine meo dæmonia ejicient: linguis loquentur novis: serpentes tollent; & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super ægros manus imponent, & bene habebunt.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam. **Luc. 10.**

In illo tempore: Reversi sunt septuaginta duo cum gaudio dicentes ad JESUM: Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis: Videbam Satanam sicut fulgor de cœlo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit: verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur: gaudete autem, quod nomina vestra scripta sunt in cœlis.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam. **Luc. 11.**

In illo tempore: Erat JESUS ejiciens dæmonium, & illud erat mutum: & cum ejecisset dæmonium, locutus est mutus,

tus, & admiratæ sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt: In Beelzebub principe dœmoniorum ejicit dœmonia: & alii tentantes signum de cœlo quærebant ab eo. Ipse autem, ut vidit cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in se ipsum divisum desolabitur, & domus supra domum cadet. Si autem & Satanas in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus? quia dicitis in Beelzebub me ejicere dœmonia. Si autem ego in Beelzebub ejicio dœmonia, filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi judices vestri erunt. Porro si in digito Dei ejicio dœmonia, profecto pervenit in vos regnum Dei. Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet: si autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, & spolia ejus distribuet.

P. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

P. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Omnipotens Domine, Verbum DEI Patris, Christe JESU, DEUS & Dominus universæ creaturæ, qui sanctis Apostolis tuis dedisti potestatem calcandi super serpentes & scorpiones: qui inter cætera mirabilium tuorum præcepta dignatus es dicere: Dœmones effugate: cuius virtute motus tanquam fulgor de cœlo satanas cecidit: tuum sanctum nomen cum timore & tremore suppliciter deprecor, ut indignissimo mihi servo tuo, data venia omnium delictorum meorum, constantem fidem & potestatem donare digneris: ut hunc crudelem dœmonem, brachii tui sancti munitus potentia fidenter, & securus aggrediар, per te, JESU Christe, Domine DEUS noster, qui venturus es judicare vivos, & mortuos, & sæculum per ignem.

R. Amen.

Deinde muniens se, & obsessum signo Crucis, circumposita parte stolæ ad collum eius, & dextera manu sua capiti ejus imposta, constanter, & magna cum fide dicat ea, quæ sequuntur.

P. Ecce

- ¶ Ecce crucem Domini, fugite partes adversæ. **R.** Vicit leo de tribu Juda, radix David. ¶ Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad te veniat.
 ¶ Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, & Pater Domini nostri JESU Christi, invoco nomen sanctum tuum, & clementiam tuam supplex exposco, ut adversus hunc, & omnem immundum spiritum, qui vexat hoc plasma, mihi auxilium praestare digneris. Per eundem Dominum nostrum &c.

EXORCISMUS.

Exorcizo te, immundissime spiritus, omnis incurso adversarii, omne phantasma, omnis legio in nomine Domini nostri JESU Christi † eradicare, & effugare ab hoc plasmate DEI. † Ipse tibi imperat, qui te de supernis cœlorum in inferiora terræ demergi præcepit. Ipse tibi imperat, qui mari, ventis, & tempestatibus imperavit. Audi ergo, & time Satana, inimice fidei, hostis generis humani, mortis adductor, vitæ raptor, justitiæ declinator, malorum radix, fomes vitiæ, seductor hominum, proditor gentium, incitator invidiæ, origo avaritiæ, causa discordiæ, excitator dolorum: quid stas, & resistis, cum scias, Christum Dominum vires tuas perdere? illum metue, qui in Isaac immolatus est, in Joseph venundatus, in agno occisus, in homine crucifixus, deinde inferni triumphator fuit.

Sequentes Cruces fiant in fronte obsessi. Recede ergo in nomine Patris, † & Filii, † & Spiritus sancti: † da locum Spiritui sancto, per hoc signum † Crucis JESU Christi Domini nostri. Qui cum Patre, & eodem Spiritu sancto vivit, & regnat DEUS, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

¶ Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

¶ Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, conditor, & defensor generis humani, qui hominem ad imaginem tuam formasti: respice super hunc famulum tuum **N. vel** hanc famulam tuam **N.** qui, **vel** quæ dolis immundi spiritus appetitur, quem vetus adversarius, antiquus hostis terræ, formidinis horrore circumvolat, & sensum mentis humanæ stupore defigit, terrore conturbat, & metu trepidi timoris exagitat. Repelle, Domine, virtutem diaboli, fallacesque ejus insidias amove: prout impius tentatur aufugiat: sit nominis tui signo **†(in fronte)** famulus tuus munitus, & in anima tutus, & corpore.

Tres Cruces sequentes fiant in pectore dæmoniaci. Tu pectoris **†** hujus interna custodias. Tu viscera **†** regas. Tu **†** cor confirmes: in anima adversatricis potestatis tenta menta evanescant. Da, Domine, ad hanc invocationem Sanctissimi nominis tui gratiam, ut qui hucusque terrebat, territus aufugiat, & victus abscedat, tibique possit hic famulus tuus, & corde firmatus, & mente sincerus debitum præbere famulatum. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum, &c. **R.** Amen.

EXORCISMUS.

ADjuro te, serpens antique, per judicem vivorum & mortuorum, per factorem tuum, per factorem mundi, per eum, qui habet potestatem mittendi te in gehennam, ut ab hoc famulo Dei **N.** qui ad Ecclesiæ finum recurrit, cum metu, & exercitu furoris tui festinus discedas. Adjuro te iterum, **†(in fronte)** non mea infirmitate, sed virtute Spiritus sancti, ut exeras ab hoc famulo Dei **N.** quem omnipotens DEUS ad imaginem suam fecit. Cede igitur, cede non mihi, sed ministro Christi. Illius enim te urget potestas, qui te Crucifixæ subjuga vit. Illius brachium contremisce, qui devictis gemitibus inferni, animas ad lucem perduxit. Sit tibi terror corpus hominis **†(in pectore)** sit tibi formido imago DEI. **(† in fronte)** Non resi-

refistas, nec moreris discedere ab homine isto, quoniam com-
 placuit Christo in homine habitare. Et ne contemnendum
 putes, dum me peccatorem nimis esse cognoscis. Imperat
 tibi DEUS, + Imperat tibi Majestas Christi, + Imperat tibi
 DEUS Pater, + Imperat tibi DEUS Filius, + Imperat tibi
 DEUS Spiritus sanctus, + Imperat tibi Sacramentum Crucis, +
 Imperat tibi fides Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, &
 cæterorum SS. rum, + Imperat tibi Martyrum Sanguis, + Im-
 perat tibi continentia Confessorum, + Imperat tibi pia Sancto-
 rum & Sanctorum omnium intercessio, + Imperat tibi Christian-
 æ fidei mysteriorum virtus. + Exi ergo transgressor. Exi se-
 ductor, plene omni dolo & fallacia, virtutis inimice, innocen-
 tium persecutor. Da locum dirissime: Da locum impiissime;
 Da locum Christo, in quo nihil invenisti de operibus tuis, qui
 te spoliavit, qui regnum tuum destruxit, qui te victimum ligavit,
 & vasa tua diripuit, qui te projecit in tenebras exteriores, ubi
 tibi cum ministris tuis erit præparatus interitus. Sed quid tru-
 culente retineris? quid temerarie detrectas? Reus es omnipo-
 tenti Deo, cuius statuta transgressus es. Reus es Filio ejus JESU
 Christo Domino nostro, quem tentare ausus es, & crucifigere
 præsumpsisti. Reus es humano generi, cui tuis persuasiōni-
 bus mortis venenum propinasti. Adjuro ergo te, draco nequis-
 sime, in nomine Agni + immaculati, qui ambulavit super as-
 pidem & basiliscum, qui conculeavit leonem & draconem, ut
 discedas ab hoc homine + (fiat in fronte) discedas ab Eccle-
 sia Dei + (fiat signum Crucis super circumstantes) contre-
 misce, & effuge, invocato nomine Domini illius, quem inferi
 tremunt, cui virtutes cœlorum, & Potestates, & Dominationes
 subjectæ sunt; quem Cherubim & Seraphim indefessis vocibus
 laudant dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus
 Sabaoth. Imperat tibi Verbum + Caro factum. Imperat
 tibi natus + ex Virgine. Imperat tibi JESUS + Nazarenus,
 qui te, cum discipulis ejus contemneres, elisum, atque prostra-

tum exire præcepit ab homine ; quo præfente , cum te ab ho-
mine separasset , nec porcorum gregem ingredi præsumebas.
Recede ergo nunc adjuratus in nomine **T**ejus ab homine , quem
ipse plasmavit. Durum est tibi velle resistere , **T** Durum tibi
contra stimulum calcitrare. **T** Quia quanto tardius exis , tanto
magis tibi supplicium crescit ; quia non homines contemnis ,
sed illum , qui dominatur vivorum & mortuorum , qui ventu-
rus est judicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem . **R.**
Amen.

T. Domine exaudi orationem meam. **R.** Et clamor meus ad
te veniat. **T.** Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS cœli , DEUS terræ , DEUS Angelorum , DEUS
Archangelorum , DEUS Prophetarum , DEUS Aposto-
lorum , DEUS Martyrum , DEUS Virginum , DEUS , qui po-
testatem habes donare vitam post mortem , requiem post labo-
rem , quia non est aliis DEUS præter te , nec esse poterit verus ,
nisi tu creator cœli & terræ , qui verus Rex es , & cuius Regni
non erit finis : humiliter majestati gloriae tuæ supplico , ut hunc
famulum tuum de immundis spiritibus liberare digneris . Per
Christum Dominum nostrum . **R.** Amen.

EXORCISMUS.

ADjuro ergo te , omnis immundissime spiritus , omne phan-
tasma , omnis incurcio satanæ , in nomine JESU Christi
TNazareni , qui post lavacrum Jordanis in desertum ductus est ,
& te in tuis fedibus vicit : ut quem ille de limo terræ ad hono-
rem gloriae suæ formavit , tu desinas impugnare , & in homine
miseribili non humanam fragilitatem , sed imaginem omnipo-
tentis Dei contremiscas . Cede ergo Deo , **T** qui te , & mali-
tiam tuam in Pharaone , & in exercitu ejus per Moysen servum
suum in abyssum demersit . Cede Deo , **T** qui te per fidelis-
simum servum suum David de Rege Saule spiritualibus Can-
ticis

ticus pulsus fugavit. Cede Deo, + qui te in Iuda Ifcariote
 proditore damnavit. Ille enim te divinis + verberibus tangit,
 in cuius conspectu cum tuis legionibus tremens, & clamans
 dixisti: Quid nobis, & tibi JESU Fili DEI Altissimi? Ve-
 nisti hue ante tempus torquere nos? ille te perpetuis flammis
 urget, qui in fine temporum dicturus est impiis: Discedite à
 me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, &
 angelis ejus. Tibi enim, impie, & angelis tuis vermes erunt,
 qui nunquam morientur. Tibi, & angelis tuis inextinguibile
 præparatur incendium, quia tu es princeps maledicti homici-
 dii; tu auctor incestus, tu sacrilegiorum caput, tu actionum
 pessimarum magister, tu hæreticorum doctor, tu totius obsec-
 nitatis inventor. Exi ergo + impie, exi + scelerate. Exi cum
 omni fallacia tua, quia hominem templum suum esse voluit
 DEUS. Sed quid diutius moraris hic? Da honorem DEO
 Patri omnipotenti, + cui omne genuflexit. Da locum Do-
 mino JESU Christo, + qui pro homine sanguinem suum sa-
 cratissimum fudit. Da locum Spiritui + sancto, qui per bea-
 tum Apostolum suum Petrum te manifeste stravit in Simone
 mago: qui fallaciam tuam in Anania, & Saphira condemna-
 vit: qui te in Herode Rege honorem DEO non dante percus-
 fit: qui te in mago Elima per Apostolum suum Paulum, cæci-
 tatis caligine perdidit, & per eundem de Pythonissa verbo im-
 perans exire præcepit. Discede ergo nunc + discede + seductor.
 Tibi Eremus sedes est. Tibi habitatio serpens est: humiliare,
 & prosternere. Jam non est differendi tempus. Ecce enim
 Dominator Dominus, proximat cito, & ignis ardebit ante
 ipsum, & præcedet, & inflammabit in circuitu inimicos ejus.
 Si enim hominem fecelleris, DEUM non poteris irridere. Ille
 te ejicit, cuius oculis nihil occultum est. Ille te expellit, cu-
 jus virtuti universa subjecta sunt. Ille te excludit, qui tibi &
 angelis tuis præparavit æternam gehennam: de cuius ore exi-
 bit gladius acutus; qui venturus est judicare vivos & mortuos,
 & sæculum per idem. R. Amen. Pra-

Prædicta omnia, quatenus opus fuerit, repeti possunt, donec obſeſsus sit omnino liberatus.

Juvabit præterea plurimum hæc, quæ infra notantur, super obſeſsum devote dicere, ſæpeque repeteſe.

Pater noster, &c. Ave Maria, &c. Credo, &c.

Canticum B. M. Virg. Luc. I.

Magnificat anima mea Dominum. ut iupra fol. 186.

Benedictus Dominus DEUS, ut supra fol. 242.

Symbolum S. Athanasii.

QUICUNQUE vult salvus esse, ante omnia opus est, ut teneat catholicam fidem.

QUAM niſi quisque integrum inviolatumque servaverit, absque dubio in æternum peribit.

FIDES autem catholicæ hæc est: ut unum DEUM in Trinitate, & Trinitatem in unitate veneremur.

NEQUE confundentes personas: neque ſubſtantiam separantes.

ALIA ēst enim persona Patris, alia Filii, alia Spiritus sancti.

SED Patris, & Filii, & Spiritus sancti, una ēt divinitas, æqualis gloria, coæterna maiestas.

QUALIS Pater, talis Filius, talis Spiritus sanctus.

INCREATUS Pater, increatus Filius, increatus Spiritus sanctus.

IMMENSUS Pater, immensus Filius, immensus Spiritus sanctus.

AETERNUS Pater, æternus Filius, æternus Spiritus sanctus.

ET tamen non tres æterni: sed unus æternus.

SICUT non tres increati, nec tres immensi: sed unus increatus, & unus immensus.

SIMILITER omnipotens Pater, omnipotens Filius, omnipotens Spiritus sanctus.

ET tamen non tres omnipotentes: sed unus omnipotens.

ITA DEUS Pater, DEUS Filius, DEUS Spiritus sanctus.

ET tamen non tres Dii: sed unus est DEUS.

ITA Dominus Pater, Dominus Filius, Dominus Spiritus S.

Et tamen non tres Domini: sed unus est Dominus.

Qui sicut singillatim unamquamque personam DEUM ac Dominum confiteri Christiana veritate compellimur: ita tres Deos aut Dominos dicere, catholica religione prohibemur.

Pater à nullo est factus: nec creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est: non factus, nec creatus, sed genitus.

Spiritus sanctus à Patre, & Filio: non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Filius, non tres Filii: unus Spiritus sanctus, non tres Spiritus sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut posterior, nihil majus aut minus: sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt, & coæquales.

Ita ut per omnia, sicut jam supra dictum est, & unitas in Trinitate, & Trinitas in unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse: ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem: ut Incarnationem quoque Domini nostri JESU Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, ut credamus, & confiteamur: quia Dominus noster JESUS Christus DEI Filius, DEUS & homo est.

DEUS est ex substantia Patris ante sæcula genitus: & homo est ex substantia Matris in sæculo natus.

Perfectus DEUS, perfectus homo: ex anima rationali, & humana carne subsistens.

Aequalis Patri secundum divinitatem: minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet DEUS fit, & homo: non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversione divinitatis in carnem: sed assumptione humanitatis in DEUM.

Unus omnino, non confusione substantiæ: sed unitate personæ.

Nam sicut anima rationalis, & caro unus est homo: ita DEUS, & homo unus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram DEI Patris omnipo-tentis: inde venturus est judicare vivos & mortuos.

Ad cujus adventum omnes homines resurgere habent cum cor-poribus suis: & reddituri sunt de factis propriis rationem.

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides catholica: quam nisi quisque fideliter, firmiter-que crediderit, salvus esse non poterit. **Gloria Patri.**

Psalmus 90. Qui habitat in adjutorio. **ut supra fol. 136.**

Psalmus 67. Exurgat Deus, & dissipentur. **ut supra, fol. 300.**

Psalmus. DEUS in adjutorium meum, intende, **ut supra fol. 112.**

Psalmus 53. DEUS, in nomine tuo salvum me fac: **ut supra fol. 391.**

Psalmus. Confitemini Domino, **ut supra fol. 156.**

P S A L M U S 34.

Judica Domine nocentes me: expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum: & exurge in adjutorium mihi.

Effunde frameam, & conclude adversos eos, qui persequun-tur me: dic animæ meæ, salus tua ego sum.

Cconfundantur, & revereantur: quærentes animam meam.

Avertantur retrorsum, & confundantur: cogitantes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante faciem venti: & Angelus Domini coarctans eos.

Fiat via illorum tenebræ, & lubricum: & Angelus Domini persequens eos.

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui: super-vacue exprobraverunt animam meam.

Veniat illi laqueus, quem ignorat; & captio, quam abscon-dit, apprehendat eum: & in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Domino: & delectabitur super-salutari suo.

Omnia

- O**mnia ossa mea dicente: Domine, quis similis tibi:
Eripiens inopem de manu fortiorum ejus: egenum, & pauperem
 à diripientibus eum.
- S**urgentes testes iniqui, quæ ignorabam, interrogabant me.
Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ.
Ego autem, cum mihi molesti essent: in duebar cilicio.
Humiliabam in jejunio animam meam: & oratio mea in finu
 meo convertetur.
- Q**uasi proximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacebam:
 quasi lugens, & contristatus sic humiliabar.
- E**t adversum me lætati sunt & convenerunt: congregata sunt
 super me flagella, & ignoravi.
- D**issipati sunt, nec compuncti, tentaverunt me, subsannaverunt
 me subsannatione: fremuerunt super me dentibus suis.
- D**omine, quando respicies? restituie animam meam à maligni-
 tate eorum, à leonibus unicam meam.
- C**onfitebor tibi in Ecclesia magna, in populo gravi laudabo te.
Non supergaudeant mihi qui adversantur mihi inique: qui ode-
 runt me gratis, & annuunt oculis.
- Q**uoniam mihi quidem pacifice loquebantur: & in iracundia
 terræ loquentes dolos cogitabant.
- E**t dilataverunt super me os suum: dixerunt, Euge, euge, vi-
 deruut oculi nostri.
- V**idiisti, Domine, ne fileas: Domine, ne discedas à me.
- E**xurge, & intende judicio meo: DEUS meus, & Dominus
 meus in causam meam.
- J**udica me secundum justitiam tuam Domine DEUS meus: &
 non supergaudeant mihi.
- N**on dicant in cordibus suis, Euge, euge, animæ nostræ: nec
 dicant: devoravimus eum.
- E**rubescant & revereantur simul: qui gratulantur malis meis.
Induantur confusione & reverentia: qui magna loquuntur su-
 per me.

Exultent & lætentur qui volunt justitiam meam: & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui volunt pacam servi ejus.

Et lingua mea meditabitur justitiam tuam: tota die laudem tuam. **Gloria Patri.**

P S A L M U S 30.

IN te Domine speravi, non confundar in æternum: in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam, acceler, ut eruas me.

Esto mihi in DEUM protectorem, & in domum refugii: ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea, & refugium meum es tu: & propter nomen tuum deduces me, & enutries me.

Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum: redemisti me, Domine DEUS veritatis.

Odisti observantes vanitates: supervacue.

Ego autem in Domino speravi: exultabo & lætabor in misericordia tua.

Quoniam respexit humilitatem meam: salvasti de necessitatibus animam meam.

Neconclusisti me in manibus inimici: statuisti in loco spatiose pedes meos.

Miserere mei, Domine, quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus meus, anima mea & venter meus.

Quoniam defecit in dolore vita mea: & anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea: & ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium, & vicinis meis valde: & timor notis meis.

Qui videbant me, foras fugerunt à me: oblivioni datus sum tanquam mortuus à corde.

Factus

Factus sum tanquam vas perditum: quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu.

In eo dum convenienter simul adversum me: accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speravi Domine: dixi, DEUS meus es tu, iu manibus tuis fortis meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum: & à persequentibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua: Domine non confundar, quoniam invocavi te.

Erubescant impii, & deducantur in infernum: muta fiant labia dolosa.

Quae loquuntur adversus justum iniquitatem: in superbia, & in abusione.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ Domine: quam abscondisti timentibus te!

Perfecisti eis, qui sperant in te: in conspectu filiorum hominum. (minum).

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ: à conturbatione ho-

Proteges eos in tabernaculo tuo, à contradictione linguarum.

Benedictus Dominus: quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ: Projectus sum à facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meæ: dum clamarem ad te.

Diligite Dominum omnes sancti ejus: quoniam veritatem requiret Dominus, retribuet abundantiter facientibus superbiam.

Viriliter agite, & confortetur cor vestrum: omnes qui speratis in Domino. **Gloria Patri.**

PSALMUS 21.

DEUS, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti? longe à salute mea verba delictorum meorum.

DEUS meus clamabo per diem, & non exaudies: & nocte, & non ad insipientiam mihi. **Eee 3**

Tu

Tu autem in sancto habitas, laus Israel.

In te speraverunt patres nostri: speraverunt, & liberasti eos.

Ad te clamaverunt, & salvi facti sunt: in te speraverunt, & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, & non homo: opprobrium hominum, & abjecto plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me: locuti sunt labiis, & moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum: salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: spes mea ab ube-ribus matris meæ. In te projectus sum ex utero.

De ventre matris meæ DEUS meus es tu: ne discesseris à me.

Quoniam tribulatio proxima est: quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi: tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum: sicut leo rapiens, & rugiens.

Sicut aqua effusus sum: & dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum, tanquam cera liquescens: in medio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit fauci-bus meis: & in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi: concilium malig-nantium obsedit me.

Foderunt manus meas, & pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt & inspexerunt me: diviserunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine, ne elongaveris auxilium tuum à me: ad defensionem meam conspice.

Erue à framea DEUS animam meam: & de manu canis uni-cam meam.

Salva me ex ore leonis: & à cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: in medio Ecclesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: universum semen Jacob gloriate eum.

Timeat eum omne semen Ifrael: quoniam non sprevit neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam à me: & cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna: vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes, & saturabuntur, & laudabunt Dominum, qui requirunt eum: vivent corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscetur, & convertentur ad Dominum, universi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu ejus: universæ familiæ gentium.

Quoniam Domini est regnum: & ipse dominabitur Gentium.

Manducaverunt, & adoraverunt omnes pingues terræ: in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet: & semen meum serviet ipfi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura: & annuntiabunt cœli justitiam ejus, populo: qui nasceretur, quem fecit Dominus. **G**loria Patri.

P S A M U S 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ: non est salus ipfi in DEO ejus.

Tu autem Domine susceptor meus es: gloria mea, & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: & exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum: & exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: exurge Domine, salvum me fac, **DEUS** meus.

Quo-

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: & super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri.

P S A L M U S 10.

In Domino confido, quomodo dicitis animæ meæ: Transmigra in montem sicut passer?

Quoniem ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra: ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam, quæ perfecisti, destruxerunt: justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: Dominus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: palpebræ ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum & impium: qui autem diligit iniqutatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: ignis & sulphur, & spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus, & justicias dilexit: æquitatem vidit vultus ejus. **G**loria Patri.

P S A L M U S 12.

Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem? usquequo avertis faciem tuam à me.

Quamdiu ponam consilia in anima mea: dolorem in corde meo per diem.

Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? respice, & exaudi me Domine DEUS meus.

Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte: ne quando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt, si motus fuero: ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo Domino, qui bona tribuit mihi: & psallam nomini Domini Altissimi.

Gloria Patri.

Oratio post liberationem.

ORamus te DEUS Omnipotens, ut spiritus iniquitatis amplius non habeat potestatem in hoc famulo tuo **N.** **ve** famula tua **N.** sed, ut fugiat, & non revertatur. Ingrediatur in eum, vel in eam, Domine, te jubente, bonitas & pax Domini nostri IESU Christi, per quem redempti sumus, & ab omni malo non timeamus, quia Dominus nobiscum est. Qui vivit, & regnat cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, &c.

FORMULA PROFESSIONIS FIDEI CATHO-

LICÆ.

EGO **N.** firma Fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo Sancta Romana Ecclesia utitur; videlicet: Credo in unum DEUM, Patrem Omnipotentem, factorem Cœli, & Terræ, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum JESUM Christum Filium DEI Unigenitum, & ex Patre natum ante omnia sœcula; DEUM de DEO, Lumen de Lumine, DEUM verum de DEO vero: genitum non factum, consubstantiale Patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cœlis, & Incarnatus est de Spiritu sancto ex MARIA Virgine, & Homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas: & ascendit in Cœlum, sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos, cuius Regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur; qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Ca-

F ff

tho.

tholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum: & exspecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi sæculi, Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item Sacram Scripturam juxta eum sensum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius est judicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto: nec eam unquam, nisi juxta unanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor.

Prositeor quoque septem esse vere, & proprie Sacra menta novæ Legis, à JESU Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis, necessaria; scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium, il laque conferre gratiam; & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine Sacrilegio reiterari non posse.

Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ Ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemni administratiōne recipio, & admitto.

Omnia & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in Sacrofæcta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio.

Prositeor pariter in Missa offerri DEO verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium pro vivis, & defunctis, atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse vere, realiter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem, una cum Anima, & Divinitate Domini nostri JESU Christi, fierique conversionem totius substantiæ Panis in Corpus, & totius substantiæ Vini in Sanguinem, quam Conversionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi.

Con-

Constanter teneo, Purgatorium esse, animasque ibi deten-
tas fidelium suffragiis juvari. Similiter & Sanctos, una cum
Christo regnantes, venerandos, atque invocandos esse, eos-
que orationes DEO pro nobis offerre, atque eorum reliquias
esse venerandas.

Firmiter affero, imagines Christi, ac Deiparæ semper Virgi-
nis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse,
atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiemad.

Indulgentiarum etiam potestatem, à Christo in Ecclesia
relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maxime sa-
lutarem esse affrmo.

Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam
omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistrum agnosco: Roma-
noque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis Successori,
ac JESU Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro.

Cætera item omnia, à sacris canonibus, & œcumenicis
Conciliis, ac præcipue à Sacrosancta Tridentina Synodo tra-
dita, definita, & declarata, indubitanter recipio, atque profi-
teor; simulque contraria omnia, atque hæreses quascunque,
ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pa-
riter damno, rejicio, & anathematizo.

Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus
esse potest, quam in præsenti sponte profiteor, & veraciter te-
neo; eandem integrum, & immaculatum usque ad extremum
vitæ spiritum constantissime, DEO adjuvante, retinere, & con-
fiteri, atque à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me
in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quan-
tum in me erit, curaturum. Ego idem **N.** spondeo, voveo, ac
juro, sic me DEUS adjuvet, & hæc sancta DEI Evangelia.

Catholisches Glaubensbekanntniß.

Ich R. glaube festiglich, und bekenne alle und jede Stücke, so in der Glaubensverfassung, welche die heilige Römische Kirche gebrauchet, begriffen sind; nämlich: Ich glaube in einen Gott, den Allmächtigen Vater, Schöpfer Himmels und der Erden, aller sicht- und unsichtbarer Dingen: und in Jesum Christum unsern einigen Herrn, den eingeborenen Sohn Gottes, der geboren ist aus dem Vater von Ewigkeit, Gott von Gott, Licht von Licht, wahrer Gott von wahren Gott; geboren, und nicht erschaffen, gleicher Substanz und Wesens mit dem Vater, durch den alle Dinge erschaffen sind; der um uns Menschen, und unsers Heils willen von dem Himmel herab gestiegen, und durch den heiligen Geist aus Maria der Jungfrau Fleisch an sich genommen hat, und ist Mensch worden. Er ist auch für uns unter Pontio Pilato gekreuziget worden, hat gelitten, und ist begraben worden: am dritten Tag, laut der heiligen Schrift, ist er von den Todten auferstanden, aufgefahren in den Himmel, sitzt zur Rechten des Vaters, und wird mit Herrlichkeit wiederum kommen zu richten die Lebendigen, und die Todten, dessen Reichs kein Ende seyn wird. Ich glaube in den heiligen Geist, den lebendigmachenden Herrn, der von dem Vater und Sohn hergeheth, der mit dem Vater und Sohn zugleich angebetet, und geehret wird, der geredet hat durch die Propheten. Ich glaube auch eine heilige, allgemeine, und Apostolische Kirchen: Ich bekenne einen Tauf zu Vergebung der Sünden, und warte auf die Auferstehung der Todten, und auf ein ewiges zünftiges Leben. Amen.

Alle Apostolische, und geistliche Satzungen, samt allen anderen Ordnungen und Gebräuchen der Catholischen Kirchen nehme ich an, und halte sie festiglich. Desgleichen lasse ich zu die heilige Schrift nach dem Sinn, und Verstand, den die heilige Mutter die Kirche gehalten hat, und noch hältet, welcher zugehört zu urtheilen von dem wahren Verstand, und Auslegung der heiligen Schrift, will sie auch nie mahlen anderst, als nach dem einhelligen Verstand der heiligen Väter annehmen, und auslegen.

Ich bekenne auch, daß wahrhaftig, und eigentlich sieben Sacramenten des neuen Gesages von Jesu Christo unsern Herrn selbst eingesetzt, und dem menschlichen Geschlechte, wiewohl nicht alle einem jeden Menschen zur Seligkeit nothwendig sind, nämlich: die Tauf, die Firmung, das Sakrament des Altars, die Buß, die letzte Delung,

die

die Priesterweihe, und die Ehe: daß auch durch diese dem Menschen Gnad mitgetheilet werde; und daß aus diesen die Tauf, die Firmung, und Priesterweihe ohne Gotteslästerung nicht mögen wiederholet werden.

Ich nehme auch an, und lasse zu alle angenommene, und bewährte Gebräuche, so in der Catholischen Kirchen bey öffentlich- und feylerlicher Ausspendung aller obbesagten Sakramenten gebraucht werden.

Desgleichen nehme ich an alles und jedes, was von der Erbsünd, und Rechtfertigung des Sünders in dem heiligen allgemeinen Synodo zu Trent erklärret, und beschlossen worden.

Ich bekenne auch, und glaube, daß in der Mess Gott aufgeopfert werde ein wahres, eigentliches, und versöhnliches Opfer für die Lebendige, und Abgestorbene, und daß in dem allerheiligsten Sakrament des Altars wahrhaftig, und wesentlich zugegen seye der Leib, und das Blut, mit der Seele, und Gottheit unsers Herrn Jesu Christi: und daß die ganze Substanz des Brods in den Leib, und die ganze Substanz des Weins in das Blut verwandelt werde, welche Verwandlung die Catholische Kirche Transubstantiation, das ist, eine Verwandlung einer Substanz in die andere, nennet.

Ich glaube auch, und bekenne, das unter einer Gestalt der ganze unzertehrte Christus vollkommenlich, und das wahre Sakrament seines Fronleichnams genossen, und empfangen werde.

Ich halte bestiglich, daß ein Fegefeuer seye, und daß den Seelen, die daselbst aufgehalten werden, durch das Gebet der Glaubigen geholfen werde: Item, daß man die Heiligen, so mit Christo herrschen, verehren, und anrufen solle, und daß ihre Heiligtümer in Ehren zu halten sind.

Ich halte beständiglich dafür, daß man die Bildnissen Christi, der Jungfräulichen Mutter Gottes, und anderer Heiligen haben, und behalten, und denenselben gebührende Ehre und Ehreerbietung erzeigen soll.

Ich glaube auch für gewiß, daß Christus den Gewalt des Abslasses der Kirchen hinterlassen habe, und daß der Gebrauch des Abslasses dem Christlichen Volke gar heylsam seye.

Ich erkenne die heilige, allgemeine, und Apostolische Römische Kirche, für eine Mutter, und Lehrmeisterin aller Kirchen: Ich gelobe auch, und schwöre wahren Gehorsam dem Römischen Pabsten, als Nachfolgeren, des heiligen Petri Fürsten der Apostelen, und Statthaltern Jesu Christi.

Ingleichen alle andere Stücke, so von den heiligen Canonen, und allgemeinen Concilien, fürmichmlich aber von dem heiligen Tridentinischen Concilio aufgezeichnet, verordnet, und beschlossen worden, bekenne, und nehme ich ungezweifelt an. Herentgegen alle Irrtümer, widrige Lehren und Rezepyen, so von der Kirchen verdammt, verworfen,

fen, und verflucht sind, verdamme, verwerffe, und verfluche ich ebenmäsig.

Diesen wahren Catholischen Glauben, außerhalb welchen niemand kann selig werden, den ich allda in Gegenwart freywiliig bekenne, und warhaftig halte, will ich, mit Hülfe Gottes, bis an mein letztes Ende ganz, und unverletzt beständigst erhalten, und bekennen. Will auch, soweit mir möglich, allen Fleiß anwenden, daß dieser von meinen Untergebenen, oder von denen, deren Obsorg mir in meinen Amte zu stehen wird, soll gehalten, gelehret, und geprediget werden. Das verheisse, gelobe, und schwöre ich **N.**, so wahr mir Gott helfe, und sein heiliges Evangelium.

FORMULÆ SCRIBENDI IN LIBRIS HABENDIS APUD PAROCHOS, UT INFRA NOTATUR.

Liber Baptizatorum, Liber Matrimoniorum, Liber Status animarum, & Liber Defunctorum, habeantur à quolibet Parocho: & Liber Defunctorum adsit etiam in Ecclesiis, ad quas defuncti sepeliuntur.

FORMA DESCRIBENDI BAPTIZATOS IN PRIMO LIBRO.

Anno Domini die Mensis hora matutina, **vel** vespertina, **vel** noctis, natus, **vel** nata, & die baptizatus, **vel** baptizata est **N.** filia, **vel** **N.** filius **N.** & **N.** Conjugum per me **N.** Patrini fuerunt **N.** & **N.**

Si infans non fuerit ex legitimo Matrimonio natus, nomen saltem alterius parentis, de quo constat, scribatur, (omnis tamen infamiae vitetur occasio.) Si vero de neutro constat, ita scribatur: Anno Domini &c. ut supra, natus est infans cuius parentes ignorantur, & baptizatus die per me **N.**, cui nomen impositum **N.** Patrini fuerunt **N.** & **N.**

Si expositus sit infans, exprimatur, quo die, ubi, & à quo repertus, & quot dierum verisimiliter sit, & si ignoratur, an sit baptizatus, baptizetur sub conditione.

Si infans domi ob imminens mortis periculum baptizatus sit, tunc ita scribatur: Anno Domini .&c. ut supra, natus, **vel**

vel nata est filius, **vel** filia N. & N. conjugum, quem, **vel** quam ob imminens mortis periculum in domo rite baptizavit N. obstetrix probata, **vel** N. ut mihi retulit N.

Si supervixerit infans, & ei adhibitæ sint in Ecclesia sacræ ceremoniæ, ita addatur: die ejusdem Mensis ad Ecclesiam portatus est infans prædictus, ipsique sacræ ceremoniæ, & processus adhibitæ, & N. nomen impositum per me N. Si sub conditione fuerit baptizatus, id pariter exprimatur.

FORMA SCRIBENDI CONJUGATOS IN II. LIBRO.

Anno Domini die Mensis Denunciationibus præmissis, tribus continua diebus festivis inter Missæ Parochialis solemnia, nulloque legitimo impedimento canonico detecto, Matrimonio juncti sunt N. filius, N. & N. filia N. & N. seu relicta quondam N. (si vidua fuerit) per me N., præsentibus testibus N. & N.

Si unus contrahentium alterius sit Parochiæ, fidem scriptam denunciationum, in ejus Parochia rite factarum, exhibere debet, antequam admittatur; & tunc in libro Matrimoniorum ita exprimatur: Denunciationes hujus Matrimonii factæ sunt etiam in Parochia N., in qua dictus N. vel dicta N. habitat, nullumque impedimentum detectum est.

Si alteruter sit diversæ Dicecesis, testimonium denuntiationum factarum nullius roboris censeatur, nisi ab Episcopo, vel ejus Vicario Generali subscriptione, & sigillo comprobatum, & ab Episcopo, seu ejus Vicario loci, ubi contrahitur Matrimonium, recognitum fuerit, & licentia contrahendi obtenta.

Ubi vero Ordinarii permissu denunciationes aliquæ, vel omnes, omittendæ interdum sint, ita notetur: Anno Domini die Mensis denunciatione una rite facta, reliquis vero ex facultate Reverendissimi Officii Episcopalis omissis: **vel** denunciationibus duabus rite factis, tertia vero ex facultate &c. omessa: **vel** denunciationibus ex facultate &c. omnibus omis- sis,

sis, nulloque prorsus impedimento allato, Matrimonio conjuncti sunt &c. ut supra.

Si conjuges aliquo impedimento laborant, & cum ipsis Apostolica auctoritate fuerit dispensatum, adnotetur gradus Consanguinitatis, vel Affinitatis, & scribatur hoc modo: Anno Domini die Mensis præmissis denunciationibus, ac comperto impedimento secundi, vel tertii, vel quarti gradus consanguinitatis, vel Affinitatis, seu alio quovis, inter N. & N., obtentoque per eos Apostolicæ Sedis mandato de dispensando, & secuta dispensatione Matrimonio conjuncti sunt &c. ut in prædicta forma.

Denunciations autem factæ in diversis Parochiis, sponsi videlicet, & sponsæ, ab utroque Parocco in libro notari debent, etiam si Matrimonium non sequatur.

FORMA DESCRIBENDI STATUM ANIMARUM IN

TERTIO LIBRO.

Familia quæque distincte in Libro notetur, intervallo relicto ab unaquaque ad alteram subsequentem, in quo singillatim scribantur nomen, cognomen, ætas singulorum, qui ex familia sunt, vel tanguam advenæ in ea vivunt.

Qui ad facram communionem admissi sunt, hoc signum C., qui vero mori, signum + in margine econtra habeant, & qui ad alium locum habitandum acceperint, eorum nomina subducta linea notentur. Hac igitur ratione fiat, videlicet:

Anno die Mensis in via, seu platea, seu pago in propriis ædibus Pauli N., vel in ædibus N. à Paulo conductis, habitant:

Paulus N. Petri filius, annorum &c.

Apollonia ejus uxor, filia Jacobi N. annorum &c.

C. Dominicus eorum filius annorum, &c.

Lucia eorum filia annorum &c.

C. Antonius filius N. famulus annorum &c.

C. Catharina filia N. ancilla annorum &c.

+ Martinus filius N. annorum &c.

FORMA DESCRIBENDI DEFUNCTOS IN QUAR-

TOLIBRO.

Describatur, quando quis mortuus fuerit, an Sacra menta suscep erit, & ubi sepultus sit; quod hoc pacto fieri poterit:

Anno die Mensis N. filius, vel filia N. ex loco N. ætatis annorum in domo N. extremis Sacramentis provisus in communione S. Matris Ecclesiæ animam Deo reddidit, cuius corpus sepultum est in Ecclesia vel Cometerio S. N. die per me N.